În caz că suferiți de...

GRIPĂ

Boală infecțioasă care evoluează sub formă de mari epidemii sau chiar pandemii; izvorul de infecție este omul bolnav care răspîndește boala prin intermediul picăturilor de salivă emise cu ocazia vorbitului, tusei sau strănutului. Are o contagiozitate deosebit de ridicată. După o incubație de cîteva zile sau chiar ore, se instalează brusc cu febră, catar al căilor respiratorii (tuse, strănut), congestie conjunctivală (lăcrimare), cefalee. În gripa simplă aceste simptome dispar după cîteva zile persistînd o stare de astenie asociată cu transpirație.

În timpul epidemiilor apar complicații caracterizate, în special, prin simptome nervoase (gripe nervoase), gastrointestinale (greață, vărsături, dureri abdominale, diaree) sau respiratorii (bronhopneumonie, gripă pulmonară).

Terapia naturală recomandă: plante medicinale (busuioc, levănțică, mac de cîmp, mușețel, mușțar negru, tei, soc, ghințură etc.) - infuzie, decoct sau ceaiuri. Consumarea de portocale și varză.

Produse apiterapice: Tinctura de propolis 20%, se iau 20-30 picături într-un păhărel cu apă sau lapte, de 2-3 ori pe zi, cu o oră înaintea meselor. Plopisan-comprimate.

În primele 2-3 zile se va administra bolnavului un regim alimentar ușor: lichide multe, sub formă de ceaiuri, supe de zarzavat sărate, fructe și sucuri de fructe, făinoase. Dacă după 4-5 zile semnele bolii nu se ameliorează, se va chema medicul. Se mai recomandă frecții cu oțet aromatic și inhalații cu busuioc 1-2 pe zi, seara la culcare. Bolnavul va fi izolat la domiciliu, într-o cameră bine aerisită, caldă; dacă are febră mare se pun compreșe alcoolizate cu spirt sanitar. *(D.R.)*

Vinul

primul drog activ, cunoscut de om

ARCADIE PERCEK

Există certe argumente paleontologice, care plasează debuturile conviețuirii dintre om și acest prim drog activ al său, care a fost vinul, încă din preistorie. În Dacia, de exemplu, acest prim remediu este utilizat încă din neolitic. Cum în curînd vom intra în toamnă și, cu acest prilej podgoriile vor intra în primul plan al atenției noastre, ne propunem ca, într-o primă etapă, deci în prezentul articol, să facem cîteva considerații generale asupra oenoterapiei, așa cum se prezenta această ramură terapeutică în trecut și, într-o a doua etapă, deci în articolul viitor, să vedem cum se prezintă oenoterapia în zilele noastre, după ce a trecut prin experimentările la care a fost supusă de științele medicale.

Dintru început vom sublinia faptul că *anticii, și în special cei inițiați în misterele și festinurile dionisiace, considerau vinul drept o băutură de eternitate.* O idee similară găsim și în Coran, unde se spune că „...în paradisul credincioșilor, aceștia... vor bea vinul dătător de viață".

Și în concepția creștină, după cum afirmă un cercetător în domeniu, și anume Yves Renouard, *vinul este considerat ca fiind o sursă de viață,* asigurînd reînnoirea forțelor și a elanului vital. În această concepție, pîinea și vinul reprezentau după cum știm obiecte de cult, realitate care se degajă din celebra pînză a și mai celebrului pictor și om de știință italian din secolul al XV-lea, Leonardo Da Vinci.

Intuind și simțind pe piele proprie virtuțile biologice și terapeutice ale vinului, anticii recunoșteau în acest produs pe cel mai bun remediu. Apropo de această situație, cînd atenienii hăituiți de interminabilele și abominabilele lor epidemii, o consultau pe Pythia, aceasta le răspundea invariabil; „Duceți-vă la Bachus-Doctorul"!

Pe urmă, cel mai mare medic al lumii antice, Hipocrate din Cos, folosea vinul ca pe un panaceu universal, indicîndu-l pentru vindecarea plăgilor, a bolilor pulmonare, a intoxicațiilor de tot felul, și chiar a mușcăturilor de șarpe. Același Hipocrate mai recomandă oenoterapia pentru revigorarea organismelor debilitate ca și a spiritelor care lîncezesc.

Xenopol ne vorbește în scrierile sale despre un mare tămăduitor, deci medic, dac, care folosea în mod curent vinul pentru prepararea unor alifii oftalmologice, iar apa de viță, sau lacrima de viță cum atît de sugestiv i se mai spune, pentru tratarea diverselor răni.

Vinul a fost considerat, și pe bună dreptate, ca fiind primul drog activ cunoscut de om, purtîndu-i-se din acest motiv un respect aproape superstițios. Cînd Ludovic al XVI-lea s-a îmbolnăvit grav, într-o anumită perioadă a vieții sale, un celebru medic din acea epocă, cu numele latinizat de Solius, a declarat public că regele se va vindeca numai dacă va consuma un anume vin din celebra regiune viticolă din Franța-Beaume -, vin pe care celebrul renascentist olandez dintre secolele al XV și al XVI-lea, Erasmus, l-a denumit „Heureuse de Bourgogne". Și așa a și fost. În articolul viitor vom vedea motivațiile și bazele științifice ale oenoterapiei în zilele noastre.

Nou-născuții subponderali sînt cei mai expuși riscului de a face diabet

Cercetătorii francezi au descoperit recent că nou-născuții care au greutatea mică la naștere sînt mai expuși riscului de a face diabet la maturitate decît cei care se nasc cu o greutate normală. Studiul, efectuat asupra unui lot de 230 de bebeluși a arătat că cei care, avînd o greutate sub cea normală, sufereau și de un oarecare nanism în primii ani de viață, aveau toate șansele să prezinte un nivel crescut al zahărului în sînge, primul semn al diabetului. Această predispoziție ar putea fi datorată unei creșteri prea lente din timpul vieții intrauterine, crede Juliane Leger și colegii ei de la Institutul Național de Cercetări francez, se arată într-un articol recent în „British Medical Journal". Copiii afectați sînt de obicei cei mai expuși și la alte afecțiuni care pot apărea postnatal. Studiile au arătat că predispoziția spre diabet se datorează proastei nutriții a fătului în perioada intrauterină. Aceasta este valabil și în cazul sugarilor malnutriți, care, atunci cînd încep să primească o hrană mai bogată în glucide și grăsimi, dezvoltă o sensibilitate crescută față de glucoză. Care se materializează, cu timpul, într-o incapacitate de absorbție a glucozei - ceea ce este un semn timpuriu al diabetului. În consecință, arată specialiștii, cei care se nasc subponderali, trebuie să aibă grijă mai tîrziu, mai mult decît ceilalți, față de consumul de dulciuri sau alte cauze favorizante, cum ar fi obezitatea. *(ARPRESS)*

O veste proastă...

FUMATUL conduce la devieri de comportament

Femeile care fumează în timpul sarcinii nasc în majoritatea cazurilor copii cu devieri de comportament sau care prezintă forme serioase de delincvență, arată un studiu recent. Un astfel de copil minte, denotă cruzime fizică, iar agresiunea sexuală începe mult mai devreme decît delincvența tipică juvenilă și este mult mai serioasă. Acest risc este de patru ori mai mare decît în cazul femeilor care nu fumează.

Comportamentul deviant se datorează nicotinei care afectează fetusul, afirmă cercetătorii. „Expunerea la nicotină schimbă dezvoltarea celulelor nervoase și organizarea creierului, astfel încît tipurile de conectări care sînt necesare să suporte comportamentele sînt întrerupte" spune dr. Bennet Leventhal.

42 de mame care au fumat mai mult de jumătate de pachet de țigări pe zi au născut copii cu devieri de comportament în proporție de 80%, 23 dintre femeile care au fumat mai puțin de jumătate de pachet au născut astfel de copii în proporție de 70%.

Cercetătorii au luat în considerare și alte cauze care ar putea duce la devieri, cum ar fi statutul antisocial al părinților sau dacă ei nu sînt buni părinți.

Dar ce este de făcut cu acești copii? Nu prea mult, spun cercetările. Ei sînt dificil de tratat, iar probabilitatea de a recădea în această stare este mare. Unul din trei ajung la maturitate să aibă un caracter antisocial.

Fumatul în timpul sarcinii poate duce și la alte probleme: pierderi de sarcină, naștere de copii morți, nașteri premature, copii cu greutate mică etc. Un sfat pentru femeile care așteaptă un copil: lăsați-vă de fumat!

...și una bună

SPERANȚE pentru cei cu inima mărită

Există o speranță pentru cei care suferă de inimă mărită, spun cercetătorii din Portland. 3 milioane de cazuri sînt înregistrate anual în America, iar dintr-un milion care sînt spitalizați, aproximativ 250000 decedează. Despre ce este vorba? Este vorba despre o operație prin care se îndepărtează 40% din inimă, oamenii care suferă de această boală nemaifiind obligați să suporte un transplant.

Prin această procedură riscantă, inițiată de un chirurg brazilian, Randas J.V. Batista, diametrul mușchiului este micșorat pentru a se reduce volumul sîngelui care intră în inimă. Reducînd mărimea inimii, se reduce și presiunea, iar pomparea sîngelui se face mult mai ușor. Noile medicamente ușurează suferința bolnavilor, însă majoritatea au nevoie de transplanturi dar, din cauză că există puțini donatori, numai o treime beneficiază de inimi noi.

La clinica din Clevland s-au făcut operații similare în cazul a 60 de pacienți, 80% dintre aceștia îmbunătățindu-și condiția, abilitatea inimii de a pompa sînge crescînd cu 100%.

Terapie naturală

PORUMBUL

DUMITRU RĂDUCANU

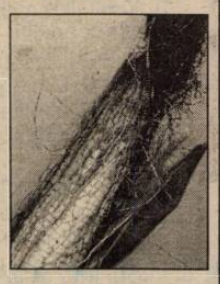

Componenții principali ai porumbului sînt: vitaminele B_6 , C, E, K, glucide, ergosterină, proteine, ulei volatil, saponozide, alantoină, ulei volatil, săruri de potasiu și calciu, bioxid de siliciu, ceară; boaba de porumb conține zeină ce se caracterizează prin conținutul ridicat de acid glutamic și leucină; de asemenea, conține triptofan și lizină de importanță deosebită în furajarea animalelor etc.

Toate aceste proprietăți au ca efect hrănitor, energetic, reconstituent, moderator al tiroidei, calmant, diureic, puternic colagog, hemostatic etc.

În scopuri medicinale se folosește mătasea știuletelui, perioada de recoltare fiind atunci cînd porumbul dă în lapte și stigmatele sînt încă verzi.

- *infuzie de mătase de porumb se recomandă în:* litiaza renală, cistite, albuminurie, în eliminarea apei din țesuturi și influențează favorabil unele boli de inimă și obezitate;
- în menstruații neregulate și menopauză, vitamina K are proprietăți homostatice;
- în tulburări circulatorii determinate de unele afecțiuni cardiovasculare: gută, artrite, uricemie.

Modul de folosire:

- infuzie din 2 linguri de mătase de porumb la 200 ml apă clocotită, din care se ia cîte o lingură la 2-3 ore;
- decoctul din boabe de porumb (50 g la un litru de apă, fierte timp de 60 minute) este deosebit de hrănitor;
- uleiul de porumb - conține acizi grași nesaturați (oleic), polinesaturați (palmitic și stearic, cu urme de acizi arahidic și miriotic); vitamina E; folosit cîte 2 linguri de supă dimineața și seara, înainte de masă, se opune creșterii colesterolului în sînge.

ȘTIAȚI CĂ...

- Fragmente minuscule de piele se desprind și cad neîncetat, fiind înlocuite cel puțin o dată în fiecare lună?
- Mîinile și buzele sînt cele mai sensibile zone ale organismului și că pielea din aceste regiuni are mai multe terminații nervoase decît există în oricare altă parte a corpului?
- Cei mai mari mușchi din corpul uman sînt cei de la fese? Cel mai mic mușchi se află în ureche și are doar un milimetru lungime!
- Surîsul acționează șaptesprezece mușchi? Cînd ne încruntăm însă, utilizăm nu mai puțin de patruzeci și trei.
- În momentul în care mușchiul diafragm se contractă brusc, aerul pătrunde în plămîni cu mare viteză provocînd banalul... sughiț?
- Globulele roșii trăiesc patru luni, timp în care parcurg în organism o distanță de aproximativ 1500 km?
- Lungimea vaselor de sînge din organismul uman însumează 100000 km, distanță care echivalează cu înconjurul Pămîntului de două ori?
- Înălțimea dv. depinde în mare parte de hormonul de creștere secretat de hipofiză? Cel mai înalt om din lume avea 2,70 m.
- Spre deosebire de femei, care se nasc cu toate ovulele necesare, bărbații produc continuu spermatozoizi începînd cu vîrsta de 13 ani?
- Sistemul nervos transmite în organism mesaje care circulă cu o viteză de 300 km/oră?
- În timpul zilei, discurile coloanei vertebrale se tasează, ceea ce ne face mai scunzi seara și mai înalți dimineața?

Biblioteca Județeana

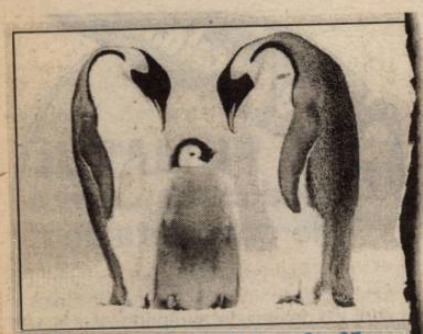

Secretele pinguinilor imperiali

Iarna, în Antarctica, domneşte o climă foarte severă: temperatura medie este de - 16,4ºC. Pinguinii imperiali (Aptenodytes forsteri) sînt singurele animale care se reproduc în acest sezon în Antarctica. Un grup de cercetători a studiat consumul de energie hibernal al pinguinilor imperiali din colonia de la Pointe-Geologie, din ţinutul Adelie (Antarctica).

Atunci cînd temperatura este foarte scăzută, pinguinii se înghesuie unii în alţii, în formă de „broască ţestoasă". Pentru a aprecia eficacitatea acestui „comportament termoregulator social", cercetătorii au studiat metabolismul păsărilor cu ajutorul unor izotopi stabili (deuteriu). Metabolismul de bază (cantitatea de căldură minimală produsă de corpul unui individ în stare de repaus) al pinguinilor imperiali situaţi la o temperatură medie de -16,4ºC, a fost comparat cu metabolismul pinguinilor care trăiau separaţi.

Rezultatele studiului, publicate în revista „Nature", arată că pinguinii înghesuiţi în formă de „broască ţestoasă" au un metabolism mediu inferior celui al pinguinilor izolaţi cu 25 la sută! Acest surprinzător fenomen se explică prin faptul că temperatura internă a pinguinilor scade cu mai multe grade, la fel ca a ursului în timpul hibernării. În condiţiile în care pinguinii imperiali se hrănesc numai în mare, prin economisirea a 25 la sută din energie, ei pot supravieţui fără a mînca vreme de 110 zile, interval necesar incubării ouălor!

Viaţa din adîncuri

Specialiştii niponi au descoperit procesul prin intermediul căruia sursele hidrotermale din gropile submarine adînci devin oaze de viaţă. Aceste zone submarine care conţin apă caldă şi sulfuri de metale adăpostesc comunităţi întregi de animale acvatice. Originalitatea acestor mici ecosisteme constă în faptul că energia lor nu este datorată Soarelui. Viermi gigantici, moluşte şi crustacee sînt hrăniţi de flora bacteriană din aceste zone submarine.

Aceste bacterii chimiotrofe utilizează energia eliberată de degradarea hidrogenului sulfurat pentru sintetizarea moleculelor organice. Cum reuşesc ele, însă, să colonizeze aceste abisuri submarine situate la sute de kilometri unele faţă de celelalte? Se pare că ele călătoresc la „bordul" osemintelor cetaceelor situate pe fundul oceanului.

GINSENG - rădăcina nemuririi?

Cunoscută şi apreciată încă din antichitate în China, ca o plantă cu virtuţi magice, ginsengul a început să se bucure de atenţia medicinei occidentale de-abia în urmă cu cîteva decenii. Dar, ca de altfel orice produs importat din Orient, el s-a bucurat instantaneu de o faimă deosebită, vorbindu-se chiar de ginseng ca de un adevărat panaceu pentru vindecarea bolilor şi prelungirea vieţii, după cum povesteau şi vechile legende asiatice. Recent, o echipă de biochimişti europeni a reuşit identificarea şi extragerea unui principiu activ foarte interesant din ginseng, şi anume ginsenoide Rf.

Această substanţă blochează anumite reacţii ale neuronilor senzitivi şi provoacă o analgezie (calmare a durerii) asemănătoare întru totul celei induse de substanţele opiacee. Se apreciază că, pe baza acestei proprietăţi, din ginseng se vor prepara pe viitor antibiotice puternice şi mai eficiente decît cele existente pe piaţă, avînd în plus avantajul că vor fi şi mai ieftine.

Descoperire extraordinară

AU FOST GĂSITE URMELE PAŞILOR EVEI?

După cum ne informează ARPRESS, o serie de urme de paşi vechi de 117 mii de ani se pare că aparţin unei femei care a păşit pe o plajă de pe coasta Africii de Sud după o furtună. Urmele de paşi fosilizate sînt un important indiciu asupra unei perioade în care urmele fosile sînt foarte rare, perioadă cuprinsă între 100 de mii şi 300 de mii de ani, adică atunci cînd omul modern începea sa apară. „Aceste urme au fost lăsate de o persoană care anatomic era foarte asemănătoare cu noi", a declarat Lee Berger, un paleoantropolog care a făcut publică descoperirea în cadrul unei conferinţe ţinute de către Societatea Naţional Geographic din Washington. Un mulaj al acestor urme a fost înfăţişat şi membrilor conferinţei. Berger şi David Roberts, un geolog sud african cel care de fapt a descoperit aceste urme în urmă cu aproape doi ani, vorbind despre persoana care a lăsat aceste urme a folosit cuvîntul „ea", bazîndu-se pe mărimea relativ mică a urmelor, dar care, de asemenea, puteau fi lăsate de un om de dimensiuni mai reduse decît ale omului actual sau de un copil. Dacă aceste urme au fost lăsate de o femeie, atunci aceasta poate fi antropologica „Eva", o ipotetică femeie care a trăit undeva în Africa acum 100 de mii sau 300 de mii de ani şi care avea un tip anume de ADN care a fost transmis ulterior doar femeilor. Această ipotetică Eva se pare că este strămoşul comun al omului modern, a mai declarat Berger spunînd totodată că este foarte probabil ca aceste urme să fie ale ei întrucît vechimea acestor urme este aceeaşi cu perioada de timp în care această femeie a trăit. Roberts, care face parte din Consiliul Sud African de Geoştiinţă, a descoperit urmele în ceea ce acum este un ţărm stîncos din Laguna Langebaan, la o depărtare de 60 de mile nord de Cape Town. Roberts a mai spus că şansa ca astfel de urme de paşi fosile să ajungă pînă la noi este de „unu la un milion". Pentru a se conserva atît de mult urmele de paşi, acestea au fost foarte repede acoperite, foarte posibil, de nisipul vechii plaje, apoi nisipul transformat în rocă a fost erodat de factorii naturali, pînă la punctul în care sedimentele pietrificate din vechile dune au putut fi îndepărtate astfel încît urmele să fie descoperite, a mai declarat Roberts. Cercetările lui Roberts în această zonă nu erau întîmplătoare, acesta mai găsise deja urme fosilizate ale unor animale carnivore cît şi nişte fragmente de roci sedimentare folosite de unii hominizi drept unelte. Doar alte trei seturi de astfel de urme de oameni au mai fost găsite în Africa, iar două dintre aceste seturi erau mai vechi de un milion de ani. Al treilea set de astfel de urme a fost datat ca avînd o vechime de mai mult de 300 de ani, acestea reprezentînd o clipă din evoluţia omului, a mai spus Berger. Urmele de paşi de la Langebaan au fost datate în urma studierii sedimentelor în care au fost găsite şi studiind fluctuaţiile nivelului mării de-a lungul timpului. Linia paşilor porneşte dinspre ţărm şi se îndreaptă către ceea ce odată erau dune de nisip acum conservate în rocă. Se aşteaptă noi date la studiul istoriei omului pe Planeta.

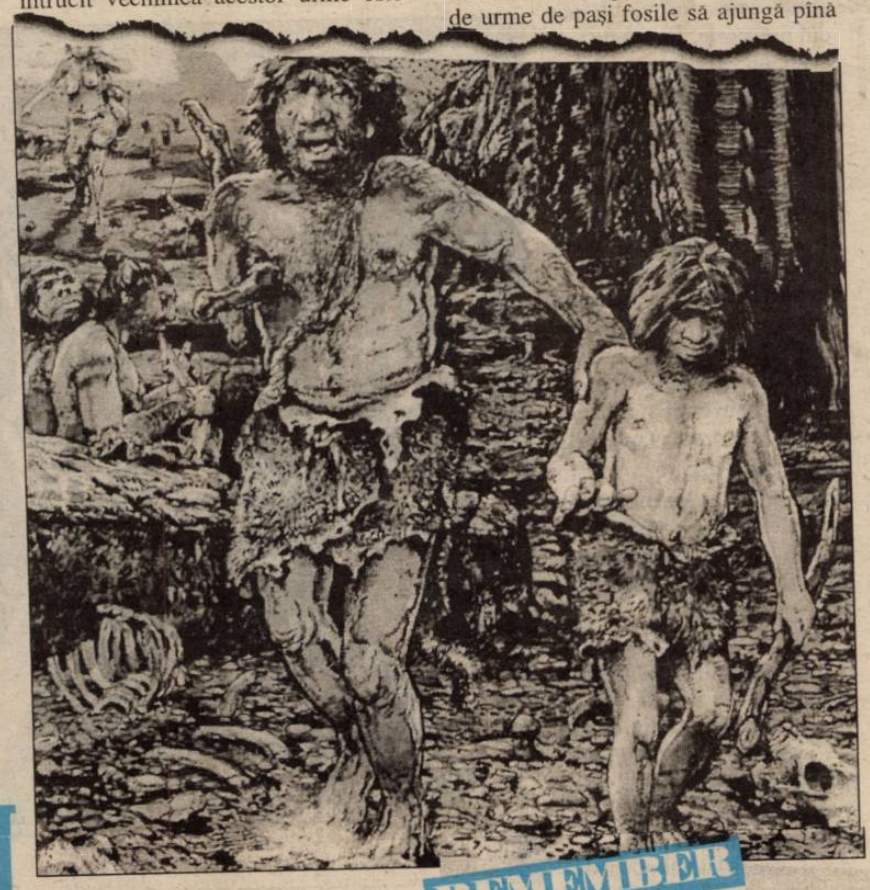

DOGONII, astronomi fără telescoape

PAUL IOAN

În vestul Africii, pe teritoriul statului Mali, a sosit în secolul XIV un popor bizar, necunoscut ca origine nici pînă astăzi, şi care a uluit lumea ştiinţifică de pretutindeni cu cunoştinţele lui astronomice. Înţelepţii triburilor de dogoni au comunicat specialiştilor francezi, englezi şi americani incredibile amănunte în legătură cu steaua Sirius şi astrele vecine ei, nedescoperite pînă acum, dar bănuite a exista prin sofisticate calcule astrofizice. Practic, „analfabeţii" dogoni au umilit pe astronomii lumii civilizate cu cunoştinţele lor.

În primele decenii ale acestui secol, etnologii care s-au avîntat în aridele ţinuturi vest-africane au constatat periodicitatea cu care dogonii sărbătoresc... o stea invizibilă, care se roteşte în jurul stelei Sirius, avînd o revoluţie de aproximativ 51 de ani. Numită în cataloage Sirius B, acest astru a fost descoperit abia în 1862, dar africanii o cunoşteau de peste un mileniu! De unde? Din propriul folclor, din care nu lipseşte o fabuloasă cosmogonie, comparabilă cu mitologiile clasice egiptene, greceşti sau chineze şti. Dar surpriza a căpătat proporţii şi mai mari cînd *dogonii au susţinut fără ezitare că în jurul lui Sirius B (numită de ei Po Tolo) mai există o stea, Sirius C (Nommo în dialect local), care pentru oamenii de ştiinţă încă nu este confirmată, este doar o ipoteză!*

Mari enigme ale lumii

Uluirea cercetătorilor nu încetează. Dogonii *ştiu* că Nommo este *steaua unei planete locuite de „fiinţe superioare"*, de la care ei însişi ar fi primit informaţiile, prin mesageri! Există deci o incredibilă coincidenţă între spusele paleoastronauticii şi cunoştinţele astronomice ale dogonilor. În modul cel mai simplu, aceste triburi puţin cunoscute susţin ipoteza unor vizite ale extratereştrilor, care le-au „explicat" poziţia Pămîntului în cosmos şi a stelelor apropiate. Informaţiile au devenit religie-legendă, iar telescopul total inutil.

Trebuie să amintim faptul că respectivele cunoştinţe sînt învăluite într-o mitologie proprie, doldora de zeităţi cosmice, dar care simbolizează (maschează) adevăruri confirmate sau în curs de confirmare. Specialistul american Robert Temple, membru al Societăţii Regale de Astronomie din Anglia, le-a dedicat o carte fascinantă: „The Sirius Mistery". Mai în glumă, mai în serios, Temple susţine că atunci cînd vom avea confirmarea că OZN-urile sînt autentice, pe dogoni tot nu-i vom putea impresiona. Ei *ştiu* asta de mult. Strămoşii lor au fost învăţăceii fiinţelor superioare, venite de pe o planetă poziţionată de ei cu precizie şi care pentru astronomi este abia într-o ecuaţie.

REMEMBER

Programul Soiuz a debutat cu o... CATASTROFĂ!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

În 1964, atunci cînd a fost iniţiat, Programul SOIUZ a avut ca prim obiectiv pregătirea echipajelor de cosmonauţi şi a tehnicii spaţiale aferente. În vederea pregătirii, lansării şi, mai ales, a exploatării unor viitoare staţii orbitale locuite, avînd folosinţă îndelungată în cosmos.

Este de presupus că Programul SOIUZ, continuat şi dezvoltat la un interval relativ redus, de lansarea primei staţii orbitale cu echipaj SALIUT, a constituit un fel de răspuns la programul american M.O.L.

Programul M.O.L., respectiv Manned Orbital Laboratory (Laboratorul orbital locuit), a fost anunţat public la 10 dec. 1963 de fostul ministru al apărării al SUA, Robert McNamara, şi a început efectiv la 25 aug. 1965.

Întrucît aproape în fiecare echipaj al acestui satelit-laborator, lung de 12 m şi în greutate de 11 tone, cel puţin unul din cei trei astronauţi urma să fie un specialist militar, destinaţiile cvasimilitare ale M.O.L. păreau evidente, mai ales în condiţiile „războiului rece", în „floare" la acea dată.

Costul programului M.O.L., apreciat încă în acea vreme de specialiştii firmei Douglas Aircraft Co, aleasă de NASA drept constructor principal, era de peste 1,5 miliarde dolari; el a permis derularea încă de la început a unui vast program de cercetări, de care aveau să beneficieze programele APOLLO şi SKYLAB...

În condiţiile menţionate ale războiului rece, alertaţi de însemnătatea şi, mai ales, de amploarea programului M.O.L., este probabil că specialiştii fostei URSS au accelerat şi „forţat" pregătirile pentru lansarea la 23 aprilie 1967 a primei nave din programul SOIUZ, care l-a avut la comenzi pe fostul comandant al misiunii VOSHOD, cosmonautul Vladimir Mihailovici Komarov.

De la primele revoluţii efectuate pe o orbită joasă (201/224 km) s-a dovedit că stabilitatea şi comunicaţiile navei SOIUZ-1 au prezentat dificultăţi; după un sejur limitat la 27 de ore pe orbită, a fost luată hotărîrea de întrerupere şi de încheiere a misiunii care, se pare, includea iniţial o cuplare cu o a doua navă similară, care ar fi trebuit să fie lansată în ziua următoare...

Deşi etapele de ieşire de pe orbită şi coborîre frînată gazodinamic nu au marcat incidente, în timpul ultimei faze a coborîrii, sistemul de frînare cu parașuta nu a funcţionat corect, suspantele parașutei s-au răsucit şi încurcat, astfel că nava a percutat puternic solul, ceea ce a condus la moartea cosmonautului Komarov...

În acest fel a decedat unul dintre cei mai competenţi şi experimentaţi piloţi cosmonauţi din fosta URSS, pilot de încercare şi inginer; în urma lui a rămas soţia, Valentina, profesoară licenţiată şi cei doi copii, Evghenii şi Irina.

(Va urma)

RADIOGRAFIA UNUI SECRET DE STAT

PILULA „Salvatoarea vieţii”

ŞERBAN FILIP

La Tomsk, în Siberia occidentală, în plin război rece, a fost realizată o enigmatică pilulă, destinată în exclusivitate membrilor Biroului Politic al PCUS. Denumită „salvatoarea vieţii”, sau, mai ştiinţific, „electrostimulator autonom” (ESA), pilula are o lungime de 2 centimetri, un diametru de 7-8 mm, conţine un circuit electronic miniaturizat şi trei baterii din oxid de argint. Pilula este destinată vindecării durerilor de stomac, problemelor digestive, constipaţiei, impotenţei, frigidităţii şi altor probleme care afectează rinichii, pancreasul, prostata şi ficatul. Ea a primit aprobarea Ministerului Sovietic al Sănătăţii în 1985, aprobare reînnoită în 1995. Secret de stat, pilula era destinată în exclusivitate nomenclaturii sovietice...

După destrămarea fostei URSS, datorită reconversiei unei părţi importante a industriei militare ruseşti, pilula-miracol a fost lansată pe piaţă, cererea fiind imensă: la Moscova sau Sankt Petersburg, ea se vinde cu 100 dolari bucata, fiind inaccesibilă cetăţeanului obişnuit care cîştigă, în medie, 10 dolari pe lună! Iată de ce producătorii s-au orientat în ultimul timp spre exterior. Care sînt însă proprietăţile care au făcut pilula-miracol atît de rîvnită în Rusia? Răspunsul e clar: ea nu este nimic altceva decît o capsulă cu minuscule baterii electrice care funcţionează în interiorul corpului. Or, electrostimularea are efecte benefice, recunoscute de medicină, printre care se numără şi întărirea sistemului muscular. În interiorul pilulei se află o „inimă electronică” compusă dintr-un microprocesor simplu şi două condensatoare...

Condensatoarele dau ritmul impulsurilor: unul fixează lungimea, iar celălalt durata care separă impulsurile. Cele trei baterii din oxid de argint, montate în serie, alimentează sistemul, furnizînd o tensiune continuă. O dată intrată în interiorul corpului, sucul gastric stabileşte contactul între cele două borne ale stimulatorului, care permit circulaţia curentului, ceea ce provoacă descărcări electrice în zona pereţilor stomacului. Dr. Rafael Levy, de la spitalul Laennec din Paris, apreciază că curenţii electrici induşi sînt foarte slabi şi nu prezintă nici un fel de pericol. Principalul risc constă în producerea unei ocluzii intestinale. Din punct de vedere pur terapeutic, pilula miraculoasă poate avea un efect benefic asupra dezordinilor gastrointestinale de origine mecanică: impulsurile electrice stimulează muşchii stomacului sau intestinului, favorizînd digestia. Ea nu poate, însă, să vindece diverse maladii.

Broşura care însoţeşte pilula nu conţine nici un protocol de experimentare, nici o descriere a efectelor, nici caracteristici ale maladiilor propriu-zise. Broşura susţine că pilula vindecă diabetul şi anumite insuficienţe cardiace, regularizează presiunea sanguină, diminuează stresul şi migrenele. Medici francezi renumiţi, printre care se numără dr. Rafael Levy şi prof. Jean-Marie Andrieu, consideră că aceste afirmaţii sînt exagerate, relevă „Science et Vie”. Ca de obicei în cazul unor asemenea produse, publicitatea trebuie să prezinte şi cazuri concrete. O pagină întreagă este consacrată acestora. Iată un exemplu în acest sens: ca urmare a unui accident de automobil, un bărbat în vîrstă de 45 de ani a fost complet paralizat, iar sistemul său digestiv nu mai funcţiona. Graţie pilulei miraculoase, el şi-a redobîndit această funcţie vitală a organismului, precum şi o parte din mobilitate...

„BOALA VACILOR NEBUNE” va dispărea după anul 2000

Incidenţa encefalopatiei spongiforme bovine, cunoscută şi sub denumirea de „boală a vacilor nebune”, „va continua să diminueze pînă aproape de dispariţie, la începutul mileniului viitor”, conform unei comunicări prezentate de specialistul britanic John Wilesmith la cel de al 8-lea Simpozion Internaţional de Epidemiologie şi Economie Veterinară de la Paris. Cercetătorul britanic a estimat că incidenţa maladiei a scăzut după 1993 graţie interzicerii făinii de carne şi de oase în alimentaţia animalelor. În faţa a 500 de confraţi din 52 de ţări, Wilesmith a reamintit că studiile iniţiate în 1986, imediat după identificarea ESB, au plasat apariţia primelor cazuri în aprilie 1985. Cercetările au pus în evidenţă faptul că făina animală utilizată ca supliment proteic în alimentaţia rumegătoarelor este vectorul cel mai probabil al agentului patogen. În iulie 1988 a fost interzisă în Anglia furajarea animalelor cu proteine provenind din carne de rumegătoare, iar în cursul anului 1993, incidenţa maladiei pe plan naţional a început să descrească. În prezent, se înregistrează în Marea Britanie circa 100 de cazuri suspecte pe săptămînă, dintre care 15 se dovedesc, finalmente, a avea alte diagnostice decît ESB.

Wilesmith consideră că nu se poate încă stabili dacă, în condiţiile eliminării riscului de contaminare prin alimentaţie, transmiterea maladiei se face pe cale genetică, prin contaminare de la vacă la viţel (prenatală), sau printr-o combinare a celor două. El apreciază, totuşi, că „oricare ar fi explicaţia subiacentă, acest factor de risc asociat mamei nu va prelungi epizootia de ESB într-un mod semnificativ şi nici nu va afecta incidenţa acesteia în viitor”. *(ARPRESS)*

Răspundem cititorilor

Cititoarea noastră Suzana Stoichiţoiu, din Bucureşti, doreşte să afle amănunte din istoria milenară a oglinzilor, tot aşa cum tînărul nostru cititor Marius Crăciunescu, din Bucureşti, doreşte să afle „ce ştim despre lansatorul Jules Verne”.

Oglindă... oglinjoară

Nu numai femeile au fost obsedate de frumuseţea propriului lor chip. Narcis se privea zilnic în apa izvorului. Totuşi în basmele copilăriei apare o împărăteasă care-şi cerceta zilnic o oglindă fermecată; dar se pare că acest obiect care face parte acum din viaţa şi decorul nostru obişnuit nu este atît de bătrîn pe cît se crede, cel puţin nu în forma lui de astăzi.

Mii de ani singurele oglinzi folosite de om au fost făcute din metale frumos lustruite: alamă, bronz, argint sau aur.

În jurul anului 1300, un meşteşugar din Veneţia a descoperit modul de fabricare a oglinzilor din sticlă prin acoperirea lor cu un amestec din care face parte mercurul. Aceste oglinzi de sticlă au luat locul celor metalice, dar erau departe de a fi perfecte. În 1691, în Franţa, se realizează sticla dreaptă, mult mai potrivită şi mai strălucitoare decît cea obnişnuită de pînă atunci.

Următorul pas înainte s-a făcut prin înlocuirea mercurului de pe spatele oglinzilor cu argintul. Nu numai că aburii de mercur erau toxici pentru muncitori, deci se elimina un pericol, dar argintul reflecta mai bine lumina şi făcea oglinzile mai bune. Aceasta a condus, de asemenea, la rapiditatea procesului de fabricare.

Astăzi, sticla de numai cîţiva milimetri, este folosită la fabricarea celor mai bune oglinzi. Este tăiată întîi cu un cuţit de diamant şi apoi sînt tăiate şi polizate marginile.

Înainte de argintare se face o curăţire specială. Sticla este plasată pe o masă specială, încălzită, şi se toarnă peste ea o mixtură de amoniac, acid tartric şi nitrat de argint. Din cauza căldurii acesta aderă imediat fiind acoperit apoi cu un lac protector.

Astăzi, desigur, oglinzile au şi alte întrebuinţări decît cele ornamentale. Este suficient să amintim oglinzile automobilelor sau cele ale instrumentelor stomatologice.

Oglinzile constituie o parte vitală a periscopurilor submarinelor în care imaginea prinsă în partea de sus a tubului este transmisă în jos, printr-o altă oglindă, observatorului.

În telescoape, sau în faruri, în tot felul de aparate sofisticate, în decorarea unor săli oglinda a devenit unul dintre cele mai comune şi mai dragi obiecte, mai ales atunci cînd, scoasă de pe fundul unei poşete ne arată exact ce ne aşteptăm noi să vedem. *(IRINA STOICA)*

Scrisori primite

Ilie-Teodor Diaconu, Piteşti: Am citit cu mult interes epistola Dv., care debutează astfel: „Băi, aceştia! Că aşa meritaţi pentru ca să vă spun, fiţi mai atenţi cum puneţi grilele de la cuvintele încrucişate! M-aţi făcut să-mi bat capul şi să mă supăr. Păi e frumos?” În aceeaşi notă plină de umor, pe care am apreciat-o, vă răspundem: *nu e frumos*, dar asta-i situaţia, atunci cînd laşi calculatoarele să paginează... de capul lor! Acum, ca şi Dv., serios vorbind, vă mulţumim din inimă pentru aprecierile pe care le faceţi la adresa echipei noastre redacţionale (citez din nou): „Revista e bine realizată, atît de bine, încît o citesc din 1957, aproape de cînd a apărut. Îmi place faptul că sînteţi preocupaţi de îmbunătăţirea vizibilă a calităţii revistei. Daţi-i înainte, că-i daţi bine!” Iaca, ne vom strădui să-i „dăm înainte” la fel! *(A. H.)*

I. VLAD, Bucureşti: citäm din scrisoare: „Nu ne putem permite să sugerăm ceva strălucitului colectiv redacţional, potrivit chestionarului publicat în revista «Magazin». Dorim să adresăm respectuoase mulţumiri fiecărui autor al articolelor difuzate săptămînal, prilej de revelaţie întru cunoaştere”. Vă mulţumim şi ne vom strădui să nu vă dezamăgim nici în continuare.

Micu Mircea, Braşov: Erori precum cea găsită de dv. la careul de cuvinte încrucişate nu se vor mai repeta. Ne cerem scuze.

Ilie Iuliana, Bucureşti: Sîntem gata să vă sprijinim, dar nu v-aţi scris adresa pe plic.

M.M. Şerban, Bucureşti: Trimiteţi-ne un articol dactilografiat la două rînduri cu cît mai multe informaţii şi mai puţine relaţii matematice.

Neculai Pădurariu, Bucureşti: Corecturile semnalate, cu privire la Dicţionarul Explicativ al Limbii Române, ediţia 1996, sînt corecte. Sperăm să le trimiteţi şi editurii care l-a publicat.

Sergiu Rusu, Arad: Relatările dv. sînt interesante, aşteptăm un material pe tema respectivă.

Diaconu Constantin, Huşi, Vaslui: Detaliile referitoare la operaţia ce o veţi suporta, nu le puteţi obţine decît la faţa locului.

Tofan Rareş-Vlad, Iaşi: Vă vom trimite o copie după articolul respectiv, referitor la cazul „Roswell”. *(PAUL IOAN)*

Jules Verne a avut, totuşi, dreptate!

În plină eră sci-fi ne raportăm de multe ori la genialele previziuni ale lui Jules Verne, practic toate confirmate de dezvoltările moderne ale ştiinţei şi tehnlogiei. Într-un caz se credea totuşi că el ar fi fost... depăşit. Căci, dacă a prevăzut submarinul, nu a prevăzut rachetele cosmice cu metodele de lansare pe care le cunoaştem astăzi. Eroii săi din „De la Pămînt la Lună” împrumutaseră, să nu uităm, un tun uriaş, care să lanseze capsula temerarilor exploratori cu o forţă suficientă pentru a o „azvîrli” în afara puterii de atracţie a Pămîntului. Un secol mai tîrziu se considera că... maestrul se înşelase!

Şi totuşi, nimic mai hazardat decît această informaţie. Căci într-o zonă deşertică în apropiere de Altamont, California, inginerii de la faimosul LLL - Lawrence Linermore Laboratory, unul din institutele de cercetare cele mai strîns legate de programul spaţial american, a fost experimentat un tun - exact ca în Jules Verne - capabil, la cei 45 de metri ai săi, să proiecteze o anumită încărcătură cu peste 14500 km/oră.

Această încărcătură este de fapt un „super-statoreactor” care, după ce tunul îi imprimă acceleraţia iniţială, îşi aprinde propriile motoare şi îşi urmează călătoria prin spaţiu. (MIHAELA DOROBANŢU)

CAZURI şi... NECAZURI

DANIELA POPESCU

- Stimată doamnă doctor, Mariana din Constanţa ne scrie despre o problemă care apare şi în alte întrebări adresate de cititoarele noastre. Este vorba despre chistul ovarian şi teama multor femei (şi nu doar a lor) că ar putea fi de natură canceroasă. Ce-i puteţi spune despre aceasta şi despre posibilitatea unui tratament?

- Posibilitatea de a trata chisturile ovariene reprezintă un avantaj al pilulei contraceptive.

Există un tip de chisturi ovariene, cunoscute sub denumirea de chisturi ovariene funcţionale, care sînt relativ frecvent întîlnite la femeile care nu folosesc pilule contraceptive.

Atenţie! Chisturile de ovar nu trebuie confundate cu tumorile de ovar. Chisturile sînt nişte baloane umplute cu lichid şi înconjurate de pereţi formaţi din ţesut ovarian. Se crede că apar din cauza unor dezechilibre minore între hormonii sexuali, survenite în timpul ciclului menstrual.

Cele mai multe chisturi se dezvoltă din foliculi şi creşterea lor este stimulată de hormonul FSH (hormon foliculo stimulant) în timpul primei jumătăţi a ciclului menstrual. Dezvoltarea acestor foliculi nu se produce însă pe aceeaşi cale ca şi a foliculului obişnuit, care se rupe eliberînd ovulul (ovulaţie) sau mai simplu, pierde lichidul şi involuează. Aceşti foliculi îşi continuă dezvoltarea pe cont propriu, acumulînd şi mai mult lichid. Astfel apare chistul, care uneori are dimensiuni foarte mari, - 10 cm sau mai mult.

Dacă acest eveniment apare cîteva luni la rînd, se pot produce mai multe asemenea chisturi. Simple sau multiple, aceste chisturi pot produce uneori dureri foarte mari, inclusiv în timpul actului sexual.

Uneori ele pot să dispară spontan şi numai rar conduc la intervenţii chirurgicale de urgenţă, în special dacă, prin greutatea sa, chistul produce schimbarea poziţiei ovarului - fenomen denumit torsiune de ovar.

Femeia care consumă pilule contraceptive este protejată de acest fenomen pentru că ovarele sînt inactivate - deci nu se dezvoltă nici un folicul. Cele mai bune rezultate se obţin cu pilula cu desogestrel Marvelon, conform ultimelor studii publicate în literatura de specialitate (Prof. Rabe şi colab. 1992). Deci, practic dacă foloseşti pilula combinată, ai mai puţine şanse de a ajunge la intervenţii chirurgicale pentru chist de ovar.

Pilula cu desogestrel se găseşte la Farmacia Victoriei, Ansamblul Piaţa Victoriei, Şoseaua N. Titulescu nr. 3, Bl. A1, tel: 6594450.

Înainte însă, întreabă medicul.

- A doua corespondentă căreia vă invit să-i răspundem astăzi se numeşte Anda şi este din Bucureşti. Întrebarea ei se referă la cele mai importante efecte benefice ale pilulei contraceptive.

- Dragă Anda, este cam greu să clasifici efectele benefice ale pilulei contraceptive după importanţa lor. Ceea ce este foarte important pentru medic - care priveşte problema sănătăţii femeii pe termen lung - poate fi trecut cu vederea sau subestimat de către pacientă. De exemplu, pentru o femeie tînără o remediere a acneei desfigurante folosind Marvelon este de importanţă mult mai mare decît cunoaşterea faptului că prin consumul de pilule riscul de a face cancer de ovar în următorii 20 de ani s-a înjumătăţit.

- Mulţumim Doamnei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori de la cititori.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

Demonul călătoriei

TAINELE BATIKULUI INDONEZIAN

ALEXANDRU MARINESCU

Cînd am ajuns la Gambir, gara centrală a Jakartei, situată la est de marea piaţă Merdeka, trecuse de ora 13. Căldura mă moleşise iar bagajul mi se părea mai greu ca niciodată. Un imens furnicar de oameni umplea holul în care se aflau casele de bilete. M-am aşezat la cea pentru Jogjakarta, fără prea multe speranţe.

Trenul ales, Senja Jogja, nu avea vagoane climatizate şi era lent, un fel de personal. Călătoria a durat nu mai puţin de 12 ore. Nu pot să spun că a fost un voiaj comod, dar categoric rămîne unul dintre cele mai interesante. În vagonul arhiplin, pasagerii au petrecut noaptea nu doar pe banchete sau urcaţi pe platformele pentru bagaje ci şi întinşi pe culoarul central sau băgaţi sub banchete. Trebuia să fiu foarte atent atunci cînd încercam să-mi dezmorţesc puţin picioarele schimbîndu-le poziţia. În aceste condiţii îmi este şi acum greu să înţeleg prin ce miracol de abilitate şi echilibru, personalul însoţitor al trenului a străbătut vagonul pentru a împărţi tăvile cu mîncarea de seară. Pe acestea se afla, între altele, şi un bol cu supă. Dau mărturie că nu s-a produs nici un „accident" cu urmări neplăcute.

La ora 6 dimineaţa am coborît în gara din Jogjakarta. Aveam să constat curînd că este cel mai interesant oraş javanez, trăind într-un alt ritm decît cel din Jakarta, păstrînd încă un simpatic aspect de urbe de altădată.

Sînt multe de spus despre Jogjakarta, prima capitală a Javei, centrul culturii javaneze, unde călătorul descoperă fermecat strălucirea artei şi reflexele unei agitate istorii. Dar fiindcă acest oraş, aflat la poalele teribilului vulcan Merapi, este şi capitala necontestată a batikului indonezian, locul unde această artă, specifică Javei, dar răspîndită astăzi şi în alte insule, a cunoscut cea mai mare înflorire, mă voi mărgini la încercarea de a descifra cîteva din tainele sale.

Originea acestor tehnici de imprimare a ţesăturilor de bumbac sau mătase rămîne încă misterioasă. Controversele între specialişti continuă şi nu există încă o ipoteză unanim acceptată. În urmă cu vreo 70 de ani, aproape toţi autorii europeni considerau că arta batiKului este originară din sudul Indiei, unde era cunoscută de secole. Ea a pătruns în Java odată cu sosirea primilor negustători hinduşi.

Între argumentele invocate în favoarea acestei ipoteze este şi acela că însuşi termenul de batik şi-a făcut apariţia în cronicile javaneze abia în secolul al XVII-lea, odată cu sosirea hinduşilor.

Dar există şi ipoteza, foarte plauzibilă, ca arta batikului să fi apărut în partea de apus a Javei. Aici se utiliza de secole o tehnică cunoscută sub numele de *kain simbut*, care consta în acoperirea cu cocă de orez a părţilor din ţesătură care urmau să rămînă necolorate. Meşterii batikului au folosit şi folosesc şi astăzi, în acelaşi scop, ceara de albine.

În operele literare javaneze din secolul al XII-lea se regăsesc denumirile diverselor motive utilizate în imprimarea batikului, fapt ce susţine ipoteza originei javaneze a ingenioasei arte. Astăzi această ipoteză are cei mai mulţi susţinători şi a fost preluată şi de oficialităţile indoneziene.

Oricum ar fi, un lucru este cert, batikul javanez este, prin rafinamentul său, fără egal în lume.

Principiul de bază al batikului este următorul: ţesătura se colorează prin scufundare în recipientul cu vopsea, după ce în prealabil părţile ce urmează să rămînă necolorate sînt acoperite, atît pe faţă cît şi pe dos, cu un material care să împiedice impregnarea. Acest material este ceara topită şi, mult mai rar, răşina.

Un moment crucial în evoluţia tehnicilor batikului a fost inventarea, în secolul al XVII-lea, a unui mic instrument, *tjanting*, un beţişor de bambus care are fixat la un capăt un mic recipient de aramă prevăzut cu un cioc de scurgere. Cu ajutorul lui se trasează pe pînză linii de grosimi diferite, cu ceară topită. Pe cît de simplu, pe atît de ingenios, acest tjanting, a cărui întrebuinţare s-a generalizat rapid, a făcut ca batikul să devină o artă de decorare a textilelor de o mare valoare. Inventivitatea şi fantezia artiştilor, subtilitatea motivelor, delicateţea desenului, conjugate cu o tehnică de execuţie foarte complexă, folosind coloranţi vegetali, fixatori, băi multiple şi uneori ingredienţi mai puţin obişnuiţi ca zahăr de palmier, banane sau pepeni fermentaţi, au făcut ca arta batikului să atingă, în secolul al XIX-lea, un extraordinar grad de perfecţiune. Ea îşi păstrează şi astăzi o bună parte din strălucirea de odinioară, cu toată ofensiva industrializării, a fabricării de serie, prin folosirea tampoanelor (batik cap), şi tentaţia coloranţilor sintetici.

(Va urma)

Recurs la memoria scrisă

A ZBURAT SFÎNTUL TOMA?

ALEX MIHAI STOENESCU

Dezordinea socială şi eclesiastică din secolul X a generat o reacţie unică, modelatoare de caractere şi salvatoare de principii. „Triumful libidoului" - aşa cum numea Cesare Baronius perioada - a apropiat cîteva suflete cucernice de preoţi şi învăţaţi de ideea recluziunii creatoare. Importante comunităţi monastice au început să producă mari opere morale şi să dea o nouă organizare ritului creştin occidental. Tot în mănăstirile Pirineilor şi din Alpii italieni s-a dezvoltat instituţia moaştelor şi a sfinţilor locali. Pînă la începutul secolului XIII - cum arată André Vauchez - conciliile regionale şi episcopii continuau să onoreze numeroşi sfinţi locali, printre care s-au strecurat şi cîteva animale (mai ales cîini). Din 1234 papa şi-a rezervat dreptul de canonizare, aceasta urmînd a fi pronunţată în urma unui proces la care Inchiziţia se comporta ca anchetator. Cercetările erau uneori extrem de complicate, mai ales cînd era vorba de asceţi înverşunaţi. „Postul prelungit - spune Vauchez - sau penitenţele excesive puteau fi interpretate ca tentative de suicid." Zelul verbal şi gesticulaţia spectaculoasă, precum şi aspectul legendar al unor întîmplări din viaţa candidaţilor la sfinţenie erau cercetate în amănunt şi judecate după canoane prestabilite.

Toma din Aquino a fost sanctificat abia la o jumătate de secol după moarte. Privind exclusiv din perspectiva acestui interval am putea trage concluzia că un om devine sfînt numai atunci cînd este recunoscut de Biserică. Deşi nu existau dubii asupra naturii sale geniale, iar opera lui Toma din Aquino produsese deja mutaţii semnificative în doctrina catolică, personalitatea marelui teolog a stat 50 de ani sub semnul unui dubiu. Implicaţiile sale în politica regelui Ludovic IX, dar şi noutatea interpretărilor la opera lui Aristotel au derutat Biserica. Totuşi, în 1323 s-a decis judecarea cazului său. Trei au fost momentele supuse cercetării eclesiastice: întîmplarea de la Neapole, cînd, încă în vîrstă de 4 ani, a adunat de pe jos un fragment de pergament pe care scria *Ave Maria* şi a refuzat cu obstinaţie să-i fie luat; experienţa de levitaţie făcută la Paris în faţa mănăstirii Saint-Jaques; cele două apariţii, în care Christos i-a vorbit: „Ai scris bine despre mine!" şi în care Sfântul Petru i-a confirmat doctrina.

Toma din Aquino practica ascеza spirituală, o formă de interiorizare profundă urmată de o emisie teologică absolut copleşitoare (dicta la 3 copişti odată). În viaţa publică, postea 7 luni pe an şi dormea 3 ore din 36 (în alternanţa noapte-zinoapte). Asupra revelaţiilor sale au depus mărturie foştii săi elevi, atît Tolomeo di Luccam cît şi Guglielmo di Tocco fiind anchetaţi în amănunt şi confruntaţi cu martori. În esenţă, Toma din Aquino avea un comportament specific transei, dînd impresia că doar comunică un mesaj care i se „transmite", vorbea inundat de lacrimi, putînd însă localiza zona bisericii în care se produce apariţia şi reproduce apoi dialogul cu Christos. Agresaţi de şarlataniile lumii moderne, sîntem tentaţi să privim superficial astfel de mărturii. Ele au însă toate atributele autenticităţii. Alte semne - aprinderea spontană a lumînărilor, trosnitura lemnului din mobile şi duşumele, vibraţia obiectelor din sacristie, lumina concentrată, neprodusă pe cale naturală etc. - au fost confirmate de martori. Cunoscînd mecanismele Inchiziţiei şi modul inteligent în care opera, este greu să scoatem din rezultatele anchetei aceste probe, luate sub jurămînt şi uneori sub tortură. Iar sensul anchetei era să demonstreze o şarlatanie!

În privinţa experienţei de levitaţie, memoria scrisă a lăsat două variante. Una plasează evenimentul în capela mănăstirii Saint-Jaques din Paris, unde Toma s-a ridicat prin forţa spiritului 60 cm. (un *cot* francez) de la pămînt. Mai mulţi preoţi au fost de faţă. A doua variantă menţionează că experienţa a avut loc ziua în piaţa din faţa mănăstirii, în prezenţa cîtorva zeci de persoane, înălţimea la care s-a ridicat fiind de 5 metri. Deşi numai prima variantă este acceptată oficial - după cum arată actul final al anchetei: *pro testimonio vocaverunt* -, există la Biblioteca Universităţii din Utrecht 4 fişe de anchetă ale Inchiziţiei, care certifică de o manieră convingătoare faptul că Sfântul Toma din Aquino a zburat în faţa mulţimii, plutind cu întreaga sa prezenţă masivă pe deasupra oamenilor, preoţilor şi a duşmanilor săi. În ciuda încercărilor ştiinţei de astăzi de a explica evenimentul prin fenomenul de ectoplasmă, rezultatele cercetărilor Inchiziţiei sînt practic inatacabile.

AVENTURA unui român în jurul lumii

V-am prezentat în "Magazin" nr.33 din 14 august a.c. isprava românului Jimmy Cornell, născut la Braşov şi stabilit din 1969 la Londra: el este primul şi pînă acum singurul român care a făcut înconjurul lumii la bordul unei micuţe ambarcaţiuni cu pînze. Plecată din portul Tomis în 1976, "Aventura" lui Jimmy Cornell (la bord s-a aflat întreaga lui familie, echipajul format din Gwenda şi cei doi copii ai lor, Doina şi Ivan) a ancorat, cinci ani mai tîrziu, în acelaşi port din Constanţa. 16 ani mai tîrziu, adică în acest an, la editura INPRES, sub îndrumarea lui Bebe Ignat, apare în România şi în limba română, această splendidă carte intitulată "Aventura unui român în jurul lumii", o carte care este ceva mai mult decît un simplu jurnal de bord, fiind de fapt mărturia unei aventuri a cunoaşterii, o mărturie a curajului de a înfrunta într-o coajă de nucă oceanele Planetei. Celor care n-au apucat să o citească, deşi cartea se află în librăriile şi centrele de difuzare din întreaga ţară, le ofer un prim fragment în exclusivitate (GEORGE CUŞNARENCU).

Perioada optimă a unui voiaj spre Tropice este sfîrşitul lui octombrie, începutul lui noiembrie. Alegerea momentului optim este complicată şi de prezenţa Gulfstream-ului, un veritabil fluviu oceanic ce atinge pe alocuri o lăţime de o sută de kilometri. Puterea curentului diferă, dar s-au înregistrat cinci şi chiar şase noduri, ceea ce echivalează cu viteza unui torent. Cînd o furtună sau doar un vînt mai puternic bate împotriva curentului, valurile pot atinge între cinci şi zece metri înălţime, dacă nu chiar şi mai mult. Vai şi amar de nefericita navă prinsă în acest infern. Vapoare mari au fost frînte în două de furia valurilor şi, cum zona traversată de Gulfstream coincide cu cea a triunghiului Bermudelor, s-ar putea ca unele dispariţii misterioase, atît de îndrăgite de amatorii de senzaţional, să se datoreze tocmai unor astfel de adversităţi ale vremii. Chiar şi un unchi din Braşov mi-a scris la post-restant, la Beaufort (unde aşteptam o zi bună pentru a pleca spre Panama), sfătuindu-mă să nu cumva să traversez blestematul triunghi. Din păcate, însă, orice navă care părăseşte coasta răsăriteană a Statelor Unite cu destinaţia Panama, trebuie să traverseze pe undeva atît triunghiul imaginar al Bermudelor, cît şi firul real al Gulfstream-ului...Cînd Gwenda a venit să preia cartul de la miezul nopţii, i-am spus că voi rămîne eu în continuare, întrucît aveam impresia că intrasem în Gulfstream şi condiţiile nu erau prea bune. Marea devenise foarte agitată, deşi, între timp, vîntul încetase cu totul. Mişcarea "Aventurii" era mai violentă decît în cea mai puternică furtună prin care trecusem vreodată. Deodată, prin parbrizul timonei am văzut la babord un val mai mare decît cele precedente care creştea pe măsură ce se apropia de noi. Pentru o fracţiune de secundă am avut impresia că ne-am oprit în loc şi-n aceeaşi clipă, valul gigantic s-a spart peste noi, acoperindu-ne într-o cascadă neagră, spumegîndă. În timp ce "Aventura se căznea să scape de sub această masă ce o înăbuşea, valul ne-a lăsat suspendaţi în neant. Am simţit iahtul căzînd în gol, apoi cu o bufnitură înfricoşătoare, chila a făcut din nou contact cu apa. Gwenda a apărut din cabină, răvăşită şi înspăimîntată, convinsă că ne loviserăm de ceva şi că se sfîrşise cu noi. Am liniştit-o, spunîndu-i că zgomotul fusese mai mare decît pericolul real... Dimineaţa, vîntul a început să bată cu mai multă putere şi am putut opri motorul. La prînz condiţiile erau atît de bune, încît am fost în măsură să informez echipajul că traversasem cu bine Gulfstream-ul... A trecut mai bine de un an înainte de a afla cît de inspiraţi fusesem plecînd din Beaufort la primul semn al ameliorării vremii. Unul din căpitanii cu care aşteptaserăm plecarea ne-a prins după un an tocmai în Tahiti şi mi-a spus că am prins singura „fereastră" favorabilă pentru a pleca din Beaufort. Trei iahturi au plecat a doua zi după noi, două au fost forţate să se întoarcă din cauza condiţiilor atroce din curent, iar al treilea a dispărut fără urme. Pînă la urmă, acea plecare a noastră pripită din Beaufort a fost una din cele mai inspirate hotărîri pe care am luat-o pe tot parcursul călătoriei. *(În numărul viitor, fragmentul intitulat "În mijlocul Triunghiului Bermudelor")*

Istorii neelucidate la curţile regale

DRAGOSTE ŞI MOARTE LA MAYERLING

PAUL IOAN

Nimeni nu va şti vreodată ce s-a petrecut în realitate în castelul de pe domeniul Mayerling, în zilele de 28-30 ianuarie 1889. Acolo sosise arhiducele Rudolf de Habsburg, moştenitorul Coroanei - austro-ungare, însoţit de ultima lui amantă, seducătoarea şi ambiţioasa Mary Vetsera. Prinţul avea treizeci de ani (s-a născut la 21 august 1858), avea mari conflicte familiale - de al cărei blazon părea că-i pasă prea puţin - şi fusese protagonistul unor zig-zaguri sentimentale compromiţătoare. La rîndul ei, cvasi-necunoscuta Mary Vetsera provenea dintr-o familie de origine greacă, foarte înstărită, dar „sînge albastru" avea numai mama ei, care moştenise titlul de baroană.

Drama celor doi îndrăgostiţi a fost demnă de un scenariu poliţist. Împrejurările ne fac să credem că soluţia cea mai „simplă", dubla sinucidere, nu este întotdeauna cea reală... În dimineaţa zilei de 30 ianuarie, Rudolf de Habsburg este găsit în camera sa cu craniul zdrobit de un glonţ, iar Mary Vestera este găsită la rîndul ei, moartă, dar are numai o rană „superficială" la tîmplă. Cei doi nu fuseseră văzuţi de două zile şi erau aşteptaţi de contele Hoyos şi de prinţul Filip de Coburg la o partidă de vînătoare. Cadavrele au fost găsite de valetul Loschek... Au urmat declaraţii oficiale contradictorii şi, fapt deosebit de semnificativ, medicul personal al arhiducelui, Widerhofer, refuză să semneze false certificate de autopsie, doar pentru prestigiul Coroanei austro-ungare.

Împrejurările tragediei conduc spre o singură concluzie certă: pe fondul unui dezechilibru nervos evident, Rudolf atinsese un prag greu de suportat al disperării. Deşi era căsătorit cu prinţesa Stefania a Belgiei din 1881, el îi cere papei Leon al XIII-lea desfacerea acestei legături oficiale. Încă din 1888, Rudolf şi Mary se întîlneau în public, la recepţiile aristocratice oferite de baroneasa Vetsera. Nonconformistul prinţ moştenitor nu-şi uită şi celelalte metrese (provenite mai ales din mediul artistic), fapt care trezeşte mai mult gelozia lui Mary, decît a Stefaniei. Aceasta se resemnase cu rolul ei de decor la Curte, mariajul ei desfăşurat la palatul Hofburg din Viena fiind mai mult formal. Numai că aceste hăţişuri sentimentale, pe care împăratul Franz Joseph le reproşa fiului său, păreau a fi o „cutună". Însăşi împărăteasa tolera legătura suveranului cu artista Caterina Schratt, dovedindu-se că „triunghiul francez" poate trece foarte lesne graniţa.

În ajunul dramei de la Mayerling, papa Leon al XIII-lea face un gest umilitor faţă de Rudolf. Suveranul pontif nu-i răspunde personal, ci se adresează direct tatălui, înştiinţîndu-l despre cererea de divorţ. Între Franz Joseph şi prinţul moştenitor izbucneşte o polemică violentă - a cîta oare? -, care culminează cu ameninţarea dezmoştenirii. Arhiducele, complet demoralizat, îi spune că va renunţa la legătura cu Mary Vetsera şi că o va întîlni ultima oară la Mayerling, pentru a-i explica atitudinea papei şi a împăratului.

(va urma)

O „moştenire" incredibilă!

La vîrsta de 20 de ani, Tiziana Pergolesi din Treviso a primit, după decesul mamei sale, o foarte mare moştenire. Dar, spre uimirea şi disperarea ei, o foarte mare moştenire de... datorii fiscale. Cînd a fost vorba de îndeplinirea unor formalităţi de succesiune, ea a avut posibilitatea să constate că mama ei a eludat şi s-a eschivat ani de zile de la plata unor taxe fiscale şi că datora statului nu mai puţin de 55 de miliarde de lire italiene. Ca unică moştenitoare, Tiziana trebuie să plătească această sumă imensă, în caz contrar urmează ca bunurile proprii să fie sechestrate şi vîndute la licitaţie pentru acoperirea sumei respective. Nefericita tînără, declarînd că nu are în mod practic posibilitatea de a plăti suma respectivă, a înaintat o cerere organelor de justiţie pentru a fi absolvită, în circumstanţele cunoscute pentru care ea nu poartă nici o vină, de plata acestei sume întrucît nu o va putea realiza nici în tot cursul vieţii sale.

Dragostea nu aşteaptă numărul anilor

S-AU LOGODIT LA AZILUL DE BĂTRÎNI

Cînd, acum cîţiva ani, un reporter l-a auzit pe vecinul său, în vîrstă de 69 de ani, spunînd că trebuie să meargă la azilul de bătrîni din Hamburg pentru că mama lui se... logodeşte s-a gîndit că o asemenea ocazie nu poate fi pierdută. Şi nu a avut ce regreta!

Alma Knorr, în vîrstă de 97 de ani, l-a întîlnit la azil pe Robert Lojak, în vîrstă de 96 de ani. Soţia acestuia murise cu cîţiva ani în urmă, după ce fuseseră căsătoriţi timp de 70 de ani! Lojak a ales azilul, dar

durerea era încă prea mare pentru el. Stătea tot timpul în pat şi nu făcea nimic altceva decît să fixeze peretele alb din faţa sa. Alma, al cărei soţ, de asemenea, murise, şi încă de multă vreme, a venit lîngă el şi l-a luat firesc de mînă. Cu slabele sale puteri, a încercat să-i dea curaj. Şi, cum avea să-şi amintească, roşind, incredibil, ca o tînără la prima ei întîlnire, dintr-o dată el a devenit pentru ea... Robert. Ideea căsătoriei a venit ca o urmare firească, în mijlocul copiilor şi nepoţilor emoţionaţi, dar şi peste măsură de bucuroşi.

Întîmplarea de la Hamburg nu face altceva decît să dovedească încă o dată un adevăr simplu: nimeni nu trebuie să-şi sfîrşească viaţa în singurătate!...

Din culisele Cosei Nostra

PIOŞENIE CREŞTINĂ CU PISTOLUL SUB HAINĂ

Păcătos, Aglieri este cu siguranţă, după cum comentează săptămînalul francez „Le Point", întrucît numai datorită violenţei şi trădării a urcat el treptele mafiei. Devenise un aliat al lui Toto Riina, asasinîndu-l pe Giovanni Bontade, un rival al naşului naşilor. Bontade avusese toată încrederea în Aglieri, căci cei doi bărbaţi erau prieteni. La 22 de ani, el şi-a demonstrat măsura capacităţilor, sugrumînd cu mîinile sale de seminarist patru antreprenori care nu voiseră să se supună şantajelor. Pentru Toto Riina, Pietro Aglieri, poreclit şi „domnişorul", l-a executat pe Salvo Lima, fostul primar al oraşului Palermo, apropiat al lui Giulio Andreotti şi vinovat de a nu fi respectat înţelegerile încheiate cu Cosa Nostra. În privinţa afacerilor, specialitatea lui Aglieri este traficul de droguri la scară mare, ceea ce face din el unul din mafioţii cei mai bogaţi ai Siciliei.

Activităţile lui, care contrazic cel puţin porunca „Să nu ucizi", nu l-au împiedicat pe „domnişor" să rămînă un catolic fervent. Avînd o soră călugăriţă, P. Aglieri a studiat el însuşi greaca, latina, filozofia şi teologia la micul seminar de la Palermo. De aici a păstrat el gustul pentru filozofie şi textele sacre. La locul unde a fost arestat, poliţiştii au găsit peste 300 de cărţi religioase şi filozofice, printre care numeroase ediţii ale Bibliei şi Evangheliilor, textele sfîntului Paul şi ale sfîntului Augustin, o carte de Kierkegaard şi „Introducerea în gîndirea filozofică", scrisă de Edith Stein, o religioasă dispărută în deportare la Auschwitz.

În cei opt ani, cît a fost căutat de toată poliţia Italiei, P. Aglieri n-a putut frecventa bisericile, aşa încît, în ultimul său refugiu a pus să i se amenajeze o minusculă capelă cu un altar, un crucifix, statui ale sfîntului Francisc şi ale Madonei, sculpturi şi bănci de biserică. Anchetatorii au mai găsit şi sute de imagini ale unor sfinţi, printre care vreo zece ale arhanghelului Mihail, sfîntul patron al poliţiştilor pentru care „domnişorul" a declarat că nutreşte o deosebită devoţiune.

Dar asta n-avea să fie singura surpriză pentru oamenii angajaţi în lupta anti-mafia. Abia încarcerat în celula specială de la comisariatul central din Palermo, P. Aglieri a îngenuncheat pentru a se ruga două ore în şir. M-am pocăit în faţa lui Dumnezeu", a explicat el poliţiştilor uluiţi. „Sînt" dator să-mi ispăşesc păcatele. Aştept cu inima împăcată hotărîrile judecătorilor".

Această devoţiune extremă nu constituie o excepţie în cadrul Cosei Nostra. Astfel, în anii '50, Calogero Vizzini, naşul a cărui autoritate fusese recunoscută pînă şi de „familiile" americane, se lăuda că are doi fraţi şi un văr preoţi şi doi unchi episcopi. Succesorul acestuia Giuseppe Geuco Russo, care nu se culca niciodată fără a rosti Tatăl Nostru şi Ave Maria, pretindea că Dumnezeu în persoană i-a dăruit „înţelepciunea" de naş. Cînd bossul Francesco Di Cristina l-a prezentat membrilor clanului pe fiul său Giuseppe, care avea să-i devină urmaş, 12 bărbaţi au purtat în procesiune o statuie a Madonei, pentru a sanctifica evenimentul. Mai recent, Pino Marchese, unul din cei mai sîngeroşi ucigaşi ai clanului corleonez, nu uita niciodată să facă semnul crucii după ce îşi tortura victimele. În schimb, Gigino Lavardera, ucigaş plătit scump din cartierul Brancacio al oraşului Palermo, avea obiceiul să se spovedească înainte de a-şi duce la îndeplinire „contractele".

În timpul detenţiei sale, care a durat mai bine de 20 de ani, Toto Riina a reuşit să se căsătorească religios cu prietena sa Ninetta. Trei preoţi au participat la ceremonie. Cît despre Nino Santapaola, naşul Cataniei, suspectat de a fi ordonat peste 500 de omucideri, acesta fusese cel mai dotat şi cel mai pios dintre elevii institutului salesian din oraşul său. Lumea din Catania chiar se întreba cum de nu a devenit preot...

„Din mila lui Dumnezeu sînt om şi creştin, dar prin acţiunile mele sînt un mare păcătos". Cu aceste cuvinte începe „Drumul unui pelerin", cartea pe care poliţiştii au găsit-o pe noptiera lui Pietro Aglieri, arestat la 9 iunie. O definiţie ce e departe de a da măsura omului care devenise Nr. 1 al organizaţiei mafiote Cosa Nostra.

O eroică ieşire din anonimat

VEŞNIC TÎNĂRUL JIM PAGANO

Jim Pagano din Hitchtown (statul american Nevada) a ajuns, la vîrsta de şaizeci şi opt de ani, eroul localităţii. Fotografia lui a apărut pe prima pagină a multor ziare şi reviste, căci, în pofida aparenţelor, el s-a dovedit a avea calităţi fizice deosebite.

În perioada cît a rămas singur în gospodărie, avînd grijă de nepoţelul de şase ani, doi indivizi au vrut să prade casa şi să fure o maşină aflată în curte. În seara zilei de 19 august 1996, Dean, nepotul, era plecat la joacă în vecini, iar Jim moţăia în faţa televizorului. Probabil că făptaşii cunoşteau acest program, pentru că au intrat fără ezitare pe poarta din spatele casei şi s-au îndreptat direct către dormitor, unde nora lui Jim ţinea obiecte de valoare. După ce au strîns şi au pus într-un sac tot ce li s-a părut preţios, infractorii s-au strecurat în curte, au deblocat maşina şi au început s-o împingă spre şosea, cu motorul stins...

...Şi atunci a sunat ceasul! Jim Pagano îl punea să-l trezească la ora 21.00, pentru a nu pierde o anumită emisiune sportivă de la televizor. Bătrînul a auzit imediat zgomotul suspect din curte, a luat arma şi a ieşit afară. Hoţii nu i-au luat în seamă ameninţările, iar cînd Jim a vrut să tragă, a constatat că puşca e neîncărcată. Nemaiavînd timp s-o încarce, el s-a repezit la cei doi. Pe unul a apucat să-l lovească zdravăn şi să-l dezechilibreze. Celălalt a luat-o la fugă cu sacul. Eroul nostru s-a urcat iute la volan, pornind după el

şi claxonînd... Borfaşul a fost imobilizat cu ajutorul vecinilor şi predat şerifului. Şi cum cei doi erau deja căutaţi de poliţie, bravul Jim Pagano a primit şi o recompensă. La rîndul lui, bătrînul a caligrafiat o scrisoare de apreciere pentru realizatorii respectivei emisiuni sportive, providenţial programată la ora 21,00.

Poveste din Bronx

Albinele sînt într-o confuzie totală datorită abundenţei de flori de plastic ce imită perfect natura. Dau tîrcoale în jurul lor dar nu se aşează pe nici una din ele ...şi asta unde? în zona lacului George, din mijlocul statului New York, care se pare că e ferită de urgia poluării, natura fiind la ea acasă...

Actorul Sylvester Stallone a trebuit să ţină cură de ...îngrăşare pentru filmul „Cop Land". 20 kg a trebuit să adauge personalităţii lui bine cunoscută în lumea largă. Robert De Niro, care joacă în acelaşi film, nu a trebuit să sufere în schimb nici un ...supliciu deşi cu mulţi ani în urmă a trecut şi el prin aşa ceva în filmul „Raging Bull".

Bine cunoscuta actriţă Demi Moore a făcut rolul de performanţă al carierei ei în filmul „G.I. Jane" stîrnind valuri de apreciere ale

ALBINE PE FLORI DE PLASTIC

criticii americane. Şi pentru că într-o scenă în care ea trebuia să se radă în cap (fără ajutorul echipei de efecte) ...pe viu, a exersat într-un mod original, dînd o petrecere la care a invitat şi o grămadă de elevi marinari şi uite aşa, între o şampanie şi o icră, a ras capetele elevilor dispuşi să îndure chiar mai mult pentru privilegiul de a fi cu EA.

Patru poliţişti sînt pusi la grea încercare prin acuzaţiile aduse împotriva lor. Arestînd un individ de culoare, 4 ore mai tîrziu au trebuit să cheme ambulanţa, acesta sîngerînd abundent în partea anală. Iniţial, acesta dă în judecată primăria oraşului New York cum că a fost torturat cerînd suma de 4 milioane... cîteva zile mai tîrziu avocaţi celebri (din echipa ce l-a apărat pe O.J. Simpson) au preluat cazul crescînd suma la ...55 milioane!

În Laguna Beach California, o tradiţie veche de pe vremea crizei economice mondiale (anii ...'30) rezistă în continuare datorită ineditului. Pe o scenă sînt create imagini ale unor opere de artă celebre (ex. *Cina cea de taină)* folosind oameni, actori, copii şi o recuzită abundentă. Participanţii trebuie să stea nemişcaţi două minute, cîteodată fiind în poziţii destul de incomode. Efectul este deosebit atrăgînd spectatori din toată America.

Am admirat un „Dali" de 600 de mii dolari, într-o mică galerie de artă din Soho... Dar asta nu e nimic pe lîngă o altă pictură aparţinînd, de asemenea, lui Dali şi expusă în primavară la aceeaşi galerie. Era pictată pe un capac de pian. Preţul? frumoasa şi rotunda sumă de 1 milion dolari care reprezintă totuşi o dulce naivitate faţă de preţul unui „Van Gogh" cumpărat de japonezi pentru suma de peste 53 milioane dolari. Să tot fii artist şi în special ...mort.

Ulises Cruz, un individ originar din Puerto Rico şi stabilit la New York cu 35 de ani în urmă, cîştigă la loto suma de 17 milioane de dolari! Nu mică a fost surpriza participanţilor la conferinţa de presă a norocosului cîştigător, că acesta are nevoie de translator... Un ziarist a sugerat că acum ar fi timpul să investească o mică sumă de bani şi în învăţarea limbii engleze...

E tîrziu, iar răcoarea serii a trimis la adăpost albinele ce aveau un gust de plastic pe mandibule.

REMUS TAZLAUANU, Bronx New York

Drama unei fetiţe de patru ani

Un agricultor care traversa o pădure de eucalipţi aflată la periferia centrului agricol Sardana (Cagliari), a observat o maşină Peugeot 205 situată într-un luminiş. Cînd s-a apropiat de automobil a auzit plînsul unui copil aşezat pe scaunul posterior, iar în dreptul volanului se afla un bărbat, după toate aspectele, decedat. (Aşa cum s-a aflat ulterior, acel bărbat decedase în urma unei injecţii cu o doză mare de heroină). Fetiţa care era fiica lui (avea doar patru ani) a rămas izolată peste 18 ore fără să mănînce şi să bea.

Agricultorul, după ce a alarmat poliţia, a luat fetiţa şi a dus-o acasă la el pentru a-i oferi mîncare şi apă, salvînd-o de la o moarte inevitabilă datorită deshidratării accentuate. Apoi, după identificarea decedatului, implicit a adresei, fetiţa a fost redată mamei sale aflată în localitatea Colinas. După cum au dovedit cercetările ulterioare, Maurizio Ognibene, tatăl fetiţei, era cunoscut ca un narcoman invederat care fusese internat pentru dezintoxicare, dar „overdoza" de heroină cu care şi-a făcut injecţia i-a fost fatală mai ales dacă se are în vedere faptul că avea deja un organism debilitat.

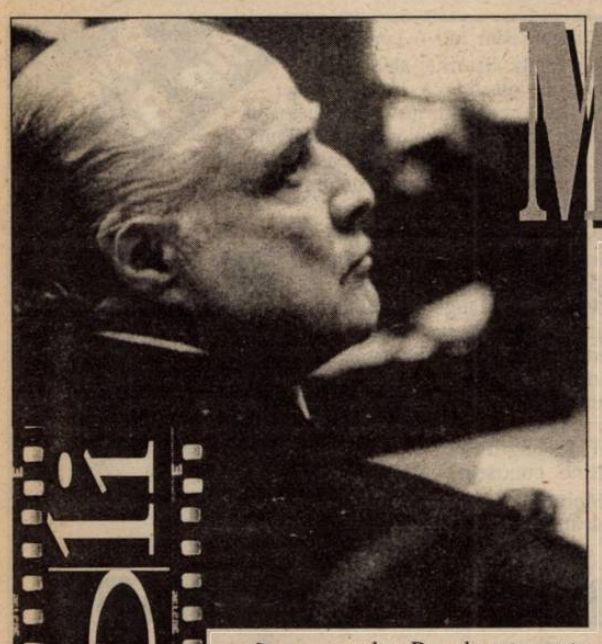

MARLON BRANDO

„Naşul" propriei vieţi distruse

AURORA POPESCU

Marlon Brando este poate „cel mai mitic" dintre vedetele cinematografiei mondiale, cariera şi viaţa lui totodată derulîndu-se pe unul dintre cele mai dramatice drumuri cunoscute vreodată. A fost unul dintre cei mai străluciţi elevi de la Actors Studio, a debutat exploziv, revoluţionînd prin stilul său interpretativ galaxia actorilor de cinema, a fost imediat etichetat drept „cel mai sexy actor de pînă atunci" şi totuşi declinul său a început la numai patru ani de la debut. După „Un tramvai numit dorinţă" (1951) şi „Pe chei" (1954), în care apariţia tînărului actor Marlon Brando fusese un triumf de proporţii inegalabile, timp de 15 ani a jucat în alte 20 de filme mai mult sau mai puţin şterse şi condamnate la uitare, dintre care un western realizat chiar de el („Răzbunarea cu două feţe", 1961). La Hollywood, la începutul anilor '70, Marlon Brando era considerat de mult „un actor terminat".

În 1971, Francis Coppola se pregătea să realizeze „Naşul" şi pe rolul principal al filmului era bătaie mare. Marlon Brando avea pe atunci 33 de ani şi ştia că producătorii nu mai au încredere în talentul lui. Îşi dorea însă rolul, aşa că a făcut tot posibilul să-l convingă pe Coppola să-i ofere şansa susţinerii cîtorva probe care ulterior să fie arătate producătorilor. Coppola a cedat. A adăugat prin machiaj încă 15 ani la vîrsta reală a lui Brando, i-a căptuşit hainele cu perne de vată pentru a-l apropia cît mai mult de statura Naşului şi a turnat scenele de probă. Producătorii nu l-au recunoscut pe... „travestit", dar i-au apreciat în mod deosebit prestaţia actoricească. Au cerut, desigur numele actorului. „Marlon Brando? Fie!" În primăvara anului 1973, filmul avea să fie un uriaş succes iar pentru rolul Naşului Marlon Brando avea să primească cel de-al doilea Oscar din cariera sa (primul fusese obţinut cu 18 ani în urmă pentru rolul din „Pe chei"). Ar fi fost un moment prielnic ca Marlon Brando să se împace cu Hollywood-ul care timp de 15 ani îi irosise talentul în filme mediocre. Nici vorbă însă! Nu s-a prezentat să-şi primească trofeul, ba chiar mai mult, a considerat că e timpul să dea un comunicat în care să apere drepturile indienilor, acuzînd America de genocid. În război declarat cu Hollywood-ul, acceptă propunerea lui Bernando Bertolucci şi astfel îşi leagă numele de o altă capodoperă cinematografică: „Ultimul tangou la Paris". De data aceasta, Brando nu face un rol de compoziţie, ci dă măsura unui Brando care improvizează, un Brando care hrăneşte personajul cu bucăţi din propria lui viaţă, un Brando care plînge fără reţineri în faţa camerei, un Brando bulversant.

Ajunsese la 50 de ani, mai făcuse aşadar două filme de excepţie şi, de data aceasta, era deplin hotărît să nu „înşire" în continuare filme fără valoare. S-a retras şi a ieşit din „vizuină" doar cînd s-a simţit foarte tentat - spune el - de scurte participări plătite „cu preţ de aur". Din 1973 pînă în 1989 n-a jucat decît în şase filme, numai în trei dintre ele avînd roluri de anvergură: „The Missouri Breaks" (1976). „Apocalypse Now" de Coppola (1979) şi „The Frehsman" de Andrew Bergman (1989). Este perioada în care idealismul pare să-l fi părăsit definitiv în favoarea unui cinism dezabuzat: *„Am atîţi bani cîţi mi-am dorit, am cîştigat o mulţime de premii, am fost nominalizat de nu mai ştiu cîte ori, sînt un actor cunoscut şi respectat, nu mai am nimic de dovedit, aşa că nu-mi mai pasă de cinema, de meseria de actor. Azi, nici nu mai există actori. Doar oameni ca voi sau ca mine, care fac bani..."* Numai un actor în starea lui de spirit putea să facă rolul (savuros de altfel) din „The Freshman" în care este parodiat personajul-legendă Don Corleone din „Naşul", pentru care primise Oscarul cu ani în urmă. Dar Marlon Brando părea deja să se fi transformat într-o maşină de făcut bani, o maşină de făcut copii pretutindeni (avea nouă recunoscuţi), o maşină de tocat în van secundele, orele, anii propriei lui vieţi.

Măcinat de contradicţii, se apropie totuşi din nou de platourile de filmare, cu o participare generoasă în „Anotimpul alb şi uscat". Dar şi de data aceasta e nemulţumit şi ripostează violent. Din film, la montaj, căzuse o secvenţă de cîteva minute în care Brando acuza producătorii de obiceiuri şi interese murdare. Motiv pentru care ţine morţiş să precizeze după lansarea filmului: *„Nu-mi pasă de cinema. În general, prefer să-mi cumpăr un hot-dog şi să mă duc în parc să privesc porumbeii. Şi totuşi, cînd e vorba de un film care-mi place - şi acesta face parte dintre ele - rămîn consternat cînd îl*

LUNI, 8 septembrie

PROGRAMUL 1: **10.30** Lumină din lumină. Ediţie specială **12.00** „Ave Maria" **12.25** Magazin ştiinţific **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada libertăţii" **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţi" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.25** Fotbal: România - Islanda **20.00** Film: „Creaturile întunericului" (SUA, 1996) **22.10** Bicentenar Donizetti **24.00** TVM * Mesager.

MARŢI, 9 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada libertăţii" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Banditii de pe rîu" (Italia/Spania, 1972) **22.40** Zbor frînt **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoaşterii (r).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.25** Serial (r): „Canary Wharf" **8.50** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **9.45** Memorialul durerii (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Opţiuni **20.00** Magazin sportiv **23.30** Arhive româneşti **24.00** TVM * Mesager.

MIERCURI, 10 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.30** Tribuna partidelor parlamentare **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Strada libertăţii" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **20.30** Fotbal: România - Islanda **21.20** Serial: „Mîndrie şi prejudecată" (ultimul ep.) **22.15** În flagrant **23.05** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopţii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Telecinemateca (r): „Banditii de pe rîu" **10.40** Marele premiu internaţional de circ de la Milano **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Piaţa Spaniei" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.05** Medicina pentru toţi (r) **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.25** Fotbal: România - Islanda **20.00** Film: „Creaturile întunericului" (SUA, 1996) **22.10** Bicentenar Donizetti **24.00** TVM * Mesager.

LUCIANO PAVAROTTI
TVR 2, duminică, ora 22⁵⁰

JOI, 11 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Ce-i de făcut? (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.45** Lege şi fărădelege **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Strada libertăţii" **17.35** Bank-note **18.00** Tele-estival Camel Planet **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Dr. Quinn" **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** Reflecţii rutiere **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **10.00** În flagrant (r) **11.00** Documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin cultural **20.00** Cinematograful de artă: „Laura, umbrele verii" (Franţa, 1979) **22.00** Club 2020 **23.30** Media-club **0.30** Destin bucovinean.

VINERI, 12 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Media-club (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Strada libertăţii" **17.35** Scena politică **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Inimă neagră" (Italia, 1991) **23.50** Concert extraordinar Placido Domingo - Julio Iglesias **0.50** Cinematograful de noapte: „Cyber Tracker" (SUA, 1996).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial (r): „Salty" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.25** Un secol de cinema (r) **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Fantastic Star TVR Club **21.00** Robingo 2 **21.40** Videodiscoteca '97 **22.30** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager.

SÎMBĂTĂ, 13 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **9.55** Feriţi-vă de măgăruş! **10.55** Film: „Vanilie roz" (Franţa, 1989) **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Magazin muzical-umoristic (I) **15.00** Fotbal: Farul - Rapid **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.35** Săptămîna sportivă **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Varietăţi internaţionale **23.05** Serial: „Piaţa Spaniei" **24.00** Serial: „Detectivul din Los Angeles" **1.00** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timişoara **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **19.40** Atletism **20.00** Miniserie: „Dragoste de mamă" (Anglia, 1989) **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 14 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Arlechino **11.00** Biserica satului **11.10** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.30** Disney **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Cea mai bogată pisică din lume" (SUA, 1986) **22.50** Concert extraordinar Luciano Pavarotti.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.00** Fotbal: Sportul Studenţesc - Universitatea Craiova **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **20.00** Da, pentru Europa! **21.30** A.S. Roma - Juventus Torino **24.00** TVM Mesager **0.30** Divertisment internaţional.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **12.30** Lumea filmului (r) **13.00** Talk show - MediaFest (live) **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Zona Crepusculară" **18.20** Sport la minut **18.25** Chestiunea zilei **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Agentul Smart se întoarce" (SUA, 1980) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.20** Prima pagină **23.30** Concert: MediaFest. PRO FM - unplugged **1.30** Generaţia PRO **2.10** Film erotic: „Passionate Interludes I".

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Film: „Misiunea Galactica" (partea I) **13.00** Talk show - MediaFest (live) **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Arca lui Noe" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Chicago Hope" (ultimul ep.) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.00** Ştirile PRO TV **23.30** Concert: MediaFest. PRO FM - unplugged.

WHOOPI GOLDBERG
PRO TV, sîmbătă, ora 13⁰⁰

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Film: „Misiunea Galactica" (partea a II-a) **13.00** Talk show - MediaFest (live) **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Război în viitor" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Amintiri despre o crimă" (US, 1990) **22.00** Serial: „Familia Bundy" **22.30** Serial: „Viaţa ca în filme" **23.20** Prima pagină **23.30** Concert: MediaFest. PRO FM - unplugged **1.30** Generaţia PRO **2.15** Film erotic: „Passionate Interludes II".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **13.00** Talk show - MediaFest (live) **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Hercule" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Melrose Place" **21.00** Serial: „Doctor în Alaska" **22.00** Serial: „Viaţa ca în filme" (ultimul ep.) **22.30** Gala decernării premiilor PRO Victoria **23.20** Prima pagină **23.30** Concert: MediaFest. PRO FM - unplugged **2.00** Generaţia PRO **2.40** Film erotic: „Walnut Creek".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Sport la minut **9.15** Serial: „M.A.S.H." **9.45** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **10.30** Serial: „Şoapte de iubire" (r) **11.15** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Gala decernării premiilor PRO Victoria (r) **13.00** Talk show - MediaFest (live) **14.30** Desene animate **15.00** Serial: „Maria" **16.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.45** Serial: „Şoapte de iubire" **17.30** Serial: „Xena, prinţesa războinică" **18.15** Sport la minut **18.35** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Serial: „Dosarele X" **21.00** Film: „Cain şi Carter" (SUA, 1992) **23.20** Prima pagină **23.30** Concert: MediaFest. PRO FM - unplugged **1.30** Film: „Harper" (SUA, 1966). Cu: Paul Newman.

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.10** Povestea zilei cu Magicianul **8.30**

văd trunchiat, desfigurat, fiind vorba de viaţă şi de moarte, de viețile reale, adevărate, de raporturile dintre oameni, de drepturile omului"...

Aşadar, din nou o atitudine dură, tranşantă, dar demnă de invidiat. Numai că, orgolios peste măsură, Marlon Brando preferă ulterior să pulverizeze aceste afirmaţii şi să-şi afişeze ostentativ, cu cinism, contradicţiile enorme care-l caracterizează: *„De fapt, am făcut filmul numai pentru bani"*. Preferă să intre din nou în derivă, aşa cum o făcuse ani de-a rîndul, mai ales după un zbor atît de fulgurant, curmat prea timpuriu de aripi frînte. Nu era omul care să-şi mărturisească suferinţele acumulate timp de peste... 40 de ani şi nici să vorbească despre viaţa care nu i-a fost nici pe departe atît de uşoară şi de frumoasă pe cît pretindea. Cum se poate imagina un Marlon Brando care asistă nepăsător la propria-i cădere? Dacă ar fi fost doar transformarea sa fizică incredibil de rapidă, care a făcut dintr-un bărbat superb un obez diform, şi tot era un motiv permanent de disperare. Că este aşa, o dovedeşte faptul că a refuzat, mai ales în ultimii 15 ani, roluri pentru care nu se simţea pregătit... prin cure de slăbire. Cînd a turnat „Apocalypse Now", Coppola a trebuit să dea dovadă de cea mai bogată imaginaţie şi tehnică cinematografică, folosind mult filmările în umbră, detaliile sau gros-gros-planurile pentru Brando. A ieşit desigur un Brando genial, pentru că, în fond, nimic nu mai contează dincolo de forţa talentului său. Din nefericire, Brando nu a acceptat niciodată partea lui cea mai minunată, realmente strălucitoare de geniu, cea care apare doar în faţa camerei de filmare. În rest?

Marlon Brando a vrut să schimbe Hollywood-ul, dar, mai abil, Hollywood-ul a făcut „din vînător un vînat". A vrut să salveze indienii, dar, pînă la urmă, aceştia „au fost parcaţi în cîteva rezervaţii". A vrut să aibă copii pe care să-i facă fericiţi, dar viaţa a doi dintre ei a fost un dezastru (o acuzaţie pentru crimă, o sinucidere). A vrut să fie regizor, dar n-a făcut decît un singur film în urmă cu 40 de ani. A preferat - spune el - să fie scriitor şi nu actor, dar n-a publicat nici o carte. Să fi existat în acest colos al cinematografiei sămînţa unei aspiraţii morbide către autodistrugere?

viaţa în serial

■ DANA SCULLY

(de fapt, actriţa Gillian Anderson) din „Dosarele X" este deja o legendă. Serialul a cîştigat, fără îndoială, inimile telespectatorilor prin subiectele propuse, dar este tot atît de adevărat că filmul se bucură de o mare popularitate şi datorită jocului actoricesc al celor doi „agenţi FBI", Dana Scully şi Fox Mulder.

În urmă cu cinci ani, cînd a obţinut rolul Danei Scully, pentru Gillian Anderson visul de a deveni celebră şi cunoscută în întreaga lume părea foarte îndepărtat. Avea pe atunci 23 de ani. S-a născut la 1969, la Chicago. La vîrsta de doi ani, părinţii ei s-au mutat la Londra, apoi s-au întors în Statele Unite cînd Gillian avea 17 ani şi se manifesta ca o adolescentă rebelă, nonconformistă, cu atitudini şocante. La 22 de ani, Gillian s-a hotărît să urmeze cursuri de artă dramatică. În roluri minore, a apărut în cîteva piese de teatru de pe Broadway, dar destinul a împins-o spre ceea ce avea să fie marea şansă a carierei sale artistice: s-a prezentat la o serie de probe pentru „Dosarele X" şi a obţinut rolul Danei Scully, prototipul femeii angajate într-o muncă de mare responsabilitate, echilibrată, cerebrală, sobră, interiorizată, deci aproape nimic din ceea ce fusese pînă atunci în viaţa reală actriţa Gillian Anderson. Dar, spre surprinderea tuturor, această femeie mică de statură, îmbrăcată în haine elegante, dar asemănătoare întrucîtva uniformelor, întotdeauna închise bine cu nasturi pînă la gît, a fost desemnată în 1996 „actriţa cea mai sexy a anului", spre bucuria milioanelor de fani ai săi. Actriţe ca Sharon Stone, top-modele precum Naomi Campbell sau sirene fascinante întîlnite la tot pasul în serialul „Baywatch" au fost eclipsate de... agentul Dana Scully.

Rolul din „Dosarele X" avea să-i aducă imediat actriţei nu doar celebritate, ci şi bani, chiar şi un soţ (Clyde Klotz - regizorul artistic al scenarului) şi o fiică. Căsătoria cu Clyde Klotz, în 1994, punea capăt presupunerilor şi, mai ales, speranţelor fanilor cu privire la posibila legătură sentimentală dintre Dana Scully şi Fox Mulder. Din nefericire, actriţa Gillian Anderson se numără printre persoanele care se îmbată cu celebritatea. În plan personal, capriciile ei exagerate au dus-o la destrămarea mariajului şi la divorţ, iar în relaţiile profesionale la conflicte permanente cu producătorul, cu regizorul, cu scenaristul, cu partenerul din film, cu coaforul... A pus pe seama interpretării ei întregul succes al serialului, aşa că i s-a părut firesc să pretindă dublarea salariului, adică 100000 de dolari pentru un episod, şi-a manifestat adesea şi vehement nemulţumirea faţă de conţinutul scenariului, motive pentru care producătorul s-a văzut uneori nevoit să lanseze ameninţări ce mergeau pînă la ideea modificării scenariului în sensul „uciderii" personajului Dana Scully, singura posibilitate de stingere a conflictelor cu actriţa Gillian Anderson.

Ce soartă va avea totuşi serialul? A fost conceput în cinci serii. Acum se lucrează la cea de-a patra, care îi păstrează încă pe cei doi protagonişti atît de îndrăgiţi de public, indiferent de calităţile sau defectele lor personale. Pentru cea de-a cincea serie, se are în vedere şi o eventuală înlocuire a actorilor Gillian Anderson şi David Duchovny. Cu cine? V-ar încînta o Judie Foster şi un Richard Gere?

Serial: „Superboy" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Harper" (r) **12.00** Profesiunea mea - cultura (r) **13.00** Film: „Sufletul Clarei" (US, 1988). Cu: Whoopi Goldberg **14.45** Motor sport magazin **15.10** Motociclism: Marele Premiu al Cehiei **15.30** Film: „Shakedown on the Sunset Strip" (SUA, 1988) **17.15** Serial: „Walker, polițist texan" **18.00** Gala decernării Premiilor MediaFest **19.00** Te uiți și cîștigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Stop! Or My Mom Will Shoot" (SUA, 1992). Cu: Sylvester Stallone **22.00** Divertis Summer Time **23.15** Prima pagină **23.20** Serial: „Străzile crimei" (ultimul ep.) **0.15** Sport la minut **1.30** Film erotic: „Arranged Marriage".

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Fiica oceanului" **9.00** Super Abracadabra **10.25** Film: „Corsarul negru" (Italia, 1976) **12.25** Întotdeauna PRO - Marele concert al Generației PRO **12.30** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.10** Serial: „News Radio" **13.35** Serial: „Banditul" **14.20** Întotdeauna PRO - Marele concert al Generației PRO **15.15** Lumea filmului **16.15** Divertis Summer Show (r) **17.15** Întotdeauna PRO - Marele concert al Generației PRO **17.30** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.15** Întotdeauna PRO - Marele concert al Generației PRO **19.30** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Do the Right Thing" (SUA, 1989) **22.00** Întotdeauna PRO - Marele concert al Generației PRO **23.20** Prima pagină **23.30** Procesul etapei.

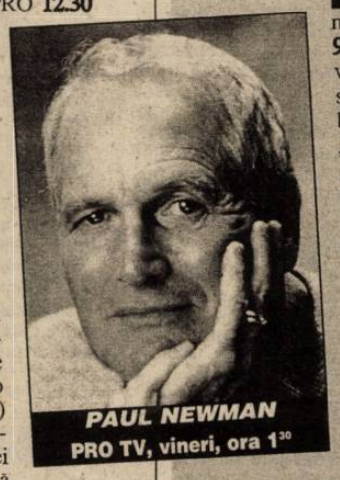

LUNI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Giulia" (r) **10.30** Film: „Dragoste, minciuni și cîntece de leagăn" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Film: „Huckleberry Finn" **14.20** Film: „Tata și Dave" (Australia, 1994) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Alondra" **19.00** Observator **19.45** Film: „Riviera" (SUA) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" (ep. pilot) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia" **2.20** Muzică.

MARȚI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Riviera" (r) **12.10** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Film: „Huckleberry Finn" **14.20** Film: „Cea mai bună alegere" (SUA, 1985) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Alondra" **19.00** Observator **19.45** Film: „Un adevăr dureros" (SUA) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" (ep. pilot) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Burlacul și judecătoarea" (SUA, 1947) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Film: „Huckleberry Finn" **14.20** Film: „O zi norocoasă" (SUA, 1990) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Alondra" **19.00** Observator **19.45** Film: „Macbeth" (Anglia, 1996) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (ep. 1) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

JOI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) **10.30** Film: „Macbeth" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Film: „Huckleberry Finn" **14.20** Film: „Ia-ți Rolls-ul și pleacă" (Franța, 1981) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Alondra" **19.00** Observator **19.45** Film: „Indecent Behaviour 1" (SUA, 1993) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" (ep. 1) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

VINERI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film: „Crimă sau magie" (Franța, 1993) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Divergențe - convergențe din lumea sportului **16.20** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Dosarele Antenei 1 **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Alondra" **19.00** Observator **19.45** Film: „Dixie își schimbă obiceiurile" (SUA) **21.30** Serial: „Nash Bridges" (serial a II-a, ep. 1) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia" **0.40** Film: „Georgia" (SUA, 1995).

SÎMBĂTĂ **7.00** Ştiri **7.10** Serial: „Nash Bridges" (r) **8.00** Teledimineața **10.20** Desene animate **10.50** Serial: „Dragă profesore" **12.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **13.00** Documentar: „Viață sălbatică" **13.30** Documentar: „Orașele lumii - Phnompenh" **14.20** Serial: „Model Academy" **14.45** Serial: „Polițiști în misiune" **16.00** Poveștile prietenilor mei **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Între prieteni **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" **19.00** Observator **19.30** Program special **19.45** Film: „Scandalul Heidi Fleiss" (SUA, 1996) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" (seria a II-a, ep. 1) **22.00** Serial: „Beavis & Butthead" **22.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.00** Hollywood Top Ten **0.10** Serial: „Aphrodisia" **0.35** Film: „Dingo".

DUMINICĂ **7.00** Ştiri **7.10** Poveștile prietenilor mei (r) **7.40** Serial: „Dragă profesore" (r) **9.10** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit și credință **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Divertisment **14.10** Serial: „Alertă pe plajă" **14.55** O femeie - un bărbat și jumătate **15.20** Hollywood Top Ten (r) **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Millennium **17.45** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **18.15** Printre rînduri **19.00** Observator **19.45** Film: „Propunerea" (Marea Britanie, 1990) **21.30** Film: „Burlacul" **22.00** Serial: „Giulia" **23.00** Serial: „Sirenele" **0.10** Film: „Chloe" (Franța, 1995).

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Kitt" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.20** Documentar: „Comorile lumii" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.35** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Ştiri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Poliția în acțiune **19.00** Dosare secrete ale comunismului românesc **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „O idilă aproape perfectă" (SUA, 1979) **23.10** Tentații **23.40** Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ **8.00** Ştiri **9.00** Desene animate **9.50** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Serial: „Croazieră de Lux" **13.40** Desene animate **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prințul din Bel Air" **18.30** Cocktail **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Măcelul" (SUA, 1956) **23.05** Rendez-vous la TELE 7 **0.00** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Ştiri **9.00** Desene animate **9.50** Serial: „Flash" **12.50** Serial: „Croazieră de lux" **13.40** Desene animate **14.20** Necenzurat **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **7.00** Exerciții cu Martha **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Film (r): „Hărțuiala" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARȚI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Ştiri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Timpul vieții" (SUA). Cu: Liza Minelli **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

MIERCURI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Astrologia pe înțelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Timpul vieții" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Secretele unui bărbat căsătorit" (SUA, 1986) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

JOI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Secretele unui bărbat căsătorit" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Ştiri **20.00** Film: „Long Shat" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

VINERI **6.30** Ştiri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Cu lisele modei (r) **16.00** Film (r): „Long Shat" **18.00** Misterele tranziției **19.00** Ştiri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Omul elefant" **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Ştiri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Omul elefant" **16.00** Cinemateca **19.00** Ştiri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Vulturul a aterizat" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.10** Ştiri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Ştiri **19.15** Hello, Star! **20.00** Film: „Rockabye" (SUA) **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Ştiri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 8.09 - 14.09

BERBEC (21.03 - 20.04): Se pare că va trebui să înfruntaţi o situaţie delicată din punct de vedere financiar; curba financiară este într-o continuă scădere, de luni pînă vineri. Oricare ar fi adevărul, cred că siguranţa de sine şi impetuozitatea Berbecilor vor determina ieşirea cu bine din această penurie. Pe de altă parte, viaţa sentimentală decurge la cote optime, ceea ce vă echilibrează psihic.

TAUR (21.04 - 21.05): Cred că veţi parcurge o perioadă de melancolie pură, nealterată de nici un fel de eveniment care să vă aducă la realitate. Poate că sînteţi cu spiritul încă în vacanţă, sau poate că vacanţa epuizată nu v-a relaxat aşa cum v-aţi dorit. Neimplicarea dv. în cotidian poate fi şi o reacţie de autoapărare faţă de stresul profesional. Curba financiară nu vă aduce nici veşti bune, nici rele, dar la începutul săptămînii viitoare veţi primi bani.

GEMENI (22.05 - 21.06): Umor, fantezie, optimism - iată care ar fi etichetele acestui interval extrem de propice realizărilor profesionale. Cea mai semeaţă curbă este cea a relaţiilor socio-profesionale, fapt care vă poate aduce şi satisfacţii materiale consistente. Cei născuţi în primul decan al zodiei ar putea profita de poziţia favorabilă a lui Venus pentru a-şi consolida relaţiile sentimentale.

RAC (22.06 - 22.07): Luciditatea şi ambiţia dv. vor triumfa într-o confruntare de principii, cu nuanţe profesionale. Mercur este alături de iniţiativele dv. şi cred că afacerea în curs va avea o turnură extrem de favorabilă sau veţi fi cooptat într-o nouă afacere cu bune perspective. Spre sfîrşitul săptămînii sînt posibile, din nefericire, mici disensiuni familiale trecătoare ca vara.

LEU (23.07 - 22.08): Cea mai remarcabilă curbă astrală este cea financiară, care promite un succes material deosebit - la mijlocul intervalului. Poate că vă aşteptaţi la o astfel de „lovitură", care ar fi trebuit să sosească mai devreme. Dar chiar şi aşa, suma dobîndită vă va ajuta să scăpaţi de multe datorii şi să puneţi la cale ceva planuri de viitor. Atenţie la un Berbec din anturaj!

FECIOARA (23.08 - 21.09): Prezenţa de spirit şi tactul vă vor fi de mare folos marţi sau miercuri, cînd veţi confrunta cu un Taur sau un Capricorn din anturajul profesional. Întrucît curba psihicului este majestuoasă pe toată perioada, presupun că vă veţi impune punctele de vedere cu abilitatea specifică nativilor Fecioarei. Curba financiară se încăpăţînează să staţioneze la cote medii.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Mici bucurii vor pigmenta această săptămînă, care are, în general, o cromatică palidă. Parcurgeţi o perioadă de căutări şi reevaluări, sufocaţi de ideea unui eşec iminent sau de un posibil necaz. Practic, vă drogaţi cu pesimism, în doze inacceptabile, în loc să reveniţi cu picioarele pe pămînt şi să inhalaţi realismul celor din jur. Nici o noutate despre bani.

SCORPION (23.10 - 21.11): Vă priveşte o realizare destul de importantă sau un eveniment fericit al cuiva din familie. Grupul Venus-Marte are o poziţie excelentă, pe care am putea-o traduce prin dinamism lucid şi succese. Probabil că în acest interval nu vor sosi toate satisfacţiile sugerate de astre, şi pe cîteva le veţi savura săptămîna viitoare. Joi sau vineri primiţi bani însă nu atît cît vă aşteptaţi.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Eticheta săptămînii ar putea fi: nuanţe noi în dragoste mai ales pentru cei născuţi în decanul al doilea, iubirea este principala „preocupare", iar ei nu vor fi dezamăgiţi de nici o iniţiativă. În general, toţi Săgetătorii vor avea o bună perioadă financiară - poate o turnură favorabilă în afaceri, sau poate primirea unei sume consistente.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Se pare că se va produce clarificarea unor nelămuriri, poate financiare, poate sentimentale. Oricum, curba psihicului este în continuă creştere, ceea ce denotă evadarea din zona căutărilor şi instalarea în sfera certitudinilor. Financiar vorbind, nu cred că vă puteţi aştepta la miracole, situaţia este constant mulţumitoare - ceea ce e, totuşi, de invidiat.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două veşti bune din domeniul profesional vă vor umple sufletul de bucurie şi vă vor motiva pentru iniţiative viitoare. Jupiter vrea cu tot dinadinsul să vă ofere ocazia de a vă etala spiritul justiţiar, într-o confruntare din anturaj. Pe de altă parte, curba financiară este într-o uşoară scădere, ceea ce ar trebui să vă pună pe gînduri neapărat.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Se pare că în acest interval veţi avea parte de o zi triumfală pe plan financiar, poate marţi, poate miercuri. Curba cu pricina are un maximum cît se poate de convingător. Dar nu exultaţi, uneori astrele au un umor negru şi greu previzibil. Ceea ce pare mai sigur este cotitura din viaţa sentimentală, care, deşi vă va lăsa un gust amar, mult timp, va rezolva multe probleme.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

BERBEC *(continuare)*

- Una din deliciile pe care aşa-zişii astrologi le oferă publicului larg este afinitatea interzodiacală. După „legile" care leagă pe Marte de Venus (masculinitatea şi respectiv feminitatea astrală), Berbecii fac excelentă căsnicie cu Racii şi Capricornii, şi deplorabilă cu Fecioarele - dacă bărbatul are iniţiativa. Dacă aceasta aparţine femeii-Berbec, atunci soţul ideal poate proveni din Leu şi Taur... Dar nimeni nu-şi ia răspunderea dacă se întîmplă invers.

Copiii-Berbeci sînt printre cei mai exuberanţi din zodiacul clasic european. Dornici de aventură şi cunoaşetere, ei îşi solicită pînă la exasperare părinţii şi profesorii. Femeia-Berbec este sensibilă în esenţă şi dură în aparenţă. Nu au o frumuseţe răpitoare, dar te încîntă prin modul lor de a fi. Bărbaţii sînt de obicei atletici, dinamici, zgîrciţi, groaznic de geloşi, de posesivi... Aşa susţin tratatele!

Sănătatea Berbecilor este excelentă pe tot parcursul vieţii, această zodie oferind, de obicei, robusteţe şi un psihic demn de invidiat. Se pare că Berbecilor necăsătoriţi, dar cu mulţi prieteni le merge mai bine - contrar unor statistici deja consacrate.

Ca profesie, se spune că Berbecii fac faţă cu greu meseriilor care cer multă diplomaţie. Fiind cu predilecţie oameni de acţiune, ei preferă să se conducă singuri şi nu se lasă uşor dominaţi. Devin repede antipatici dacă se află sub vreun papuc, indiferent al cui. Nu acceptă nici un compromis, preferă sacrificiul. *(PAUL IOAN)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. Care este cea mai lungă cale rutieră din lume?
2. Unde s-a născut ilustrul pictor, arhitect şi poet al Renaşterii italiene, Michelangelo Buonarroti (1475-1564)?
3. Ce este un gopak?
4. Care este primul mare poet englez?
5. Unde şi cînd a fost fondată prima asociaţie de scrimeuri?
6. Cînd a fost introdus porumbul în Ţările Române?
7. Cum se numea zeiţa romană, ocrotitoare a orfanilor?
8. Din ce constelaţie fac parte stelele Castor şi Pollux?
9. Care a fost filmul de debut al lui Paul Newman?
10. Cine a inventat maşina de cusut?

Răspunsurile din numărul trecut

• 1. Oraşul Damasc este travesat de rîul Nahr Barada („Rîul rece") • 2. Eroina piesei „Cyrano de Bergerac" de Edmond Rostand se numeşte Roxana. • 3. „Capriciile" sînt realizate de marele pictor spaniol Francesco José de Goya.y Lucientes (1746-1828) • 4. Poemul Mazeppa a fost compus în 1850 de Franz-Liszt (1811-1886) • 5. Voleiul a fost inventat în 1895 de americanul William G. Morgan şi şi-a făcut apariţia în Franţa în 1917 o dată cu venirea trupelor americane. În ţara noastră a apărut în 1920. • 6. „Smochinele de baltă" consumate în Delta Dunării sînt fructele nufărului alb. • 7. Corabia lui Noe s-a oprit pe muntele Ararat. • 8. Exobiologia este un domeniu al biologiei care se ocupă cu studiul posibilităţilor de existenţă şi al formelor de viaţă pe alte corpuri cereşti decît Pămîntul. • 9. Shirley Temple a debutat pe ecran la 4 ani, în 1932, în filmul „Coţofana de pe căruţă". • 10. Cuvîntul „alfabet" s-a format din „alpha" şi „beta", primele două litere ale alfabetului grecesc. (IRINA STOICA)

SPORT

PRIVATIZAREA SPECTACOLULUI. Tot mai multe guri se ridică împotriva privatizării fotbalului, spunînd că de aici se trag toate necazurile. Goana după bani distruge sportul. Aşa o fi, nu mă pricep. Dar la noi, ce este mai rău, este că în acest fel se privatizează şi spectacolul. Păi, ce spectacol fotbalistic aşteptau românii de la Steaua şi ce au văzut la Paris, în partida revanşă cu PSG? Ce declarau fotbaliştii „profesionişti", pun ghilimele pentru că diferenţa dintre fotbaliştii români profesionişti şi cei francezi sau italieni sau spanioli se vede cu ochiul liber, înainte de meciul retur? Că-i vor bate pe francezi, că Dumnezeu este român (!), culmea stupizeniei, că ei, staliştii, sînt obligaţi să mulţumească milioanele de telespectatori şi iubitori ai acestui sport din ţara noastră şi alte şi alte asemenea baliverne. Şi în realitate ce am văzut? Fotbal de o parte, fotbal profesionist şi ţurca de cealaltă parte, ăsta este fotbalul nostru profesionist. Fotbal care are şi o Ligă şi un preşedinte, şi afaceri şi interese şi pretenţii, doar fotbal nu, exact ca în bancul acela vechi cu supa de pui. Faptul că există doar pretenţii „profesioniste" şi nu şi fotbal profesionist se vede în modul în care se umplu la noi tribunele cu spectatori. Galeria şi cîţiva copii care au reuşit performanţa de a intra gratis pe stadion. Este media spectatorilor de pe stadioanele româneşti mai mare de cinci mii? Nu este. Priviţi „Primera Division", „Premiere league" sau campionatul italian? Aţi văzut acolo tribune, aţi văzut acolo ce înseamnă aia spectatori? Cum s-a achitat, deci, Steaua de promisiunile făcute? Luînd-o pe cocoaşă mai rău decît o echipă de începători. Şi acum să ne aducem aminte de Steaua din 1986, care, fără „profesionişti", fără Ligi şi celulare juca un fotbal din care nici o hoţie nu reuşea să şteargă cu buretele spectacolul şi valoarea. Şi mai e ceva, tot gurile rele vorbesc: dacă vrei să „vinzi" un meci, nu mai fă declaraţii belicoase la plecarea de pe aeroport. Stai liniştit în banca ta, pentru că tot se va vedea pe micul ecran efortul cu care vei încerca, pe parcursul a 90 de minute, să-ţi loveşti piciorul drept cu cel stîng.

MOTO. După victoria înainte de limită a lui Mick Dooghan care este deja campionul mondial al clasei de 500 cc, persista un suspens la Brno, în MP al Cehiei: va reuşi puştiul Valentino Rossi să devină campion mondial la clasa 125 cc înainte de vreme? Calculele erau simple. Dacă Ueda cîştiga cursa, Rossi trebuia să iasă pe locul 3 pentru a cîştiga această ediţie a c.m. Dacă Ueda ieşea pe locul secund, pentru Rossi era bun şi locul cinci. Cursa a fost palpitantă, un grup de zece motocicliştii fiind despărţiţi, în frunte, de numai 1,2 secunde. De-abia în ultimul tur Noboru Ueda l-a depăşit pe Scalvini şi a cîştigat cursa, în vreme ce, venind de pe locul şase, Rossi a reuşit în ultima curbă să prindă locul trei, atît de dorit. Valentino Rossi, aflat la a unsprezecea victorie în acest sezon a devenit cel mai tînăr campion mondial de motociclism, nu are decît 18 ani, ca să nu spun că şi cel mai simpatic campion mondial. În final a purtat în spate o imensă cifră „1" pe care fanii lui scriseseră „1997, Rossifumi, World Champion". Puştiul a promis, în momentul scurtelor interviuri, că va învăţa limba engleză în anul ce vine, pentru a face declaraţii şi într-o limbă străină. La clasa 250 cc lucrurile rămîn în suspensie, mai ales după victoria altui italian, Max Biaggi. Tot în ultimul tur al cursei de la Brno, Max Biaggi şi-a depăşit oponenţii, cîştigînd pentru a patra oară consecutiv Marele Premiu al Cehiei. El se află acum la 13 puncte de liderul clasamentului general, japonezul Harada (198 puncte), pe locul trei. Pe locul secund în clasament se află austriacul Waldmann (189 puncte). Luptă mare pentru cîştigarea titlului mondial la 250 cc.

GEORGE CUŞNARENCU

CICLISM. Australianul Shane Kelly a impresionat publicul prezent pe velodromul de la Perth (Australia), cîştigînd proba de un kilometru, în memoria profesorului său care a murit de curînd de cancer, cu prilejul „mondialelor" de ciclism pe pistă. Kelly a acoperit cele patru tururi de pistă în 1:03,156, impunîndu-se, ca şi la ediţia din anul trecut, în faţa colosului german Soren Lausberg (1,91 metri, 107 kg). Ratînd întrecerea olimpică de la Atlanta datorită unei defecţiuni mecanice, Kelly (25 de ani) este primul ciclist, după germanul Lothar Thomas (4 titluri mondiale în perioada 1977-1981) care cîştigă trei titluri mondiale pe această distanţă. • Francezii au dominat cea de-a doua reuniune finală a „mondialelor" de ciclism pe pista de la Perth impunîndu-se în proba de urmărire individuală şi cu echipa de vitezişti: prin Philippe Ermenault, respectiv prin echipa formată din Vincent Le Quellec, Florian Rousseau şi Arnaud Tournant. • Întrecerile feminine din cadrul „mondialelor" de ciclism pe pistă au fost dominate de campioana olimpică, franţuzoaica Felicia Ballanger (26 de ani), care a cucerit două medalii de aur, în proba de viteză (al treilea titlu suprem consecutiv pentru eleva lui Daniel Morelon) şi în proba de 500 metri. În ambele probe, ea a fost secondată de Michelle Ferris, din Australia. *(ŞERBAN FILIP)*

ŞAH

MAT ÎN 2 MUTĂRI
(Bondtke - 1915)

1. Ne 3! (pentru 2. Dg1X) 1... h2 [dacă 1... Dg6 (g7, g8) atunci 2. Dh3X, iar la 1... Rh2 2. Dg1 X] 2. Df3 mat.

GHID

Ce mai ştim despre SMOCHIN?

Doar cei în sufletul cărora tinereţea este păstrată ca o frumoasă amintire, îl asociază peisajului exotic al insulei Ada-Kaleh, odinioară atracţie a mii de turişti, dispărută azi în adîncurile lacului de acumulare de la Porţile de Fier sau a exoticului Balcic şi Capului Caliacra.

Acest frumos arboraş mediteranean, cu numele ştiinţific *Ficus carica*, mai vegetează azi în puţine grădini din sudul ţării, din Banat, Oltenia, Muntenia şi mai ales Dobrogea. El poate fi considerat o specie practic dispărută din cultură, o dată cu micile căsuţe patriarhale înconjurate de grădini.

Cultura lui către zonele mai nordice ale ţării era limitată de temperaturile coborîte, dar mai ales de îngheţurile tîrzii (din primăvară), din care cauză cerea protecţie specială peste iarnă.

În cele mai bune condiţii de vegetaţie, din regiunile bazinului mediteranean, considerate ca formînd arealul natural, atinge uneori 10 m înălţime, dar la noi depăşeşte rar 2-3 m. Are un trunchi ramificat de la bază şi coroana amplă, rară, cu frunze aproape rotunde, mari, de regulă adînc spintecate în 3-5 lobi mari. Codiţa frunzelor ca şi celelalte organe ale smochinului conţin un lichid alb, lipicios, bogat în cauciuc.

O curiozitate a smochinului este că aparent nu face flori, ca ceilalţi pomi. Într-adevăr, pe ramurile tinere apar treptat din martie-aprilie pînă toamna, formaţii cărnoase, la început de mărimea unui bob de mazăre, care cresc apoi destul de repede, luînd forma unor mici pere, de 5-8 cm lungime, prinse de o codiţă scurtă, care la coacere au diferite culori, după soiul de smochin: galbene, galbene-verzui, verzi-albăstrui etc. Ele închid ca într-o urnă, flori mici, reduse la organele esenţiale, cele mascule separate de cele femele. La coacere, smochinele conţin numeroşi sîmburi mici, incluşi într-o masă cărnoasă, dulce, rezultată din creşterea şi maturizarea receptaculului fructifer, bine cunoscute smochine.

Smochinele recoltate în culturi sînt diferite ca formă, culoare, calităţi gustative, în funcţie de soi. Dintre cele mai cunoscute sînt pe piaţă românească *smochinele greceşti* (de Smirna), mari, cu carnea translucidă, comercializate înşirate, sub formă de cununiţe. Mai există soiuri ca: cele de *Triest, Dalmaţia, Algeria* etc.

De la un exemplar mai rezistent la ger, pe care l-am urmărit cîţiva ani, am recoltat în 1981 (perioada august-septembrie) o cantitate record de smochine de 42,5 kg. (a se vedea figura).

Cele de mai sus permit concluzia că smochinul merită toată atenţia atît a iubitorilor de plante ornamentale cît şi amatorilor de fructe „exotice", cultura lui meritînd a fi reluată.

(Dr. ing. I. DUMITRIU-TĂTĂRANU)

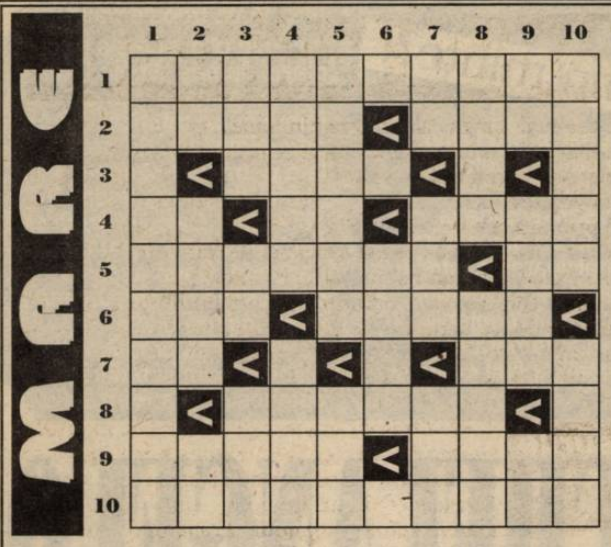

Cerbul din marele nord 8) Foarte mare 9) Foarte mare - Cu oase mari 10) Extrem de mari.

VERTICAL: 1) Mai mari nu pot fi 2) Ene! - Mari - Noroi (reg.) 3) Apel disperat de pe mare - Capăt de mare! - Măriuţe, dar nu mari! 4) Gulere mari, cu pliuri, din sec. XVI-XVII - Un comic mare (nu doar la propriu) 5) Mare pe mare - Unul dintre noi 6) A face zgomot mare 7) Seve! - Mare la tătari - Bărbat 8) Mamă mare (înv. şi pop.) - Mare 9) Peste! - Ceată de ţigani nomazi - Şmecher (fam.) 10) Găseşti în el tot ce-i uscat şi mare - Mari la nuntă. *(DOCHIU LIVIU-ANGELO - Focşani)*

ORIZONTAL: 1) Mai mare nu se poate 2) Foarte mare - Mare 3) Mare la arabi 4) Iele! - Zer! - Sală de dimensiuni foarte mari 5) Grandioasă - Mare la cărţi 6) Trase cu urechea - Mari 7) Teici! -

Soluţia careului „DE OCHII LUMII"

Orizontal: LACRIMA - OR - UITARI - IRE - MA - RI - TRIA - I - VISARE - L - NAES - LUATA - DUD - BUCLA - RETINA - UA - SORI - IJA - R - TRECUT - CEA - IA - APARENT.

Umor

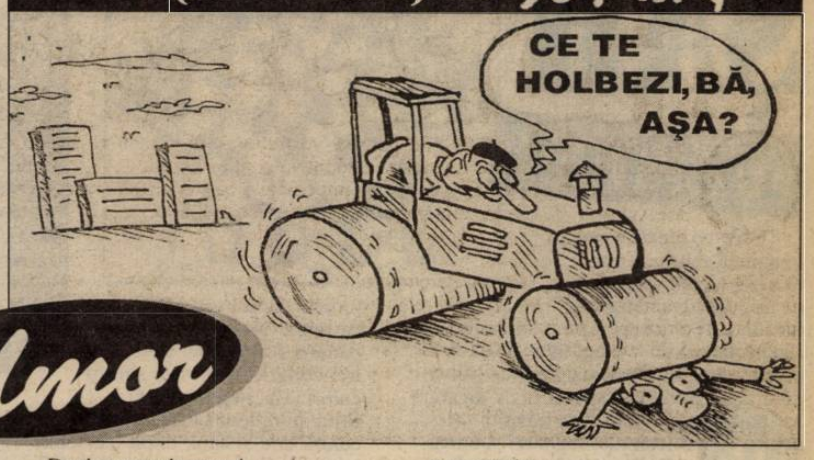

Mămico, vrei să scrii tu, pentru mine, scrisoarea pentru Moş Crăciun?
- Dar tu nu poţi?
- Nu, că dacă o citeşte îmi aduce iar o carte de gramatică!

Cum, îmi oferiţi pe tabloul acesta numai 100000 de lei? numai pînza m-a costat o dată şi jumătate!
- Da, dar era curată!

Cum e însurat, Costică?
- N-am voie să beau, n-am voie să fumez, n-am voie să merg la meci, n-am voie să mă uit după vreo femeie...
- Înseamnă că regreţi pasul, nu-i aşa?
- Nici asta n-am voie!

Am văzut că aţi plîns cînd fiica mea a interpretat acel cîntec spaniol. Sînteţi spaniol?
- Nu, doamnă, sînt muzician!

La căpătîiul unui sportiv bolnav, doctorul îl sfătuieşte:
- Stai liniştit! Ai 39 cu 4!
- Şi care-i recordul mondial? întreabă bolnavul.

- Am fost la o ghicitoare! Mi-a prezis o pagubă de bani!
- Şi cît i-ai plătit?
- 50000 de lei!
- Deci a avut dreptate!

- Bunico, ai dinţi buni?
- Nu, puiule!
- Atunci, ţine-mi, te rog, merele astea pînă mă întorc de la joacă!

- Sînt ceva peşti în lacul ăsta?
- Nu ştiu! Eu pescuiesc aici doar de o săptămînă!

Medicul, îngrozit de mirosul bolnavului care se dezbracă îi recomandă:
- Ar trebui să faceţi o baie!
- Doctore, eu fac baie zilnic!
- Atunci poate că ar trebui să schimbaţi apa...

La un restaurant un client furios se adresează chelnerului:
- E de necrezut! Am găsit două muşte în ciorbă!
- Vă rog să mă scuzaţi! Credeam că le-am scos pe toate!...

Mozaic

◆ *La începutul secolului al XVII-lea femeile îşi colorau buzele cu o pomadă de struguri parfumată. Mai tîrziu aceasta a fost îmbunătăţită prin amestecul cu ceară şi uleiuri. În secolul al XX-lea chimiştii au pus la punct rujurile din ziua de azi care au fost continuu perfecţionate ca reţetă.*

◆ *Documentele atestă faptul că încă din antichitate se foloseau anumite metode pentru suprimarea durerii în anumite intervenţii chirurgicale. Astfel, asirienii blocau circulaţia sîngelui în timpul circumciziunii prin apăsarea pe carotidă iar Plinius cel Bătrîn - (secolul I) indica un procedeu de calmare a durerilor prin incizări în care se picura mandragora. Pînă în secolul al XVIII-lea singura anestezie consta într-o băutură puternică oferită bolnavului.*

◆ *În apropierea localităţii Jokpolung de pe podişul Tibet se află un lac fără nume situat la cea mai mare altitudine (6858 m). Din acest lac izvorăşte Sutlejul, principal afluent de pe partea stîngă a Indusului.*

◆ *Cel mai mare meteorit găsit şi expus este Cape York descoperit lîngă localitatea cu acelaşi nume din nord-vestul Groenlandei în 1897 de către exploratorul polar american Robert Edwin Peary, cel care a ajuns primul în 1909, la Polul Nord. Meteoritul are 31 t, este în întregime de fier şi este expus în muzeul Hayden Planetarium din New York alături de Willamette, un alt meteorit de 14,2 t descoperit în Oregon.*

◆ *Migdalul, întîlnit mai ales în regiunea mediteraneană, este originar din Asia Centrală. Cultivat şi la noi, în zonele din sudul ţării, are două varietăţi: migdalul amar şi migdalul dulce.*

◆ *În secolele XVI-XVII blana de lup reprezenta pentru Ţările Române un fel de „valută forte". Astfel în „Izvoarele pentru istoria oraşului Braşov" este pomenit un anume David, negustor din Suceava, care în jurul anului 1500, venit aici să cumpere mărfuri, le plătea în piei de lup, iar în tarifele vămii de la Cîineni din 1961 (punct prin care se făcea exportul de blănuri din Ţara Românească în Transilvania) sînt menţionate taxele şi valorile unor asemenea blănuri.*

◆ *Cel mai mare astronom al antichităţii a fost Hiparh sau Hipparchos (c. 190-125 î. Ch.). A fost fondatorul astronomiei ştiinţifice în opoziţie cu cea speculativă. În urma observaţiilor efectuate în insula Rhodos a determinat durata anotimpurilor, a clasificat stelele după strălucire, întocmind o hartă cu 1022 de stele, a calculat cu multă precizie pentru vremea sa distanţa Lunii de Pămînt. (IRINA STOICA)*

TEST PSI

AI TENDINŢA DE A REGRETA?

Repetarea trecutului sau a unor acţiuni petrecute într-un trecut apropiat este un tip de reacţie interioară difuză. Oricum, dacă sînt unele persoane care au acest tip de experianţă cu o frecvenţă destul de ridicată, acest lucru, cu siguranţă, denotă un anume tip de personalitate: introversiune, tendinţă spre depresiune şi spre autocauzare, regretarea propriilor acţiuni. Te regăseşti în această sumară descriere?

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Atunci cînd te gîndeşti la copilărie, ai senzaţia că ai vrea să treci peste ea? 1 2 3 4 5

2) Cînd iei o decizie, imediat după asta o regreţi? 1 2 3 4 5

3) Te întîlneşti cu fostul(a) tău (ta) prieten(â). Te întrebi cum ar fi arătat viaţa ta dacă rămîneaţi împreună? 1 2 3 4 5

4) Crezi că ar trebui să încerci să rişti mai mult? 1 2 3 4 5

5) La serviciu ţi se propune să alegi între două activităţi la fel de interesante. Intri în criză? 1 2 3 4 5

6) Ai fi vrut să faci alte studii decît cele pe care le-ai făcut în viaţă? 1 2 3 4 5

7) Te acuzi că nu ai avut destul curaj în trecut? 1 2 3 4 5

8) Te pregăteşti pentru o întîlnire importantă: eşti indecis, nu ştii cum să te îmbraci? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: Nu plîngi după laptele vărsat. Trăieşti în prezent, îţi asumi riscuri şi responsabilităţi, fără ezitări.

De la 19 la 31 puncte: Te preocupă un pic subtila suferinţă a regretului. Oricum, ştii să faci alegerile fără să regreţi în sensul de a-ţi atribui vini imaginare.

De la 32 la 40 puncte: Eşti angoasat de ceea ce ai fi putut (sau ai fi vrut) să fii, încearcă să înfrîngi crizele de regrete cu un pic de autoironie.

TEST

Opt diferenţe

Identificaţi cele opt mici diferenţe grafice care există între cele două desene.

(Soluţia în numărul viitor)

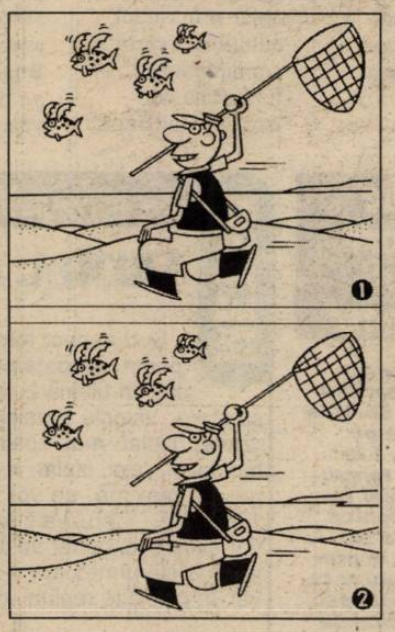

Soluţia testului din numărul trecut:

În căutarea erorilor

1) Clopotniţa are un coş. 2) Tînărul în costum de baie poartă o cravată. 3) Lipseşte băţul umbrelei de soare. 4) Toarta găleţii (lîngă cîine) este fixată în partea inferioară. 5) Mingea din stînga (jos) căreia îi lipseşte o dungă neagră. 6) Ochelarii de soare au trei braţe. 7) Sandalele celei de a doua tinere sînt diferite. 8) Cartea de jos are titlul în partea posterioară a coperţii

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341
Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, însoţit de copia chitanţei de plată a mandatului, la adresa mai sus menţionată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

„UZANTE"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

LĂCAT / NAIVA	Î	EXPEDITOR / LEGAT DE NIŞTE STRUNE...		FABRICI / IUBITA LUI PARIS	U	CINSTIŢI / DIN MAPĂ!		MUGETE / SAU	R	SCOASE DIN LUPTĂ / FELINĂ	
Î	N	C	R	E	Z	A	T	O	A	R	E
CAUTĂ IEFTIN ŞI BUN / CONDIMENT	C				I	P		R	G	A	
	H				N	SPUSĂ LA ALTAR		UN CARDINAL	E	S	T
NOMAD / FOLOSITĂ	U				A				T	LUAT DE SERVICIU...	
	I				DIN RUTĂ! / A LUA CALEA	U		EPOCĂ / A SPĂLA (pop.)	E	R	A
DIN CARAŞ! / STÎRNITĂ	A	R	A	MOBIL / ASEARĂ (pop.)					ALUMINIU / SCLAVI GRECI	A	L
A	Ţ	Â	Ţ	A	T	Ă	ACI / CLAIE MARE	A	I	C	I
CIOLĂNOŞI / SUPĂRAT	O	S	Ó	Ş	I	HAMBAR / A APĂREA	S	I	L	O	Z
C	A	T	R	A	H	I	T	LA VOLAN! / BILE!	O	L	A
CARIE! / BISERICĂ ALTERNATIVĂ	R	I	RIDICAT LA LUPTĂ	R			I		T	A	
	E			A	FACE OCHIURI...	I	R		I	T	

Dezlegarea integramei „PUSE-N JOC"

I - F- M - A - M - P - INDUBITABILA - SENILE - OLAR - NEMIRA - IRIGA - POCINOG - TAP - BANUS - R - MARO - REL - CIS - REN - CATALOGATI - I - BIROTICA - ES - TIZ - DONATORI - LATERAL - COT - MATINAL - NASI.

ŞAH în... trei!

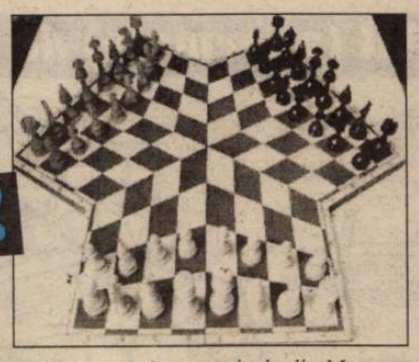

Ceea ce puteţi vedea în imaginea alăturată este o variantă a jocului de şah care, ne asigură inventatorii ei, va face în curînd furori printre amatorii „sportului minţii": şahul în trei! Ideea le-a venit unor scoţieni pasionaţi de şah şi de munte. Bine, veţi spune, şi ce legătură are pasiunea cu ideea asta trăznită? Are, pentru că inimoşii montagnarzi scoţieni, obligaţi de căderile masive de zăpadă să rămînă blocaţi timp de cinci săptămîni într-o cabană, în creierii munţilor, s-au tot plictisit jucînd şah numai în doi, după regula „învingătorul rămîne la masă". Şi ce şi-au zis ei? Decît să stea unul în permanenţă pe tuşă, holbîndu-se pe pereţi, mai bine inventăm un şah la care să participăm cu toţii!

Zis şi făcut. Întorşi „pe pămînt", după sejurul forţat printre nameţi, entuziaştii purtători de *kilt* şi-au pus invenţia în aplicare. Jocul, brevetat deja, se găseşte în magazinele din Marea Britanie. Tabla are 96 de pătrate, forma unei stele cu trei colţuri, iar piesele sînt în culori: alb, negru şi roşu. Principiul de joc este simplu: prin rotaţie contra unu şi apoi, după scoaterea acestuia din luptă, urmează încheierea conturilor între ei. „Este ceva fantastic, fiindcă un jucător trebuie să fie atent pe două fronturi. El nu-şi va irosi forţele împotriva unui singur adversar, deoarece, după învingerea acestuia, se va afla dezarmat înaintea celuilalt. Este un joc ce necesită de zece ori mai multă atenţie decît şahul obişnuit", declară Khia Rasmussin, iniţiatorul proiectului, care a cheltuit pînă acum în acest scop nu mai puţin de 40000 de lire sterline! Şi, oare, merită?...

Ce le trece unora prin minte?!

Pentru a scăpa de animozităţile conjugale, iscate de sforăitul herculean cu care-şi deranja nevasta, Lesley Boyd (Denville, Arizona) s-a decis să doarmă în cada de baie. Un psiholog îi spusese că frica de a se îneca în timpul somnului va curma zgomotele atît de neplăcute... Într-adevăr, în nici una din cele 236 de nopţi petrecute în apă, la 23-25ºC, Boyd nu a sforăit. A fost cea mai odihnitoare perioadă din viaţa soţiei lui.

Viaţa pe Mississippi a lui Mark Twain este o nimica toată pe lîngă păţaniile prin care au trecut Mick Sigrist şi Brad Bud, care au parcurs celebrul fluviu pe hidrobicicletă, de la izvoare şi pînă la vărsare. Ei au navigat doar cu forţa picioarelor, între 4 august şi 11 noiembrie 1979. Cei mai redutabili adversari ai temerarei lor călătorii au fost ceaţa şi tîntarii.

Viaţa trebuie trăită din plin, şi-a zis englezul James Whale (= balenă). A sărutat 4.525 de femei cu o „tehnică" personală timp de opt ore - la o petrecere cîmpenească oferită de televiziunea din Yorkshire. Calculul arată că fiecare sărut a durat 6,36 secunde. După această preselecţie record, James a fost rugat de unele partenere să producă un bis. Dar cum şi tandreţea osteneşte, el a refuzat.

Există şi „Turism industrial"

Centrale nucleare, uzine de automobile, laboratoare de cercetări sau fabrici de ciocolată, faţa ascunsă a industriei atrage curiozitatea francezilor, care înscriu tot mai frecvent acest turism neobişnuit în programele lor de vacanţă. Vizitatorul centralei nucleare de la Dampierre, de exemplu, nu va fi lăsat să pătrundă chiar pînă în „inima" bine păzită a reactorului, unde fisiunea uraniului 235 degajă energie, dar va trece prin încăperi de obicei inaccesibile publicului. În Franţa, primele iniţiative privind transparenţa s-au născut din nevoia de a linişti publicul, îngrijorat, în anii '50, de siguranţa marilor baraje ale hidrocentralelor. După accidentul de la Cernobîl, din 1986, societatea „Electricité de France" a decis să permită vizitarea celor 20 de centrale electronucleare, pentru a încerca să risipească temerile populaţiei. Ba chiar şi unele sectoare ca producţia de armament sau industria spaţială şi-au deschis porţile. Rezultatul? Frecventarea turistică a întreprinderilor, estimată la 10 milioane de persoane pe an, s-a dublat într-un deceniu.

Un MICHELANGELO în bucătărie...

Restaurantul din Paris al soţilor Huyn este în fiecare zi asaltat de clienţi. Nu fiindcă ar fi singurul local cu specific chinezesc din „oraşul-lumină", ci pentru că patronii, cu o ingeniozitate şi meticulozitate specific asiatică, ştiu să-i atragă cu nişte argumente cel puţin ieşite din comun: toate mîncărurile servite aici sînt prezentate sub forma unor... sculpturi! Huyn susţine că lui nu i se pare nimic deosebit în această formă de a-şi prezenta meniul. „Sculptura în legume este o artă în spiritul tradiţiei chineze" afirmă el, dar recunoaşte, în acelaşi timp: „E drept că, pentru decorarea unui simplu morcov sau a unei conopide trebuie să lucrez mai bine de o oră, dar nu credeţi că merită?"

Privind în fotografie adevăratele capodopere ieşite din mîinile sale iscusite putem să-i dăm credit maestrului Huyn.

SE ÎNTORC PEŞTII ÎN APELE TAMISEI

După lungi decenii de absenţă cauzată de poluare, peştii se reîntorc în apele Tamisei. Agenţia Britanică pentru Mediu a recenzat „milioane de peştişori" în dreptul Londrei. Pe sub *Lambeth Bridge* din capitala Angliei a putut fi văzut puiet „în cantităţi incredibile". „Erau lungi doar de cîţiva centimetri, dar erau cu milioanele", relata entuziast un expert al Agenţiei, care mai spunea că, o asemenea privelişte n-a mai putut fi văzută la Londra de pe la sfîrşitul secolului trecut.

În numărul viitor

■ Fascinaţia ştiinţei: Jean Drăgesco, „un Hemingway al fotografiei!" ■ Incursiune în paranormal: Coşmarul poltergeist din strada Galaction ■ Universuri paralele: Paradox - Un secol religios? ■ Zona crepusculară a mileniului II: „Poarta cerului" - sinucidere sau crimă? ■ Medicina la zi: Vreţi să vă lăsaţi de fumat? ■ Glob: Napoleon, urmaşul „măştii de fier"? ■ Au existat şi faraoni negri! ■ Terra X. Dosarele planetei: Aventura unui român în jurul lumii ■ Idoli: Uma Thurman, femeia-obsesie ■ Caleidoscop.

BUGS BUNNY - mi te-ai lipit de suflet...

Serviciile poştale din Statele Unite au comandat recent un nou tiraj, de 100 milioane de timbre, purtînd efigia lui Bugs Bunny, celebrul personaj animat creat de compania Warner Bros. Prima serie de 265 milioane timbre, lansată la 23 mai, este pe cale să se epuizeze, timbrul cu imaginea simpaticului iepuraş făcînd furori nu numai printre copii, ci chiar şi în rîndul adulţilor, a căror copilărie a fost fermecată de isprăvile lui Bugs. Şi cum prima dragoste nu se uită, ei se încăpăţînează să ceară de la ghişee numai timbre cu „afurisitul de iepure". De menţionat că, în SUA, singura marcă reeditată pînă acum a fost aceea purtînd chipul lui Elvis Presley, emisă în 1993, care a avut un tiraj total de 500 milioane exemplare. Dacă Bugs îl va întrece pe Elvis rămîne de văzut.

Bufet pentru... cîini!

Scuzaţi, puteţi să-mi daţi o pulpă de pui?", aceasta poate că este rugămintea acestui patruped aflat în faţa unui nou bufet rezervat cîinilor, deschis într-o mică localitate din preajma Londrei. Bineînţeles, solicitantul primeşte ceva de mîncare, evident, dacă proprietarul său achită costul produsului!

Fotografia săptămînii

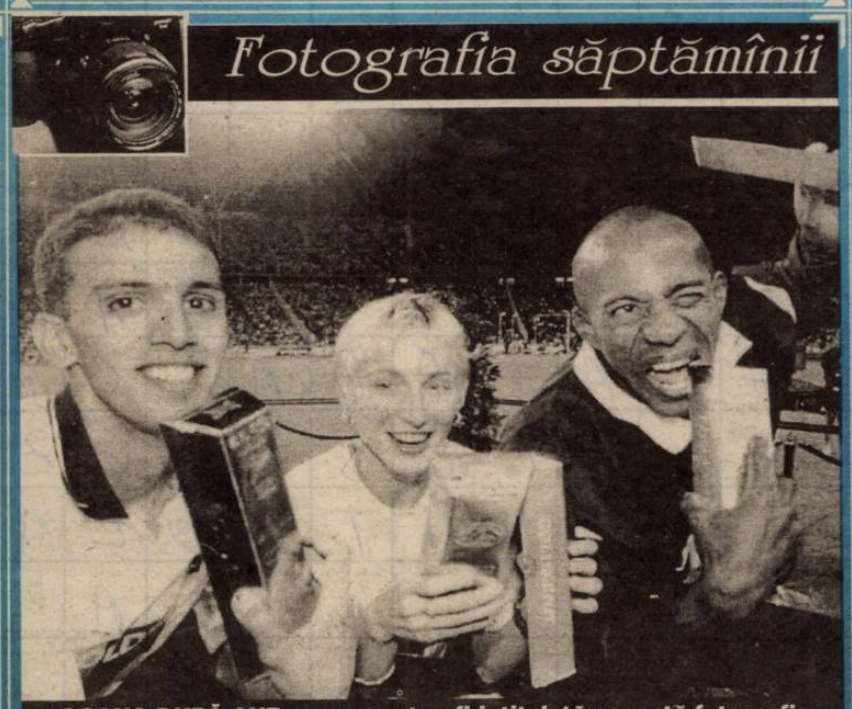

GOANA DUPĂ AUR, aşa ar putea fi intitulată această fotografie „epa". 20 kg de aur împărţite de extraordinara noastră atletă Ecaterina Szabo cu marocanul Hicham El Guerrouj şi namibianul Frank Frederik. Imaginea este datată 26 august 1997. Locul întîmplării: Berlin.

Femeile salvează sportul românesc

Pentru prima oară în cariera ei, Irina Spîrlea o învinge pe fosta nr. 1 în ierarhia tenisului mondial feminin, Monica Seleş. Ea se califică, în premieră pentru tenisul românesc, în semifinalele unui turneu de Grand-Slem, US Open. Bravo!

METEO la sfîrşit de săptămînă

VREMEA, AŞA ŞI-AŞA!...

Sub aspect termic, vremea se va menţine răcoroasă pentru această perioadă (chiar rece, în regiunile estice), deşi în ultima zi temperatura aerului va marca o uşoară creştere. Valorile termice minime vor fi cuprinse între 5 şi 15 grade, izolat mai scăzute în estul Transilvaniei şi nordul Moldovei, (aici, izolat, e posibil să se producă brumă). Temperaturile maxime se vor încadra, în marea lor majoritate, între 16º şi 24º... Cerul va fi temporar noros. Local vor cădea ploi ce vor avea şi caracter de aversă, vineri în Crişana şi Maramureş, iar în zilele următoare şi în Banat, Transilvania şi nordul Moldovei. În celelalte regiuni, doar izolat se pot semnala ploi slabe...

ADRIANA SIMA

Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10ºº - 14ºº

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 329 • ANUL XL • 11 SEPTEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 37 (2081)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 46 ANI

adică pe 11 septembrie 1951, Florence Chadwick, o stenografă din San Diego, în vîrstă de 32 de ani devine prima femeie care traversează înot Canalul Mînecii, dinspre Anglia spre Franţa. Plecată din Dover, ea va atinge ţărmul francez după 16 ore şi 22 de minute. Cu un an înainte, ea reuşise o traversare înot, dinspre Franţa spre Anglia, cu un timp de numai 13 ore şi 20 minute.

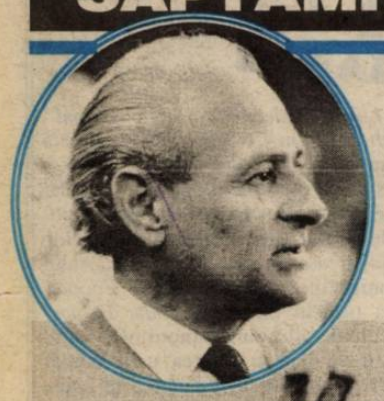

Un Hemingway al fotografiei

Incursiune în paranormal

COŞMARUL POLTERGEIST DIN STRADA GALACTION

Glob „Magazin”

NAPOLEON, urmaşul „măştii de fier” ?

Întîmplări adevărate

Operaţie pe cord deschis la nou-născut

SUPRAVIEŢUIRE MIRACULOASĂ

Femina club

TENDINŢELE MODEI

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

Universuri paralele

♦Un secol religios?
♦Sinucidere sau crimă?

Medicina la zi

Medicul răspunde întrebărilor dumneavoastră

idoli

Uma Thurman, femeia-obsesie

Îmi scrie un medic specialist că vrea să ofere cititorilor noştri date importante despre destinul lor. Altcineva îmi trimite fotografii ale unui star al muzicii rap surprins într-o poziţie indecentă. Nu am de gînd să le dau curs acestor clienţi de ocazie. Nu ne interesează nici un fel de „paparazzi” în căutare de senzaţional ieftin. Pe noi ne interesează acei oameni care trudesc o viaţă întreagă pentru o mică iluzie. O fotografie a dansului-ritual al atît de îndemînaticei pasăre-puşcă, saltul graţios al unui sprinbok sau atacul feroce al unui ghepard. Este vorba despre acei oameni pasionaţi care şi-au făcut din cunoaşterea lumii un ţel. Care trăiesc o mică iluzie, aceea că munca lor va mişca din loc granitul indiferenţei şi va aprinde scînteia cunoaşterii. Un asemenea om este şi biologul francez, născut în România, Jean (Ionel) Dragesco, un om îndrăgostit de natură şi pe care mi-am permis să-l numesc, în acest număr al revistei, un „Hemingway al fotografiei”. Veţi vedea de ce. Culmea este că deşi a primit numeroase premii internaţionale, nici un director de ziar sau de tabloid, nu i-a plătit pentru un set de fotografii indiscrete ale naturii un milion de dolari. Şi, cu siguranţă, nici organizatorii expoziţiei retrospective „De la infinitul mic la infinitul mare” al cărei vernisaj va avea loc pe 16 septembrie a.c. nu-i vor putea oferi vreun milion de dolari. Rămîne această trudă anonimă în braţele căreia au trăit şi trăiesc oameni de excepţie ca Emil Racoviţă, Cousteau, Jean Dragesco, Tailliez, Jimmy Cornell, profesorul Alexandru Marinescu şi atîţia alţii, oameni care s-au hrănit şi se hrănesc cu o mică iluzie. Şi mai există atîţia oameni care doresc să atingă această iluzie, aşa cum este şi cititoarea noastră din Satu Mare, Claudia Bîrsan, studentă, care ne spune: «aici în Satu Mare aş fi vrut să cumpăr revista „Magazin”, din care aflu atîtea lucruri extraordinare, dar la chioşcuri mi s-a răspuns „nu am primit” sau „nu mai primim” şi este foarte trist. La Satu Mare sînt cititori de-ai dumneavoastră, dar nu există revista „Magazin”. Eu o găsesc la Timişoara, dar alţii...» E trist cînd scăpăm din vedere tocmai această neînsemnată nevoie de iluzii...

POZITIV PE RASTER

O MICĂ ILUZIE

GEORGE CUŞNARENCU

DISCURI pentru eternitate

Purple Rain - PRINCE

Coloana sonoră a filmului omonim care s-a vrut un fel de *„Saturday Night Fever”* al anilor '80, *„Purple Rain”* adună și amestecă toate clișeele muzicii negre americane, meritul incontestabil al lui *Prince* fiind acela că rezultatul nu seamănă cu nimic din trecut! Trecînd de la funk-rock rapid la balade, albumul lasă un mare spațiu chitarei, foarte influențată de marele și unicul *Hendrix*... Ce ziceți de *Let's Go Crazy”*, *„Take Me With You”*, *„The Beautiful Ones”*, *„When Doves Cry”*, *„I Would Die 4U”*, *„Baby I'm A Star”* sau de melodia titlu? Vă mai recomand să ascultați și albumul *„1999”*, cel de maturitate pentru *„Prince & The Revolution”*...

De toate pentru toți

● Veteranii *The Rolling Stones* au un nou album - *„Bridge To Babylon”*. Turneul mondial stă să înceapă...

● Atenție la o nouă coloană sonoră de valoare - *„How To Be A Player”*, intrată direct în primele 10 ale topului 200 american!

● 14 octombrie este data lansării noului album semnat *Kiss* - *„Carnival Of Souls”*, album despre care se afirmă că este cel mai bun produs din ultimii ani al celebrului grup american...

● Americanii din Orlando/Florida - *'N-Sync* au un al treilea hit de succes! După *„Tearin' Up My Heart”*, *„Here We Go”* iată că *„The Girl Who Has Everything”* vine să le întărească lui *Lance* (18 ani), *JC* (21), *Chris* (25), *Joey* (20) și *Justin* (16) - foto, poziția de cel mai bun new-comer al anului...

● *Janet Jackson* revine în actualitate cu un album produs de *Jimmy Jam* și *Babyface*. La ce ne putem aștepta? *Black and cool*...

● Dacă nu l-ați luat deja în colimator pe suedezul *Eric Gadd* vă propun s-o faceți acum deoarece tipul nostru promite mult pentru viitorul foarte apropiat! Albumul său *„The Right Way”* (și single-ul omonim) tradează un excelent solist de soul, vocea sa apropiindu-se incredibil de mult de cea a legendei numite *Marvin Gaye!* Cel mai recent single al său este *„My Personality”* și vă recomand ca din luna noiembrie să urmăriți posturile TV germane pentru a-l vedea la lucru pe *Eric*, invitat să cînte în deschiderea concertelor lui *Joe Cocker*...

● Atenție, fani *Take That!* Pe 29 septembrie va apărea albumul de debut al lui *Robbie Williams!* Anunțat inițial cu titlul *„The Show Off Must Go On”* el s-a transformat acum în *„Life Thru A Lens”*...

● Pentru săptămîna viitoare este așteptată și apariția noului album semnat *Mariah Carey* - *„Butterfly”*, lucrat cu muzicieni de culoare! Primul extras pe single este *„Honey”*, lansat pe 26 august...

ALICE COOPER

Liderul incontestabil al categoriei horror-rock. S-a născut pe 4.2.1948 la Detroit, numele său real fiind *Vincent Damont Furnier*, fiul unui pastor baptist. Atras de muzică din copilărie, el va urma apoi *The Art School* din Phoenix/Arizona, unde se va împrieteni cu *Iggy Pop* și *Jim Morrison*. În 1965 fonda primul său grup - *The Earwings*, schimbat ulterior în *The Spiders*, terenul de activitate fiind Los Angeles-ul, trupa interpretînd din repertoriul *The Rolling Stones*! 1968 este anul în care apărea *Alice Cooper*, în componența *Glen Bux Ton* (10.11.1947, chitară solo), *Michael Bruce* (9.12.1948, clape), *Dennis Dunaway* (bas), *Neal Swith* (23.9.1947, tobe) + *Alice Cooper*-ul nostru! Trupa atrăgea atunci atenția lui *Frank Zappa* care le oferea un contract cu labelul său *Straight*. Au urmat trei ani de experimente care mai de care mai extravagante iar în 1971, din dorința de a-și lărgi publicul, *Alice Cooper* se întorcea la Detroit având cristalizată linia sonoră și scenică cu care să ajungă în vîrful piramidei! Dovadă stau hituri ca *„Eighteen”*, *„Caught In A Dream”*, *„Under My Wheels”* (toate în 1971), *„Be My Lover”*, *„Elected”*, *„Public Animal”*, *„School's Out”* (toate în 1972) și *„No More Mr. Nice Guy”* (1973) care le-a atras presa și publicul de partea lor, dar toate acestea nu ar fi fost, poate, posibile fără sprijinul producătorului *Bob Ezrin*, creator în mare parte al haosului organizat pe scenă de *Alice Cooper!* după turneul *„Billion Dollar Babies”* (excelent albumul omonim!) omul nostru va începe rularea unui număr impresionant de muzicieni prin trupa sa, practic aceștia rămînînd doar ca grup de acompaniament al celebrului rocker! Pentru a pătrunde în coșmarul lui *Alice Cooper* cel mai bine ar fi să faceți rost de o videocasetă! De asemenea, din discoteca voastră nu ar trebui să lipsească albumele *„School's Out”* (1972), *„The Alice Cooper Show”* (1977, Live), *„Constrictor”* (1986), *Trash”* (1989) și *„Hey Stoopid”* (1991). Șocant, extravagant, provocator, *Alice Cooper* rămîne un deschizător de drum în rock and roll, o bornă de hotar în evoluția rockului...

POP-ROCK, de la A la Z

Top Estival

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy & Faith Evans
2. Cu When U Get There - Coolio
3. Samba de Janeiro - Bellini
4. Tic Tic Tac-Chilli Feat - Carrapicho
5. When The Boys Come Into Town - Kelly Family
6. Everybody - Backstreet Bays
7. Maria - Ricky Martin
8. Piece Of My Heart - Shaggy
9. My Side Of Town - Lutricia McNeal
10. Summertime - C-Block

Propuneri:
Not Tonight-Lil'Kim, Take A Ride-Brooklyn Bounce, Caramba-Rodriguez, Do You Know What It Takes-Robyn.

TOLBA CU SCRISORI

◆ *Viorel Pleșca-Giurgiu:* cele scrise de tine arată un lucru evident - nu prea citești revista noastră! Crezi că varianta color(ată) a *Magazin*-ului ar spori numărul cititorilor? Se poate. 2) Pentru celelalte aspecte semnalate de tine te rog să scrii redactorului șef; 3) Trimite anunțul!

◆ *Mimi Pasere - Dr. Tr.Severin:* felicitările au ajuns la destinatar! Trecînd acum la cele patru careuri trimise, nu am vești prea bune pentru tine... Toate au greșeli tehnice: grupuri literale inexistente în dicționare, cuvinte articulate sau scrise greșit! Orice început este greu, nu descuraja și încearcă mai întîi să realizezi grile corecte. Dacă vei avea nevoie de sprijin, poți conta pe mine!

◆ *Gabi Groza - București:* am fost la fel de dezamăgit ca și tine de mega-hiper-ultra-super-concertul de pe Wembley! O bătaie de joc monumentală, un talmeș-balmeș muzical fără noimă chiar dacă la origini s-a vrut altceva! Nu s-a precizat pe ce criterii au fost selectate melodiile și interpreții (de fapt, a fost spectacolul lui *Stewart!).* Iar calitatea variantelor propuse a lăsat mult, foarte mult de dorit! Un mega kitsch! Marea majoritate a melodiilor alese au fost departe de a fi reprezentative și, ca și cum nu ar fi fost de ajuns pentru ochii și urechile noastre, am mai fost siliți să-l suportăm și pe marele migrator pe la televiziunile noastre - *Sorin Ionescu* - cu întrebările sale de un infantilism îngrijorător, adresate tinerilor din Costinești în timpul concertului! Scutiți-ne de acest om care se pricepe la toate și la nimic...

◆ *Marian Petrea - Panciu:* catalogul Fan Cluburilor este realizat de mine. Deocamdată am stopat expedierea lui dar, în mod sigur, pe la mijlocul toamnei îl vei putea primi! Revino atunci cu o scrisoare...

Calendar

12.09 - 18.09

12 - Neil Pearl (1952, Rush), Barry White (1944), Barry Andrews (1956, King Crimson); 13 - David Clayton Thomas (1941, Blood, Sweat & Tears), Vinnie Appice (1957), Peter Cetere (1944), Dave Mustaine (1961, Megadeth), Bard Tortensen (1961, Clawfinger); 14 - Morten Harket (1959, A-Ha) Paul Kossoff (1950-19.3.1976, free), Pete Agnew (1946, Nazareth); 15 - Jerry Dixon (1967, Warrant); 16 - Kenny Jones (1948, Who), Richard Marx (1963), BB King (1925), Dave „Snake” Szabo (1964, Skid Row); 17 - Hank Williams (1923-4.1.1985); 18 - Dee Dee Ramone (1952, Ramones), Joanne Catherall (1962, Human League), Frankie Avalon (1939).

Albumul Săptămînii

The Fat Of The Land - THE PRODIGY

Are they the firestarter? Agresivitate, controversă, *Liam Howlett*, ritm, *„Smack My Bitch Up”*, atmosferă, power-bass, Number One in UK & USA, sirene, noise, rave beat, *Keith Flint*, beach cover, trance, noi experimente, încasări incredibile, alungarea *Madonnei*, presa foarte fovorabilă, hip-hop - *„Diesel Power”* foarte gangsta, totul sub semnul rave, invitată *Chefin Saffron* (din *Republica)* pentru *„Fuel My Fire”*, punk, editor *XL/Intercord*... Cam aceasta ar fi descrierea albumului de față! Cu riscul de a-și face noi „amici” semnatarul rîndurilor de față vă va spune că *„The Fat Of The Land”* nu aduce nimic nou în zgomotoasa lume a rave-ului, amatorii genului nefiind, totuși, dezamăgiți de noul produs al favoriților lor, *The Prodigy* oferindu-le exact ceea ce doreau: un prilej de refulare muzicală, de evadare din cotidian, o invitație de a desființa regulile (puțin cam anarhic, nu-i așa?), *The Prodigy* încercînd să fie pentru tinerii anilor'90 ceea ce a fost *Sex Pistols* în anii '70! un nou *„Anarchy In UK”* cu foarte puține șanse de reușită, teribilismul noilor protestatari nefiind susținut suficient de muzica propusă ca port-drapel! Nu aparțin „vechii gărzi” dar obiectivitatea mă obligă, în acest caz, să dau Cezarului ce-i al Cezarului...

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Jackson	Michael	Flurweg 24 a, 84069 Schierling, Germany
Jackson	Michael	PO Box 23, West Midlands WS10 OXY, UK
Jackson	La Toya	6255 Sunset Blvd, Suite 716, Hollywood, CA 90025, USA
Jackson	Michael	6640 Sunset Blvd, Hollywood, CA 90028, USA
Jackson	Michael	PC Box 227, London, SW15 3PG, UK
Jackson	Michael	PC Box371, Shelbyville IN 46171, USA
Jackson	Michael	c/o Carola Bohm, Mitterhofestrasse 19, 8000 Munchen 21, Germany

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

Săptămînalul Magazin
este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1,
Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($);
40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Țiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ECATERINA BATRÂNEANU
Președinte al Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacție
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ȚUGUI

REDACȚIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanțu, Dorin Măran, Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuța, Ionel Cojocaru, Vasilica Margarita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica, Maria Radoi (1282); Șerban Filip, Ilie Elena, Teodora-Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Aurora Popescu
Secretar de redacție: Dumitru Mateuța
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Radoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicușor Dinca (șef departament),
Octav Pătrașcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-șef), Nicoleta Cochințiu, Aurel Fracea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN”
Gabriela Nițu, Rodica Nițu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

JEAN DRAGESCO, o viaţă dedicată naturii

Un Hemingway al fotografiei

ALEXANDRU MARINESCU

● Pentru prima oară în România, o expoziţie dedicată activităţii ştiinţifice a biologului francez de origine română, Jean Dragesco
● 50 de ani de fotografiere a naturii, de la infinitul mic la infinitul mare
● După 57 de ani, Jean Dragesco din nou în ţară.

Saint-Clément-de-Rivière este o mică şi cochetă localitate rezidenţială din sudul Franţei, nu departe de Montpellier, adăpostind vreo 5000 de locuitori. Am poposit aici într-o seară sau mai degrabă într-o noapte, la începutul lunii ianuarie 1997. Miezul nopţii m-a găsit, în compania unor oameni deosebiţi, într-un decor de rafinată eleganţă în care o mulţime de volume preţioase, încărcînd rafturile cîtorva biblioteci, îşi armonizau culorile, de aur şi brun, cum spunea Rilke, cu ţesături africane, statuete, vase, tablouri: Casa familiei Dragesco.

În acest spaţiu privilegiat, alături de soţii Dragesco, Jean şi Armelle, biologi cu un statut cu totul special, există şi doi cîini baslughi, o rasă comună în centrul Africii, foarte apropiată de şacali, şi un motan a cărui blană, cu părul foarte scurt, îi trăda originea abisiniană.

L-am cunoscut pe Jean Dragesco cu destui ani în urmă, în 1965 cînd, în drum spre Delta Dunării, a trecut şi pe la Muzeul Naţional de Istorie Naturală „Grigore Antipa" din Bucureşti. Păstram de la acea primă întîlnire amintirea unui bărbat a cărui înfăţişare corespundea canoanelor estetice ale vechilor greci. Tot de atunci, pe peretele laboratorului meu se află fotografia unui rinocer african, pe spatele căreia a binevoit să aştearnă cîteva cuvinte. Îl regăseam acum, în ciuda anilor scurşi, dacă nu neschimbat, nimeni nu rămîne veşnic tînăr, acelaşi om înalt, zvelt, cu mişcări vioaie, comunicativ, spontan şi, mai ales, pasionat.

Întîlnirea noastră avea un scop precis: organizarea, la Bucureşti, a unei expoziţii retrospective de fotografii, realizate pe parcursul unei perioade de 50 de ani. Ea va fi prima dintr-un şir de manifestări similare ce vor fi găzduite de cîteva dintre marile capitale europene: Roma, Paris, Bruxelles ş.a. Alegerea României nu este lipsită de semnificaţii. Deşi din 1955, Jean Dragesco este cetăţean francez, el nu şi-a uitat niciodată ţara de origine (s-a născut la Cluj în 1920) pe care a părăsit-o, urmîndu-şi părinţii, în 1940.

Împreună trebuia să selectăm din cele 30000 de imagini, aflate în clasoarele sale, cam 100 de fotografii demne să figureze într-o expoziţie retrospectivă şi să aducă mărturie asupra ştiinţei şi talentului unui autor singular. Scriu singular fiindcă nu cred că mai există astăzi un specialist în arta fotografică care să fie capabil să acopere, cu aceeaşi virtuozitate, un spectru atît de larg, de la lumea vieţuitoarelor microscopice la marea faună a savanelor africane şi de la aceasta la imaginea planetelor, cometelor şi galaxiilor. O asemenea performanţă cere, în primul rînd, o cunoaştere şi o stăpînire perfectă a mijloacelor tehnice, specifice fiecărui domeniu. Apoi, bineînţeles, cunoştinţe profunde de zoologie şi astronomie.

Înainte de toate, Jean Dragesco este un strălucit biolog, unul dintre marii specialişti în domeniul protozoarelor, profund cunoscător al grupului Ciliatelor, organisme unicelulare libere ce se deplasează rapid cu ajutorul cililor, perişorii microscopici care le acoperă corpul. Studierea lor este extrem de dificilă şi cere tehnici foarte sofisticate de fixare şi impregnare, fotografiere sau cinematografiere. Încă din perioada studiilor, Jean Dragesco şi-a uimit colegii şi profesorii prin îndemînarea şi cunoştinţele sale. Îmi vorbeşte cu căldură de profesorul său de la Collége de France, Emmanuel Fauré-Fremiet, fiul marelui muzician Gustave Fauré şi nepotul unui cunoscut sculptor, Fauré-Fremiet, ale cărui opere le-am admirat adesea în Jardin des Plantes din Paris. În laboratorul lui E. Fauré-Fremiet a început, în 1944, primele cercetări asupra Ciliatelor şi le continuă şi astăzi, cu neştirbită pasiune, în laboratorul pe care şi l-a amenajat în locuinţa sa. De pe peretele camerei, deasupra mesei pe care se află microscopul şi bateriile de fixatori, veghează, în timpul orelor sale de trudă, figura ilustrului olandez din secolul al XVII-lea, Anton Van Leeuwenhoek, părintele microscopiei. Laboratorul particular actual al profesorului Jean Dragesco îi poartă numele.

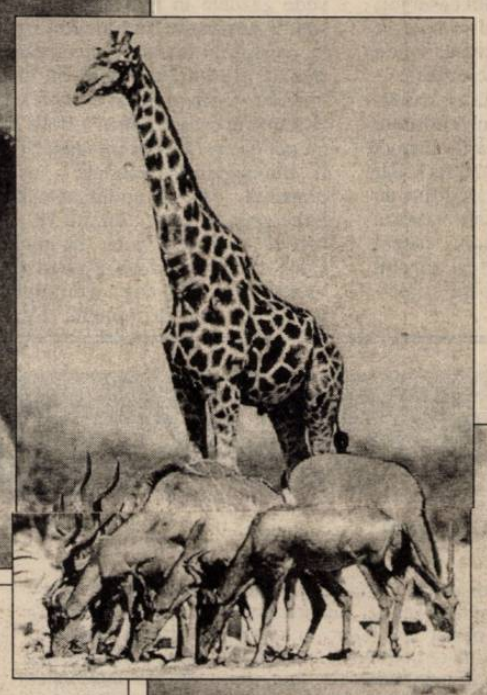

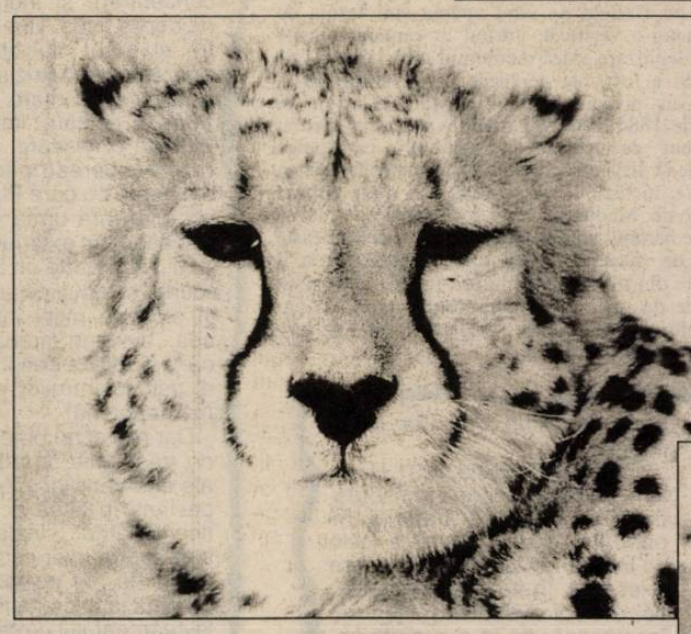

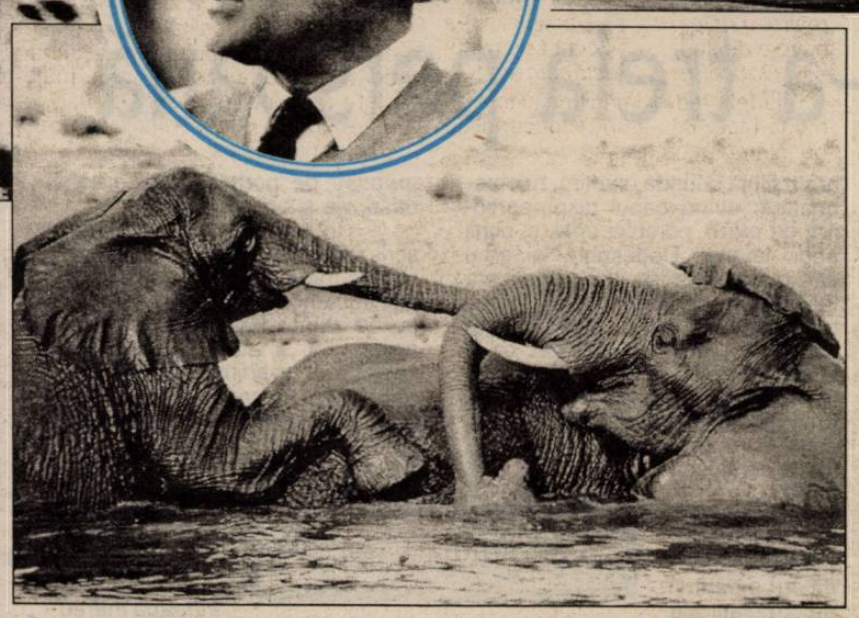

În această încăpere, doar aparent banală, în fapt un sanctuar în care cercetătorul oficiază, am vorbit despre posibila memorie a fiinţelor unicelulare, despre filmele realizate pentru a pune în evidenţă această imensă lume minusculă, adăpostită într-o picătură de apă şi înţeleg că Jean Dragesco a fost primul în Franţa care a folosit filmul şi fotografia în munca de cercetare ştiinţifică. Pentru a ajunge la performanţele dorite a fost nevoit să perfecţioneze sau să inventeze noi aparate. În laborator se află şi dulapul care adăposteşte obiectivele şi aparatele fotografice, cîte mai păstrează încă din mulţimea celor care i-au trecut prin mînă („în domeniul fotografiei aparatele îşi pierd valoarea după maximum 10 ani"). Privindu-le şi ascultînd explicaţiile sale îmi amintesc că Jean Dragesco este cel care a folosit pentru prima dată flash-ul electronic în fotografia animalieră şi tot el a inventat un tip de „puşcă fotografică" („eu nu mai ucid, fotografiez, deşi în tinereţe am practicat tirul sportiv cu bune rezultate").

Jean Dragesco a fost, de multă vreme, subjugat de farmecul pămînturilor africane, a cunoscut natura acestui încă misterios continent în intimitatea ei, lucrînd sub arşiţa soarelui tropical cam vreo 14 ani în total. A străbătut zeci de mii de kilometri, mai ales în partea centrală a continentului (Congo, Zair, Coasta de Fildeş, Senegal, Camerun, Benin, Ciad, Botswana, Burundi, Rwanda, Burkina-Fasso, Gabon, Uganda, Mauritania, Tanzania), filmînd şi fotografiind marile mamifere, păsările, dar şi insectele. În Africa a realizat, împreună cu celebrul profesor Pierre P. Grassé, un splendid film asupra termitelor (La vie des Termites), montat de un regizor nu mai puţin cunoscut, Jean-Luc Godard.

Ultima sa călătorie africană s-a desfăşurat în perioada 28 septembrie - 28 octombrie 1996, în Zimbabwe.

Rezultatul: 1600 de clişee şi 8 ore de film pe casetă video (operatorul a fost doamna Armelle Dragesco care, pe lîngă realizările în domeniul biologiei, este un fotograf priceput şi un pictor pe porţelan cu realizări remarcabile, subiectele sale fiind, se înţelege, animaliere).

Discuţia cu Jean Dragesco continuă şi parcă o vrajă a suspendat curgerea timpului. Vorbim despre fotografia animalieră, de epuizarea unor subiecte, de faptul că în Africa de Sud, la fiecare 3 luni apare o carte cu imagini din lumea animală. Piaţa pare saturată, totuşi se lucrează în continuare, cu îndîrjire. Îmi povesteşte despre un englez care timp de doi ani a fotografiat numai gheparzi, realizînd 30000 de imagini dintre care a selectat şi publicat 250.

Înainte de a urca în camera care mi-a fost destinată, trec prin birou şi iau cu mine cîteva cărţi semnate de Ioachim Dragescu şi Ion Dragu, bunicul şi tatăl gazdei mele. Cînd termin de răsfoit „Nopţi carpatice", „Dragoste şi Patrie", ale primului, apoi „Profiluri parlamentare", „Drumuri de sînge" şi „Pe urmele bolşevicilor" avînd ca autor pe Ion Dragu, limbile ceasului au trecut de ora 3 dimineaţa.

Izbutesc totuşi să mă scol primul şi profitînd de liniştea din casă scotocesc cu ochii rafturile bibliotecilor. Împins de curiozitate, scot *„Anuuaire des Explorateurs"* din 1994 şi găsesc o pagină întreagă consacrată lui Jean Dragesco, incluzînd şi două fotografii. O prezentare elogioasă se află şi într-o carte mai veche, din 1984, purtînd titlul *„Les meilleurs photographes"*.

Pe un raft, în rîndul din faţă, două minunate şi masive volume îmi reamintesc că doi dintre cei şase copii ai lui Jean Dragesco au moştenit, de la părinţele lor, pasiunea pentru fotografierea animalelor şi practică această artă cu rezultate excepţionale. Prestigioasa editură elveţiană Delachaux et Niestlé a publicat în 1993, lucrarea „La vie sauvage au Sahara" (240 p, 200 fotografii color) a lui Alain Dragesco-Joffé, iar în 1995, „La vie sauvage dans les Alpes" (240 p. 200 fotografii color, 50 de desene ale autorului) semnată de Eric Dragesco. Ambele cărţi au fost distinse cu mari premii, ultima primind, recent, unul din premiile Academiei Franceze.

După micul dejun ies cu Jean Dragesco în grădină, profitînd de un pic de soare, între două averse de ploaie. Îmi arată staţiunea meteo, apoi cele două telescoape cu ajutorul cărora face zilnic observaţii, standul de tir, cuptorul de ceramică al doamnei Dragesco, diversele instalaţii. Apoi, îşi cere scuze şi se aşează la telescop. Este ora cînd trebuie făcute observaţi asupra Soarelui.

Îl urmăresc de la distanţă şi mă gîndesc cît de fericit s-au îmbinat, în persoana acestui om, un noian de pasiuni. Toate pornite din anii tinereţii şi purtate pe culmea performanţelor. Îmi spusese, cu puţin timp înainte, „renunţ să mai lucrez într-un domeniu atunci cînd simt că nu mai pot realiza performanţe".

Îmi amintesc că a primit de patru ori, caz singular, premiul Societăţii Astronomice Franceze, că în 1990 i s-a conferit Steavenson Award pentru contribuţia la cunoaşterea planetelor Marte şi Jupiter şi la observarea Soarelui, că a publicat, în 1995, la Cambridge University Press, lucrarea „High Resolution Astrophotography" (160 p), toate aceste observaţii şi lucrări fiind realizate fără să neglijeze, nici un moment, cercetările zoologice, ultimele sale publicaţii în acest domeniu purtînd pe copertă anul 1997.

Mă gîndesc că puţini oameni, foarte puţini, pot să obţină realizări excepţionale în mai multe domenii şi încerc să descopăr punctul comun care leagă pasiunile lui Jean Dragesco. Evident, această legătură nu poate fi decît imaginea. El a întreprins cercetarea naturii cu ajutorul imaginii.

Părăsesc Saint-Clément-des-Rivière a doua zi la amiază, pe o ploaie teribilă.

În tren, răsfoiesc reviste, tăieturi din ziare, articole care vorbesc despre Jean Dragesco. Ecouri ale succesului marii expoziţii, cuprinzînd fotografii ale faunei africane, organizată la Muséum National d'Histoire Naturelle din Paris, în 1960, cronici ale apariţiilor sale la Televiziune (titluri: Les savants sont les derniers aventuriers, Salut à l'aventure, avec Jean Dragesco, Jean Dragesco biologiste, astronom, journalist et photographe).

Într-un consistent articol, semnat de Serge Brunier şi publicat în revista „Ciel et Espace" (Jean Dragesco, le photographe de deux infinis) întîlnesc o frază care mă face să visez la un posibil titlu pentru un articol, „Un Hemingway al astronomiei". Dar ştiu că nu l-ar mulţumi pe Jean Dragesco. Înainte de a fi fotograf sau astronom, el este biolog, cercetător ştiinţific şi profesor, un om a cărui viaţă a fost dominată de o vie şi nestăpînită curiozitate în faţa minunilor Naturii.

Pe cei dornici de a se număra printre vizitatorii retrospectivei *Jean Dragesco de la infinitul mic la infinitul mare (50 de ani de fotografie a naturii)*, îi anunţăm că expoziţia va fi deschisă la Muzeul Naţional de Istorie a României, Calea Victoriei 12, între 16 septembrie şi 12 octombrie a.c.

Coşmarul poltergeist din strada Galaction (3)

ION ŢUGUI

Dacă s-ar putea reţine un număr semnificativ de evenimente de tip poltergeist, ne-am face cel puţin o imagine mai exactă a modului în care forţele nevăzute se exprimă prin gesturi concrete. Avem deocamdată doar fenomene. Ele sînt citate din cînd în cînd pretutindeni în lume; unele devin celebre, altele efemere. O sursă ştiinţifică englezească pare să fi deschis asupra fenomenului o cale de cercetare, admiţîndu-se că ar fi vorba de manifestări bioplasmatice sau de anumite substanţe reactivate în planul viu după o moarte produsă în condiţii dramatice - acele substanţe reactivate ar căuta în lumea materială lăcaşul din care au fost eliberate...

În cazul de pe strada Galaction manifestările sînt aproape familiale, uneori au un caracter domestic, neagresiv, ci doar de atenţionare sau de avertizare. Sînt şi situaţii stranii. De pildă doamna Z. a observat, în vreme ce i se schimba o lustră în una din camere, cum pentru a o atenţiona, nevăzuta forţă a apucat unul din cele trei fire suspendate şi a început să-l legene într-o cursă largă, ca pe-un clopot imaginar, celelalte două fire rămînînd pe loc. Cu timpul, manifestările din această casă au căpătat şi o sursă: chiar dacă ea este aproximativă, totuşi se pare că podul casei vechi este lăcaşul de unde se desprind entităţile imateriale...

Locul unde se mişcă multă lume

Aşa le pare soţilor Z. şi N. podul casei lor; cînd în camere e linişte, în pod se petrec evenimente incredibile - plimbări grăbite, zgomote fără o cauză, efecte de tot felul; în pod e un continuu du-te vino, un fel de bulevard abstract pe care se perindă o lume concretă; dar cum lumea „concretă" nu se arată într-un contur fizic lizibil, ea îşi exteriorizează doar capacităţile de a acţiona asupra planului material - de aici şi efectul acustic de mişcare şi plimbare şi alergătură.

Există în apartamentul vechi de pe strada Galaction o odăiţă aşa numită „pentru oaspeţi". Din păcate, acest spaţiu nu poate fi oferit nimănui, deoarece ori de cîte ori au fost găzduiţi acolo oaspeţi, ei nu au avut nici linişte şi nici somn. Senzaţia este foarte clară: pare că cuiva nu-i convine ca respectiva odaie să fie ocupată de o fiinţă vie. Ultima tentativă s-a produs cu puţin timp în urmă, cînd o prietenă din Cîmpina a doamnei Z. a dormit (a vrut să doarmă!) în odaia aceea şi a avut parte de un adevărat coşmar - vedea pur şi simplu un fel de „entităţi" în trecere, producînd tot felul de sunete şi interzicîndu-i somnul într-un mod foarte explicit!

Formele de manifestare au în cazul la care mă refer şi manifestări mai rar citate în fenomenologia paranormală. Imaginaţi-vă că invitaţi acasă un prieten. Un cunoscut vechi, pe care îl primiţi cu bucurie şi cu tot ce se cuvine acestui moment. Ei bine, stînd de vorbă, tăifăsuind despre atîtea, la un moment dat prietenul se simte tras de păr. O clipă suportă gestul, nu reacţionează, el şi-a imaginat deja că cineva din casă face o glumă... dar gluma se îngroaşă, trasul de păr nu slăbeşte şi cînd se uită în jur, nu vede pe nimeni! În schimb îşi vede gazdele în faţa lui, îi ascultă pe soţi, le urmăreşte firul ideilor, spusele... în acest timp joaca nu încetează. Consternat, prietenul se ridică din fotoliu şi întreabă, foarte natural de altfel, „ce se întîmplă în casa voastră?" Soţii Z. şi N. nu pot da un răspuns imediat. Şi nu vor fi convingători niciodată - aşa cum prietenul, care a simţit manifestarea poltergeist pe pielea lui, nu va înţelege nici el ce anume ar fi... să înţeleagă?! Consecinţa? Îşi va ocoli prietenii şi nu va spune nimănui ce i s-a întîmplat pentru că cei care l-ar asculta, îl pot considera nebun!

Multe fenomene poltergeist rămîn în anonimat tocmai pentru că relatarea despre ele îi atinge direct pe cei care o fac!

Întîmplarea face ca prietenul la care m-am referit să fie militar. Un ofiţer care nu crede în fenomene paranormale - mai bine zis care nu a crezut pînă deunăzi! Ultimul eveniment pe care l-a trăit în casa prietenilor săi a pus capac la toate celelalte; era într-o după amiază, stăteau la masă. O mînă nevăzută i-a desprins ceasul de la mînă, l-a ţinut o secundă suspendat în aer şi după aceea, cu o duşmănie sau o ironie de neînţeles, l-a trîntit pe covor! Toţi de la masă s-au privit unii pe alţii, încercînd să-şi explice faptul. Nici o explicaţie. Ofiţerul s-a aplecat, şi-a recuperat ceasul şi l-a pus la mînă...

Alte fenomene vizează modificarea unor imagini... Cred că acestea sînt întrucîtva inedite. De pildă un tablou cu care proprietarii s-au obişnuit de mulţi ani, făcînd parte din ambianţa spaţiului, capătă alte unghiuri şi o altă perspectivă. Îndeobşte se supradimensionează şi se vizualizează într-o spaţialitate fără limite, căpătînd o adîncime incredibilă, ca şi cum imaginea pictată s-ar transforma brusc într-o altă realitate, sau, cum spune poetul, „imaginarul cheamă realul". Astfel de fenomene sînt urmate însă de manifestări concrete: apariţia în cameră, din senin, a unui abur, a unei pîcle transparente lipsite de o sursă fizică explicită. Ultima manifestare legată de vizualizarea modificată spaţială produce evenimente cu adevărat incredibile: de pildă înflorirea bruscă a unei ramuri de salcie creaţă! Înmugurirea şi înflorirea au loc aproape simultan!

PSIHOCHIRURGIA PRO şi CONTRA

Protocolul unei operaţii „PSI"

MIHAELA DOROBANŢU

Dacă în cazul lui Louriva de Freitas, oricît de spectaculoase ar fi fost intervenţiile sale, Guy Lyon Playfair, autorul cărţii „Puterea necunoscută" nu avea cunoştinţe de prima mînă, nu acelaşi lucru se întîmplă cu Zeca - porecla unui alt cunoscut vindecător brazilian, al cărui nume real nu este divulgat. Iată de altfel, pentru început, cum i s-a înfăţişat lui Playfair locul unde opera Zeca.

Era vorba despre o încăpere dintr-unul din numeroasele centre spiritiste din zona Sao Paolo, unde erau admişi aproximativ 200 de „spectatori", aşezaţi pe bănci de lemn. O cameră de vreo 70 de metri pătraţi, luminată cu cinci becuri de cel puţin 60 W fiecare, cu o icoană a lui Iisus pe un perete, sub care se aflau două paturi metalice, aşezate cap la cap. Zeca era ajutat de două femei, iar opt spectatori, cu capacităţi de medium, aşezaţi pe o bancă în apropiere, îşi ţineau mîinile pe ochi şi din cînd în cînd se adresau audienţei, cerînd concentrare şi îndreptarea gîndurilor spre Iisus. Uneori, o parte dintre ei erau înlocuiţi de alţii... Din operaţia propriu-zisă nu se prea putea vedea mare lucru, căci ajutoarele ridicau, imediat ce Zeca efectua o mişcare, un cearceaf cu care acopereau pacientul. Primele elemente pe care Playfair le-a putut observa fără urmă de îndoială, au fost aspectul exterior al psihochirurgului, care purta un tricou cu mîneci scurte, şi faptul că se spăla din cînd în cînd pe mîini într-o căldare cu apă, evident murdară. Era prima oară cînd afla despre totalul dispreţ al psihochirurgilor pentru orice urmă de igienă!

Dar nici el nu putea să nu fie uimit de trăsăturile cu adevărat speciale ale intervenţiilor - Zeca operase 18 pacienţi în acea zi, femei, bărbaţi, tineri, bătrîni. Unele operaţii duraseră foarte mult - după standardele obişnuite ale psihochirurgiei (uneori pînă la zece minute). Din spatele cearceafului protector se auzeau din cînd în cînd zgomote care sugerau nervozitate, stare de disconfort sau uneori chiar durere adevărată. Zeca folosea instrumente chirurgicale obişnuite şi chiar repeta gesturile şi metoda de lucru a medicilor „normali", plesnind din degete cînd cerea un tampon sau un cuţit asistentei sale.

Din cînd în cînd - se putea vedea acest lucru pentru că patul era suficient de înalt pentru a privi pe sub el - lăsa să-i cadă bucăţi de carne într-o sacoşă de plastic, ca acelea folosite pentru cumpărături. Din cîte a putut afla după aceea, sacoşa era de fiecare dată aruncată într-un rîu. Nici o bucată nu era păstrată pentru studiu, sau măcar ca martor.

Cum spuneam, Zeca nu purta mîneci lungi, iar după o observaţie foarte atentă Playfair a fost sigur că nu ascundea nimic în palmă. Mai mult, nu a făcut nici măcar o pauză. Nici chiar pentru un pahar cu apă, deşi ziua era foarte caldă şi atmosfera din încăpere sufocantă.

SPIRITISM, IMPOSTURĂ ŞI ADEVĂR

„Cursa de şoareci" din Viena

PAUL IOAN

Una din modalităţile cele mai perfide prin care un aşazis medium îşi prelungea cariera şi se îmbogăţea pe seama credulilor era *lucrul sub acoperire*. Analiştii de azi ai fenomenului susţin că acest gen de pîrghie psihologică a funcţionat în cele mai distinse medii şi cu cît protectorul avea un rang social mai elevat, cu atît demascarea era mai dificilă.

Ideea aceasta este ilustrată elocvent de cazul mediumului german Bastian, care a fost protejat mai bine de zece ani de baronul von Hellenbach, de la Curtea imperială austro-ungară. Colaborarea dintre escroc şi respectivul nobil a fost atît de strînsă încît a fost nevoie de două demascări publice pentru a pune definitiv punct şarlataniei cunoscută în epocă drept „cursa de şoareci".

În timpul şedinţelor, baronul von Hellenbach asigura, cîntînd la pian, cadrul muzical spiritist - care de fapt acoperea zgomotele suspecte produse de trucurile lui Bastian. Acesta, pentru a fi cît mai convingător şi a pretinde cît mai mulţi bani, îşi regizase două acte: în primul apăreau şi dispăreau diverse obiecte, clienţii simţeau curenţi de aer rece şi vedeau scîntei autentice produse de... supărarea, de mînia spiritelor; în al doilea act, de după o cortină ce comunica cu o sală de bibliotecă apăreau forme nebuloase ale unor personaje necunoscute, aşa-zisele materializări ale spiritelor pe care le invoca mediumul. În timpul mizerabilei puneri în scenă, cei treisprezece participanţi (proveniţi exclusiv din mediile nobiliare şi aristocratice) se ţineau de mîini pentru a menţine fluiditatea „curentului spiritist", în condiţii de întuneric total.

Un astfel de spectacol deplorabil nu putea să nu trezească indignarea unor oameni lucizi, care nu puteau admite astfel de afaceri de exploatare a credulităţii. Aşa au apărut *vînătorii de spirite*, temuţii demascatori şi adversari ai escrocilor. În cazul lui Bastian a fost vorba de englezul Stuart Cumberland şi de germanul Carl Willmann.

În august 1880, Cumberland l-a atras în cursă pe impostor prin intermediul unei seringi cu lichid colorat. În timpul spectacolului, el l-a stropit pe Bastian pe cînd apărea sub formă de spirit, apoi a verificat, întrînd în camera folosită pentru deghizare, dacă mediumul a fost colorat pe faţă... Şi a fost, dar cercurile care-l susţineau la Viena au muşamalizat întîmplarea. Apoi, în februarie 1884, Carl Willmann a amenajat discret un sistem de resorturi şi pîrghii prin care putea bloca de la distanţă accesul lui Bastian în încăperea alăturată, închizînd uşa şi dînd la o parte cortina protectoare. Mediumul, deşi sprijinit pînă-n ultima clipă de baronul von Hellenbach, a căzut în această „cursă de şoareci"... Deşi toate acestea par a fi inspirate din teatrul absurdului, faptele au fost cît se poate de reale şi au compromis autentica parapsihologie. Din păcate, exploatarea setei de senzaţional continuă şi astăzi.

Ce-a de-a treia persoană

DAN D. FARCAŞ

Richard şi *Dan*, cei doi martori ai răpirii OZN a *Lindei Cortille*, petrecută la 30 noiembrie 1989, păreau la curent cu toate mişcările ei. Ea s-a simţit urmărită în secret, aparent şi de „a treia persoană", cea pe care cei doi agenţi o însoţeau în noaptea cu pricina. În 24 februarie 1989, soţii Cortille mergeau la biserica catolică din cartier, la slujba de duminică ora 12, cînd Richard le-a ieşit în drum. Linda i-a înmînat lui Richard instrucţiunile primite între timp de la Budd Hopkins, cu rugămintea de a descrie cît mai detaliat tot ce a văzut în acea noapte.

În 9 martie 1989 Budd Hopkins primeşte o casetă audio de la Richard. Între altele el declară că răpirea au văzut-o toţi trei, cu ajutorul unui binoclu. Dan era la volan, iar „a treia persoană" în spate. Linda a ieşit, în poziţie ghemuită („fetală"), pe fereastră, îmbrăcată în cămaşa ei albă de noapte. Deasupra ei era o fiinţă scundă, subţire, neomenească, avînd capul disproporţionat de mare, complet chel, şi ochii negri imenşi. Dedesubtul ei erau alte două fiinţe identice. Şi aceste făpturi stăteau ghemuite, urcînd cu toţii de-a lungul unei raze coborîte din OZN. La un moment dat, ca la o comandă, toate cele patru persoane au luat poziţia de drepţi, cu privirea fixă, îndreptată înainte, continuînd să se înalţe, ca mişcate de o forţă exterioară invizibilă. Richard o asemăna pe Linda cu „o păpuşă de porţelan agăţată de pomul de Crăciun". Dan a început să strige „trebuie să-i prindem". Au încercat să coboare din maşină dar nu au reuşit. Cei patru au fost parcă supţi în interiorul OZN-ului. Lumina acestuia s-a schimbat din alb-albăstrui în roşu-portocaliu; obiectul a trecut peste o autostradă alăturată, apoi l-au văzut plonjînd în apele rîului East River. Nu mică le-a fost surpriza să revadă peste cincisprezece luni „păpuşa de porţelan" în carne şi oase, vie şi nevătămată.

O răpire OZN multiplă lîngă podul Brooklyn

În 4 aprilie 1991 soseşte o scrisoare şi de la Dan. Ea descrie mai degrabă starea de spirit a celor doi prieteni, coşmarele pe care le au de atunci. Richard exorcizează anxietatea şi starea de confuzie cauzate de evenimentele din 1989, urmărind-o mereu pe Linda. La Dan această metodă nu merge, deoarece ori de cîte ori o vede îşi dă seama că ea e reală şi întîmplarea prin care au trecut a fost reală. El se întreabă mereu - cine-i Linda de fapt? Nu cumva este „una de-a lor"? Dan nu poate scăpa de obsesia că dacă „ei" au răpit-o pe Linda atunci îl pot găsi şi pe el (martorul) oriunde s-ar ascunde, drept pentru care doarme de atunci mereu cu pistolul sub pernă şi nici ziua nu se simte în siguranţă. Richard are şi el temeri asemănătoare. Dacă departamentul în care lucrează ar şti toate acestea, inclusiv de scrisoarea adresată lui Budd Hopkins, i-ar da afară imediat.

La 10 aprilie 1991 Hopkins primeşte o nouă scrisoare de la Dan, trimisă „datorită importanţei extraordinare a celor ce trebuie spuse". Din scrisoare reiese că, în noaptea respectivă, cei doi aveau misiunea să însoţească, de la o şedinţă importantă care s-a terminat tîrziu, spre un heliport pentru a părăsi insula Manhattan, o persoană politică binecunoscută, „care vorbeşte adesea în diferite colţuri ale lumii". La un moment dat motorul maşinii a început să dea rateuri fără vreun motiv, apoi s-a oprit. Nu mai funcţionau nici radiotelefoanele. Conform instrucţiunilor, au rugat „a treia persoană" să se culce pe canapeaua din spate pînă la remedierea situaţiei. Între timp a avut loc observarea OZN-ului şi a răpirii. Acea persoană politică a văzut la rîndul său totul. A fost fericit să afle ulterior că Linda este sănătoasă şi n-a păţit nimic rău cu acea ocazie. Budd Hopkins afirmă că scrisoarea conţinea suficiente date pentru a identifica „a treia persoană" dar că, atîta timp cît acesta nu dorea el însuşi să-şi divulge identitatea, Hopkins nu avea altă soluţie decît să aştepte la rîndul său.

(Va urma)

Un secol religios?

MARIAN GRIGORE

PARADOX

O ştire inserată într-o publicaţie ştiinţifică prezenta estimările pentru următorii 30 de ani privind posibilitatea creării unor implanturi artificiale de organe: de la oase şi vase sanguine, la inimă, ficat, rinichi etc. Mă rog, totul sau aproape totul va putea fi realizat, la comandă sau în serie, pentru a înlocui, la nevoie, organele noastre îmbătrînite, pe care le-am primit de la Mama Natură. Cu excepţia creierului, desigur, deşi... Dumneavoastră, stimaţi cititori, nu aveţi, de asemenea, îndoieli asupra acestui ultim punct, de cînd aţi aflat de victoria unui calculator asupra campionului mondial la şah? Pe semne, însă, că e totuşi prea devreme pentru creier...

Mărturisesc a fi fost şocat de siguranţa cu care erau prezentate estimările, devenite cvasicertitudini. De la primele vaccinuri, realizate în secolul trecut de Pasteur, şi pînă la transplantele de organe realizate în serie, sau pînă la speranţele puse în ingineria genetică, în calitate de panaceu pentru toate relele de care ar putea suferi biata fiinţă umană, gîndirea a realizat o mutaţie fundamentală. Miracolele nu mai sînt aşteptate de la Divinitate, ci de la ştiinţă, care pare predestinată a relua, cu alte mijloace, căutările medievale ale Sfîntului Graal şi ale pietrei filozofale.

După ce-am scăpat de coşmarul leprei, ciumei, tuberculozei, sifilisului, omenirea aşteaptă, acum, încrezătoare, leacul cancerului sau al temutei (încă) SIDA. La fel cum aşteaptă vestea realizării fuziunii nucleare controlate pentru rezolvarea problemelor energetice sau cea a posibilităţilor colonizării spaţiului cosmic pentru a avea astfel o soluţie pentru explozia demografică. Totul datorită ştiinţei. Este, aceasta, una din faţetele civilizaţiei contemporane.

Paradoxal, reversul medaliei relevă o creştere accelerată a cifrei de afaceri a vindecătorilor paranormali, etalaţi pe ecranele televizoarelor sau cocoţaţi pe piedestale enorme în faţa unor mulţimi extaziate. Ziarele (nu numai de la noi, România fiind şi în acest domeniu doar într-o etapă de tranziţie) ne bombardează cotidian cu anunţuri ale unor vrăjitoare „autentice", apte a face şi desface, a vindeca sau a îmbolnăvi, a vrăji şi a dezvrăji, spaţiile publicitare generoase (şi scumpe!) fiind elocvente pentru cifra de afaceri a respectivei branşe.

Mai mult, şi mai deconcertant, aflăm cu stupoare compoziţia socială a membrilor unor secte de mare succes (publicitar şi mediatic), avînd drept scop facilitarea trecerii spre Absolut: ciberneticieni, filozofi, fizicieni, psihologi, membri ai unor profesii eminamente pozitive, care şi-au ales, totuşi, în mod voluntar, o cale proprie pentru trecerea spre realitatea de dincolo. S-ar putea spune că, în aceste cazuri, raţionalul a cedat pasul în faţa iraţionalului, dacă demersul lor n-ar fi perfect explicat logic, fără a fi mai puţin aberant. Stau, pentru aceasta, mărturie scrisorile lăsate sau expediate, cu sînge rece şi cu detaşare, de actorii ultimei sinucideri colective, petrecute cu puţin timp în urmă, în California. Scrisori în care nu *îşi explică, ci îşi argumentează* hotărîrea.

Încrederea lor (sinucigaşă) în eficacitatea şi finalitatea căii alese pentru transferul cosmic spre o altă realitate, în care se vor regăsi, apare nețărmurită. Iar termenii folosiți - transfer energetic și informațional, cu ajutorul unei nave cosmice ce-i aştepta la întîlnirea ascunsă în spatele unei comete etc. - denotă, paradoxal, originea convingerilor ce îi animă: aceeaşi încredere nețărmurită în ştiinţa cu care operau în viaţa de fiecare zi, o ştiinţă care, tocmai prin limitele ei temporare (date de actualul stadiu al cunoaşterii), legitimează convingerea că se va ajunge, cîndva, şi la explicarea unor lucruri astăzi neexplicate şi inexplicabile. Cum ar fi manifestările paranormale, spre exemplu. Sau realitatea lumii „de dincolo", întrezărită de cei ce au avut şansa să se întoarcă, teferi, dintr-o comă profundă.

Îmi revin în minte cuvintele lui Malraux: „Secolul XXI va fi religios sau nu va fi deloc". Lumea în care trăim, în care religia tinde a se baza tot mai mult pe ştiinţă (Big-Bang-ul devenind argument pentru teoria creaţionistă, de exemplu), iar ştiinţa dă naştere la speranţe vecine cu cele stîrnite de credinţa religioasă, pare, în definitiv, a-i da dreptate.

Este, acesta, paradoxul fundamental al lumii moderne.

DESCOPERIRE

Concentraţii surprinzătoare de ozon troposferic în regiunea ecuatorială

În straturile înalte ale atmosferei din zona ecuatorială, mai precis în troposferă, la cca 10 km altitudine, au fost descoperite concentraţii surprinzător de mari de ozon, anunţă un grup de cercetători francezi şi germani într-un recent număr din revista *Nature*.

Chiar dacă originea acestor mici pungi de ozon nu este cunoscută cu certitudine, cercetătorii (de la Institutul Meteorologic francez şi de la Centrul de Cercetări *Julich* pentru Chimia Atmosferei din Köln) sînt siguri că fenomenul e de origine naturală şi nu tehnologică, ceea ce ar putea pune în discuţie exactitatea modelului referitor la interdependenţa stratosferă-troposferă valabil în prezent.

În cadrul programului MOZAIC *(Measurement of Ozone by Airbus In-Service Aircraft)*, lansat în 1994 de către Institutul Naţional pentru Ştiinţe ale Universului din Franţa, Centrul *Julich* şi *Airbus Industrie* împreună cu companiile aeriene *Air France, Lufthansa, Sabena* şi *Austrian Airlines,* 5 avioane *Airbus-340* comerciale, echipate cu senzori pentru ozon, umiditate şi temperatură, au efectuat pînă acum peste 5000 de zboruri între Europa, America de Sud, Asia şi Africa.

Echipa franco-germană condusă de Karsten Suhre de la Laboratorul de Aerologie francez a analizat rezultatele măsurătorilor efectuate desupra Atlanticului, în zona de convergenţă inter-tropicală, unde se formează marile sisteme noroase ale furtunilor tropicale, de o parte şi de alta a Ecuatorului, pe o arie de 30 de grade latitudine. În condiţiile în care concentraţia de ozon cunoscută era de 50 de părţi la un miliard (50 *ppm*), aparatele Airbus zburînd la 10 km înălţime au descoperit, în 30% din cazuri, concentraţii de 100-500 *ppm* în pungi de aer de dimensiuni variind între 5 şi 80 de kilometri. La aceeaşi latitudine ecuatorială din zona Pacificului, concentraţia de ozon troposferic este, în schimb, apropiată de zero.

Fenomenul observat este natural: concentraţiile (foarte localizate) de ozon troposferic observate în anumite perioade ale anului deasupra Africii tropicale sau Amazoniei şi cauzate de combustia biomasei (incendiile de pădure, de exemplu), nu depăşesc, într-adevăr 100-150 *ppm*. Dar, în stratosferă, nivelul ozonului poate atinge 500 *ppm* sau mai mult.

Concentraţiile troposferice de deasupra Atlanticului ar putea, deci, proveni din stratosferă: ozonul ar putea fi deplasat fie vertical, pe înălţimi de mai mulţi kilometri, fie orizontal.

Frecvent la latitudini mijlocii, unde se constată asemenea intruziuni de ozon în troposferă, acest proces de schimb între stratosferă şi troposferă era pînă acum considerat imposibil în regiunile ecuatoriale.

În 10% din cazuri, concentraţiile crescute de ozon (peste 150 *ppm*) sînt însoţite de turbulenţe, scăderi de temperatură, creştere a umidităţii şi schimbări de direcţie şi de intensitate a vîntului. Ele au fost înregistrate în jurul giganticilor nori *cumulonimbus*, pe care avioanele trebuie să-i ocolească de la distanţă. Aceste fenomene ar putea fi legate de o deplasare verticală a ozonului.

Dacă va fi confirmat, conchid cercetătorii, acest proces de transfer din stratosferă în troposferă, din zonele tropicale, ar putea fi pus în legătură şi cu alte molecule, cum ar fi oxizii de azot sau clorofluorocarbonaţii (faimoşii CFC, care sînt învinuiţi de distrugerea păturii protectoare, de ozon, a atmosferei terestre).

Zona crepusculară a mileniului doi

● „Poarta Cerului" - sinucidere colectivă sub soarele Californiei
● Cometa Hale Bopp - mesager al morţii?
● Îngeri în pungi de carton omeneşti?
● O familie simplă şi unită se pregătea în secret pentru... „sinucidere sau crimă"?

SINUCIDERE SAU CRIMĂ?

MIHAELA DOROBANŢU

Ranchul Santa Fe - „buzunarul în care îşi ţine Creatorul toate comorile", cum îl caracteriza în 1940 un scriitor. O emblemă istorică a Californiei, la 50 km nord de San Diego, un loc în care „să trăieşti şi să-i laşi şi pe alţii să trăiască". Şi totuşi aici s-a murit. În spatele unor porţi ferecate, într-un conac de vreo opt hectare, la numărul 18421 Colina Norte, pentru care secta „Poarta Cerului" plătea 7000 de dolari pe lună chirie lui Sam Koutchesfahani. Toată lumea ştia că înăuntru se desfăşoară un fel de activitate religioasă, dar nimeni nu avea de ce să se plîngă. Bill Grivas, care intenţiona să cumpere conacul, spune că îţi dădeai imediat seama că este vorba de un fel de călugări, pentru că purtau veşminte negre, ca membrii Viet Cong şi păreau foarte serioşi în ceea ce priveşte ritualurile lor.

Proprietarul pare chiar să fie unul din ultimii care i-a mai văzut în viaţă. Cu doar cîteva zile înainte de data care avea să marcheze cea mai dramatică sinucidere colectivă de pînă acum, Koutchesfahani s-a oprit să-i vadă şi a primit cadou un... calculator pentru unul din copiii săi. Nu avea cum să ştie atunci că era un dar de despărţire! Mai ales, că aşa cum avea să afirme mai tîrziu, toţi îi păreau buni creştini - deci îşi ascundeau foarte bine orice alte convingeri - şi în nici un caz nu dădeau impresia unor indivizi „în aşteptarea unei nave spaţiale venind în urma unei comete". Şi totuşi, adevăratul zid pe care sectanţii îl ridicaseră pentru a se ascunde de restul lumii nu era chiar fără nici o fisură. Milt Silverman, avocatul lui Koutchesfahani, a relatat că l-a auzit pe unul dintre sectanţi caracterizîndu-se pe el şi pe colegii lui ca „îngeri în pungi de carton omeneşti".

Alţi cunoscuţi ai sectanţilor recunosc acum că unele din părerile acestora erau oarecum stranii. Cum ar fi legătura cu sosirea cometei Hale Bopp şi legătura acesteia cu ei. Cel care a adus această informaţie, un specialist în calculatoare care a colaborat cu sectanţii, spune că s-a văzut cu ei cu doar cîteva săptămîni înainte de sinucidere, cînd i-a ajutat să facă nişte modificări în documentele lor pe Internet şi a subliniat că foarte curios în ceea ce priveşte întreaga dramă este faptul că ei vorbeau mult despre viitor. Este lesne de imaginat emoţia şi şocul prin care a trecut acest om primind post-mortem o bandă video de la cei care cu nici o lună în urmă nu dădeau nici un semn că ar intenţiona să-şi ia viaţa! Păreau perfect fericiţi, o impresie împărtăşită de mulţi din cei cu care au venit în contact. Ca şi senzaţia de perfectă sănătate fizică şi mintală pe care o afişau.

Ultimul popas spre Poarta Cerului

Experţii care studiază problemele sectelor sînt însă fermi: „Nu consider că ar fi fost o sinucidere. Consider că a fost o crimă", spune Janja Lalich, care a urmărit activitatea „Porţii Cerului" încă din 1994, cînd, pentru prima oară, părinţii cîtorva copii care îşi părăsiseră casele au venit să-i ceară sfatul. „Applewhite (liderul lor necontestat n.n.), îi controla în totalitate, el le-a pus în mînă arma morţii. Oamenii aceştia erau doar nişte pioni în fanteziile sale."

Şi totuşi, Applewhite a murit odată cu cei care părăsiseră totul pentru a-l urma. Au murit cu toţii, dînd senzaţia unei incredibile fericiri şi lăsîndu-ne pe bandă un mesaj care va tulbura pentru multă vreme conştiinţele, încă neobişnuite cu zona crepusculară a mileniului doi...

Pentru părinți

COPIII ȘI SIMȚUL DE ORIENTARE

Vi s-a întîmplat să vă pierdeți copilul? Acesta rătăcindu-se, a fost în imposibilitatea de a reveni singur acasă? L-ați acuzat că este „cu capul în nori", i-ați administrat, probabil, o corecție corporală serioasă și ați considerat problema rezolvată? Dacă astfel ați pus punct episodului respectiv ați procedat cît se poate de greșit. Pentru că, dacă se mai întîmplă frecvent ca fiul sau fiica dv. să confunde „dreapta" cu „stînga", copilul nu dispune de un simț de orientare corect și atunci trebuie să intervină psihologul sau pediatrul. Potrivit opiniei specialiștilor este vorba despre o proastă percepere a perspectivelor și dimensiunilor. Principalele elemente ce conduc la această concluzie sînt o proastă recunoaștere a mîinii drepte și stîngi, o coordonare mai dificilă a mișcărilor și o precară vizualizare a volumelor. Pentru psihologul francez Frédérique Bosse Demirdjian „dezorientarea este generată de faptul că reperele propriului corp, a căror funcționare trebuie să se declanșeze automat pentru o bună orientare în spațiu, nu s-au „trezit". Aceste percepții se acumulează etapă cu etapă, încă din primele luni de la naștere. Copilul începe să recunoască diferite părți ale corpului său, apoi planurile care îl înconjoară (față, spate, sus, jos, dreapta, stînga). Într-o altă etapă el va integra noțiunea de „axă a corpului" și cu ajutorul reperelor sale corporale va ajunge să localizeze un obiect în raport cu el și invers".

Chiar dacă se ignoră cauzele precise pentru care copilul nu a reușit să perceapă corect aceste noțiuni de integrare în spațiu, cu cît cereți mai din vreme sprijinul specialistului cu atît șansele de reușită sînt mai mari.

„Pentru a ajuta astfel de copii să-și activeze simțul de orientare trebuie întîi obișnuit să perceapă corect diferitele părți ale propriului corp, apoi, etapă cu etapă, trebuie să se ajungă la construcția unei hărți a spațiului înconjurător, subliniază Frédérique Bosse Demirdjian.

În multe cazuri un prost simț de orientare poate fi ecoul unei probleme psihologice: „cazul cel mai frecvent îl reprezintă fobia ce îl cuprinde pe copilul care s-a pierdut vreodată de părinți. Traumatizat de această experiență, copilul este panicat ori de cîte ori se află pe „pămînt necunoscut" și anxietatea deosebită îl face ca în final să se piardă. Fără reperele cunoscute, el se simte pierdut și se va pierde efectiv. Astfel de episoade li se întîmplă frecvent copiilor supraprotejați".

Iată deci, că și independența pe care trebuie să o acordați copilului îl ajută enorm în dezvoltarea sa psiho-motorie.

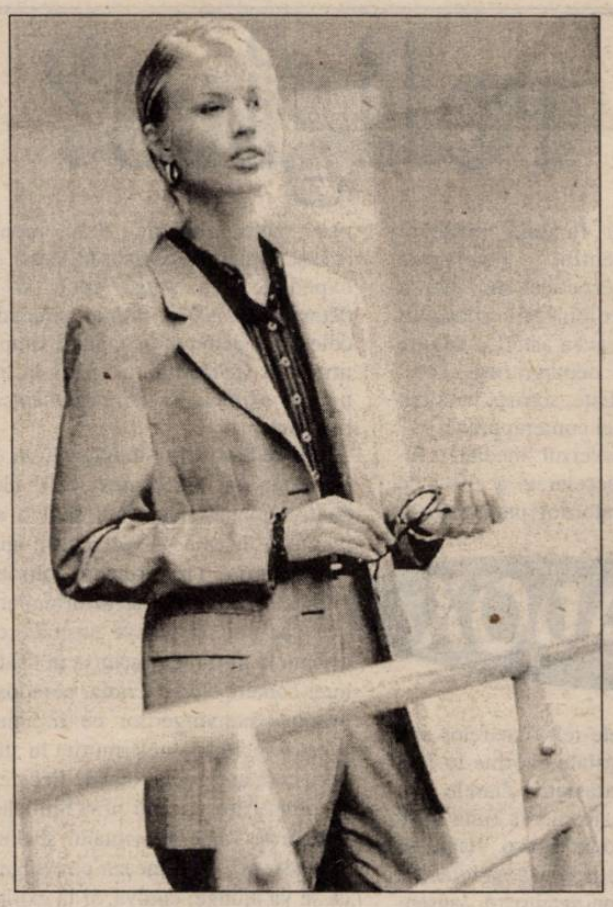

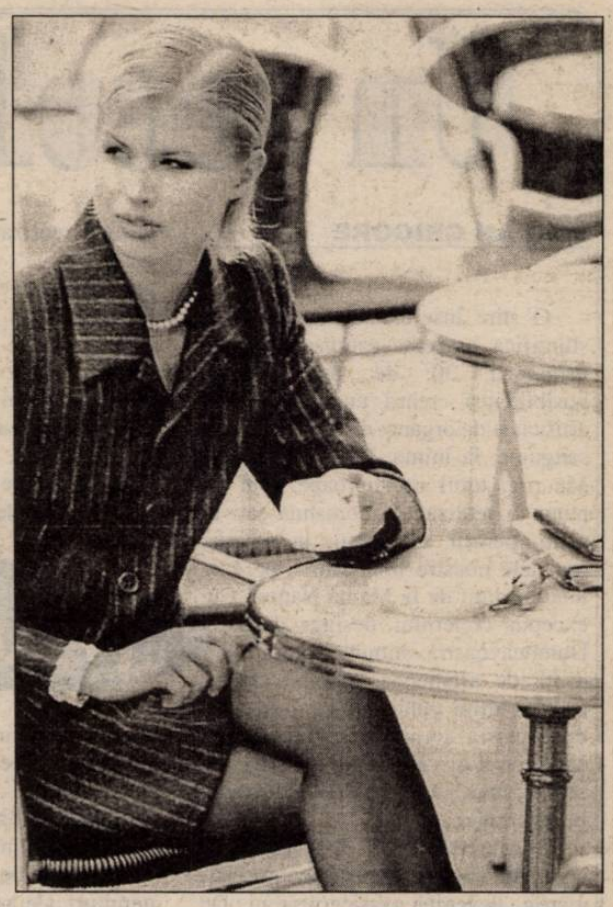

TENDINȚELE MODEI

Vrem, nu vrem să recunoaștem, toamna își intră curînd în drepturi. Este deci firesc să ne întrebăm ce noutăți ne rezervă moda acestui anotimp. De această dată, iată cîteva sugestii de costum taior. Cu fustă sau cu pantaloni. În afara liniei ce o puteți desprinde cu ușurință din imagini, vă putem spune că se poartă stofele în dungi, din lînă și, în continuare, sînt foarte moderne vestele.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Matrimoniale

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunțurilor „Matrimoniale". Costul unui anunț de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful. Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 și 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei. Costul anunțului se va trimite prin mandat poștal pe adresa: Ionescu Simion, Redacția revistei „Magazin", P-ța Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poștal 33. Textul va fi notat pe mandat la rubrica „Ioc pentru corespondență".

Gastronomice

Vă sugerăm, pentru un prînz consistent, dar ușor de pregătit, *Cotlete de vițel sote.* Sînt necesare: 6 cotlete de vițel, cîteva ciuperci (de cultură sau din conservă!), 1 lingură de bulion, 1/2 ceașcă zeamă de carne, vin, sare, piper, 2-3 linguri de smîntînă. Cu trei-sferturi de oră înainte de a servi masa, rumenim cotletele, apoi le punem într-o cratiță adîncă. Adăugăm ciupercile rumenite puțin înainte. Pregătim un sos de roșii cu smîntînă și, după gust, vin roșu și piper. Turnăm sosul peste cotlete și lăsăm să fiarbă înăbușit cel mult 30 de minute, la foc scăzut. Se servesc cu cartofi pai sau cu cartofi fierți, stropiți cu unt și presărați cu verdeață.

Mai știți rețeta *chifteluțelor de cartofi?* Dacă sînteți o foarte tînără gospodină și vă lipsește din „caiet", nimic mai simplu, notați-o. Sînt necesare: 500 g cartofi, 2 linguri făină, 1 ou, sare, piper, 2 linguri unt sau untdelemn. Se curăță cartofii, se fierb, se scurg bine, apoi se dau prin mașina de tocat. Se adaugă făina, sarea, piperul, oul și se frămîntă bine. Din coca obținută se formează chifteluțe care se dau prin făină și se prăjesc în unt sau undelemn. Se servesc calde, simple sau cu soteuri, cu sos de tarhon, ciuperci etc. Se pot prepara și chifteluțe umplute cu: brînză de oi (amestecată cu 1 ou), cu varză călită.

Pentru *spumă de mere sînt necesare:* 1 kg mere, 100 g zahăr, 2 albușuri, scorțișoară. Merele se coc într-o tavă în care s-au pus două linguri de apă. După ce s-au copt, se trec printr-o sită. Pasta obținută se amestecă cu zahărul și scorțișoara. Se bat albușurile spumă, apoi se încorporează treptat pasta de mere pînă ce compoziția devine spumoasă. Se lasă o oră la frigider.

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

Vă imaginați cît de dureros este să știi că un copil, în cazul fiului meu de doar 8 ani, este afectat de maladii foarte grave, iar medicii consultanți nu ne-au oferit speranțe de vindecare. Diagnosticul pus de oftalmologi era uveită opaciformă, cataractă evolutivă și dezlipire de retină. Niciunul din tratamentele recomandate nu i-au ameliorat vederea. În aceste împrejurări am apelat și la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea și fiicele sale, doamnele Mariana și Ana Ciupea. După prima serie de 7 ședințe făcute direct și a doua serie de 10 ședințe făcute telepatic, vederea copilului s-a ameliorat. Dacă înainte purta ochelari cu lentile de 8 dioptrii, acum poate să scrie și fără ochelari. Tratamentul bioenergetic efectiv face minuni..."

* * *

Redacția revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 36

Numele și prenumele pacientului.....

.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 30 septembrie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Medicul răspunde întrebărilor dumneavoastră

Care sînt avantajele curei helio-marine?

Dr. ARCADIE PERCEK

Enorma majoritate dintre noi ne ducem la mare, în vacanţă, în ideea de a ne odihni, de a ne recrea, ceea ce este cu totul normal. Uităm însă că marea, cu ambianţa ce o caracterizează, reprezintă totodată un sanatoriu şi încă unul natural. Şi dacă e vorba de un sanatoriu, e bine să respectăm o serie de indicaţii şi contraindicaţii ale curei helio-marine care se practică acolo.

Cura helio-marină este recomandată în primul rînd copiilor, în scop profilactic şi aceasta pentru că le favorizează creşterea în înălţime, graţie stimulării producerii de hormon implicat în procesul creşterii. Razele ultraviolete au un rol deosebit de important în profilaxia rahitismului, boală metabolică produsă de carenţa de vitamină D în organism şi caracterizată prin absenţa mineralizării oaselor, cu formarea consecutivă de ţesut osteoid, prin definiţie moale, anarhic, exuberant. Or, vitamina D, sintetizată mai bine de piele prin intermediul ultravioletelor, măreşte capacitatea de absorbţie intestinală a calciului, necesar în formarea ţesutului osos. Tot copiilor le este necesară cura helio-marină şi pentru „călirea organismului", deci pentru sporirea rezistenţei generale faţă de îmbolnăviri.

Dar, cura helio-marină este recomandabilă în egală măsură şi adulţilor sănătoşi pentru că „baia de soare şi de apă de mare" le măreşte rezistenţa organismului la îmbolnăviri, dinamizîndu-le totodată funcţiile respiratorii, circulatorii, glandulare, ca şi reactivitatea generală a sistemului nervos. De asemenea, este stimulată capacitatea pielii de a reacţiona prompt şi eficace împotriva diverselor infecţii. Prin aceste multiple căi, organismul este ajutat să-şi restabilească echilibrul psihic şi, astfel, să beneficieze de o stare de bine de mai lungă durată. Despre „Psihoterapia marină", am vorbit însă mai pe larg într-unul din numerele trecute ale revistei.

SIDA se ia şi pe cale sexuală? Cum şi de ce?

Întrebarea care ni s-a adresat ar trebui să ne dea mult de gîndit asupra nivelului de cunoştinţe medicale de care dispun unele persoane (şi bănuiesc că, din nefericire, nu sînt puţine), mai ales cînd e vorba de o boală transmisibilă, cu evoluţie atît de înfricoşătoare şi ireversibilă. Aşadar, e obligatoriu de reţinut măcar faptul că virusul care declanşează maladia SIDA (deci virusul HIV) se transmite de la o persoană la alta, în majoritatea covîrşitoare a cazurilor, în special pe cale sexuală. De ce? Pentru că virusul HIV se găseşte în spermatozoizi la bărbat şi în secreţiile vaginale la femeie, cînd persoanele respective sînt deja purtătoare ale acestui virus. Dacă la nivelul organelor genitale există răni microscopice sau mici leziuni care se pot produce chiar în timpul actului sexual, virusul pătrunde în organism, prin vasele capilare (vasele care irigă mucoasele organelor genitale). În plus, e bine de ştiut că boala SIDA este mult mai frecventă la persoanele care au contactat diverse boli venerice. Sifilisul, blenoragia, trichomoniaza (atît de frecventă la femei), candidomicoza, condilomatoza produc fenomene de inflamaţie şi de vasodilataţie a organelor genitale şi, implicit o creştere a fragilităţii mucoaselor, fapt care, pe de-o parte favorizează infecţia, iar pe de alta produce mici răni locale ce sîngerează cu foarte multă uşurinţă în timpul raporturilor sexuale, contaminarea cu virusul HIV fiind astfel mult înlesnită. De aceea se insistă atît de mult pe necesitatea apelării la măsuri de protecţie (cea mai la îndemînă fiind folosirea prezervativului), în special în cazul unor raporturi sexuale ocazionale, cînd cei doi parteneri nu ştiu mare lucru unul despre celălalt.

Leşinul în timpul călătoriei cu autobuzul

„Leşinul în timpul călătoriei cu autobuzul este un semn de boală?"

Numai în cazuri cu totul excepţionale, starea de leşin poate avea loc în timpul călătoriilor cu diverse mijloace la transport (autobuz, vapor, avion etc.). În enorma majoritate a cazurilor survine la unele persoane nu o stare de leşin ci o „stare de rău", denumit în medicină „rău de mişcare", stări ce survin de obicei la femei şi copii, la gravide, la persoanele cu stomacul prea plin sau, dimpotrivă, nemîncate. Aceste stări de rău se exteriorizează brusc şi se caracterizează prin senzaţie de greţuri, prin paloare a feţei, ameţeli, dureri de cap, oboseală, nelinişte, salivaţie crescută, dureri abdominale, somnolenţă, transpiraţii reci etc, etc. Răul de transport sau de mişcare de care vorbim este generat de legănările sau mişcările vehiculului în cauză în diferite sensuri, de pornirile sau opririle bruşte, de viraje, ca şi de alte manevre, legănări şi mişcări care se transmit organului echilibrului din urechea internă (aparatul vestibular pe care îl dereglează în funcţionalitatea sa). La apariţia stărilor de rău menţionate mai contribuie şi mişcările capului, (mişcări care sînt frecvente la indivizii agitaţi în mod structural), apoi mişcările frecvente ale ochilor, privitul pe fereastră, zgomotul vehiculului, aerul închis, precum şi diferitele mirosuri. Toate aceste stări de rău survin de regulă la persoanele cu psihic mai fragil. Ceea ce recomandă medicina persoanelor care fac „rău de mişcare" sau „rău de transport" este ca acestea, în asemenea situaţii să se întindă la orizontală, cu faţa în sus, şi cu ochii închişi (dacă e posibil). Cînd stările menţionate survin în maşină, aceasta se va opri şi cel în cauză va fi scos afară, să respire aer curat; la nevoie, va sta puţin întins. Cînd aceleaşi stări survin în tren, se va deschide fereastra şi se va respira profund. De asemenea, în avion vom căuta modalităţi de a inspira profund aer curat, ne vom întinde pe cît posibil în scaunul în care stăm şi vom închide ochii. Sînt recomandabile totodată băuturile reci (apă simplă, apă minerală, băuturi care vor fi băute încet şi în cantităţi mici). Uneori survin şi vărsături, dar acestea calmează starea de rău. Numai în ipoteza că aceste vărsături se repetă, vom apela la medicamente de gen Distonocalm, Emetiral, Torecan şi Lizadon. În general este recomandabil ca persoanele care fac „răul de mişcare" să mănînce moderat înainte de a urca în vehicolul cu care se vor deplasa şi numai alimente care se digeră uşor, evitînd băuturile alcoolice, cafeaua şi tutunul. Cînd vor avea de făcut călătorii mai lungi vor lua cu o oră înainte de plecare un comprimat de Distonocalm, Lizadon sau Diazepam.

Seringa de unică folosinţă se mai poate recupera?

Răspunsul este categoric, nu. Nici măcar dacă seringa ar fi folosită pentru o singură persoană căreia i se face un tratament extins pe parcursul mai multor zile, aceasta nu trebuie refolosită. Avînd în vedere că seringile de unică folosinţă sînt, de obicei, din material plastic, o sterilizare serioasă prin fierbere, de exemplu, nu e posibilă, deci riscul de contaminare cu microbi rămîne.

Dr. VADIM NESTEROV

Sovîrful - Origanum vulgare - o plantă cu multe proprietăţi benefice asupra organismului uman, dar care nu s-a extins în practica ceaiurilor medicinale; ca urmare recoltarea şi folosirea plantei se realizează într-un cerc uman restrîns.

Ceaiul de sovîrf acţionează în principal asupra căilor respiratorii calmînd astmul bronşic, ameliorînd tusea convulsivă, bronşitele, inflamaţiile traheei şi a laringelui, fluidifică secretele bronşice şi eliminarea acestora. Băile cu infuzie ameliorează durerile reumatice, stimulează favorabil medicaţia din eczeme şi tonifică stabilitatea capilară.

Un aspect relativ inedit îl constituie o posibilă acţiune antitabagică şi al cărei efect necesită o atentă verificare. Patru turişti, fumători „înrăiţi", cu un consum de 30-40 de ţigări pe zi au staţionat mai mult de 5 zile la o cabană. În lipsa altor sortimente de ceaiuri li s-a servit infuzie de sovîrf - o linguriţă de tocătură la o cană (dimineaţa şi seara).

Spre surprinderea lor cei 4 turişti au remarcat o reducere considerabilă a consumului de ţigări, care în cea de-a 5-a zi ajunsese la 10-12 ţigări. S-a analizat, pentru cunoaşterea acestei surse de inhibiţie a fumatului, toate sortimentele de hrană incluse în meniuri, ajungîndu-se după triere la concluzia că singurul element constant din alimentaţie a fost ceaiul de sovîrf. Înainte de plecare turiştii şi-au recoltat din flora spontană cantităţi impresionabile de sovîrf, treimea superioară a plantei, din materialul colectat urmînd să-şi continue cura la domiciliu şi să distribuie şi altor pătimaşi ai fumatului.

Acţiunea antitabagică a sovîrfului e posibil să fi fost cunoscută şi inclusă şi în fostul preparat „Lasfuma" elaborat de renumitul laborator Vorel din Piatra Neamţ ca un component de completare a pedicuţei (Lycopodium clavatum), o plantă cu efecte antitabac, menţionată şi în literatura farmaciei naturistice.

Indiferent de rezultatul verificărilor ulterioare, sovîrful rămîne totuşi o plantă a cărei infuzie şi cură nelimitată au efecte remarcabile în sfera aparatului respirator şi digestiv, în tonificarea şi igiena capilară, în secundar şi la reducerea durerilor reumatismale ca şi în favorizarea medicaţiei de tratare a eczemelor.

Vreţi să vă lăsaţi de fumat?

Căutaţi sovîrful!

Scaun pentru... naşteri !

Femeile însărcinate de la spitalul Buchanan din Hastings (Sussex, Marea Britanie) utilizează, în premieră mondială, scaune speciale pentru naştere. Specialiştii britanici consideră că redresarea abdomenului pe verticală o ajută pe mamă să respire, ameliorează circulaţia sanguină spre uter şi placentă şi ajută bebeluşul să se degajeze. Paul Degen, inventatorul scaunului, l-a botezat Roma Birth Wheel, în onoarea fiicei sale Roma, primul bebeluş care s-a născut într-un astfel de scaun. Scaunul poate fi înclinat în orice poziţie, pentru ca viitoarea mamă să poată naşte în postura care îi convine cel mai bine. Femeile nu au născut întotdeauna în poziţie orizontală. Pe pereţii unui templu egiptean, un desen vechi de peste 10000 de ani reprezintă o femeie care naşte în picioare...

P73, o nouă genă a cancerului

Un grup de cercetători au declarat de curînd că au descoperit o nouă genă responsabilă pentru apariţia mai multor tipuri de cancer. P73, aşa cum a fost denumită, este foarte apropiată de cea care poartă numele de P53, cea despre care se presupune că se află la originea a peste 60% din afecţiunile canceroase. P53 dezvoltă tumori maligne care se pot apoi mult extinde. Această descoperire schimbă perspectiva tumorilor canceroase, începînd cu cele de la plămîni şi terminînd cu cele de la nivelul sînului, se menţionează într-un articol din revista americană „Cell". Unele tipuri de tumori canceroase conţin în ADN o genă care le influenţează dezvoltarea, dar nici o genă nu influenţează atît de decisiv dezvoltarea acestor tumori aşa cum o face P53. Cercetătorul Frank McKeon de la Harvard Medical School, care lucrează în colaborare cu cercetătorii de la Centrul de cercetări „Sanofi" din Franţa, a declarat că P73 se poate dovedi la fel de importantă ca şi P53. Gena P73 a fost descoperită accidental de către doctorul Daniel Caput de la centrul Sanofi în timp ce lucra cu nişte citochine (nişte substanţe chimice care se găsesc în sistemul imunitar), lucru care a condus la cooptarea doctorului McKeon în cadrul acestui proiect. „Era presupusă mai demult existenţa acestei gene pentru că aceasta se află chiar la una dintre extremităţile cromozomului 1" a declarat McKeon. „Acest segment lipseşte în cazul cancerului pielii, al cancerului la colon, la sîn şi la ficat, cît şi din neuroblastomă, un tip de cancer întîlnit de obicei la copii. Structura genei P73 este similară cu cea a genei P53, testele arătînd că ele au acelaşi comportament. Dar, bineînţeles, există şi diferenţe. Echipa de cercetători de la Harvard au declarat că încă se fac teste pentru a descoperi ce rol joacă P73 în afecţiunile canceroase. Cunoscînd rolul pe care îl joacă genele în apariţia şi dezvoltarea cancerului cercetătorii vor putea face cercetări în vederea descoperirii de noi remedii privind cancerul. (ARPRESS)

Pe urmele vulcanilor submarini

DORIN MĂRAN

„Punctele calde" dau naştere la adevărate lanţuri montane submarine, cel mai tînăr dintre munţi fiind, în mod logic, cel mai aproape de „punctul cald". Pentru a localiza punctul cald într-un mod tradiţional, e nevoie să datezi rocile mai multor munţi ai lanţului. Cînd vulcanul este activ, ca de pildă cel din Hawaii, operaţia e simplă. Complicaţiile apar cînd vulcanul „doarme" sau e stins, cum ar fi Samoa sau Bikini. Dacă tehnica lui Wessel şi Kroenke se va dovedi eficientă, ea va permite eliminarea unei dificile munci de datare.

Un grup de geofizicieni americani de la Universitatea din Hawaii, condus de doi reputaţi specialişti, Paul Wessel şi Loren Kroenke, a întreprins o serie de cercetări pentru a localiza „punctele calde" ce străpung fundul oceanelor. Aceste „puncte" sînt de fapt nişte hornuri uriaşe ce perforează crusta oceanică şi care dau naştere unui vulcan. Pe măsură ce placa tectonică se deplasează, noul vulcan se îndepărtează de la sursa sa magmatică şi sfîrşeşte prin a se stinge, creînd un munte submarin sau o insulă. „Punctul cald" dă naştere succesiv unor alţi vulcani, pînă cînd fundul oceanului se umple de un şir de munţi şi insule. Localizarea „punctelor calde" nu e deloc o problemă simplă. Geofizicianul Paul Wessel, pornind de la un complex de principii de geometrie geologică, consideră că e suficient să combine, prin intermediul unui model numeric, amplasarea actuală a unui munte cu mişcarea în derivă a plăcii tectonice pe care se află. Modelul realizat de Wessel a fost utilizat în reprezentarea unui lanţ de munţi via Hawaii-Empereur. Wessel a remarcat faptul că urmele se încrucişau, marcînd intersecţia lor printr-un uriaş X. El a ajuns la concluzia că uriaşele cruci luminoase indicau amplasarea exactă a „punctului cald", sursa comună a tuturor munţilor vulcanici. Aceeaşi operaţie a fost efectuată în reprezentarea a 8800 de munţi din Pacific, localizaţi de sateliţii radar militari. Extinsă în tot Pacificul, această tehnică a permis localizarea „punctului cald" din Louisville din Pacificul de Sud, care a scăpat cercetărilor de pînă acum. Stins de 12 milioane de ani, el nu a lăsat nici un indiciu pentru a fi localizat.

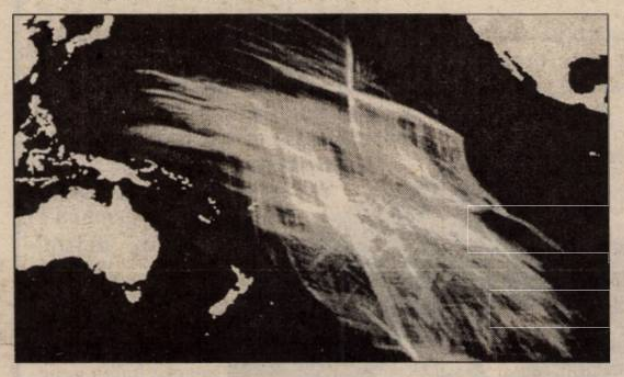

Specialiştii au fost surprinşi în momentul în care au realizat că Louisville se află la 375 km de locul în care se aşteptau să-l găsească. Lanţul muntos se întindea pe o distanţă de 450 km, străbătînd sudul Pacificului.

Nici un fenomen cunoscut în domeniul tectonicii plăcilor nu a putut explica această anomalie. Wessel nu avea nici un dubiu. Muntele s-a născut din „punctul cald" din Louisville. Teoria lui Wessel nu a trecut neobservată de alţi specialişti în domeniu. Geofizicianul francez Louis Géli, interesat de acest subiect, şi-a contracarat confratele cu argumente... palpabile. O echipă de specialişti, aflată sub conducerea lui Géli, a prelevat eşantioane de roci din acest munte. Analiza lor a revelat o structură chimică diferită de cea din Louisville. Polemicile, încărcate şi de o doză puternică de orgoliu profesional, n-au întîrziat să apară. Confruntarea între şcoala americană de geometrie statistică şi cea franceză, se pare mai prudentă şi mai realistă, continuă. Sensul lor, dincolo de orgolii, nu poate fi decît constructiv.

Aparat Foto Automat şi 100 Filme Color GRATUIT!

Valoarea filmelor color este de peste două milioane de lei şi n-o să plătiţi nici un leu

Reţeaua noastră de laboratoare specializate la developarea profesională a fotografiilor color a decis, pentru o perioadă limitată, să ofere exclusiv cititorilor fideli ai revistei „Magazin" celebrul nostru aparat automat Skina la preţul promoţional de numai 297.700 lei şi în plus cadoul de 100 filme color garantate, absolut GRATUIT!

FACEŢI POZE "PROFESIONALE"!

- **Blitz încorporat automat**
- **Construcţie compactă**
- **6 sec. încărcare rapidă a blitzului**
- **Expunere 1/125 (bun ptr. subiecte în mişcare)**
- **Contor automat de expuneri**
- **Comutator combinat cu apărător obiectiv**
- **2 baterii 1.5 V tip AA alcaline incluse.**

De ce vă facem această ofertă excepţională?

Pentru că vrem să vă stimulăm să deveniţi un client permanent de-al nostru. Să profitaţi şi dumneavoastră de calitatea superioară a laboratoarelor noastre de developare. Asemenea lucrări profesionale se întîlnesc foarte rar la laboratoarele din ţara noastră şi chiar şi în străinătate. Sîntem convinşi că o să rămîneţi foarte mulţumiţi, la fel ca şi toţi clienţii noştri. Viteza şi calitatea pe care numai noi putem să vi le oferim la developare, sperăm să vă transforme într-un client de-al nostru fidel. Aşa că vă dăm 100 de filme color noi, absolut gratuit, timp în care faceţi poze şi ni le aduceţi la developat. Bineînţeles nu aveţi nici un fel de obligaţie sau restricţie de timp să faceţi pozele la o dată anume. Scopul nostru este o colaborare de lungă durată, în care o să profitaţi de serviciile noastre rapide şi profesionale la preţuri mici de tot pe care n-o să le găsiţi nicăieri.

Dacă doriţi, acceptăm să ne trimiteţi filmele prin poştă şi să vi le trimitem înapoi developate.

CADOU GRATUIT 100 FILME

Dacă ne comandaţi aparatul foto special, acelaşi pe care-l folosim şi noi, aveţi dreptul să primiţi absolut gratuit 100 filme color de 36 poziţii. Toate filmele sînt de calitate superioară şi sînt identice cu cele pe care le folosesc profesioniştii noştri pentru lucrările profesionale. Aşa o să profitaţi de un total de 3.600 de poze color superioare plătind între timp numai costul developării. Numai filmele, pe care dumneavoastră le primiţi gratuit, costă peste 2.000.000 lei. Această ofertă este valabilă numai pentru cititorii revistei *MAGAZIN*. Comenzile se trimit prin poştă imediat după primirea comenzii.

Comandaţi la telefon: 066-164879, de luni pînă vineri între orele 9.00-16.00.

Notă: Această ofertă promoţională este valabilă numai pentru comenzile pe care o să le primim prin poştă pînă la: 24 septembrie 1997

Decupaţi acest talon avantajos şi expediaţi-l chiar acum către:
FOTOLAB
Str. Kossuth L. Nr. 9.
Departamentul Laboratoare Revo,
4200 Gheorghieni, Jud. Harghita C.P. 40,

DA! Vreau să primesc aparatul excepţional de fotografiat al dumneavoastră şi 100 filme de 36 poziţii color GRATUIT. Înţeleg că nu am nici un fel de obligaţie să fac pozele într-un interval anume de timp. O să plătesc la poştă cînd o să primesc coletul meu numai 297.700 lei (şi cheltuielile de ambalare si expediţie minime)

Trimiteţi-mi urgent către:

Numele: _____
Adresa: _____
Localitatea: _____
Judetul: _____
Cod poştal: _____
Data naşterii: _____
Telefon: _____

MA 11.09.97

REMEMBER

Cosmonautul Beregovoi salvează nava Soiuz

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

Optsprezece luni le-au fost necesare specialiştilor din fosta Uniune Sovietică pentru a remedia defecţiunile care au pereclitat şi în final au condus la catastrofa navei SOIUZ-1, pilotată de fostul cosmonaut, Vladimir Komarov.

Ca urmare, la 25 octombrie 1968, nava automată SOIUZ-2 a fost plasată pe o orbită joasă (185/224 km), această cabină avînd rolul de a verifica funcţionarea tuturor sistemelor spaţiale şi, totodată, de navă-ţintă pentru următoarea navă pilotată SOIUZ - 3, ale cărei comenzi erau acţionate de pilotul cosmonaut colonel aviator Gheorghi Timofeevici Beregovoi (n. 15 aprilie 1921, Fedorovka - Karlovsk).

Perfecta lansare şi buna funcţionare pe orbită a navei automate SOIUZ-2, au dat încrederea necesară pentru startul, (la 26 octombrie 1968) navei SOIUZ-3. După separarea de ultimul etaj al rachetei purtătoare şi instalarea pe o orbită stabilă şi foarte apropiată de cea preliminată (205/225 km), ansamblul radar de proximitate - propulsoare de orientare-dirijare, au localizat nava-ţintă şi au trecut la apropierea de aceasta.

Ulterior, cosmonautul Gheorghi Beregovoi a efectuat manual manevre de apropiere pînă la cîţiva metri de nava-ţintă, după care, tot manual, a comandat îndepărtarea de aceasta din urmă la peste 500 km!

După efectuarea unui nou set de manevre similare - de apropiere şi apoi de îndepărtare de SOIUZ-2, în a doua zi de zbor, Beregovoi a efectuat mai multe activităţi, inclusiv manevre de modificare a orbitei.. 199/244km!

Pe parcursul celei de a 64-a orbite, a fost dată comanda de ieşire a cabinei SOIUZ-3 de pe orbită; toate manevrele destinate coborîrii şi aterizării s-au derulat normal, iar nava a aterizat lin în dimineaţa zilei de 30 octombrie 1968.

Avansat la gradul de general după acest zbor care a reabilitat navele cosmice SOIUZ, Beregovoi are reputaţia unuia dintre cei mai simpatici piloţi cosmonauţi din fosta URSS.

Fost pilot de vînătoare în timpul celui de-al doilea război mondial, Beregovoi a absolvit în 1956 Academia militară de aviaţie, iar în 1961 a primit distincţia de „Pilot emerit de încercare".

Cînd a fost selecţionat pentru grupul de cosmonauţi, deşi avea circa 2500 de ore de zbor, Beregovoi a fost obligat să slăbească de la 91 la 82 de kg...

Gheorghi Beregovoi care, pînă la ieşirea la pensie, a fost şeful unuia din grupurile de cosmonauţi din fosta URSS, este un om vesel, modest, pasionat după turism, artă şi fotografie. El este căsătorit cu profesoara de istorie Lidia Matveevna, cu care are doi copii: Viktor şi Liudmila.

(Va urma)

În exclusivitate de la RIA NOVOSTI

Are, oare, Pămîntul nevoie de un scut cosmic?

Problema coliziunii Terrei cu asteroizi sau comete a fost de multe ori analizată în ultimii ani cu ocazia unor forumuri ştiinţifice internaţionale.

Care sînt azi căile şi posibilităţile reale de protejare a Pămîntului de „oaspeţii" nepoftiţi din Cosmos?

Ideea utilizării potenţialului militar de rachete nucleare existent poate fi considerată ca una dintre cele mai realiste. Oamenii de ştiinţă propun diverse procedee de distrugere sau deviere a unui asteroid printr-un impuls rezultat în urma provocării unei explozii nucleare pe suprafaţa lui. Se contează pe faptul că explozia nucleară provoacă formarea unui crater şi nişte impulsuri de recul de la produsele exploziei, astfel încît asteroidul să-şi modifice orbita.

Se preconizează şi alte variante, fără utilizarea exploziei nucleare, cu ajutorul unui modul de captare, dar eficienţa acestei metode depinde de masa corpului ceresc.

Un alt procedeu ar consta în îndepărtarea corpului periculos cu ajutorul unor forţe reactive, astfel: un aparat de captare amplasat pe suprafaţa corpului ceresc respectiv, cuplat la o instalaţie de mică sau mare tracţiune care să-l pună în mişcare, poate crea impulsul de îndepărtare necesar trecerii corpului ceresc pe o orbită nepericuloasă pentru Pămînt. Trebuie spus că, în acest caz, ar trebui transportată pe asteroid o cantitate destul de mare de combustibil.

Mai există şi ideea devierii corpului ceresc cu ajutorul forţei de presiune a luminii. În principiu, acest lucru este posibil cu ajutorul unui panou solar instalat pe suprafaţa acestuia sau prin vopsirea suprafeţei asteroidului cu o substanţă specială. Şi în acest caz, însă, este nevoie de timp (ani!) pentru efectuarea acestor manevre...

Alte propuneri au în vedere distrugerea sau devierea asteroidului prin folosirea unui flux dirijat de particule rapide, a razelor laser sau a radiaţiei solare focalizate.

Una din direcţiile activităţii practice în acest domeniu se bazează pe cercetarea directă a corpurilor cereşti de mici dimensiuni cu mijloacele tehnicii cosmice. Astfel, în S.U.A. a fost lansat foarte recent aparatul „Clementina" pentru cercetarea unui asteroid foarte apropiat de Pămînt - Geograf. Sînt prevăzute şi alte expediţii către asteroizi şi comete. Cercetătorii şi specialiştii din Rusia au analizat în cadrul unor programe interplanetare ca VESTA şi MARS-ASTER diferite proiecte de cercetare a corpurilor cereşti mici pe traiectoria lor de zbor, efectuînd sondaje prin contact, cu aşezarea pe asteroid pentru analiza solului şi cu transportul eşantioanelor pe Pămînt. Sînt în studiu şi alte scheme care prevăd ca zborul unui singur aparat să acopere cîteva corpuri cereşti. Printre altele, se propune lansarea unor nave simple şi uşoare care au la bază racheta noastră purtătoare ROKOT.

Răspundem cititorilor

Cititorul nostru Dumitru Costin din Braşov, un împătimit de istorie, ne întreabă ce relaţie a existat între Napoleon şi celebrul personaj „Masca de fier".

NAPOLEON, urmaşul „Măştii de fier" ?

În mod oficial, genealogia familiei Bonaparte spune că „monstrul corsican" sau „micul caporal", cum a fost numit de duşmani şi respectiv de iubiţii lui soldaţi Napoleon, era originar din stirpea lombardă. În documente este atestat un Francisco Buonaparte care, la începutul sec. al XVI-lea, părăseşte Toscana, spre a se stabili în Corsica. Din acestă, conchid cei mai mulţi dintre istorici, s-ar trage Napoleon.

Cînd a ajuns împărat, tînărul Bonaparte s-a văzut deodată înconjurat de o armată de genealogişti, care l-au găsit ba descinzînd din familiile romane Silvia sau Iulia (ca şi Cezar), ba înrudindu-se cu împăraţii bizantini din neamul Paleologilor. Unul singur dintre aceşti genealogişti dovedea mai mult realism. Istoria nu i-a păstrat numele, dar ipoteza emisă de el a produs senzaţie. Acesta susţinea, nici mai mult, nici mai puţin, că Împăratul francezilor ar fi fost rudă îndepărtată cu însuşi... Ludovic al XIV-lea, „regele Soare!". Bineînţeles că o atare ipoteză a stîrnit furia lui Napoleon, care nu se dorea comparat tocmai cu „tiranii popoarelor", Bourbonii.

Ludovic al XIV-lea şi Napoleon - acelaşi singe albastru?...

Dar, urmărind firul poveştii acestui anonim genealogist, mulţi au început să aibă dubii. Precum se cunoaşte, Ludovic al XIII-lea ştia că soţia sa, Ana de Austria, urmează să aducă pe lume geneni, iar la sfatul cardinalului Richeliu, a luat hotărîrea de a face să dispară unul dintre aceşti prunci. Zis şi făcut. Cîtiva oameni au cunoscut taina. Ludovic al XIV-lea, primul născut, n-a ştiut niciodată că undeva există un om ce-i seamănă leit. Un om care, trăind printre iezuiţii din Roma, s-a numit Iacob de la Cloche şi care este cunoscut în istorie ca Eustache Dauger, „omul cu masca de fier", închis pentru un complot împotriva fratelui său, Ludovic.

Genealogistul susţine că, în anii cînd a trăit la Roma, acest misterios personaj a avut o aventură cu fata unui anume Bonaparte. Copilul, născut „din flori", a primit, prin urmare, numele mamei. Napoleon ar fi, aşadar, strănepotul „Măştii de fier" şi, indirect, al regelui Ludovic al XIV-lea. Privită prin această prismă, mînia lui Napoleon ni se pare justificată. Logica genealogistului probabil că l-a pus pe gînduri şi pe aceea nu va înceta niciodată să nege o astfel de ipoteză, ca fiind „elucubrantă", în ciuda faptului că „Bonaparte" era mai aproape de numele lui decît „Buonaparte" din genealogia oficială recunoscută. Tocmai această înverşunată negare ridică şi mai multe semne de întrebare în rezolvarea enigmei: a avut sau nu sînge regesc, nobil, cel căruia îi plăcea să spună „Noblleţea mea începe pe cîmpul de luptă de la Marengo"? (GABRIEL TUDOR)

Au existat şi faraoni negri

AUREL DIANU

Puţini au auzit de faraonii de culoare avînd originea africană, ce au condus Egiptul timp de aproape 200 de ani.

În deşertul nubian, din Sudan, se ridica muntele sacru Djebel Barkal, înalt de aproape o sută de metri ce poartă numeoase inscripţii, azi aproape de nedescifrat printre care numele faraonilor negri Nastasen şi Toharca şi care pe vremuri era acoperit cu plăci subţiri de aur. La poalele lui, în antichitate se afla templul lui Amon, zeul zeilor şi Napata, cetatea cu cele 84 de piramide, capitală a unei civilizaţii vechi, încă puţin cercetată şi de care azi sînt pasionaţi mulţi oameni de ştiinţă.

Stăpîni ai „coridorului african", între a doua şi a cincea cataractă a Nilului, cuşiţii, un popor de negri, au trăit mult timp în umbra Egiptului. Ei erau păstori, agricultori, dar făceau şi negoţ cu tămîie şi piei de feline, mărfuri mult căutate de faraonii egipteni. În anul 754 î.Ch., regele cuşit Piankhi a cucerit Egiptul, pînă-n delta Nilului. Aşa a început dinastia XXV a faraonilor negri, ce a domnit pînă-n anul 591 î.Ch. Capitala lor a fost Napata ce a fost distrusă de asirieni. În acest timp cuşiţii au adoptat credinţele şi tradiţiile egiptenilor. Ei au construit piramide de aproximativ 15 metri, cu profile subţiri şi pante accentuate, ce simbolizau ascensiunea către cer şi ieşirea lumii din haos. Piramidele sînt acoperite cu blocuri de gresie, şi li s-au asociat într-o latură, un fel de capelă, azi distrusă. Săpăturile efectuate, de curînd, în nisipul fierbinte, de echipa spaniolă a Fundaţiei arheologice „Clos", au dus la descoperirea unei scări în piramidă cu 37 de trepte, ce coboară lin pînă la 6 metri adîncime şi care conduce la un mormînt regal.

Pe pereţi şi plafon au fost descoperite hieroglife colorate, perfect conservate, precum şi numeroase desene cu bărci stelare şi figuri cu cap de şoim.

Taharca, al treilea suveran cuşit, a condus între anii 690 şi 664 î.Ch. un teritoriu ce se întindea de la Mediterana şi pînă la confluenţa celor două Nîluri din sud, pe o lungime de 1800 kilometri. Steaua lui era formată din două cobre, simbol al dublei suveranităţi, respectiv a Egiptului şi a Nubiei. Dacă obiceiurile şi cultura egiptenilor au fost adoptate de cuşiţi, aceştia încă nu şi-au uitat tradiţiile lor africane. Un matriarhat necunoscut în Egipt mărturiseşte natura africană a acestor locuitori.

Dinastia regelui Taharga, ce a domnit peste Egipt şi Nubia cuşită timp de 200 de ani (sus stînga).

Cap de nubian, realizat prin anii1300 î.Ch., în care se vede arta neagră africană.

Scrisori primite

Constantin Cristian, Bucureşti: Ne întrebaţi, fără a ne da nici un detaliu, despre „misterul de la Königsberg". Vă putem răspunde că acest oraş prusac este locul unde s-a născut marele filosof Immanuel Kant, dar celebritatea şi-a cîştigat-o şi prin dificila problemă topologică, rezolvată de Euler încă din 1736. Localitatea este străbătută de rîul, Pregel, care formează două ostroave, legate de uscat prin şapte poduri. Problema suna astfel: poate fi străbătut oraşul trecîndu-se o singură dată peste fiecare pod? Dacă nu la acest lucru v-aţi referit, vă invităm să reveniţi cu precizări.

Neacşu Viorel, Bacău: Pasiunea dv. pentru *palindromie* (proprietatea unor cuvinte sau grupuri de cuvinte prin care acestea pot fi citite în ambele sensuri, păstrîndu-şi înţelesul; vine de la *palin* = din nou, şi *dromos* = cursă, în greceşte) este lăudabilă. Dar cel mai lung palidrom găsit, cuvîntul *aerisirea*, nu poate figura în Cartea Recordurilor. Există pasionaţi care au alcătuit fraze întregi sau propoziţii. Am la îndemînă un exemplu din franţuzeşte - *Ésope reste ici et se repose.*

Dan Colceag, Sinaia: Puteţi să vă fascinaţi amicii şi cu paradoxul căratului apei în ciur. Sita metalică obişnuită este mai întîi unsă cu ulei de parafină, lăsîndu-se ochiurile libere. Apoi se toarnă încet-încet apa. Un strat de cîţiva milimetri va rezista pe sită, căci presiunea hidrostatică a apei va fi compensată de forţele elastice născute în fiecare ochi.

Maria Nedelcu, Deva: Poate că nu există în lume un mod mai frumos de a pune în evidenţă *orologiul biologic al plantelor*, decît celebrul ceas floral din Upsala, Suedia. Aici, după indicaţiile naturalistului Carl von Linné, a fost amenajat un ceas alcătuit din mai multe specii de plante, ale căror frunze se deschid în fiecare zi, la aceeaşi oră. Între 3 şi 5 dimineaţa se deschide „barba caprei" (din familia composeelor), apoi la intervale fixe, alte flori, ajungîndu-se ca miezul nopţii să fie semnalat de o anume specie de cactuşi. Acest orar natural splendid este specific verii.

Serafim Condurache, Bucureşti: O discuţie detaliată despre Tabelul periodic al elementelor ar fi interesantă doar pentru o mică parte din cititori. Prin descoperirea legii periodicităţii proprietăţilor elementelor chimice, Dmitri Mendeleev (1834-1907) şi-a depăşit epoca, fiind luat în derîdere mulţi ani. Se spune că el a realizat tabelul într-o singură zi, la 17 februarie 1869, şi că ar fi avut o viziune sau o inspiraţie excepţională. Realizarea lui a fost uluitoare, deoarece, după ce a clasificat cele 63 de elemente cunoscute atunci Mendeleev a anticipat strălucit multe altele, fapt confirmat pe durata mai multor decenii. În memoria sa, elementul cu numărul 101 a fost numit mendeleeviu, Md (în anul 1955). *(PAUL IOAN)*

O problemă de viaţă, ca multe altele...

- Stimată Dnă Maria Covaciu, corespondenta noastră Eleonora B. din Satu Mare (căreia îi mulţumim pentru aprecierile adresate rubricii noastre) aduce în discuţie un subiect pe care, dacă nu mă înşel, îl abordăm pentru prima dată şi care nu este lipsit de dramatism: i-am putea spune „statutul de fată bătrînă". Ce conotaţii mai poate avea însă această sintagmă în societatea contemporană?

- În primul rînd, denumirea aceasta, de „fată bătrînă", este deseori improprie. Ea se adresează, în general, persoanelor de sex feminin care nu s-au căsătorit (încă) şi mai puţin celor care, aşa cum menţionaţi la un moment dat în scrisoare, nu şi-au început viaţa erotică.

Eu cred că trăirea traumatizantă a acestei situaţii este determinată atît de teama de singurătate a femeii, cît şi de teama de cum este privită de societate, sau, mai bine zis, de felul în care crede *ea* că este privită în societate. Din acest punct de vedere, personal eu nu văd o deosebire esenţială între o „fată bătrînă" şi o femeie care a fost căsătorită oficial şi este divorţată.

În ceea ce priveşte „fata bătrînă care nu şi-a început viaţa erotică", pot să apară foarte mulţi factori care au favorizat această situaţie. Putem enumera aici reţinerile comportamentale, simţul pudorii dus la extrem, care degenerează în rigiditate, neconcordanţa între modelul mental creat în ceea ce priveşte partenerul şi modelul real etc.

Mai mult, este important şi nivelul de vîrstă la care se acordă acest calificativ. Am auzit frecvent spunîndu-se „fată bătrînă" unor femei de 30 de ani - o neconcordanţă, căci la 30 de ani nu poţi fi considerată bătrînă! Pe de altă parte, dacă vorbim de o „fată bătrînă" de 60 de ani, probabil că au existat nişte compensaţii, nişte convertiri ale instinctului sexual în satisfacţii obţinute pe alte planuri.

Am cunoscut persoane de vîrste înaintate aflate în asemenea situaţii şi care nu sufereau în nici un caz de lipsă de comunicare, cu preocupări ce le aduceau satisfacţii şi care nu-şi creaseră o dominantă traumatizantă vis-a-vis de această problemă.

Dacă vreţi, este un gen de viaţă, pe care nu-l putem judeca. Pentru că se bazează pe structura intimă a unui om. Departe de noi gîndul de a *recomanda* asemenea reţineri, dar o astfel de viaţă, atunci cînd se întîmplă, nu este nici condamnabilă, nici demnă de milă - este de fapt o problemă ca multe altele. Doar că ea este resimţită poate cu mai multă intensitate, pentru că nu este tot aşa de răspîndită ca divorţul, adulterul, sau multe alte situaţii cu implicaţii de aceeaşi natură. În general, oamenii nu pot fi apreciaţi după o situaţie de viaţă decît în cazuri excepţionale. Ei trebuie apreciaţi după felul în care le recepţionează! Iar aceasta depinde nu numai de sensibilitatea lor, ci şi de educaţie, de preocupări etc. Este, oricum, o situaţie pe care nu aş considera-o dramatică şi, în aceeaşi măsură, nu o consider irremediabilă.

- Mulţumim Dnei. psiholog pentru răspunsul oferit. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Aventura unui român în jurul lumii

„LATITUDINILE CAILOR"

JIMMY CORNELL

După tăierea Gulfstream-ului, am întors prova „Aventurii" spre destinație și am dat drumul pilotului automat. Am avut astfel timp să prind la radio postul american WWV care transmite ora exactă la fiecare minut și, o dată pe oră, dă detalii despre eventualele furtuni din Atlanticul și Pacificul de nord. Astfel, am aflat că „depresiunea tropicală nr. 9" se află la vreo 250 mile la sud-est de poziția în care ne aflam, urmînd să sosească în zona noastră peste circa treizeci și șase de ore. Fiecare depresiune tropicală este urmărită în permanență de sateliți și navele meteorologice americane și este anunțată transformarea ei, eventuală, în uragan. Depresiunea care ne amenința nu fusese încă clasificată drept uragan, deoarece vîntul care o însoțea nu era suficient de puternic. De îndată ce vedeam un front negru îndreptîndu-se spre noi, coboram în grabă focul genovez, continuînd să înaintăm doar cu randa. Imediat ce grenul își consuma furia, ridicam din nou focul pentru a recîștiga prețiosul timp pierdut. După douăzeci și patru de ore mi-am dat seama că depresiunea trecuse prin spatele nostru, dar suficient de aproape pentru a ne permite să-i urmărim evoluția de-a lungul unui orizont cu aspect amenințător vînăt-negru, sfîșiat de fulgere. Treptat cerul s-a înseninat, vîntul a slăbit, iar mănunchiurile de alge au devenit tot mai frecvente în apă. Ne aflam în Marea Sargaselor, aceea despre care circulau cele mai misterioase legende printre marinarii de odinioară. În afară de algele plutitoare care i-au dat numele, Marea Sargaselor mai este cunoscută pentru perioadele lungi de calm. Un cer fierbinte, o mare ca oglinda și nici cea mai slabă suflare de vînt erau

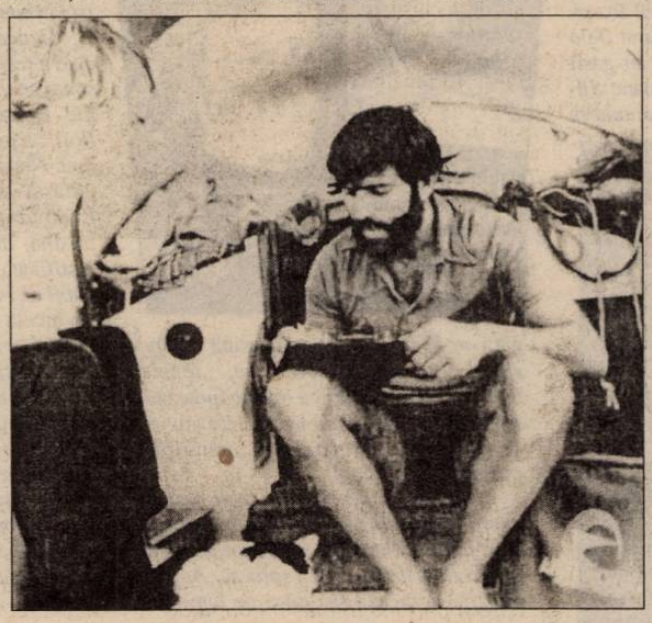

mai de temut pentru corăbiile cu pînze decît orice furtună.

Ne aflam în zona denumită de căpitanii corăbiilor englezești *„the horse latitudes"* - latitudinile cailor - adică cele dinaintea alizeului, de-a lungul cărora perioadele de calm puteau dura săptămîni întregi. Denumirea venea de la faptul că, altădată, în astfel de perioade cînd rezerva de apă de la bord atingea punctul critic, căpitanul ordona tăierea cailor sau a vitelor de la bord pentru a economisi apa. Doina, care citise o carte lăsată de mine pe pupitrul de navigație m-a întrebat, direct, unde se află Triunghiul Bermudelor. „Cam peste tot... adică... peste... în jurul nostru" i-am răspuns eu, cam încurcat, e drept. În cea de-a șaptea zi de la plecarea din Beaufort, am zărit conturul șters al unei insule la orizont: Mayaguana. Seara, pe la ora nouă am plecat spre următoarea insulă, Inagua, aflată la vreo sută de mile spre sud. Am ales această oră pentru a sosi a doua zi pe lumină în dreptul unui recif pe care știam că există un far, dar nu eram sigur că și funcționa. (În general, în această parte a lumii, prefer să pornesc de la premisa că farurile indicate pe hărțile de navigație nu funcționează). Navigația printre insule, bancurile și recifurile arhipelagului Bahamas este extrem de hazardată. Cea mai bună dovadă este numărul înfricoșător de epave.

MIC DICȚIONAR DE NAVIGAȚIE:

Foc genovez = pînză triunghiulară mai mare decît un foc obișnuit care ocupă spațiul dintre provă și catarg. Avînd o suprafață mare, focul genovez este folosit cînd vîntul este slab.

Randă = pînză trapezoidală aflată pe catargul principal.

Gren = intensificarea bruscă și temporară a vîntului, însoțită uneori de ploaie.

Demonul călătoriei

PICTORII BATIKULUI JAVANEZ

ALEXANDRU MARINESCU

Vizitînd cîteva ateliere din cartierul pictorilor de batik, cartier situat în orașul vechi, aproape de marea grădină regală Taman Sari și în preajma exoticei Pasar Ngasem, piața de păsări, am putut cunoaște artiști care creau așa numitele *lukisan batik,* opere în tehnica batikului care puteau rivaliza cu cele mai elaborate picturi în ulei ale artiștilor europeni.

Am fost impresionat nu numai de calitatea și varietatea operelor expuse, dar și de primirea ce se făcea vizitatorului. De la acel *Silakan masuk,* prin care erai invitat să intri, la ceaiul și prăjiturelele ce ți se serveau, scaunul oferit, discuția într-o engleză corectă, valoarea informațiilor furnizate. Singurul moment dificil, pentru amatorul de artă era răspunsul la întrebarea *berapa,* cît costă, nevoit fiind să replici prin *mahal sekali,* e prea scump. Faima artistului se reflecta, normal, în prețul operei care, de regulă, depășea suma ce mi-o puteam permite. Asta nu înseamnă că am plecat întotdeauna cu mîna goală. Există și un timp al nebuniilor.

Dar dacă vizitele la atelierele artiștilor, la galerii și magazine mi-au încîntat sufletul, mi-au bucurat ochiul și mi-au golit buzunarul, am început să înțeleg ce înseamnă confecționarea unui batik abia după ce am trecut prin marile ateliere din Jalan Tirtodipuran. Sînt pe această stradă vreo 25 de mari ateliere de confecționare a batikului, în care lucrează zeci de oameni. Fiecare are sala sa de expoziție în care poți admira nu numai tablouri ci și lucruri de uz curent ca fețe de masă, draperii, țesături pentru rochii. Într-un astfel de atelier, printr-un capriciu al memoriei i-am reținut numele, Winotosastro, mi s-a explicat și am văzut pe viu cum se realizează un batik, etapele parcurse pînă la stadiul final. Sînt în carnetul meu de însemnări destule pagini pe care încerc să le sintetizez în puține și sper, clare rînduri.

Țesătura albă pe care se lucrează, poate fi bumbac sau mătase, se numește *mori.* Pe ea se trasează, cu ajutorul unui creion, motivul de bază, de către un desenator. Pînza trece apoi la femeile care mînuiesc, cu o siguranță uimitoare, tjanting-ul cu ceară topită. Erau în acel moment în atelier 15 femei, stînd pe banchete, fiecare avînd într-o mînă pînza desenată iar în cealaltă instrumentul cu ceară topită. Deși concentrate asupra lucrului, toate păreau dispuse să-ți arate ce lucrează și cum trasează liniile cu ceară. Porțiunile din ornamentație care urmau să rămînă albe erau acoperite în întregime cu ceară, apoi țesătura se introducea în cuva cu colorant. După prima colorare urmau uscarea și fixarea, apoi se acopereau cu ceară părțile deja colorate și pînza intra în recipientul cu cea de a doua culoare. Pentru a îndepărta ceara pînza era băgată într-o baie cu apă clocotită. Simplificînd, cu cît erau mai multe culori cu atît operațiile deveneau mai numeroase și mai complexe, părțile colorate trebuiau mereu izolate pentru a nu se amesteca culorile. Uneori, un batik cerea nu numai o imensă răbdare, dar și sute de ore de muncă, în funcție de complexitatea desenului. Baticurile vechi se făceau numai cu culori vegetale. Albastru indigo, de pildă, se extrăgea din frunze de Indigofera. Privind țesăturile din atelier am încercat să-mi readuc în memorie imaginea vechilor baticuri văzute la Musium Pasar, Muzeul Național din Jakarta.

Mi s-a explicat că decorația geometrică se realizează în două maniere, divizată prin linii verticale și orizontale sau prin linii în diagonală. Am primit apoi informații asupra motivelor, desenelor și culorilor. Sînt peste 1000 de motive tradiționale. Unul dintre cele mai vechi este așa numitul *sawat,* inspirat de la vulturul sacru al lui Vishnu, Garuga, stilizat într-o aripă dublă și o coadă larg desfăcută. Altul este numit kriss-ul sfărîmat, *parang rusak barong.* Mai evidente pentru mine apar motivele șarpelui mistic naga sau cel numit Manuk Dewata, pasărea paradisului. Reține că motivul formează elementul principal, repartiția geometrică a suprafețelor fiind secundară. Unele motive și culori erau rezervate curții princiare și țesăturile imprimate se purtau la marile ceremonii.

După orele petrecute în atelier am înțeles că în arta batikului se reflectă o civilizație seculară, că o țesătură frumoasă era necesară pentru a întări demnitatea omului, că anumite motive exprimau statutul social al celui care le purta, în fine, că batikul a devenit, deasemeni, o artă populară, limitată prin puterea tradițiilor, dar oferind totuși destule posibilități pentru interpretări personale.

Dar Jogjakarta, Jogya, cum îi spun cu dragoste localnicii, nu este doar capitala batikului, ea adăpostește numeroase mărturii ale unei civilizații milenare asupra cărora va trebui să ne oprim cu un alt prilej.

Istorii neelucidate la curțile regilor

DRAGOSTE ȘI MOARTE LA MAYERLING (2)

PAUL IOAN

Vestea morții prințului moștenitor al Coroanei imperiale, Rudolf de Habsburg, și a ultimei lui iubite, Mary Vetsera, a luat prin surprindere pe kaiserul Franz Iosef. Dubla sinucidere a amanților, dacă ar fi fost făcută publică, ar fi pătat onoarea împăratului. Secretul asupra acestei tragedii și faptul că medicul personal al lui Rudolf a refuzat să semneze actul privind autopsia au condus în epocă la speculații de-a dreptul fabuloase, dar unele ipoteze pot avea legătură cu realitatea.

În ianuarie 1889, papa Leon al XIII-lea refuză să desfacă mariajul dintre Rudolf și Stefania a Belgiei - căsătoria a fost de conveniență, din interese politice. Franz Iosef vrea să-și dezmoștenească fiul, dacă nu renunță la Mary Vetsera (care avea atunci șaptesprezece ani). Numai că în calculele reci ale intereselor Coroanei și ale Pontifului n-a intrat un lucru esențial care ține de firescul vieții: cei doi erau realmente îndrăgostiți și nu doreau cu nici un preț să-și trădeze sentimentele. Aceeași situație avea s-o înfrunte și Eduard al VIII-lea al Marii Britanii, care a abdicat în 1936 pentru a se căsători cu americanca M. Simpson.

Una din cele mai atrăgătoare ipoteze - privită din punct de vedere romantic și deloc neglijabilă - este următoarea: cei doi au decis să părăsească țara și să trăiască în anonimat în Grecia, Mary fiind de origine greacă! Istoria curților regale este plină de cazuri în care, din varii motive, au fost procurate cadavre pentru substituire (Alexandru I al Rusiei, Ludovic XVII, Sebastian al Portugaliei etc). Pentru susținerea acestei idei aș menționa mai multe date certe: 1. Castelul de la Mayerling se afla la patruzeci de kilometri de Viena, deci era suficient de izolat pentru ca toate operațiile de substituire să poată fi făcute cît se poate de discret; 2. Deși Rudolf a sosit acolo (la 28 ianuarie 1889) pentru o partidă de vînătoare, nici el și nici Mary nu au fost văzuți ieșind din castel; 3. Cei doi amanți, dacă s-au decis să se refugieze în Grecia, în total anonimat, nu ar fi trebuit să-și facă griji materiale. Mary era fiica unui negustor putred de bogat, iar dezmoștenirea lui Rudolf nu i-ar fi afectat financiar; 4. După găsirea celor două cadavre, respectiva încăpere a fost sigilată și păzită de apropiați ai lui Rudolf, pînă cînd a trebuit să se aleagă varianta de anunț cea mai convenabilă pentru Coroană.

În acest articol am ales unica variantă în care amanții nu mor, ci supraviețuiesc fideli sentimentelor lor. A trecut mai mult de un veac de atunci și aroma de legendă a acestui deznodămînt mi se pare cea mai atrăgătoare.

LEGENDARUL KOGAION

Recent, la Editura Arhetip, a apărut volumul „Dacia secretă", de Adrian Bucurescu. Scrisă pentru publicul larg, cartea dezvăluie aspecte neștiute din cultura și istoria strămoșilor noștri. Argumentele autorului sînt ordonate pe patru planuri: textele scriitorilor eleni și romani despre geto-daci, „Miorița" și alte balade, iconografia precum și inscripțiile tracice. În sprijinul traducerilor corecte, Adrian Bucurescu prezintă o paralelă între cuvintele tracice atestate (antroponime, teonime, toponime, hidronime, omonime) și cuvinte latine, ajungînd la concluzia că între cele două idiomuri existau mari asemănări de lexic și structură. Drumurile autorului sînt nebătute și duc către o civilizație originală, pînă acum ignorată. Pentru cititorii revistei „Magazin", reproducem un fragment din această carte.

HAR TIOS
TINTONINOS
INSUS TIKO IS DAKON
KAND SIA TIL KOGAION
ILMATON HLIOYLO
PLEISTE NAKTOILO

Traducerea: *Mare e Zeul, întotdeauna (și pretutindeni)! Așa să spună vitejii (cei curați), cînd privesc spre Kogaion! Ucenicii (recruții) să cînte: Sfînt (puternic) este Domnul Nopții!*

Din text se deduce că „Domnul Nopții" este echivalent cu Kogaion. Legendele elene și romane spuneau că Orfeu era trac și că MAINADES „Dansatoarele (sacre)" îi tăiaseră capul, pe care apoi îl aruncaseră în rîu. Tot despre el se spunea că era prințul KYCON-ilor, etnonim apropiat de Kogaion. Cetatea natală a lui Orfeu era D-ION „A(1) lui Ion; A(1) Magnificului". Pe de altă parte, autorii antici scriau că misterele orfice se celebrau noaptea. Așadar, sculptat de om sau modelat de natură, „Sfinxul" de pe platoul Bucegilor reprezenta, pentru geți, capul lui Orfeu, domnul nopții.

Muntele ce adăpostea peștera unde se retrăgea marele preot al geților se numea *Kogaion.* În *Geografia* (VII, 3,5), Strabon scrie: *Tot așa și acest munte a fost recunoscut drept sacru și astfel îl numeau geții; numele lui, Kogaion, era la fel cu numele rîului care curgea alături".* KOG-A-ION înseamnă „Capul Magnificului", fiind și denumirea getică a Bucegilor, unde se află marele cap sculptat, acoperit cu tiara sacră, cunoscut sub numele de „Sfinxul Românesc". Rîul ce curgea prin apropiere, despre care scrie Strabon, nu poate fi decît Ialomița, căreia geții îi spuneau și NAPARIS „Cerescul; Divinul". Evident, adăpostul marelui preot era Peștera Ialomicioarei.

Deocamdată, singura inscripție getică unde apare numele Kogaion, este un text orfic, în versuri, pe o cărămidă descoperită la Romula (Reșca-Dobrosloveni, jud. Olt):

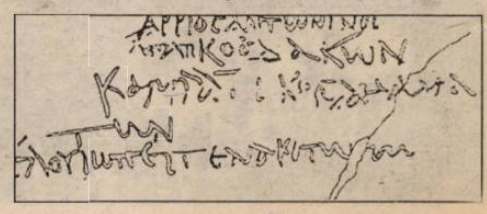

Poveste din Bronx

Între Universitatea Fordham şi Grădina botanică din Bronx mare dispută. Cu toate că sînt despărţite de bulevardul Sudului, oficialii grădinii botanice dau în judecată Universitatea pentru turnul antenei de radio construit de aceasta în propria-i curte sub motivul că strică privelişte a intrării în grădina de peste drum... Se pare că Universitatea a pierdut procesul. Turnul ce era de circa 70 m a început să scadă din zi în zi.

CENUŞĂ AMESTECATĂ CU CERNEALĂ TIPOGRAFICĂ

Criticii de televiziune americană în unanimitate dezaprobă apariţia a sute de „Talk show" pe toate canalele de televiziune locale şi naţionale, în care se discută tot ce poate fi mai josnic din viaţa omului de rînd: Mame ce se culcă cu ginerele; Fete tinere sub 15 ani ce recunosc că au avut sex cu zeci şi chiar sute de parteneri spre disperarea părinţilor; Tineri căsătoriţi în care soţul recunoaşte că are în acelaşi timp relaţii sexuale şi cu... bărbaţi; Surori ce-şi fură bărbaţii una alteia... etc. Cu toate că sînt dezaprobate, continuă să rămînă pe post datorită ratei ridicate de telespectatori, respectiv bani în buzunarele sponsorilor de pe urma reclamelor comerciale.

În această perioadă a anului magazinele sînt înţesate cu clienţi, se cumpără tot ce poate folosi noilor sau vechilor şcolari, anul acesta şcoala publică americană are o surpriză inedită pentru toţi elevii, deocamdată sub formă de proiect: uniforma. Pînă acum doar şcolile particulare obligau purtarea uniformei.

Primarul New York-ului, Rudolf Giuliani, stînd pe veranda din faţa casei lui, a fost luat peste picior... sau mai bine zis i-a trecut peste picior un şobolan. Un frumos exemplar gras şi cenuşiu cum numai aici poţi găsi... Numai această întîmplare a determinat primarul să declare public „război împotriva şobolanilor din New York City". Şi nici măcar nu fusese un atentat....

O nouă lege americană prevede că toate fabricile ce produc şi prezervative, să-şi testeze marfa bucată cu bucată... nemenţionînd numărul minim de găurele pe cm pătrat şi nici cine o să fie fericiţii participanţi la test.....

35.00$ primeşte un donator de spermă. Nu se comentează dacă este folosită seringa ca în cazul donărilor de sînge, sau altceva...

A murit celebrul editor de „Comic Book", Mark Gruenwald. Ultima sa dorinţă a fost ca, după moarte, cenuşa rezultată după incinerare să fie amestecată cu tuşul tipografic folosit la tipărirea unui „comics". Compania a aprobat apariţia acestui unic volum intitulat „Squadron Supreme". În cuvîntul de introducere soţia decedatului îi certifica moartea, iar editorul şef adăuga că defunctul a dorit să fie parte din munca sa....

Renumitul actor de comedie Jerry Lewis, care conduce de 32 de ani show-ul maraton „Thelethon", adună cît mai mulţi bani pentru ajutorarea celor bolnavi de distrofie musculară. El a bătut recordul sumelor donate, totalizînd frumoasa cifră de 50 de milioane dolari.

Sînt cîteva săptămîni bune de cînd turnul din curtea Universităţii Fordham nu mai scade... S-a oprit undeva cam la circa 25-30m. Pesemne, un recurs se afla la orizont...

REMUS TAZLAUANU, Bronx, New York

Eroare judiciară

EVADATUL ERA... NEVINOVAT!

Sam Sheppard, celebrul medic american (omonim al actorului-scriitor), a cărui întîmplare a inspirat filmul „Evadatul", difuzat în întreaga lume, nu şi-a ucis soţia. El fusese acuzat de crimă în anul 1954. O vreme s-a ascuns de poliţie, dar în cele din urmă a fost arestat şi a făcut 10 ani de închisoare, fiind eliberat în anul 1966. A murit în 1970, fără a reuşi să înlăture suspiciunile opiniei publice legate de implicarea sa în acest tragic eveniment. Testele ADN realizate pe urmele de sînge găsite în apartamentul său confirmă, însă, versiunea pe care el a susţinut-o la proces: o a treia persoană s-a aflat în casa familiei Sheppard în momentul comiterii crimei. Sîngele şi sperma recoltate la faţa locului aparţin aceleiaşi persoane şi nu pot fi atribuite lui Sheppard, după cum relatează ziarul american „Herald Tribune".

Încă un caz în lungul şir al erorilor judiciare petrecute dincolo de Ocean.

În fotografie: Harrison Ford, cel care l-a încarnat, în filmul „Evadatul", pe nefericitul medic Sam Sheppard.

ÎNTÎLNIRE CU UN... ASTEROID!

După toate datele existente, spaniolul Jose Luis Martin, este prima fiinţă care s-a... ciocnit cu un asteroid. Întîmplarea s-a petrecut la Madrid. Martin se afla la bordul automobilului personal cînd a simţit o violentă lovitură a unui corp dur care a pătruns în maşină după ce sfărîmase parbrizul. Normal a oprit maşina, iar cînd s-a uitat spre scaunul din dreapta a rămas stupefiat: alături de el se afla un enorm bulgăre negru de piatră care mai fumega. Martin a povestit la poliţie ce i s-a întîmplat, cerînd ca bulgărele să-i fie încredinţat ca amintire a întîlnirii sale cu un asteroid!

Testament cu tîlc

ÎNTOARCEREA „FIULUI" RISIPITOR

Simion C. din Bucureşti împlinise de curînd 90 de ani. Printre puţinele sale rude îl vizitează doar un nepot, Ovidiu, care îi adusese în dar o sticlă de şampanie. Din vorbă în vorbă au ajuns şi la o problemă care se pare că îi frămînta deopotrivă pe amîndoi. Bătrînul avea nevoie de cineva care să-l ajute la menaj, să-i facă cumpărături... Pentru asta era hotărît să-şi încredinţeze averea unei persoane de încredere. Ovidiu anticipase acest lucru şi aştepta doar prilejul pentru a-şi oferi serviciile. Ceea ce s-a şi întîmplat. Au semnat un act la notariat prin care Ovidiu se obliga să-i acorde zilnic asistenţă bătrînului, urmînd ca după moartea acestuia apartamentul cu trei camere şi contul din bancă să-i revină în exclusivitate. În cazul în care nu-şi îndeplinea obligaţiile, drepturile sale erau reziliate. Cîteva săptămîni bătrînul nu a dus lipsă de nimic. Ovidiu îl vizita de două ori pe zi, îi aducea alimente proaspete, îi gătea, îl delecta cu o partidă de table. Bătrînul avea un tonus excelent cu toate că se mişca din ce în ce mai greu. Picioarele nu-l mai ascultau. Într-o seară Ovidiu intră foarte bine dispus în apartamentul bunicului său şi, pe neaşteptate, îi ceru zece milioane pentru a intra într-o afacere rapidă care avea să le aducă, în cîteva zile,un profit uriaş. Bătrînul a cedat fără să aştepte prea multe explicaţii. Ovidiu era singura persoană în care avea încredere. Şi-a lichidat contul din bancă. Ovidiu a intrat în posesia lor şi a doua zi... a dispărut. Simion C. a înţeles că nepotul său era un escroc.

L-a sunat pe notar, a anulat contractul şi a cerut ajutor rudelor sale în speranţa că va da de urma lui Ovidiu. După multe încercări, a reuşit să obţină o adresă. Nu voia să alerteze poliţia. Dar singurul lucru pe care-l putea face era să-i trimită o scrisoare. Fără ameninţări, fără ranchiună. I-a scris în fiecare săptămînă timp de trei luni. Bineînţeles că nu a primit nici un răspuns. Ovidiu tocase banii cu fratele său din Petrila şi nu îndrăznea să mai apară prin Bucureşti. Într-o seară, după o partidă de pocker şi cîteva sticle de votcă, Ovidiu şi-a amintit de bunicul său. A luat teancul de scrisori dintr-un sertar şi a început să le citească. Apoi le-a aruncat pe masă peste cărţile de joc. „Ce-ar fi să jucăm la loto cîteva numere?" l-a întrebat fratele său. Şi au început să noteze cîteva numere de pe ştampilele poştale. A făcut cîteva combinaţii pornind de la data expedierii scrisorilor şi... incredibilul s-a produs. Cinci numere cîştigătoare şi... 70 milioane lei. După ce a încasat banii Ovidiu s-a urcat în primul tren spre Bucureşti. Era hotărît să-i restituie bătrînului cele zece milioane împrumutate plus încă zece milioane, profitul unei afaceri... întîrziate. A ajuns cu sufletul la gură la locuinţa bunicului său, a sunat la sonerie... i-a deschis uşa o femeie, o rudă îndepărtată de la ţară care i-a spus pe un ton blînd, resemnat, că Simion C. murise şi că i-a lăsat nepotului său Ovidiu un plic. Plicul sigilat ascundea testamentul bătrînului care îi lăsase întreaga avere nepotului său... Ovidiu.

Operaţie pe cord deschis la nou-născut

SUPRAVIEŢUIRE MIRACULOASĂ

După cîteva luni de aşteptări febrile şi disperate, soţii Peter şi Jane Kinglsey, din Kent, pot fi în fine, liniştiţi!

Toată povestea a început cu prilejul unui control ecografic de rutină, cînd Janet se afla în luna a cincea de sarcină. Cu acest prilej, medicii de la „Canterbury Hospital, după consultări cu alţi specialişti, au ajuns la concluzia că fătul suferă de o malformaţie cardiacă, neexistînd decît două posibilităţi: ori să întrerupă starea de graviditate, provocînd moartea fătului, ori să se opteze pentru naşterea copilului şi o imediată intervenţie pe cord deschis, fără să se ofere însă o garanţie de succes...

După ce soţii s-au consultat cu dr. Lindsey Allan, un celebru cardiolog specializat în boli cardiovasculare congenitale, ei au optat pentru a doua soluţie care le oferea o şansă. S-a constituit la „Harefield Hospital" un colectiv specializat care a pregătit toate condiţiile necesare acestei neobişnuite intervenţii. Imediat după naşterea prin cezariană, micuţul Alexander a fost transportat în sala de operaţie, unde intervenţia a durat nu mai puţin de şapte ore. Totul a decurs în cele mai bune condiţii, fapt confirmat şi de evoluţia

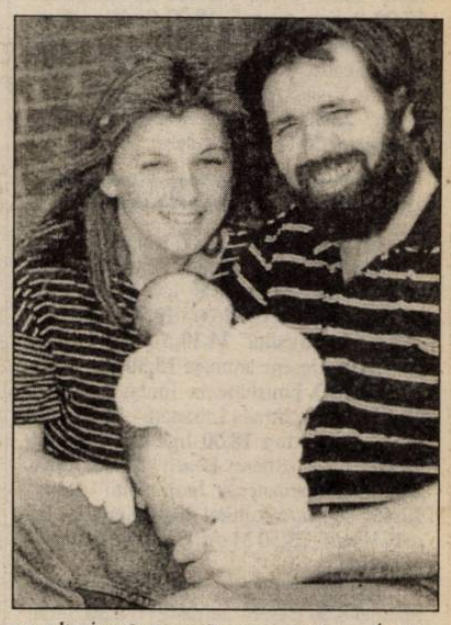

sa ulterioară supusă permanent unui atent control...!

OCTOGENARĂ CURAJOASĂ

În localitatea balneară Albisola Marina (Savona, Italia) o femeie de 80 de ani, Emilia Mariani, a reuşit să împiedice trei hoţi care au atacat în timpul zilei un mic magazin.

Unul dintre hoţi încerca să sustragă banii proveniţi din încasări, în timp ce ceilalţi ţineau cumpărătorii, sub ameninţarea pistoalelor, într-un colţ al magazinului. În această situaţie Emilia Mariani, proprietara magazinului, a îndrăznit să intervină comunicînd celor trei răufăcători să-i lase în pace clienţii şi să se mulţumească cu banii încasaţi din vînzarea produselor. Neobişnuita ei propunere a fost acceptată şi hoţii au părăsit în grabă magazinul. Cu mult curaj, Emilia Mariani, fugind după ei, a izbutit să înregistreze vizual numărul de înmatriculare al automobilului Fiat de culoare albă cu care cei trei hoţi au fugit.

„Bunica" Emilia s-a ales, în aceeaşi zi, cu o mare satisfacţie: pe baza amănuntelor oferite de ea, poliţia a reuşit ca, în numai 24 de ore, să-i prindă pe hoţi şi să-i restituie bătrînei banii furaţi.

TREI PILOŢI DE AVION ÎN... SLIP!

Din motive inexplicabile, trei piloţi ai unui „Jumbo Jet", care se deplasa de la Buenos Aires spre Londra, au uimit călătorii prin faptul că şi-au îndeplinit obligaţiile profesionale de-a lungul a 12 ore, la 12 mii de metri înălţime, conducînd avionul îmbrăcaţi doar în... slip! La aterizare, în urma reclamaţiilor călătorilor, cei trei piloţi au fost imediat suspendaţi de către compania „British Airways". Ancheta care a urmat nu a putut stabili motivul acestei sfidări a bunului simţ. Un mucalit a ţinut însă să adauge opinia sa: „Păcat că această idee năstruşnică nu le-a venit şi stewardeselor!"

UMA THURMAN, femeia-obsesie

AURORA POPESCU

La numai 26 de ani, Uma Thurman este un nume cu rezonanţă puternică în lumea filmului, fiind considerată actriţa cea mai exotică a cinematografiei americane. Extrem de inteligentă, Uma este ironică vis-à-vis de statutul ei de star. Cînd vorbeşte de prenumele ei, se amuză spunînd că în tibetană ar însemna „calea de mijloc", deşi în India traducerea ar fi alta, în Nepal alta, iar în limba mandarinilor âlta, cu nuanţă chiar peiorativă. Nu face însă precizări. Fizicul său îi stîrneşte, de asemenea, comentarii maliţioase, mai ales cînd se referă la aspectul nasului. Dar asta nu presupune că nu e conştientă de puterea de seducţie. Are 1,80 cm, oase subţiri fragile, piele fină şi transparentă, totul armonizat într-un trup care parcă desfide existenţa materiei, sugerînd doar spirit, învăluit în mister şi debordînd de sensualitate. Un spirit peregrin, aninat în acest trup fantomatic, mereu în căutare de noi identităţi.

În filmul „Batman şi Robin", atît de aşteptat de public, unde îi are drept parteneri pe Arnold Schwarzenegger şi George Clooney, Uma Thurman apare deghizată în „Poison Ivy" - inamic declarat al lui Batman şi ajutor preţios pentru Schwarzie. Personajul interpretat de ea este o fiinţă exotică, îmbrăcată într-un costum lipit de corp (fără intenţia de a ascunde privirii vreun amănunt al acestuia), care trăieşte într-o seră tropicală, unde „ţese" firele morţii. Urmaşă a sirenelor lui Homer, se delectează cu puterea ei de seducţie, „distribuind" săruturi ucigaşe, ca pe o dulce otravă. Personajul interpretat de ea în „Batman şi Robin" pare a fi rezultatul unei geniale alchimii, bazată pe rolurile interpretate pînă acum de Uma Thurman.

Dar să trecem pe scurt în revistă momentele-cheie ale biografiei şi, totodată, ale carierei sale artistice. Pentru Uma Thurman, tatăl ei a fost primul model de non-conformism. În anii '60, Robert Thurman era un preot budist care împinsese pînă la extreme ideea unui stil de viaţă „alt fel" decît cel obişnuit, respirînd cu lăcomie aerul generaţiei „beat". Nu-i de mirare că, la un moment dat, şi-a lăsat pletele să crească, a renunţat la jurămîntul de castitate şi şi-a alăturat destinul superbului manechin din acea vreme, Nena von Schlebrugge. Împreună, şi-au întemeiat o familie în America, în care s-au născut patru copii. Uma a fost cel de-al doilea. Primii doi ani din viaţă, fetiţa i-a petrecut în India, unde se mutaseră părinţii ei. Apoi, aceştia au revenit în America, dar în 1979 s-au instalat la Woodstock şi, cînd Uma a ajuns la vîrsta adolescenţei, cu toţii se aflau din nou în India. Avea numai 14 ani cînd, la liceul englez din New Delhi, Uma descoperea fascinaţia teatrului. În 1984, într-o piesă montată cu ocazia Crăciunului, adolescentei gracile avea să i se dea rolul unei...fantome. Se spune că personajul interpretat de ea atunci inspira „un ceva" diafan, „un ceva" eteric, „un ceva" imponderabil.

La vîrsta de 15 ani, familia ei se afla din nou în America, în Massachusetts, şi părinţii, în amintirea trecutului lor „hippy" îşi încurajează fiica să-şi ia viaţa în propriile mîini şi să-şi pună în valoare atuurile de faţă frumoasă, inteligentă, imaginativă. Uma pleacă la New York cu autobuzul, statura sa interminabilă o

---

LUNI, 15 septembrie

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Timpul Europei **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie **0.30** Rock Live.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Puterea, pasiunea" **19.00** Studioul de film al TVR **20.00** Teatru TV prezintă: „Iaşii în carnaval" de Vasile Alecsandri **22.10** Vă place opera? **22.30** Ultimul tren **24.00** TVM * Mesager **0.30** Uverturi celebre.

MARŢI, 16 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Indiferenţii" (Italia) **22.45** Memento cultural **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Maria Callas **0.30** Planeta cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Cultura în lume (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **19.00** Opţiuni **20.00** Film: „Vacanţa lui Maigret" **21.35** Fotbal: Liga campionilor **22.00** Cu faţa spre Europa **22.30** Ce-i de făcut? **23.30** Arhive româneşti **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 17 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Tribuna partidelor parlamentare **16.00** Pro patria **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** În flagrant **21.30** Fotbal: New Castle - F.C. Barcelona **23.40** Serial: „Canary Wharf" **0.20** Fotbal: Galatasaray Istanbul - Borussia Dortmund.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Telecinemateca (r): „Indiferenţii" **11.00** Autograf pentru prezent (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **19.00** Colocvii muzicale **19.40** Fotbal: Galatasaray Istanbul - Borussia Dortmund **21.30** Periplu liric italian **22.10** Itinerare culturale **22.35** Credo **23.35** Mari interpreţi **24.00** TVM * Mesager **0.30** Medalion poetic.

JOI, 18 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Pompierii vă informează! **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Bank-note **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Iubire interzisă" (Anglia, 1996) **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** La volan **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **9.50** Sergiu Celibidache şi Rapsodia I **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Repere muzicale **20.00** Cinematograful de artă: „Balul contelui D'Orgel" (Franţa, 1970) **21.40** Itinerar turistic **22.00** Club 2020 **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager **0.30** Farmecul muzicii.

VINERI, 19 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Media-club **12.35** Convieţuiri **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Scena politică **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Tezaur folcloric **21.30** Film: „Anotimpul speranţelor" (SUA, 1994) **23.50** Cabaret Victoria **0.35** Cinematograful de noapte: „Inimă de tigru" (SUA, 1996).

„ŞEICUL" TVR 2, ora 17.00

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial (r): „Dr. Quinn" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Rock magazin **21.00** Robingo 2 **21.40** Recital Marina Florea **22.30** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager **0.30** Din viaţa romilor.

SÎMBĂTĂ, 20 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la... Iaşi! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **9.55** Şapte note fermecate **11.00** Film: „Ţiganca" (Franţa, 1985) **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Magazin sportiv: Fotbal - F.C. Chindia - Ceahlăul Piatra Neamţ **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **20.35** Săptămîna sportivă **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** Cum vă place... **23.00** Box profesionist **24.00** Serial: „Piaţa Spaniei" **1.00** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Cluj-Napoca **13.00** Arte vizuale **13.30** Serial: „Misterele Sankt Petersburgului" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **20.00** Mini-serie: „America ostatică" (Franţa, 1990) **23.15** Studioul şlagărelor **24.00** TVM * Mesager **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 21 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa... de la Cluj-Napoca! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Domino **11.10** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.15** Atlas **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Star Trek - Deep Space 9" **18.00** Disney **18.30** 7 zile în România **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Căpitanul Ron" **22.40** Microrecital **23.05** Camel Planet **0.10** Festivalul „Maria Tănase".

PROGRAMUL 2: **8.00** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **10.00** Leonard Bernstein **11.00** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Emilie" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.10** Bursa invenţiilor **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **20.00** Rendez-vous la Majestic **21.00** Repriza a treia • Fotbal: F.C. Naţional - Dinamo **0.30** TVM * Mesager.

(După Panoramic TV)

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Pizzeria lui Sal" (r) **13.00** Procesul etapei (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Deşteaptă-te române! **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **18.55** Chestiunea zilei **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Noroc chior" (SUA, 1991) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" (ep.1) **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Bonnie şi Clyde" (US, 1967) **2.50** Serial: „Zona crepusculară".

RICHARD GERE PRO TV, duminică, ora 20.15

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Noroc chior" (r) **13.00** Deşteaptă-te române! (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „E.R." (ep.1) **21.15** Serial: „Secrete de familie" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Copilul sălbatic" (Franţa, 1970) **2.50** Serial: „Zona crepusculară".

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Capcana timpului" **12.00** Serial: „Arca lui Noe" **13.00** Profesiunea mea - Cultura (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu **18.00** Am întîlnit şi români fericiţi **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Dublă dezamăgire" (SUA, 1993) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Inspectorul Harry" (US, 1971). Cu: Clint Eastwood **2.50** Serial: „Zona crepusculară".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Film: „Dublă dezamăgire" (r) **13.00** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Punctul pe I **18.00** Rătăciţi în tranziţie **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: Crimele din «Mica Italie» (SUA, 1973). Cu: Robert De Niro **2.50** Serial: „Zona crepusculară".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Serial: „Beverly Hills" (r) **12.00** Serial: „Melrose Place" (r) **13.00** Punctul pe I (r) **14.15** Desene animate **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Pro şi contra **18.30** Serial: „Cine este

ajută să pășească repede pe podiumul modei și, totodată, se prezintă la diferite probe pentru a fi distribuită în filme. I se încredințează rolul principal din „Vrăjitoarele din Salem" în care apariția sa are ceva dintr-o flacără mistică și totuși perfect toxică. Primește un rol secundar în „Aventurile baronului Münchaussen" - Venus, zeița dragostei, un personaj care, prin prestația ei, pare desprins din Botticelli. Urmează rolul care îi aduce și consacrarea ca actriță: Cecile Volanges din „Legături periculoase" - virgina naivă, brutal inițiată în arta plăcerii de Valmont (personaj interpretat de John Malcovich). Din acel moment, va fi asaltată de producători și regizori și astfel joacă mai întîi alături de Kim Basinger în „Instinct fatal", apoi pătrunde în universul lui Henry Miller, în „Henry și June".

În viața personală, împlinise doar 20 de ani, cînd l-a cunoscut pe Gary Oldman, actor de talent, dar cu reputația de „nebun furios", căruia îl place să se scufunde în bere și să lanseze idei bizare. Pe Uma însă o fascinează și imediat îi devine soție. După doi ani divorțează. „A fost prima mea legătură adevărată. A fost o eroare, dar nu regret nimic pentru că l-am iubit enorm" - spunea Uma după despărțire. Din 1992 încoace, actrița face eforturi mari să păstreze secretele vieții sale private. Dar fotografii și presa de senzație nu iubesc discreția. Așa că s-a tot vorbit de legăturile sentimentale ale actriței cu Eric Clapton, Richard Gere, Robert De Niro (partenerul ei din „Mad Dog and Glory"), Henry Miller, Quentin Tarantino, Mick Jagger, Ethan Hawke...

În fond, cine este Uma Thurman? Este o întruchipare a aspirației spre libertate? Este acea ființă făcută să plece mereu - pe picioarele ei lungi, cu nările fremătînde - în căutarea unei lumi numai de ea știută? Pare a fi născută pentru ordine, dar pe unde trece seamănă dezordine. E cordială, dar e malițioasă. Vrea să-l ucidă pe Batman, dar de fapt îl dorește. E o creație obsedantă.

viața în serial

„ALONDRA" *(Ana Colchero)* este atît pe ecran, cît și în viața personală, o femeie frumoasă, puternică, deși uneori vulnerabilă, rațională dar și pasională, romantică, senzuală; pe scurt, este fascinantă, motiv pentru care mulți bărbați o visează cu ochii deschiși. Deși e născută în zodia Capricornului, zodie ale cărei semne caracteristice se regăsesc în personalitatea actriței, Ana Colchero urăște stilul de viață construit după reguli fixe sau șabloane. Nu-i plac restricțiile de nici un fel. Trăiește înconjurată de cărți și tablouri prea puțin orînduite, dacă ar fi judecate din perspectiva conservatoare, fumează mult și bea cafea fără măsură, ascultă Pink Floyd, Rod Stewart și Beatles, se întîlnește cu prietenii în compania cărora îi place să vorbească mult, să rîdă tare și să danseze, nu se desparte nici pe platourile de filmare de telefonul mobil pentru că este și femeie de afaceri. Nu se machează, nu acordă o atenție deosebită ținutei vestimentare și nu o încîntă deloc să-și piardă vremea în bucătărie.

Din punct de vedere profesional, deși Alondra este primul rol principal care i s-a încredințat, Aimeé, personajul secundar din „Inimă sălbatică" îi place mai mult. Și poate nu atît Aimeé în sine, cît atmosfera din timpul filmărilor și, mai ales, prezența lui Eduardo Palomo (Juan del Diablo) pentru care Ana a nutrit sentimente nedefinite, dar cu...aromă răvășitoare, după cum mărturisește ea. „După filmări, Eduardo pleca singur, iar eu îl urmăream cu privirea, geloasă, convinsă fiind că se grăbește să se întîlnească cu alte femei..."

Deși este o sentimentală care nu-și poate imagina viața fără iubire, Ana Colchero nu s-a căsătorit încă, fiind în căutarea perechii ideale.

„RENEGATUL" *(Lorenzo Lamas)* trăiește o nouă și tulburătoare poveste de dragoste. Femeia care i-a cucerit de curînd inima este un cunoscut top-model din New York, Shauna Sand, în vîrstă de 26 de ani. S-au căsătorit. „Renegatul" spune că între ei a fost o dragoste la prima vedere, „strălucinată" în ceea ce-l privește, de sentimentul că Shauna va fi femeia vieții lui. Lorenzo Lamas a mai fost căsătorit de trei ori. Gurile rele au lansat o altă variantă asupra modului în care „Renegatul" și-a găsit o nouă soție. Se spune că acesta ar fi văzut-o pentru prima dată pe frumoasa Shauna pe... coperta revistei Playboy. A făcut tot posibilul să o cunoască, apoi i-a fost parteneră (cu un rol secundar) într-unul dintre episoadele faimosului serial și foarte repede i-a devenit și soție.

ROBERT DE NIRO
PRO TV, joi, ora 23.45

șeful?" **19.00** Știi și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Profesioniștii crimei" (SUA, 1992) **23.40** Prima pagină **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.30** Serial: „Zona crepusculară" **1.00** Film: „Mărturisirea" (SUA, 1953).

SÎMBĂTĂ **7.00** Desene animate **8.30** Serial: „Superboy" **9.00** Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" **10.00** Film: „Mărturisirea" (r) **12.00** Întîlnire cu presa **13.00** Generația PRO: Serial: „O căsnicie perfectă" • Serial: „Înalta societate" (ep.1) • Serial: „Walker, polițist texan" • Serial: „Hercule" • Serial: „Xena, prințesa războinică" • **18.15** Serial: „Adevărul gol-goluț" **18.45** Te uiți și cîștigi! **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Superman" (SUA, 1978). Cu: Christopher Reeve **22.45** Serial: „Millenium" (ep.1) **0.00** Serial: „NYPD Blue - viață de polițist" (ep.1) **0.45** Film: „Piaza rea" (SUA, 1982) **2.25** Muzică.

DUMINICĂ **7.00** Desene animate **9.00** Serial: „Fiica oceanului" **9.30** Super Abracadabra **11.00** Film: „Sheena, regina junglei" (SUA, 1984) **13.00** Serial: „O căsnicie perfectă" **13.30** Serial: „Înalta societate" **14.00** Serial: „Banditul" (ultimul ep.) **15.00** Automobilism: Formula 1 - MP al Austriei. Transmisiune în direct **16.45** Lumea filmului **17.00** Serial: „Efecte speciale" (ep.1) **17.45** Serial: „Norocosul" **18.30** Serial: „Beverly Hills" **19.30** Știrile PRO TV **20.15** Film: „Sommersby" (SUA, 1993). Cu: Jodie Foster, Richard Gere **22.35** Serial: „Susan" (ep.1). Cu: Brooke Shields **23.15** Prima pagină **23.20** Procesul etapei.

LUNI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Giulia" (r) **10.30** Film: „Propunerea" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Film: „Sărbătoarea florii de cireș" (desene animate) **14.20** Film: „A fost odată în Texas..." (SUA, 1988) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" (ep.1) **19.00** Observator **19.45** Film: „Nopți tropicale" (SUA, 1992) **21.30** Serial: „Viitorul începe azi" (ep. 1) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

MARȚI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Viitorul începe azi" (r) **10.30** Film: „Nopți tropicale" (r) **12.10** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „Războiul străzii" (SUA, 1992) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Gînduri ucigașe" (SUA, 1991) **21.30** Serial: „Legea lui Burke" (ep. 1) **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Legea lui Burke" (r) **10.30** Film: „Gînduri ucigașe" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „Primarul din Clear River" (SUA) **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Tragedia de la Culloden Moor" (Scoția, 1994) **21.30** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

JOI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) **10.30** Film: „Tragedia de la Culloden Moor" (r) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Film: „Clar de femeie" (Franța/Germania/Italia, 1979). Cu: Yves Montand, Romy Schneider **16.00** Serial: „Iluzii" **17.00** Desene animate **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Comportament indecent 2" (SUA, 1994) **21.30** Serial: „Cronici paranormale" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia".

VINERI **6.30** Teledimineața **9.00** Desene animate **9.40** Serial: „Cronici paranormale" (r) **10.30** Film: „Căsătorie fatală" (Franța, 1993) **12.20** Serial: „Lumină călăuzitoare" **13.10** Desene animate **14.20** Serial: „Model Academy" **14.50** Divergențe - convergențe din lumea sportului **16.20** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Dosarele Antenei 1 **17.30** Telerebus **18.00** Serial: „Cafea cu parfum de femeie" **19.00** Observator **19.45** Film: „Jocuri periculoase" (SUA, 1991) **21.30** Serial: „Nash Bridges" **22.30** Milionarii de la miezul nopții **0.15** Serial: „Aphrodisia" **0.40** Film: „Sălbaticul Tango" (Spania/Argentina, 1993) **2.40** Muzică.

SÎMBĂTĂ **7.00** Știri **7.10** Serial: „Nash Bridges" (r) **8.00** Tele-dimineața **10.20** Desene animate **10.50** Serial: „Dragă profesore" **12.30** Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" **13.00** Documentar: „Viață sălbatică" **13.30** Documentar: „Orașele lumii" **14.20** Serial: „Model Academy" **14.45** Serial: „Polițiști în misiune" **16.00** Fir întins **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.10** Între prieteni **18.00** Serial: „Spitalul Universitar" (ultimul ep.) **19.00** Observator **19.45** Film: „Rețetă pentru crimă" (SUA, 1990) **21.30** Serial: „A treia planetă de la Soare" **22.00** Serial: „Beavis & Butthead" **22.30** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **23.00** Hollywood Top Ten **0.10** Serial: „Aphrodisia" **0.35** Film: „Eclipsă totală" (Anglia, 1995).

DUMINICĂ **7.00** Știri **7.10** Fir întins (r) **7.40** Serial: „Dragă profesore" (r) **9.10** Desene animate **10.00** Serial: „Animal Show" **10.30** Serial: „Un cîine cu imaginație" **11.10** Controverse istorice **11.40** Spirit și credință **12.10** Vedeta în papuci **12.50** Caleidoscop **14.10** Serial: „Alertă pe plajă" **14.55** O femeie - un bărbat și jumătate **15.20** Hollywood Top Ten (r) **16.30** Serial: „Club Hawaii" **17.00** Millennium **17.45** Serial: „Dragoste cu năbădăi" **18.15** Printre rînduri **19.00** Observator **19.45** Film: „Joc sălbatic" (Marea Britanie, 1996) **21.30** Film: „Burlacul" **22.00** Serial: „Giulia" **23.00** Serial: „Sirenele" **0.10** Film: „Sălbăticie" (SUA, 1989).

LUNI **7.00** Bună dimineața, România **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.35** Serial: „Cele două Diane" **16.20** Documentar: „Comorile lumii" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Primul pas **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Secția de poliție" **22.35** Foc încrucișat **23.30** Cutia muzicală.

MARȚI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Familia Walton" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „Cobra" **22.25** În numele dumneavoastră **0.25** Tonomatul personal.

MIERCURI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.35** Serial: „MacGyver" **22.25** Reporter TELE 7 **23.30** Prin gaura cheii.

JOI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Starsky și Hutch" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Serial: „O singură viață" **18.00** Desene animate **18.30** Serial: „Alf" **19.00** Serial: „Jake și Grăsanul" **20.00** Serial: „Surorile" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Kung Fu" **22.30** Mafalda.

VINERI **7.00** Bună dimineața, România **10.00** Știri **10.20** Desene animate **11.00** Serial: „Misiune imposibilă" **14.35** Serial: „Echipa de șoc" **15.30** Serial: „Cele două Diane" **16.40** Top Ten Viva TELE 7 **18.15** Asaltul MB **19.00** Viața între DA și NU **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Promoția '44" (SUA, 1973) **23.15** Tentații **23.45** Telefon Top abc.

DON JOHNSON
ANTENA 1, vineri, ora 21.30

SÎMBĂTĂ **8.00** Știri **9.00** Desene animate **9.50** Serial: „Femeia Fantastică" **12.45** Serial: „Croazieră de lux" **13.40** Desene animate **14.20** Drumuri printre amintiri **15.00** Magazinul femeilor **16.20** Cinema '97 **17.00** As Show **18.00** Serial: „Prințul din Bel Air" **18.30** Cocktail **19.00** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.35** Film: „Raidul" (SUA, 1960) **23.10** Noua generație **23.55** Serial: „Playboy".

DUMINICĂ **8.00** Știri **9.00** Desene animate **9.50** D.A. TELE 7 **12.50** Serial: „Croazieră de lux" **13.40** Desene animate **14.20** Fascinația muzicii **15.00** Se întîmplă numai duminica **18.00** Serial: „Lucy Show" **19.05** Serial: „Celebritate" **20.00** Serial: „Dinastia" **21.00** Telejurnal **21.40** Serial: „Clientul" **22.35** Serial: „Murphy Brown" **23.05** Gala TELE 7.

LUNI **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Misterele tranziției (r) **16.00** Film (r): „Rockabye" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Natura lucrurilor **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Astrologia pe înțelesul tuturor **21.00** Iubitori de animale **21.30** Working woman **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet.

MARȚI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.00** Natura lucrurilor (r) **16.00** Iubitori de animale (r) **16.30** Working woman (r) **17.00** Natura lucrurilor **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Ritmo latino **19.00** Știri **19.15** Documentar **20.00** Film: „Amos" (SUA). Cu: Kirk Douglas **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

MIERCURI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Astrologia pe înțelesul tuturor (r) **11.00** Ritmo latino (r) **16.00** Film (r): „Amos" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Magazin turistic **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Închis în tăcere" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Roata de rezervă **23.30** Știri.

JOI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **10.00** Serial (r): „Frumoasa rivală" **11.30** Country profiles (r) **16.00** Film (r): „Închis în tăcere" **17.45** Convorbiri juridice **18.00** Travel, Travel **19.00** Știri **20.00** Film: „Salamandra" (SUA). Cu: Franco Nero, Anthony Quinn, Christopher Lee, Claudia Cardiale **22.00** Starea de veghe **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

VINERI **6.30** Știri **7.00** Exerciții cu Martha **7.30** București A.M. **9.00** Starea de veghe (r) **11.00** Travel, Travel (r) **11.30** Culisele modei (r) **16.00** Film (r): „Salamandra" **18.00** Misterele tranziției **19.00** Știri **19.15** Serial: „Frumoasa rivală" **20.00** Film: „Povestea lui Bill Johnson" (SUA) **22.00** Starea de veghe **23.00** Magazin turistic **23.30** Știri.

SÎMBĂTĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Enciclopedie pentru copii **11.00** Film (r): „Povestea lui Bill Johnson" **12.30** History of America **16.00** Cinemateca **19.00** Știri **19.15** Documentar Worldnet **20.00** Film: „Sexspionage" (SUA) **22.00** Întîlniri muzicale **22.30** Country profiles **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

DUMINICĂ **8.00** Exerciții cu Martha **8.30** Știri **9.00** Desene animate **10.00** Ministar **11.00** Magazin turistic **12.30** Documentar Worldnet **16.00** Cinemateca **18.00** Travel, Travel **18.30** Introspecții în cultura italiană **19.00** Știri **20.00** Film: „Marea urâ" (SUA). Cu: Sophia Loren **22.00** Ritmo latino **23.00** Documentar Worldnet **23.30** Știri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 15.09 - 21.09

BERBEC (21.03 - 20.04): În primele zile ale săptămînii veţi avea de străbătut zone cenuşii de iritare, disensiuni în mediul familial şi profesional. Influenţa puţin benefică a lui Uranus este de vină, dar în a doua jumătate a intervalului Soarele se va suprapune favorabil şi psihicul dv. se va redresa în mod semnificativ. Curba financiară staţionează la cote medii, mulţumitoare.

TAUR (21.04 - 21.05): Pentru cei aflaţi în concediu, influenţa nefavorabilă a lui Jupiter va fi resimţită mai slab. Dar cei aflaţi la lucru vor avea parte de încrîncenări de orgolii şi principii, de suprasolicitări ale sistemului nervos. Poate că variaţia de temperatură e de vină. Curba financiară prezintă o creştere semnificativă - începînd cu marţi sau miercuri - şi cred că veţi primi o sumă consistentă la finele intervalului. Atenţie la un Vărsător din anturaj!

GEMENI (22.05 - 21.06): Serenitate, calm şi bună dispoziţie, iată care sînt emblemele perioadei - de altfel excelentă din toate punctele de vedere. Financiar vorbind, se pare că veţi da lovitura (joi, vineri), căci teancul de „cărămizi" va întrece aşteptările. Munca încordată nu va micşora de fel inspiraţia şi creativitatea dv. Dimpotrivă, sînt de aşteptat reuşite deosebite.

RAC (22.06 - 22.07): Luni sau marţi va trebui să faceţi un compromis profesional pentru a scăpa, în condiţii cît mai onorabile, de un stres ce vă apasă cam de multişor. Pe de altă parte, o capcană sentimentală vă pîndeşte în a doua parte a săptămînii, poate în weekend. Atenţie! Acum sînteţi extrem de vulnerabil în această privinţă şi ar trebui să nu faceţi nici un pas fără să gîndiţi de două ori.

LEU (23.07 - 22.08): Tendinţa spre pesimism (evidentă în acest interval) se poate datora unui ghinion financiar sau unuia profesional. Oricare ar fi adevărul, cred că ar trebui să vă feriţi să luaţi decizii importante pînă cînd psihicul dv. se va înzdrăveni. Situaţia materială se va ameliora - marţi sau miercuri primiţi bani - dar nu atît încît să vă permiteţi să faceţi cheltuielile de suflet mult visate.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Suprasolicitările intelectuale din ultimul timp se vor concretiza într-un surmenaj nervos (care poate dura cîteva zile, inclusiv în weekend). Neptun are acum o influenţă benefică în acest sens, ajutîndu-vă să evadaţi, să vă detaşaţi de lumea de zi cu zi. Vineri sau sîmbătă veţi avea parte de o întîlnire neaşteptat de plăcută, cu o persoană ce vă poate coopta într-o afacere rentabilă.

BALANŢA (22.09 - 22.10): Dacă alura curbei socio- profesionale nu vă amăgeşte, atunci în această perioadă veţi dobîndi un succes profesional deosebit şi meritat - după eforturile energice din ultima vreme. Pe de altă parte, curba financiară este în creştere şi cred că la începutul intervalului următor veţi da „lovitura". Mici probleme cu sănătatea (respiratorii) în primele zile.

SCORPION (23.10 - 21.11): Stagnare, monotonie, apatie - iată care pot fi etichetele perioadei, total nefavorabilă iniţiativelor, cu excepţia celor aferente amorului. Singura curbă astrală cu alură zdravănă este cea responsabilă de afect. Asta poate însemna că vă aflaţi de fapt într-un concediu al spiritului, nemaipăsîndu-vă de problemele curente. Atenţie la un Capricorn foarte şiret din anturaj!

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Nu adoptaţi o conduită definitivă faţă de un preopinent din mediul profesional, aveţi parte doar de capriciile unui şef sau ale unui coleg maliţios. Farmecul şi abilitatea dv. vor triumfa în cele din urmă. Fiţi prudenţi, curba financiară are o scădere alarmantă, dramuiţi-vă foarte meticulos agoniseala. O scurtă călătorie în weekend vă va relaxa din plin.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Scepticismul în iubire - emblemă a săptămînii - este alimentat, probabil, de poziţia nefericită a Lunii faţă de Marte. Problemele din cuplu sînt acute şi aveţi tendinţa să faceţi, totuşi, din ţînţar armăsar. Ce-ar fi să nu mai fiţi atît de exigenţi cu alţii şi să îndreptaţi pretenţiile asupra dv. înşivă! Trecînd la problemele materiale, nimic nou în contul dv.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Perspective sentimentale serioase, mai ales pentru cei născuţi în primul decan al zodiei. Va fi o perioadă propice noilor legături cu bătaie lungă. În general, săptămîna este favorabilă acumulărilor intelectuale, planurilor de viitor. Nu sînt recomandabile intrarea în afaceri noi şi iniţiativele în investiţii, Mercur nu are deloc tendinţa de a vă proteja.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Impasibili, detaşaţi, triumfători în propriul univers spiritual. Lumea din jur mai există doar pentru a vă irita şi a vă face să meditaţi la cea mai bună strategie de evadare. Acest tablou este suficient de sumbru pentru a vă da serios de gîndit. Doar cu efort de voinţă profundă veţi putea depăşi această stare. Pe de altă parte primiţi veşti bune despre bani.

mini DICTIONAR de ARTE DIVINATORII

BOABE DE GRÎU - Cu ajutorul boabelor de grîu se mai practică şi astăzi ghicirea viitorului, în ajunul Anului Nou. Unii autori numesc această divinaţie *cleromanţie* (care include şi jocul cu arşice). Practic, „ritualul" se desfăşoară astfel: pe o placă rotundă de fier, înroşită la foc, se pun douăsprezece boabe de grîu, ştiindu-se fiecare ce lună a anului reprezintă. Boabele încep să se degradeze, unele chiar ard de tot. În funcţie de această degradare, se poate anticipa dacă luna respectivă va fi de bun augur sau nu. Cu cît boaba este mai înnegrită, cu atît luna aceea va fi mai nefavorabilă. În Roma antică, boabele erau împrăştiate dintr-o aruncare, iar formele geometrice ce le alcătuiau între ele „destăinuiau" viitorul.

BONA DEA - zeiţă romană cu atribute oraculare. Ritualul prin care se încerca ghicirea viitorului fetelor şi al femeilor se desfăşura într-un sanctuar special, pe muntele Aventin. Bărbaţilor li se interzicea participarea.

BOU - zodie a zodiacului chinezesc, corespunzătoare Capricornului (21 decembrie - 19 ianuarie). În spiritul calendarului chinezesc, Boul este simbolul înţelepciunii pasive, al abilităţii de a alege cele mai bune soluţii la problemele vieţii fără a afecta pe altcineva. Este o zodie de Apă, fapt care conferă nativilor suplete în gîndire, adaptare la situaţii dificile. Boul este perfect compatibil cu Cocoşul (Fecioara) şi cu Şarpele (Taur). Este incompatibil cu Oaia (Racul), Dragonul (Berbec) şi Cîinele (Balanţă). Planeta care guvernează această zodie este Mercur, astru care-i conferă o inteligenţă nativă deosebită. Pentru chinezi, anul acesta (8.02.1997 - 28.01.1998) este anul Boului de Foc, perioadă în care nativii au iniţiative profitabile şi femeile nasc preponderent băieţi. *(PAUL IOAN)*

Verificaţi-vă cunoştinţele

1. De unde este originară îngheţata?
2. Cum se numeşte eroina tragediei „Din jale se-ntrupează Electra" (1931) de Eugen O'Neill (1888-1953)?
3. Ce fel de formă are Oceanul Pacific?
4. Cine era Maia în mitologia greacă?
5. Cine a creat în 1944 cromatografia pe hîrtie?
6. Unde trăiesc marmotele din ţara noastră?
7. Care este autorul suitei simfonice „Şeherezada"?
8. Care este locul de origine a pepenelui verde?
9. Cine era pictorul spaniol pe care Apollinaire îl numea în 1912 „Demonul logicii"?
10. Cînd a apărut mătasea artificială?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Cea mai lungă cale rutieră din lume este Panamericana sau Autostrada Panamericană (27387 km), străbătînd cele două Americi pe latura vestică din nord-vestul Alaskăi pînă în partea de sud a statului Chile, la Puerto Montt. 2) Ilustrul sculptor, pictor, arhitect şi poet al renaşterii italiene Michelangelo Buonarroti s-a născut la Caprese în Toscana. 3) Un gopak este un dans popular ucrainean în mişcare rapidă. 4) Primul mare poet englez este considerat Geoffrey Chaucer (1340?-1400), autorul celebrelor „Povestiri din Canterbury", operă în versuri rămasă neterminată. 5) Prima asociaţie de scrimeuri a fost fondată în Germania în 1383. 6) Porumbul a fost adus în Ţara Românească la sfîrşitul secolului XVII, sub domnia lui Şerban Cantacuzino (1678-1688), în Moldova la începutul secolului al XVII-lea, în timpul lui Constantin Mavrocordat şi în Transilvania în timpul principelui George Racoczi (1631-1648). 7) Zeiţa romană ocrotitoare a orfanilor se numea Orbona. 8) Stelele Castor şi Pollux fac parte din constelaţia Gemeni, situată la circa 44 ani lumină de Soare. 9) Filmul de debut al lui Paul Newman a fost „Potirul de argint" (1954) în regia lui Victor Saville. 10) Francezul Barthilemy Thimomier a inventat în 1830 prima maşină de cusut. *(IRINA STOICA)*

DIALOGURILE LAUREI

Bun găsit, oameni buni! După cîţiva ani în care m-am văzut silită să stau departe de revista „Magazin", iată că, sentimentală cum mi-e firea, răspunzînd invitaţiilor stăruitoare ale prietenilor din redacţie, îmi reiau săptămînalul dialog în paginile revistei! Nu vreau să-mi mai amintesc mîhnirile trecutului fiindcă, ei bine, ce-a fost - a fost... Ducă-se! Mai bine să privim cu calm prezentul. Şi cu speranţă, viitorul! Dar poate că, după neplăcutele întîmplări ale trecutului, n-aş fi acceptat aşa uşor să reiau colaborarea, dacă nu mi s-ar fi vîrît sub ochi cîteva scrisori care, chiar şi după atîţia ani, au sosit la redacţie pe numele meu... Şi am fost emoţionată... Aşa încît, iată-mă grăbită să răspund încrederii cu încredere!

Dacă prietenul tău, draga mea **Florentina (B....),** la cei 24 de ani ai săi, crede că pumnul şi palma sînt cele mai... expresive „mijloace de comunicare" sentimentală, e mai mult decît trist. E chiar tragic... Nici faptul că provine dintr-o familie şubrezită de greutăţile vieţii, nici că încearcă să-şi uite nădufurile nereuşitelor în aflarea drumului în viaţă, trăind de azi pe mîine, cu ajutorul butelcii de vin purtată în buzunarul hainei, nu scuză violenţa pe care o revarsă asupra ta. Dimpotrivă! Toate astea trădează un caracter slab, neînstare să lupte cu demnitate, oricît de greu ar fi, pentru propriul loc sub Soare; trădează o fire care nu ştie să iubească şi nici să primească iubirea celor din jur. Un suflet de iască, pentru care *totdeauna ceilalţi* sînt vinovaţi pentru frustrările nereuşitelor lui. Cine-i de vină că, în atîţia ani, n-a reuşit la facultate? Cine-i de vină că locurile de muncă pe care le-a găsit nu-i satisfac ambiţiile şi orgoliul, chiar dacă sînt pe măsura „ştiinţei" lui de carte, socotindu-le însă a fi „mai prejos" de minunăţia făpturii sale? Cine-i de vină că puţinii bani cîştigaţi din tot soiul de expediente şi-i „investeşte" în băutură? Iată, şi te-a găsit pe tine principala „vinovată"... Dacă te tratează ca pe orice „obiect casnic de consum" aflat în... proprietatea lui, dacă sentimentele tale sînt pentru el - după cum spui - „simple baliverne muiereşti", atunci să ştii că mare lucru nu-i făcut pentru a afla drum spre conştiinţa (?!) lui şi, implicit, spre inima lui... Nimeni, probabil, nu l-a învăţat - ori el n-a fost în stare să priceapă, în egoismul lui monumental - că bărbăţia nu stă în volumul şi puterea muşchilor sau în numărul sticlelor băute, ci în înţelepciunea de a fi OM. Şi oricît te vei dovedi OM cu el, dacă nu ştie să preţuiască bogăţia ta sufletească - mă tem că totul va fi în zadar, acest *tot* fiind însoţit de multă suferinţă pentru tine... Şi acum, dar mai ales mai tîrziu, dacă te va convinge să vă căsătoriţi. Dacă *acum*, cînd sînteţi atît de tineri, el are apucături de soldat în legiunea străină, să fii sigură că „tot ce n-a învăţat Ionică, nu mai învaţă niciodată Ion", după cum spune un vechi proverb german. Cîndva, poate că-şi va regreta mitocăniile tinereţii, dacă va fi în stare să se trezească la realitate. Iar tu să nu uiţi că *violenţa în familie*, între soţi, între părinţi şi copii, ca şi *violenţa în societate*, a atins la noi cote de alarmă. Iar *majoritatea* victimelor - fete şi femei... Gîndeşte-te bine *acum* ce vrei să faci cu viaţa ta. Mai tîrziu s-ar putea să fie *prea tîrziu*... Şi-ar fi păcat ! Nu cu făpturi de genul „prietenului" tău se poate afla frumuseţea vieţii, se poate întemeia o familie, se pot creşte şi educa oamenii de mîine... *Gîndeşte-te bine!* Şi mai scrie-mi !

Pînă săptămîna viitoare, gînduri bune tuturor !

GHID PRACTIC DE...

ACVARISTICĂ

Vase cu ramă metalică. Acest tip de recipiente are în general formă de paraleliped sau cub. Cei ce doresc să-şi construiască astfel de vase trebuie să ţină seama de următoarele:

La un acvariu decorativ, se recomandă ca înălţimea şi lăţimea vasului să fie jumătate din lungime. Pentru acvariul destinat peştilor înalţi (ex: scalari) este necesar ca înălţimea să fie 2/3 din lungime iar lăţimea doar o treime. Acvariile pentru creşterea puietului au înălţimea şi lăţimea doar 1/3 din lungime. Recipientele mijlocii şi mari între 25-250 l se fac din fier cornier care se sudează pentru a forma un schelet metalic ale cărui componenete să fie perfect perpendiculare. La vasele mari este bine să se monteze punţi de întărire în partea de sus. Fundul acestor recipiente se face din tablă galvanizată groasă de 3-5 mm peste care se va monta geam pentru a rezista presiunii mari exercitate de apă cît şi eventualelor şocuri, trepidaţii etc. După îndepărtarea ruginei cu ajutorul unor soluţii ce conţin acizi şi prin şmirgheluire, scheletul metalic se tratează cu miniu (oxid roşu de plumb) şi apoi se vopseşte. După ce am pregătit carcasa metalică, montăm geamurile care nu trebuie să fie mai subţiri de 2,5 mm. Întîi se va monta geamul de la bază apoi lateralele mari şi în final lateralele mici. Ele vor fi cu 2-3 mm mai scurte decît mărimea interioară a scheletului metalic. Fixarea şi etanşarea geamurilor se realizează cu ajutorul chitului. Se va evita chitul alb, deoarece acesta devine sfărîmicios după uscare.

ZUGRĂVIT

Stingerea varului. Pentru a efectua această operaţie este nevoie, firește, de un recipient: un bidon, un cazan, în funcţie de cantitatea necesară, de o lopată sau o bucată de scîndură pentru amestecarea varului, de o sită rară, de apă caldă (pentru stingerea unui kg de var bulgări sînt necesari cel puţin 3 l de apă curată), mănuşi de protecţie, ochelari de protecţie, (chiar şi de soare), grăsimi (3-4% din greutatea varului) precum uleiul comestibil, de in, seul de oaie, grăsimea de porc. Aceste grăsimi se adaugă în timpul fierberii varului sub formă de şuviţă, amestecînd energic. Vom prezenta în continuare modurile de stingere a varului în funcţie de calitatea acestuia.

Varul cu stingere rapidă. Este important de reţinut faptul că varul se pune peste apă şi nu invers. Nerespectarea acestui principiu afectează calitatea pastei de var. Vasul destinat stingerii varului se umple trei sferuri cu apă, de preferat caldă, apoi se toarnă bulgării de var mărunţiţi, fără a depăşi suprafaţa apei. Degajarea vaporilor indică momentul începerii operaţiunii de amestecare ce se continuă după încetarea degajării vaporilor cel puţin un sfert de oră. Grăsimile se adaugă treptat în momentul cînd varul începe să fiarbă.

Ali Hikmet vă recomandă:

● ***Dulceaţă de smochine verzi***

Cantităţi: O farfurie adîncă cu smochine verzi (necoapte):1 kg zahăr; 3 pahare cu apă; 3 frunze de îndrăşaim (muşcată creaţă) sau în lipsă, 1/4 baton vanilie.

Se aleg smochinele verzi, de 2-3 cm, se înţeapă cu un cuţit şi se lasă pentru o zi într-un castron cu apă. Se schimbă apa de 2-3 ori pentru a se îndepărta lichidul albicios ce se scurge din codiţe. În acelaşi scop smochinele se pot opări de 4-5 ori cu apă clocotită, în care fructele sînt lăsate 5-10' de fiecare dată.

Într-o cratiţă smălţuită, în lipsa unei tingiri speciale de alamă, se dizolvă zahărul şi se adaugă frunzele de îndrăşaim. Totul se fierbe la foc moale pînă ce siropul începe să se lege. Se introduc smochinele scurse şi se continuă fierberea, încet, pînă la consistenţa mierei de albine. Se lasă să se răcească, dar nu complet, timp în care vasul se scutură de cîteva ori (nu se utilizează lingura pentru amestecat), apoi, dulceaţa caldă încă, se răstoarnă în borcane de sticlă, tipul cu capac, care se fierb în baie marină în două reprize a 15', pauza între fierberi fiind de o jumătate de zi.

Dulceaţa obţinută poate fi utilizată ca atare sau pentru ornarea diverselor prăjituri sau torturi. Este indicată şi pentru pregătirea fructelor zaharisite, în care scop se pudrează abundent cu zahăr şi se lasă la scurs.

(Va urma)

SPORT

● **Săptămînă de aur pentru sportul românesc.** Gimnastele noastre, cele mai bune din lume! Aceste cîteva rînduri sînt un elogiu adus şcolii româneşti de gimnastică, antrenorilor şi sportivilor laolaltă, un elogiu pentru toţi cei care au crezut în această stea a valorii chiar şi după atîtea bețe în roate, cîte un antrenor care a traversat oceanul crezînd că acolo e mai bine, vă mai amintiţi?, chiar şi în perioada asta grea de tranziţie pe care o traversăm. Ei bine, gimnastele noastre, cele care la Laussane au alcătuit „Dream Team"-ul românesc de gimnastică au devenit pentru a treia oară consecutiv campioane mondiale. După titlul suprem al echipei a venit rîndul Ginei Gogean să-şi adjudece medaliile de aur în probele de sol şi „puntea suspinelor", bîrna, în vreme ce Simona Amînar a cîştigat aurul probei de sărituri. Adevăratul profesionalism aici trebuie căutat, şi nu în altă parte!

● **Şi la canotaj stăm bine.** Tot o echipă de fete, de data asta cea a echipajului de 8+1 a reuşit o performanţă notabilă, cîştigînd aurul la Campionatele mondiale de canotaj din Franţa. Cel mai titrat echipaj românesc din ultimii ani s-a impus fără drept de apel, exact în aceeaşi manieră ca la Atlanta, anul trecut.

● **Dar şi la ei...** În marele Premiu al Italiei, de la Monza, Ferari a ieşit cam şifonat de vreme ce Schumacher a terminat al şaselea. Cîştigătorul, după o cursă fără istoric, a fost britanicul David Coulthard care i-a suflat locul întîi lui Alesi exact în momentul opririi la boxe. Deşi Coulthard se află la a treia victorie în carieră, în clasamentul general continuă să conducă Schummy urmat la o diferenţă de zece puncte de simpaticul Villeneuve. Spectatorii plătitori sînt ţinuţi, în continuare, cu sulfetul la gură. Cine va fi campion în acest an?

PUSE LA VEDERE

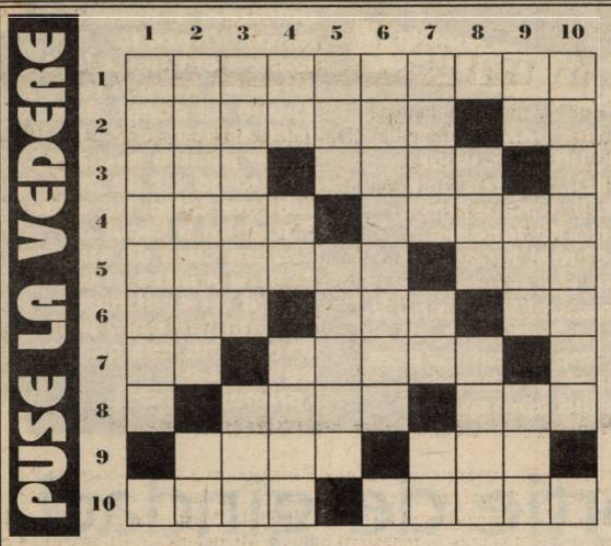

ORIZONTAL: 1) Vedere în ansamblu. 2) Vedenii - Miop în cele din urmă! 3) Pus în vedere la teatru - Văzuți în ținuturile nordice. 4) Pom fructifer întîlnit în livezile noastre - Nu prea trece cu vederea. 5) Post scos la vedere - A apărea la vedere pe neașteptate. 6) Se uită la femei - „Asociația artiștilor fotografi" (siglă) - Cete! 7) Orientată spre centru - Vedenie. 8) Materie incandescentă întîlnită la vulcanii activi (pl.) - A face o alianță încă de la prima întrevedere. 9) Vedere - Se vede pe cadran. 10) Vedere cu ochii închiși (pl.) - Se poate aprecia din vedere.

VERTICAL: 1) Îți iau vederea. 2) Trimite vederi de la distanță - Figura din față! 3) Vedenii - Deosebit de curajos, la prima vedere. 4) Din cotă! - Afirmație - Nu pot fi trecute cu vederea. 5) Scump la vedere - Nu prea o vezi. 6) Acțiunea de a pune pe cineva sub pază în vederea unui proces. 7) Expresie la vedere a feței (pl.) - Încep fantomele! - Scos din lot! 8) A ieși la vedere - A depune un jurămînt în fața cuiva. 9) În orice scop! - Și altele - Unul din Banat. 10) Vedenii.

DICȚIONAR: AAF, NAT. *(GEORGETA FLORENȚA, Bârlad)*

Soluția careului „MARE"

Orizontal: NESFARSITA - ENORM - VAST - L - SEIC - C - L - IL - ZR - HALA - MAREATA - AS - ITE - LUNGI - TE - B - N - REN - A - URIASA - A - TITAN - OSOS - IMENSITATI.

UMOR

- Costele, întreabă învățătoarea pe un elev din clasa I, știi ce literă este aceasta?
- O cunosc!
- Și cum îi spune?
- Să vă spun drept o cunosc numai din vedere.

- Dumneavoastră nu aveți supliment de vitează pentru accelerat, se adresează conductorul trenului unui pasager!
- Nu-i nimic, spuneți-i mecanicului să meargă mai încet! Eu nu mă grăbesc!

- Am venit să vă acordez pianul!
- Dar nu v-am chemat!
- Nu dumneavoastră, vecinul!

- Cum ți-ai cumpărat mașina?
- Printr-un anunț la ziar!
- Și ești mulțumit?
- Nu! Am renunțat la abonament!

Un bărbat își găsește soția cu un amant în pat. Foarte calm i se adresează intrusului:
- Domnule, eu mai fac treaba asta din cînd în cînd pentru că sînt căsătorit cu ea, dar pe dumneata chiar că nu pot să te înțeleg!

- S-a întîmplat ceva cît timp am lipsit?
- Da, vopsitorul tocmai a terminat de lăcuit ușa de care stai tu sprijinit!

- De cînd porți ochelari, Ionescule?
- De cînd am vrut să omor o muscă!
- Cum asta?
- Nu era muscă, era pioneză!

- Cum a fost piesa de teatru la care ai fost?
- Slabă! Nu m-au trezit aplauzele decît de vreo patru ori!

- Vă duceți iar la concert? Este același program ca și ieri!
- Da, dar îmi pun altă rochie!

PAR (anormale) de TOPAN

- Cum ți-a mers la vînătoare?
- Perfect! Am împușcat patru rațe!
- Și unde sînt, că nu le văd agățate nicăieri?
- Le-a luat țăranul căruia îi aparțineau!

În sala de așteptare a unui medic stomatolog mama își întreabă îngrijorată copilul pe care-l așteptase afară:
- De ce ai țipat așa de tare? Te-a durut rău?
- N-am țipat eu, ci doctorul cînd l-am mușcat de deget!

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAȚIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, județul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poștal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ța Presei Libere, nr. 1, sector 1, București, cod 71341
Vă rugăm să decupați acest talon, să-l completați și să-l expediați, însoțit de copia chitanței de plată a mandatului, la adresa mai sus menționată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.
Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36

Mozaic

◆ În superstițiile mitice ale Helladei există o nălucă monstruoasă, numită Lamia, considerată de mame răpitoare de prunci. Mai tîrziu noțiunea capătă un caracter general, lamiile fiind socotite duhuri rele care mîncau trupurile adolescenților sau le beau sîngele.

◆ Astronomul englez Sir (Friederich) William Herschel (1738-1822) a realizat 400 de oglinzi metalice cu ajutorul cărora a construit cele mai perfecționate telescoape ale vremii. Cu unul dintre aceste telescoape a descoperit în 1781 planeta Uranus și apoi sateliții acesteia: Titan și Oberom (1787), și sateliții lui Saturn: Mimas și Enceladus (1789).

◆ Instrumentul muzical autofon, care prin învîrtire produce un zbîrnîit se numește raganella sau pur și simplu „moriscă".

◆ Cel mai important personaj al „comediei dell'arte" este Arlechino, valet stupid și isteț în același timp, mereu poznaș, provocînd risul, mai ales prin loviturile de baston pe care le dă (mai rar) sau le primește, și purtînd un costum făcut din bucățele de stofă divers colorate.

◆ În 1982 un incendiu a distrus cea mai mare dintre cinematecile continentului sud-american, cea din Ciudad de Mexico. Au fost distruse atunci peste 6000 de filme.

◆ Primul tratat românesc de terapeutică este opera lui Zaharia Petrescu (1841 - 1901) medic militar, terapeut și farmacolog, promotor al tratamentului pneumoniei prin doze masive de digitala. *(IRINA STOICA)*

Fundația „Alexandru Bogdan Vodă"

E plăcut cînd afli că lumea se mai gîndește la literatura originală, românească. Acesta este cazul Fundației „Alexandru Bogdan Vodă" din București. Fundația lansează Concursul de creație „EU și TU 1997" pentru următoarele genuri: proză scurtă, poezie și eseu. Lucrările trebuie trimise pînă la data de 15 noiembrie a.c., pe adresa C.P. 52-28. Decernarea premiilor va avea loc cu ocazia Sărbătorilor de iarnă. Celor mai buni participanți li se vor publica lucrările în ediția anuală „EU și TU".

TEST PSI

EȘTI UN TIP SOCIABIL?

A menține raporturi bune și amicale cu cei apropiați sau cu care intri în contact este o calitate cu adevărat prețioasă. Viața noastră socială, succesul nostru în viață și în consecință liniștea noastră interioară și securitatea depind toate de capacitatea noastră de a merge în deplin acord cu alții. Tu descoperi că ai această capacitate. Verifică-te răspunzînd la acest test.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcție de gradul preferințelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puțin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obținute cu profilul personalității tale.

1) Ții la opinia pe care alții o au despre tine? 1 2 3 4 5

2) În afara orașului, pe un drum secundar, întîlnești un automobilist aflat în pană. Te oprești și te oferi să-l ajuți? 1 2 3 4 5

3) Reușești să te împrietenești ușor cu oamenii? 1 2 3 4 5

4) Ești invitat la cină. Meniul nu e pe gustul tău. Mănînci toate felurile? 1 2 3 4 5

5) Seara, tocmai cînd vrei să te culci, sosește pe nepregătite un grup de prieteni. Discuți cu ei cu plăcere? 1 2 3 4 5

6) În tren, te familiarizezi cu ușurință cu ceilalți călători din compartiment? 1 2 3 4 5

7) Ești de acord cu toți colegii tăi, chiar și cu cei antipatizați? 1 2 3 4 5

8) Îți place să participi la petreceri? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ȚI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Sociabilitatea ta este asemănătoare cu cea a ursului. Îți place singurătatea, ești confortabil și detești mulțimile și întîlnirile neprogramate. Trebuie să încerci să-i accepți în viața ta și pe alții.**

De la 19 la 31 puncte: **Disponibilitatea și plăcerea ta în raporturile sociale au o limită deși ești o persoană elastică, adaptîndu-te relativ ușor la situații noi.**

De la 32 la 40 puncte: **Îți place să trăiești printre oameni, e clar. Iubești contactul uman și ai o mulțime de prieteni. Ai grijă să nu cazi în superficialitate și ipocrizie!**

TEST CUBUL

Care din cele patru cuburi (numerotate) corespunde cu cubul care este prezentat desfăcut?

(Răspunsul în numărul viitor)

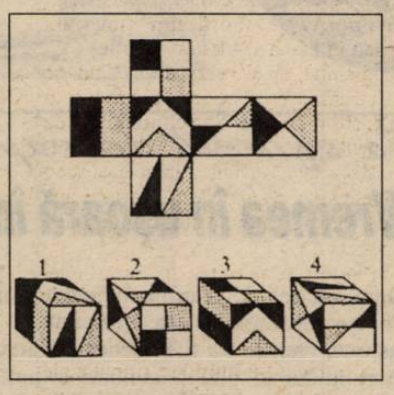

Soluția testului din numărul trecut:

„Opt diferențe"

1) Aripa dreaptă a primului pește. 2) Ochiul celui de-al treilea pește. 3) Urechea dreaptă a pescarului. 4) Duna de nisip sub brațul stîng. 5) Pantalonul scos la piciorul drept. 6) Cureaua genții (dreapta). 7) Cuprinsul plasei. 8) Duna de nisip din dreapta.

„AVATARURI"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

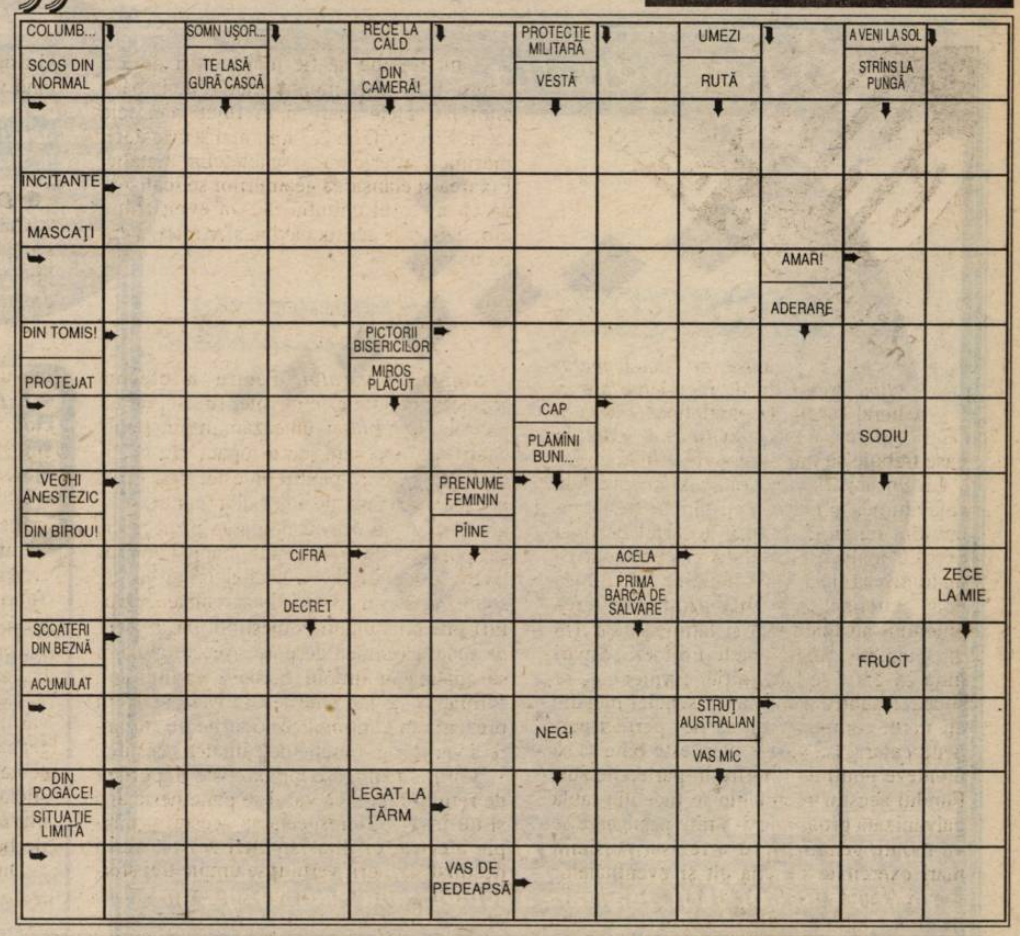

Dezlegarea integramei **„UZANȚE"**

I - T - U - S - R - N - INCREZATOARE - CHILIPIRGIU - CHIMEN - M - EST - ITINERANT - R - UZATA - UT - ERA - ARA - AGIL - AL - ATITATA - AICI - OSOSI - SILOZ - CATRANIT - OLA - RI - REVOLTAT - SECTA - IGLITA.

Idei pentru tranziţia noastră!

STAŢII MOBILE DE BENZINĂ

O pompă mobilă de benzină se află în prezent în testări la Praga. Ea este transportată la bordul unor camioane în două containere, unul stocînd benzina, iar celălalt infrastructura staţiei (care include toalete şi chiar un mic magazin). Pusă la punct de specialiştii de la compania italiană Agip, staţia-service mobilă vizează aprovizionarea cu benzină a unor localităţi izolate, mai mici, la preţuri foarte scăzute: costul de fabricaţie reprezintă numai 20 la sută din costul unei staţii de benzină convenţională. Ea este foarte uşor de instalat, neimplicînd existenţa unui permis de construcţie.

O astfel de staţie mobilă poate servi o mică localitate rurală vreme de 3-6 luni. Ea poate fi apoi reaprovizionată ca o staţie obişnuită. Alte 200 de staţii mobile sînt prevăzute a fi instalate în vecinătatea Moscovei, în China şi în America Latină... Şi la noi, pe cînd?

Ce le trece unora prin minte?!

Primul bărbat care s-a lăsat aruncat dintr-un tun, cu ajutorul unei explozii obişnuite a fost Emilio Oura, în 1875. Faptul se petrecea la Circul de Iarnă din Paris. Doza de explozibil fusese astfel calculată, încît ghiuleaua umană să aterizeze în arenă, nici măcar printre spectatori.

Mai aproape de zilele noastre, domnişoara Sue Evans, din Yorkshire, Anglia, a fost proiectată şi ea dintr-un tun, în cadrul unei emisiuni TV. Incredibilul a constat în faptul că D-ra Sue Evans a pierdut un centimetru din lungimea corpului. S-a supus, ulterior, unor elongaţii, pentru a-şi restabili dimensiunile dinainte de lansare.

Cel mai lung zbor din tun îi aparţine lui Emanuel Zacchini. În 1940, la New York, el a plutit impregnat cu praf de puşcă şi hainele scînteind aproape cincizeci şi patru de metri! Viteza la ieşirea din tun a fost de circa 87 km/oră (se spune că acest zbor a fost asistat şi de un radar pentru avioane). Dovedind cît de mult îşi iubeşte tatăl, fiica lui Zacchini a făcut o severă cură de slăbire, pentru a intra şi ea în tun şi a-i continua cariera (pe care unii, exagerînd desigur, au calificat-o „primejdioasă").

În numărul viitor

- Fascinaţia ştiinţei: Dialog cu Arthur C. Clarke despre... Controlul gravitaţiei
- Comunicaţiile mileniului III. Staţia spaţială Internet
- Medicina la zi: Ultrasunete contra infarctului
- Glob: Cutremure fără victime!
- Au ajuns, oare, vechii egipteni în America?
- Tarzan auzea infrasunetele junglei?
- Întîmplări adevărate: Omul cu plămîni de oţel
- Idoli: Mulder, un filolog îndrăgostit de „Dosarele X"
- Caleidoscop

O porţie de gîndaci, vă rog !?!

În America, mania de a mînca insecte este pe cale de a deveni o modă căci americanii, trăzniţi cum îi ştim, fac asta din snobism. Iată însă că în sud-estul Asiei, mai precis în Singapore, insectele se servesc nu numai pentru că aşa este „şic", ci pentru că... este sănătos, după cum afirmă susţinătorii acestui tip de hrană. Astfel, la restaurantul vegetarian imperial se servesc mîncăruri care au ca ingrediente furnici şi scorpioni, ambele fiind renumite printre clienţii casei nu numai datorită proprietăţilor lor nutritive, ci şi celor curative. Patroana restaurantului, doamna Tee Wang Lee, susţine că furnicile sînt bune pentru reumatism, în timp ce otrava de scorpion ajută la calmarea nervilor şi la tratarea migrenelor. Alte medicamente pe bază de gîndaci includ şi rîme uscate pentru calmarea durerii, larve de cicadă împotriva gazelor intestinale, a aftelor şi a pojarului şi cuiburi de viespi uscate pentru omorîrea paraziţilor. Că gustul acestor creaturi - înţepător şi acru în cazul furnicilor, fad în cel al scorpionilor, ce se mestecă precum guma - nu este chiar apetisant, contează mai puţin pentru bolnavii care pretind că simt cum se vindecă, văzînd cu ochii. Şi asta în vreme ce doctorii n-au deloc încredere în acest tratament empiric, menit în opinia lor, să înşele bieţii oameni. Singura care n-are dubii este dna Lee. Pentru ea şi pentru alţii ca ea banii n-au nici gust, nici miros, ci doar cantitate. Altfel spus, „şarlatani din toate ţările, uniţi-vă!"

„Nepotul lui Nessie" în Japonia?

Cînd Yasuo Sugae, un japonez în vîrstă de 43 de ani, de profesie pompier, a declarat că a zărit, în lacul Kussharo, un monstru marin, mulţi s-au grăbit să declare că „l-a bătut prea mult soarele în cap stînd la pescuit". Dar iată că, de curînd, mai mulţi turişti şi pescari amatori care-şi petreceau weekend-ul pe malul lacului au afirmat că o stranie creatură, jumătate şarpe, jumătate crocodil, bîntuie apele lacului. Reporterii ziarelor de senzaţie, făcînd investigaţii, au descoperit că, încă din 1973, creatura a fost semnalată, de peste 100 de martori, majoritatea locuitori ai oraşului Teshikaga (insula Hokkaido). Rapoartele semnalează, în cele mai multe dintre cazuri, un monstru lung şi

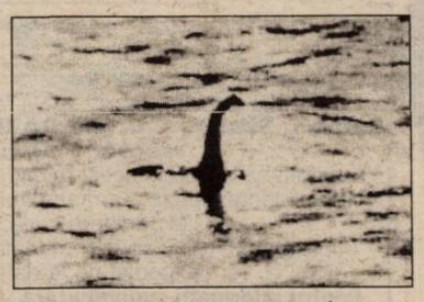

negru, asemănător cu un şarpe, dar cu un corp mult mai gros. Localnicii l-au botezat deja „Kussie" şi susţin că ar fi „nepoţelul lui Nessie", celebrul monstru scoţian. Primăria din Teshikaga nu are însă în intenţie să organizeze o expediţie ştiinţifică pentru clarificarea enigmei. Explicaţia dată de purtătorul de cuvînt al primăriei este edificatoare: „S-ar putea ca «fiara» să existe, dar la fel de bine s-ar putea ca totul să fie un bluff. Şi dacă oamenii de ştiinţă confirmă aceasta din urmă posibilitate, nu se alege praful de industria turistică, deja înfloritoare în micul nostru oraşel? Este mai bine să păstrăm misterul, fiindcă oamenii exact asta vor. Curiozitatea lor trebuie deci, satisfăcută!". Pe cînd o fotografie de la Snagov, pentru că avem un coleg de redacţie, pescar, care s-a jurat că a văzut în lacul din localitate un fel de... „verişoară a lui Nessie"?!...

Afaceri cu dinozauri

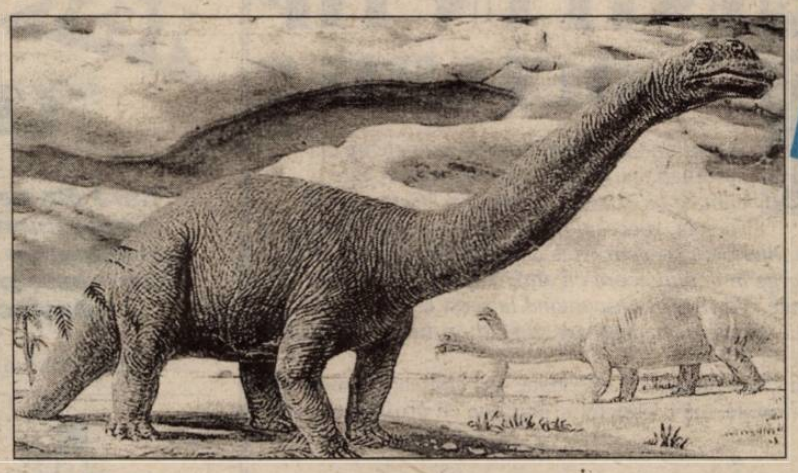

Un nou record în lumea filmului: încasări de 92 milioane de dolari cu prilejul premierei superproducţiei „O lume uitată: Jurassic Park". Film care a costat 74 milioane de dolari, Jurassic Park a stîrnit o adevărată furtună în lumea afacerilor. De exemplu, Ian Malcom „vînează" dinozauri dintr-un Mercedes, iar un autobuz cu logo-ul Burger King este mai mereu prezent pe ecran. Dinoeuforia realizează reţete publicitare de 250 de milioane de dolari şi lucrurile nu par să se oprească aici. 1600 de firme au încheiat contracte cu Spielberg, ai cărui monştri saurieni sînt prezenţi în menu-urile Burger King, pe tricouri, pe ceşti de cafea - oriunde condiţiile favorizează cursa nebunească a licenţelor care se îndreaptă spre orizontul a un miliard de dolari.

Fotografia săptămînii

În Piaţa Charles de Gaulle din Bucureşti, a apărut un obiect menit să îmbogăţească zestrea monumentală a Capitalei: CRUCEA SECOLULUI, realizare a sculptorului Paul Neagu, din Marea Britanie. Acum, zicem şi noi: de ce punem cruce „secolului" şi nu „mileniului"?! Şi, apoi, de ce acest „nasture" de bronz, aflat în echilibru precar, şi nu una din splendidele lucrări ale sculptorului Gheorghe Lucaci, unele dintre ele pitite printre boscheţii din Herăstrău?...

Erată

În numărul trecut, dintr-o scăpare de moment, numele extraordinarei noastre atlete Gabriela Szabo a apărut „botezat" cum bine s-a putut citi. Cerîndu-ne scuzele de rigoare, rămînem datori cu un miel, conform zicalei.

METEO

la sfîrşit de săptămînă

Vremea în uşoară încălzire

După răcirea de la mijlocul săptămînii, în aceste zile se va resimţi din nou o încălzire uşoară şi treptată.

Ca aspect, vremea va fi în general frumoasă. Se vor semnala înnorări temporare în cursul zilei de sîmbătă în jumătatea nordică a ţării, unde pe alocuri va ploua trecător. În rest cerul va fi variabil, iar condiţiile de ploaie reduse. Dimineaţa se va produce local ceaţă la munte şi în Transilvania.

VINERI: dimineaţa va fi încă rece... Temperaturile minime se vor încadra între 4º şi 14ºC, izolat mai mici în depresiuni. În nordul şi centrul ţării e posibil să se producă răzleţ brumă. În dimineţile următoare însă, valorile termice vor marca o uşoară creştere...

Şi temperaturile maxime vor creşte treptat. Pentru întregul interval ele se vor încadra între 18º şi 26ºC, valori uşor mai ridicate fiind de aşteptat în ultimele două zile în regiunile sudice şi vestice... *(ADRIANA SIMA - Institutul Naţional de Meteorologie şi Hidrologie).*

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 330 • ANUL XL • 18 SEPTEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 38 (2082)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 1901 ANI

Pe 18 septembrie, în anul 96, împăratul roman Domitian este asasinat ca urmare a unui complot urzit de împărăteasa Domitia. Este urmat la tron de Marcus Coccelus Nerva, 60 de ani. Acesta îi absolvă de crime pe cetăţenii expulzaţi de Domitian şi le restituie ceea ce mai rămăsese din proprietăţile confiscate. Nimic nou sub soare.

Dialog cu ARTHUR C. CLARKE despre...

CONTROLUL GRAVITAŢIEI

pagina 3

ABONAMENTE direct la redacţie!

Se pare, după răspunsul prompt al multora dintre cititorii noştri, că iniţiativa de a facilita abonamente direct la redacţia revistei „Magazin" s-a dovedit utilă. În cele din urmă, doar aşa vom fi şi veţi fi siguri că serviciul pe care l-aţi plătit va fi onorat cu promptitudine. Şi nu uitaţi! Avantajele abonării direct la redacţie nu sînt de neglijat: 1) 10 la sută reducere (numai 3500 lei pentru patru numere). 2) Posibilitatea de a vă abona pe perioada dorită de dv. 3) Cei care se abonează direct pot participa la o Tombolă a Fidelităţii şi 4) Pe întreaga durată a abonamentului sînteţi la adăpostul majorărilor de preţ ai revistei, care, din păcate, se anunţă destul de apropiate.

Fascinaţia ştiinţei

La orizontul anului 2010

Vom călători cu „Aripa zburătoare"!

Incursiune în paranormal

- Psihochirurgia, pro şi contra
- O răpire OZN lîngă podul Brooklyn

BAYWATCH

Un şirag de „perle" risipite pe o plajă

Femina Club

MODA toamna - iarna 1997 - 1998

Universuri paralele

ŞCOALA noastră cea de toate zilele DE MÎINE

COMORI din adîncul apelor

Fragmentele de porţelan datînd de pe vremea dinastiei Ming sînt o adevărată provocare pentru specialişti. Unul dintre aceştia este Francis Soto care, aşa cum se vede în fotografia reprodusă după revista „National Geographic", adaugă încă o bucăţică la ceea ce a fost, cîndva, un platou de servire realizat pe la mijlocul secolului al XVII-lea. Toate aceste fragmente, vorbind despre o cultură străveche, sînt încă nealterate de timp, culoarea albastră este la fel de vie, deşi ele au zăcut mai bine de 350 de ani pe fundul mării.

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • AMEROM • TELE 7 abc

POZITIV PE RASTER

Inventatori cu diplomă

GEORGE CUŞNARENCU

Ceva nu e în regulă, mie cel puţin aşa mi se pare. Dacă într-o piesă absurdă asemenea întîmplări ar smulge hohote de rîs printre spectatori, situaţiile uneori absurde cărora le sîntem martori zi de zi ne umplu deseori sufletul de tristeţe. Tristeţe pentru că asemenea nouă şi ei, inventatorii, ar putea spune „la ce bun"? Un ultim exemplu neverosimil, Premiile AGIR. E vorba despre acei oameni pasionaţi şi maşinăriile lor minunate, pe care de foarte multe ori revista „Magazin" a încercat să-i aducă în prim plan. Inventatori, oameni extraordinari, aşa cum am cunoscut şi eu cîţiva, unul dintre aceştia este Gheorghe Lucaci din Timişoara, altul este Căpră din Bucureşti, şi alţii şi alţii, care ar fi în stare să-şi cheltuiască toţi banii, puţinii lor bani, uneori chiar şi sănătatea pentru a da contur şi realitate unei idei mai îndrăzneţe sau doar mai neobişnuite. Inventatorii sînt acei arheologi ai ideilor pe care nu-i întîlnim la fiecare colţ de stradă şi pe care, uneori, cînd îi întîlnim, nici măcar nu-i salutăm. Nu pentru că îi ignorăm, ci doar pentru că nu-i cunoaştem. Numele lor se confundă cu un substantiv comun, cel al invenţiei lor. Îşi scormonesc mintea cu tenacitate şi nu pot să adoarmă, uneori chiar o viaţă, pînă cînd ideea lor nu devine realitate. Ei sînt, asemenea artiştilor, o categorie aparte. Pentru ei, asemenea artiştilor, se oferă nişte premii. Dar dacă artiştilor noştri li se mai oferă cîte un premiu de cîteva milioane de lei, oricum insuficient, iar celor mai norocoşi chiar 5000 de dolari, inventatorii au ajuns să fie premiaţi doar cu o bucată de hîrtie pe care scrie stîngaci cuvîntul „diplomă". Atît să valoreze, oare, o invenţie românească? Dacă unor necunoscuţi - e drept, prin tragere la sorţi - firme americane cunoscute oferă cu generozitate cîte un Chrysler doar pentru că aceia au completat un talon colorat şi unui inventator o asociaţie nu-i oferă decît o hîrtie mototolită atunci, cu siguranţă, ceva nu e în regulă. Şi nici de rîs nu e. Totuşi, avem şi un motiv de bucurie: Luni a început şcoala. Şi cum şcoală înseamnă şi educaţie rămîne speranţa mereu vie că zidurile şcolii, prea strîmte, vor face loc în viitor şi unei educaţii complexe ieşite din starea de anchilozare la care pare că e condamnată.

Biblioteca judeteana

FAN Club

Nume	Prenume	Adresa
Jackson	Michael	PO Box 6093, S-550 ob Jonkoping, Sweden
Jackson	Michael	Pera Perko, Lendkai 111, 8020 Graz, Austria
Jackson	Michael	o/c Heidi Lansito - Lerchenpfad 12,7700 Singen 1, Germany
Jackson	Michael	PO Box 394, Reading, RG6 2HH, UK
Jackson	Janet	12 Cockpen View, Poltonhall, Bonnyrigg, Midlothian, Scotland EH 19 3PG, UK
Jackson	Janet	Humbcldtstr. 1g, 76870 Kandel, Germany
Jackson	Janet	14755 Ventura Blvd No. 1-710, Sherman Oaks, CA 91403, USA

TOLBA cu scrisori

Florin Chiriac - Iaşi: Nu am cum să ştiu dacă scrisorile tale au parvenit domnului *Ray Arco*. 2) despre *RMB* mai nimic; 3)*Dune* continuă activitatea; 4) *Members Of Mayday* este proiectul mai multor trupe şi interpreţi germani de techno. „*Sonic Empire*" va fi prezentat aici dacă va face faţă concurenţei celorlalte albume!; 5) „Pop-Rock, de la A la Z" nu poate prezenta „pe sărite " (cum zici tu) numele mari în dauna celor mai puţin cunoscute! Principalul scop al paginii muzicale este acela de a vă furniza informaţii pentru mărirea culturii voastre muzicale! Este drept, „...de la A la Z" va dura cîţiva ani dar fiecare dintre voi va avea un minidicţionar muzical acceptabil; 6) propunerile pentru celelalte pagini, trimite-le redactorului şef...

Vasile Hriţcu - Iaşi: Am primit 3 plicuri de la dumneavoastră. Răspunsul este, pentru careurile trimise, „deocamdată nu", din cauza densităţii tematice nesatisfăcătoare a grilelor, subsemnatul avînd şi unele rezerve asupra ortografiei unora dintre cuvintele folosite! Nu am acel „Dicţionar Universal (n.m. sic!) al Limbii Române" şi mă îndoiesc de corectitudinea cuvintelor extrase de dvs de acolo... 2) careurile publicate în *Magazin* nu se plătesc!

Mihaela Ştancu - Bucureşti: 1) Nici eu nu stau mai bine cu informaţiile despre *Beverley Craven!* 2) adresa Fan Clubului este corectă; 3) pentru înfiinţarea unui FC *Beverley Craven* ar trebui să începi cu publicarea unui anunţ către cei care „suferă" cu tine iar apoi vin demersurile pentru obţinerea personalităţii juridice. Aştept anunţul!; 3) ai noroc, s-a rezolvat cu „*Tycoon*"! Scrie-mi şi lasă-mi un număr de telefon...

Bianca Voinea - Urziceni: Timp pentru corespondenţă în afara acestei pagini nu am! Abonamentul care acum se poate face şi la redacţie, prin talon (vezi. p.15), rămîne cea mai sigură metodă de a nu rata vreun număr al revistei noastre! Fiecare scrisoare primită nu va rămîne fără răspuns iar întîrzierea acesteia este uşor de explicat: nu eşti singura care ne scrie...

DISCURI pentru eternitate

What's Going On - MARVIN GAYE

Discul, apărut în 1971, îl surprinde pe celebrul muzician de culoare în plin lirism vocal, el povestind, de-a lungul cîntecelor acestui album, problemele sociale cu care se confruntă epoca sa. Pasajele cîntate pe una sau mai multe voci şi titlurile propuse se înlănţuie perfect graţie unor schimbări subtile de tonalitate, amestecul rezultat fiind foarte reuşit şi făcînd din *„What's Going On"* cel mai tare album al lui *Marvin Gaye!* Melodii de reţinut: *Mercy, Mercy Me", „Save The Children", „Inner City Blues", „What's Happenning Brother", „What"s Going On", „God Is Love"...*

DE TOATE, PENTRU TOŢI

● Peste o lună casa de discuri *Elektra* va edita un set de patru discuri cu melodii inedite purtînd marca *Doors!* Producătorul setului va fi acelaşi *Paul Rotschild* care a lucrat cu *Doors* şi în anii lor de glorie, *Robby Krieger, Ray Manzarek* şi *John Densmore* folosind la înregistrările prezente tehnica de vîrf a momentului! Alese dintr-un material original care depăşea 40 de ore, cele trei ore oferite acum publicului sînt grupate sub titlul *„Orange Country Suite"*...

● Noul album semnat *Oasis* se vinde într-o veselie, cu toate criticile nefavorabile ale presei! *„Be Here Now"*, apărut cu o lună în urmă, nu este, totuşi, ceea ce şi-a dorit *Noel Galagher*, acesta lucrînd deja la albumul cu numărul patru! Deocamdată *Noel* şi-a luat o vacanţă în Spania, vila sa dispunînd şi de un studio de înregistrări... În altă ordine de idei, vreau să vă spun că, potrivit celor de la *Record Industry Annual Survey* (care monitorizează casele de discuri britanice), Compania *Creation Records* este cel mai tare la categoria *indie*, încasările sale sărind de la 424000 £ la 7 milioane de £ !!! Să vă mai spun că este casa de înregistrare a celor de la *Oasis?...*

● Apropos de *Jackson - foto:* după un turneu triumfal în Germania (excelent concertul din München!) *The King Of Pop* (nu am pus ghilimelele care apar prin presa noastră...) a fost pus în faţa unei situaţii delicate la Helsinki cînd un bărbat a aruncat cu benzină pe scena pe care urma să apară *Jackson*, pregătindu-se să-i dea foc! Luat pe sus de trupele de ordine omul a invocat în apărarea sa motive religioase, acuzîndu-l pe solist că duce tineretul într-o direcţie greşită?!? Cum se vede, nebuni sînt peste tot...

Top Estival

Este ultima ediţie a acestui top. Începînd de săptămîna viitoare vom publica alternativ un top al albumelor şi unul al singles-urilor. Aşteptăm în continuare propunerile voastre...

1. I'll Be Missing You - Puff Daddy & Faith Evans
2. Everybody - Backstreet Boys
3. Summertime - C - Block
4. Cu When U Get There - Coolio
5. Samba de Janeiro - Bellini
6. Do You Know What It Takes - Robyn
7. My Side Of Town
8. When The Come Into Town
9. Caramba - Rodriguez
10. Not Tonight - Lil'Kim

Albumul Săptămînii

La Backstreet's Back - BACKSTREET BOYS

Nick, Brian, Kev, Howie şi A.J. au făcut şi de această dată o excelentă propaganda muzicii de calitate şi nici că ne pasă că a fost vizat exclusiv aspectul comercial! *„Everybody"* face acum concurenţă unui alt single semnat Backstreet Boys - *„Quit Playing Games"* care încă se mai află în primele 40 din Hot 100 din *Billboard* iar pentru luna viitoare este anunţată lansarea celui de-al doilea extras pe single de pe noul album - balada *„All That I Have To Give"*, toate pregătirile fiind deja încheiate! Inevitabile recomandări s-au oprit asupra melodiilor *„As Long As You Love Me"*, *„Hey, Mr. DJ"*, *„Like A Child"*, cronicarul acordînd un plus variantei propuse de Backstreet Boys a mai vechiului succes semnat *PM Dawn* - *„Set Adrift On Memory Bliss"*! Un album „şcoală" pentru trupele noastre care fac primii paşi! Şi încă ceva: lăsaţi baltă toate pseudovariantele folclorice care abundă şi inundă scenele noastre...

DON CORNELL

Celebru enterteiner al anilor '50. S-a născut pe 2.3.1924. La sfîrşitul anilor '30 îl găsim cîntînd cu diferite grupuri, instrumentul său preferat fiind chitara. Perioada 1950-1955 este cea mai fastă din cariera sa, enciclopediile consemnînd mai multe hituri intrate în primele zece locuri ale topurilor de pe ambele maluri ale Atlanticului: *„It Isn't Fair"* (1950), *„I'll Walk Alone"* (1952), *„I'm Yours"* (1953), *„Hold My Hand"* (1954) şi *„The Bible Tells Me So"*. Din 1960 s-a orientat exclusiv spre teatru...

BILL COSBY

Data naşterii: 12.7.1938. Profesia: showman! Excelent actor de teatru şi film, specializat pe comedie, celebru realizator de emisiuni de divertisment de televiziune, *Bill Cosby* a fost aruncat în groapa cu lei de către *Alexander Scott*, cel care i-a oferit şansa de a juca în serialul TV *„I Spy"*, fapt care a făcut senzaţie la acea oră dată fiind absenţa de pe ecrane a starurilor de culoare...

Din 1969 realizează *„Bill Cosby Show"* care, cu mici întreruperi, a continuat pînă în prezent (urmăriţi posturile germane?), în emisiune *Cosby* interpretînd şi unele dintre hiturile sale, cel mai cunoscut dintre acestea fiind *„Little Ole Man (Uptight-Everything's Alright)"* - din septembrie 1967. Cu cinci premii *Emmy* şi nouă *Grammy* la activ *Bill Cosby* rămîne unul dintre cele mai mari nume din ceea ce numim de obicei show-business...

POP-ROCK, de la A la Z

PIERRE COSSO

Solist italian de origine algeriană. S-a născut pe 24.9.1961. A devenit un star al tinerei generaţii în urma serialului TV *„Cinderella"*. În martie 1987 ajungea Number One în topurile din Germania şi din Ţările de Jos cu *„Stay"*, duet cu *Bonnie Bianco* iar şapte luni mai tîrziu *„Face Your Life"* îi mai rotunjea contul din bancă. Din păcate, totul s-a dovedit a fi, şi de această dată, doar un banal foc de paie, *Cosso* revenind în anonimat...

Pagină realizată de MARIAN MINCULEŞCU

Calendar

19.09 - 25.09

19 - Bill Medley (1940, Righteous Brothers), John Coghlan (1946, Status Quo), Lita Ford (1958), Cass Elliott (1943, The Mamas And The Papas) 20 - Nuno Bettencourt (1966, Extreme), Ben Shepperd (1968, Soundgarden) Matthew şi Gunnar Nelson (1967, Nelson); 21 - Markus Grosskopf (1965, Halloween), Leonard Cohen (1934), Timmy T (1967), Phil Taylor (1957, Motorhead), Don Felder (1947, Eagles); 22 - Joan Jett (1959), David Coverdale (1951); 23 - Julio Iglesias (1943); Ray Charles (1930); Bruce Springsteen (1949); Ben E. King (1938); 24 - MC Miker G (1967); 25 - Declan Donnell (1975, PJ & Duncan).

Săptămînalul Magazin este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrala: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Margărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica, Maria Rădoi (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr:
Şerban Filip
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament),
Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

Dialog cu Arthur C. Clarke despre...

CONTROLUL GRAVITAȚIEI

GEORGE CUȘNARENCU

I se poate reproșa cercetătorului, Arthur C. Clarke, cel care și-a imaginat plasarea sateliților pe orbite geostaționare, că a făcut și predicții care nu s-au realizat pînă la sfîrșitul acestui mileniu. Una dintre acestea se referă la misiunile umane pe Jupiter care sînt încă un deziderat, deși sonda spațială „Galileo" a transmis primele fotografii ale sateliților lui Jupiter. Ideile vehiculate acum 30 de ani în scenariul filmului „2001. Odiseea spațială" sînt greu de realizat în cei trei ani care au mai rămas pînă în anul 2000, chiar dacă ar fi să ne gîndim numai la computerul „Hal". Dar toate acestea nu par a-l deranja pe marele vizionar al acestui secol care este Arthur C. Clarke. Dintr-o discuție purtată pe Internet, și reprodusă în revista de știință „Discovery" sub semnătura lui Fred Guterl, aflăm că scriitorul nu a încetat să viseze, că încă se gîndește la noi forme de energie și la noi instalații cosmice, chiar dacă a împlinit 80 de ani.

Arthur C. Clarke: „Adevărul este că m-am săturat să vorbesc despre călătorii spațiale, am scris despre asta duzine întregi de cărți. Și, totuși, dacă e vorba despre o nouă eră spațială, o eră a nu-știu-ce, atunci aceasta va fi cu siguranță legată de o nouă revoluție a energiei. Este vorba despre așa numita *fuziune* rece, care nu e nici fuziune și nici prea rece nu e. În fine, există laboratoare în toată lumea, există patente peste tot. Și urmarea acestei preocupări intense va fi un nou sistem de propulsie. De aceea nu mă mai interesează rachetele reutilizabile folosite azi. Rachetele vor fi pentru spațiul cosmic cam același lucru ce au fost baloanele pentru zborul atmosferic. Există la unii cercetători ideea folosirii unei energii care vine din spațiu, numită „energia zero" (zero-point energy, s.n.). Dar, evident, pînă la punerea în practică a acestei teorii va mai trece ceva timp. Pînă atunci toți băieții ăștia de la NASA care lucrează la rachetele cu combustibili „calzi" vor trebui să-și piardă slujbele și vor dispărea și oamenii care fac cu mîna la rachetele care se înalță spre cer. Eu zic că mai e nevoie de un deceniu pînă cînd această nouă formă de energie să-și găsească aplicații. Mai sînt însă niște probleme: întîi să fim siguri că această energie există, apoi să știm cum să o manevrăm și cum să o controlăm. Una din cele mai speculative forme de propulsie este cea numită *controlul gravitației*. Ceva interesant a fost realizat în Finlanda. O fi o fraudă, o fi real, deocamdată nu știu. Un colectiv de cercetători au reușit reducerea gravitației în apropierea unui cub din material supraconductor care se rotea cu viteză. Un efect slab, dar slabe au fost și efectele primelor experimente nucleare".

- Ce predicții faceți pentru deceniul următor?

Arthur C. Clarke: „La puțin timp după ce mi-a apărut cartea *3001. Odiseea finală*, am aflat că MIT (Institutul de cercetări tehnologice din Massachussetts, s.n.) a inventat deja un aparat informatizat numit „al strîngerii mîinii", în stare să schimbe tot felul de informații atunci cînd doi oameni își strîng mîinile. Aplicația ar putea fi foarte bună în cazul invitației la cină, adică la mine acasă sau la tine acasă. Lăsînd gluma la o parte, un alt lucru la care mă gîndesc tot mai serios este *liftul spațial*. E vorba despre un cablu care va lega Pămîntul de un satelit geostaționar. Pe acest cablu oricine va ajunge foarte ieftin în cosmos, o călătorie dus va costa doar o sută de dolari, iar una dus-întors doar 10 dolari pentru că recîștigi 90 la sută din energie la întoarcere. Singura problemă este din ce va fi construit acel cablu, în așa fel încît să reziste. O posibilitate poate fi cea imaginată de Richard Smalley de la Universitatea Rice care a făcut nanotuburi (tuburi de zeci de ori mai subțiri decît firul de păr, s.n.) din Carbon 60."

- Care este prioritatea noastră în Sistemul Solar?

Arthur C. Clarke: „Fără nici o îndoială, Marte. Dar, după părerea mea, nu acesta e drumul pe care trebuie să mergem" (Clarke se referă la recenta misiune Pathfinder pe Marte, s.n.)

Dacă își închipuie cineva că Arthur C. Clarke se plictisește în Sri Lanka, țara în care s-a stabilit în 1956, se înșeală. În martie, acest an, i-a apărut pe piață lucrarea ***3001. Odiseea finală*** *terminată anul trecut. Și numai pentru a-și gestiona corespondența electronică sosită prin E-mail, Clarke și-a angajat a opta secretară. Cît despre „controlul gravitației", e bine de știut că avem și noi specialiști care lucrează la acest proiect. Despre aceștia, însă, într-un număr viitor.*

La orizontul anului 2010

Vom călători cu „Aripa zburătoare"!

Războiul giganților aviației comerciale mondiale, americanul Boeing și europeanul Airbus Industrie, nu cunoaște nici un armistițiu, fie el și temporar, nici măcar o clipă în care cei doi rivali să-și mai tragă sufletul! Ca răspuns la provocarea pe care, de ani buni, Boeing o... flutură în văzduhul lumii sub indicativul „Boeing 747", celebrul „Jumbo-Jet", Airbus Industrie a proiectat versiunea superioară lui „A-300", un cvadrireactor, „A-3XX", cu care speră să concureze redutabilul adversar american. „A-3XX" - a cărui comercializare va începe către 2002-2003 - va putea să transporte 555 de pasageri, față de numai 420, cît poate transporta actualul „B-747", seria 400. Dar, cu aceste două aparate, limitele constructive ale aviației „clasice" par să fie atinse - orice salt peste dimensiunile actualilor „mamuți zburători" ridică obstacole aproape imposibil de depășit. Ca dovadă, constructorul american a renunțat oficial să realizeze un nou derivat din „Jumbo-Jet", cu 500-700 de locuri, cu care să concureze viitorul „A-3XX"... Ce obstacole se ridică în calea unor aparate de zbor cu dimensiuni tot mai mari și ce surprize va oferi, la orizontul anilor 2010, competiția celor doi coloși aeronautici?

ADRIAN HOAJĂ

Anunțul oficial al concernului american n-a prea surprins pe nimeni. Pe de o parte, fiindcă motivul invocat de *Boeing* - „lipsa", chipurile, unei piețe pentru aparate comerciale de 500-700 locuri - este clasicul pretext de care s-a servit gigantul din Seattle pentru a... „lăuda" (de fapt, contracara prin publicitate negativă) orice nou produs lansat de *Airbus Industrie* și prezentat companiilor aeriene. Pînă aici - nimic nou sub Soarele concurenței acerbe pentru acapararea piețelor de desfacere, atîta vreme cît s-a constatat că, departe de a se resemna, de fiecare dată cînd invoca acest motiv, *Boeing*, în cel mai mare secret, proiecta, testa în laboratoare și realiza în halele de producție aparatul cu care înfrunta - după numai cîteva luni sau cel mult cîțiva ani - oferta similară a europenilor!

Pe de altă parte, legile aerodinamicii arată că, dacă dorim sporirea masei avioanelor, trebuie să ținem seama de ceea ce se numește *efectul de scară*. Altfel spus, dacă dublăm dimensiunile unui avion, sîntem obligați să-i mărim masa de șase ori, ceea ce are ca rezultat creșterea inerției avionului de șaisprezece ori! Astfel, dacă vrem să menținem actualele viteze de decolare și aterizare așa încît viitorul avion să poată utiliza în siguranță pistele de pe aeroporturile prezentului, ar fi nevoie de aripi de dimensiuni enorme întrucît portanța - care echilibrează greutatea unui avion - este în funcție de suprafața aripilor și de viteză. La o masă ce ar depăși masa unor „B 747-400" sau „A-3XX", dacă nu se sporește viteza de zbor, este obligatorie creșterea suprafeței aripilor. Să adaugăm că, în aceeași ordine de idei, va trebui să dotăm super-avionul și cu sisteme de guvernare capabile să asigure stăpînirea, conducerea aparatului în deplină siguranță, cu atît mai mult cu cît este necesar să fie învinsă creșterea enormă a inerției... Pe scurt, toate acestea conduc la ceea ce constructorii de avioane denumesc a fi „limita genetică" a formei clasice a avioanelor.

Și totuși, *Boeing* nu a depus armele, fapt, de altfel, recunoscut și de responsabilii concernului - după cum au lăsat să se înțeleagă unele publicații nord-americane. După cîte se pare, *Boeing* are intenția de a promova, către 2009-2010, un avion-gigant cu 800 de locuri, dezvoltat pe baza unui concept revoluționar - nedezvăluit! - presupus a fi cel al *aripii zburătoare*. Potrivit acestui concept, cabina pasagerilor (fuselajul clasic) „dispare", ea fiind înglobată chiar în imensa aripă - care este, deopotrivă, aripă și fuselaj. Dacă, după cum se știe, la avioanele actuale, „clasice", aripile sînt supuse fenomenelor de flexiune care se pot suprapune altor fenomene aerodinamice, avînd drept rezultat final chiar o eventuală/posibilă rupere; în cazul *aripii zburătoare* nu mai există acest risc întrucît aripa-fuselaj este rigidă. Un prototip fără pilot, cu o anvergură de 5 m, este deja realizat de NASA în colaborare cu Universitatea Stanford (Palo Alto, California) iar rezultatele la care se va ajunge în urma testărilor, dacă vor fi concludente, vor conduce la acordarea unui buget de 100 milioane dolari pentru fabricarea a două aparate, tot la scară redusă (un sfert), dar care vor putea fi pilotate. Începînd din 1999, ele vor servi la stabilirea caracteristicilor de zbor - gamă de viteze, altitudine maximă și minimă, accelerări la decolare, stabilitate, manevrabilitate la diferite regimuri de zbor etc. Și se crede că, dacă totul va merge bine, o astfel de aripă zburătoare comercială va intra în serviciu începînd din ultimii ani ai primului deceniu al secolului viitor!...

Descoperire

Cea mai îndepărtată galaxie din Univers

O echipă internațională de astronomi a descoperit recent galaxia cea mai îndepărtată reperată pînă în prezent, la o distanță de cca 13 miliarde de ani-lumină de Terra, a anunțat la 30 iulie a.c. agenția spațială americană. Estimările cele mai competente au fixat vîrsta Universului la aproximativ 14 miliarde de ani, ceea ce înseamnă că nou descoperita galaxie este și cea mai tînără dintre cele cunoscute pînă acum. Rezultă astfel că ea s-ar fi format cu mai puțin de un miliard de ani după faimosul *Big Bang*, gigantica explozie considerată drept actul de naștere a sistemului nostru intergalactic.

Imaginea acestei galaxii, realizată prin combinarea imaginilor surprinse de telescopul spațial *Hubble* cu cele obținute de observatorul *Keck* din Mauna Kea, Hawaii, este cea a unei aglomerări de stele enorme.

„Sîntem fascinați de posibilitatea ce ni s-a oferit de a fi martorii primelor etape din construcția unei galaxii care ar putea deveni la fel de mare ca și Calea noastră Lactee", spune Garth Illingworth de la Universitatea californiană *Santa Cruz*, unul dintre autorii descoperirii. „Acest obiect este într-un fel o cheie permanentă pentru descifrarea fenomenelor care se petrec în galaxiile tinere și oferă o excepțională imagine a evenimentelor ample care se succed în cursul formării galaxiilor", adaugă el.

Conform agenției NASA, galaxia în cauză este situată la o asemenea distanță de Pămînt încît, în mod normal, ea ar fi trebuit să fie invizibilă pentru noi, ba chiar și pentru niște „ochi" atît de puternici precum cei ai telescopului *Hubble*, aflat pe o orbită circumterestră. Numai un fericit concurs de împrejurări a permis astronomilor de la NASA și colegilor de la ESA (Agenția Spațială Europeană) să „prindă" o imagine fugară. În mod cu totul excepțional, „tînăra" galaxie s-a aflat într-o poziție de aliniere cu un roi de alte galaxii imense, situate la 5 miliarde de ani-lumină de Terra - și care, conform previziunilor lui Einstein din teoria relativității, au amplificat lumina emisă de galaxia îndepărtată, făcînd-o astfel vizibilă pentru *Hubble*. (ARPRESS)

Un pas spre teleportare?

Un grup de fizicieni din Paris sînt de părere că au făcut un pas, mic pentru ei, dar „mare pentru umanitate", spre ceea ce în serialul S.F. „Star Trek" se numește teleportare, acea posibilitate de a muta oamenii dintr-un loc în altul. Acest lucru a fost posibil prin studierea particulelor atomice. Există, afirmă specialiștii, perechi de particule în care fiecare element poartă informații despre celălalt, adică fiecare particulă „știe" totul despre cealaltă și invers. Ei bine, teleportarea ar putea funcționa în momentul în care fiecare pereche ar putea fi desperecheată în elementele componente pentru ca, în final, să se poată citi informațiile ambelor părți. „Vrem să demonstrăm că o oarecare formă de teleportare va fi posibilă în curînd" a declarat șeful colectivului de fizicieni, Michel Brune. Asta e și ideea în acest domeniu fascinant al cunoașterii: dacă cineva și-a imaginat teleportarea, chiar dacă, deocamdată, doar în cărți și filme, atunci, cu siguranță, cineva o va transforma, într-o bună zi, în realitate. Altfel nu se poate!

Satelit american de observații terestre

Satelitul american Lewis, destinat observării suprafeței terestre, a fost lansat recent de la baza aeriană Vandenberg din California. Plasat pe orbită de o rachetă LMLV-1 de fabricație Lockheed Martin, Lewis se înscrie în programul NASA „Misiune - planeta Terra", destinat studierii oceanelor, solului, aerului și vieții terestre. „Sistemele de la bordul lui Lewis permit specialiștilor mediului să distingă diferitele tipuri de vegetație și să determine sănătatea acestora cu o precizie mult mai mare decît a măsurătorilor efectuate pînă astăzi de la bordul sateliților și avioanelor", a prezentat misiunea prof. Diane Wickland, unul dintre responsabilii acesteia. Lewis va mai măsura „cu mult mai mare precizie cantitățile de apă provenind din topirea zăpezilor în timpul primăverii, repartiția la suprafața solului și compoziția sedimentelor în apele litorale", a specificat ea. Printre eventualele aplicații comerciale ale satelitului figurează, mai ales, supravegherea poluării, observarea zonelor habitat-ului speciilor de animale pe cale de dispariție sau productivitatea agricolă și forestieră.

O nouă enigmă antropologică!

Uneltele de piatră descoperite în valea Gona (Etiopia), cu o vechime de 2,6 milioane de ani, sînt printre cele mai vechi unelte cunoscute pînă în prezent. Ele sînt, însă, foarte evoluate pentru această vechime impresionantă, corespunzînd unei tehnici de șlefuire mult mai recente, specifică zonei tanzaniene Olduvai, unde au fost descoperite unelte cu o vechime de 1,8 milioane de ani. Uneltele din piatră descoperite la Olduvai sînt atribuite de specialiști speciei Homo habilis. Cine a cioplit atunci uneltele descoperite în Etiopia? Paleoantropologii au luat în calcul trei „candidați": Homo habilis, Homo rudolfensis, Homo ergaster. Cu toate acestea, vechimea și locul de difuziune nu corespund vechimii de 2,6 milioane de ani. Iată de ce paleantropologii americani apreciază că uneltele de piatră descoperite în Etiopia nu sînt confecționate de reprezentanți ai speciei Homo, ci de australopithecii care conviețuiau împreună cu aceștia în savană, cu 2,6 milioane de ani în urmă! Să fie, oare, australopithecii mai... umani decît se credea inițial? Sau aceste unelte au fost realizate de un hominid mai evoluat care nu a fost încă identificat pe scara evoluției? Încă o enigmă se adaugă astfel procesului evoluției omului...

Psihochirurgia

PRO și CONTRA

Tehnici incredibile

MIHAELA DOROBANȚU

Guy Lyon Playfair se declară satisfăcut de capacitățile paranormale ale lui Zeca, mai ales după ce l-a văzut practic frîngîndu-i gîtul unui pacient, pe care l-a apucat cu brațele într-o poziție cunoscută ca ucigătoare, dar după care pacientul a revenit zîmbitor la sol, vindecat de dureri și aranjîndu-și cravata! Cea mai importantă relatare provine de la o doctoriță, absolventă a unei prestigioase universități braziliene și care se pregătea pentru doctoratul în psihiatrie.

Participînd la o operație a lui Zeca, ea a putut remarca doar tava cu instrumente tipice pentru intervenții asupra cartilajelor și oaselor mici. Neputînd însă vedea mai nimic din cauza cearceafului ridicat de asistente în fața patului pe care se afla pacientul, ea s-a apropiat și l-a întrebat pe Zeca dacă, medic fiind, poate „trece dincolo" și dacă poate urmări operația pe viu.

Primind permisiunea, ea a constatat că era vorba de un pacient de 38 de ani, cu diagnosticul „tulburări cardiace". A mai observat că o incizie fusese deja practicată imediat sub zona costală.

Zeca a luat imediat o pensă și a detașat o bucată de țesut pe care a aruncat-o într-un vas metalic. Apoi, ceea ce au putut vedea ochii doctoriței a fost că Zeca pur și simplu a presat cele două porțiuni separate prin incizie, pînă cînd acestea... s-au lipit la loc! După care a luat un plasture și s-a pregătit să acopere rana. Doctorița i-a cerut permisiunea să vadă încă o dată locul operației. Cu un zîmbet, Zeca i-a făcut loc. Și ea a văzut rana perfect închisă, o simplă dungă roșiatică marcînd locul în care fusese făcută incizia.

„Ți-a fost clar că Zeca îl deschisese pe acel om?" a întrebat-o Playfair. Răspunsul a fost afirmativ. Mai mult, ea a spus că vorbește ca medic și nu din punctul de vedere al unui medium, sau al unui practicant al spiritismului. A mai adăugat că în timpul operației pacientul dăduse semne evidente de suferință, dar că Zeca ceruse imediat asistenței să spună o rugăciune și să se concentreze. Ceea ce... a ajutat!

Mai mult! La sfîrșitul ședinței, cînd atmosfera era destinsă, un tînăr s-a apropiat de Zeca și i-a arătat un semn din naștere, un fel de pată deasupra pectoralului stîng. Zeca a zîmbit și l-a întrebat dacă vrea să i-o scoată, asigurîndu-l că oricum nu era nimic periculos.

La răspunsul afirmativ al tînărului, a luat un scalpel și dintr-o singură mișcare, i-a tăiat „pata". Apoi a pus degetul pe rană și a apăsat ușor. Evident că nu a mai fost vorba nici de copci, nici de cine știe ce cusături.

AMINTIRILE S-AU ȘTERS DIN MEMORIE

DAN D. FARCAȘ

În dimineața zilei de 29 aprilie 1991 Richard și Dan o răpesc pe Linda, care tocmai își condusese băiatul la școală, și o duc cu mașina într-o „plimbare" în care își propun să se lămurească dacă ea este sau nu „extraterestră". Linda încercase să se opună dar cei doi folosesc forța față de ea, apoi o întreabă „pentru cine lucrează, pentru ce agenție", cum de a reușit să urce în raza aceea, de unde vin creaturile cu care a fost văzută, pe ce principii funcționează nava lor ș.a.m.d. La un moment dat Dan se răstește la Linda spunîndu-i să nu mai facă pe nevinovata, deoarece făcea exact aceleași mișcări ca și cei trei omuleți, deci trebuie să fie una „de-a lor". Ultima problemă pe care cei doi au dorit s-o știe neapărat de la Linda era dacă omuleții i-au văzut sau nu, ceea ce denota starea de debusolare emoțională în care se aflau.

Deși Richard și Dan au dus-o pe Linda acasă și și-au cerut scuze pentru deranjul pricinuit, ea și-a dat seama că nu mai era în siguranță nicăieri. În 17 mai a avut loc o nouă tentativă de a fi forțată să poarte o discuție cu cei doi. De această dată a reușit să scape, dar stresul ei ajunsese aproape la paroxism.

În 17 septembrie 1991 Dan îi mai trimite o scrisoare lui Budd Hopkins. În scrisoare sînt incluse scuze pentru comportamentul brutal față de Linda, ca și schițarea unei explicații. În primăvară, toți cei trei martori ai răpirii Lindei Cortille au început să aibă sentimentul că în noaptea aceea s-au mai

O răpire OZN lîngă podul Brooklyn

petrecut și alte evenimente, care li s-au șters din memorie. Între altele toți trei își aminteau cuvîntul „nisip", însoțit de „flash"-uri ale unor imagini deocamdată neînchegate. Se hotărăsc să nu-și povestească unul altuia nimic ci, pentru a nu se influența, să scrie fiecare pe hîrtie fragmentele reamintite și să se întîlnească apoi citindu-și-le reciproc. Rezultatul întîlnirii, la 13 mai, a fost șocant. Toți trei își aminteau că în noaptea aceea ajunseseră pe o plajă, unde au văzut-o pe Linda, cu cei trei omuleți, săpînd, cu niște lopățici lungi, nisipul, scoțînd mostre pe care le puneau în cutii. La un moment dat Linda s-a apropiat de cei trei oameni, purtînd în mînă un peștișor mort, spunîndu-le „priviți ce ați făcut". Cei trei întreabă cine este ea, iar unul dintre omuleții cenușii răspunde: „Ea este Doamna Nisipurilor". La scurt timp se văd din nou înapoi la automobilul lor, căznindu-se să-l dea jos pe „cel de al treilea" de pe capota mașinii, unde nimeni nu-și amintea cum ajunsese. Recunoșteau că povestea era o aiureală, dar puteau oare visa toți trei același vis, ori să aibă toți trei același delir? Dorința de a lămuri cele întîmplate era motivul pentru care au vrut să vorbească cu Linda în 17 mai, dar ea a reușit să scape.

Budd Hopkins, fără să-i arate scrisoarea Lindei, o supune la o nouă regresie hipnotică în care și ea își va aminti scena de pe plajă, aproape exact ca în scrisoarea lui Dan. Înțelegînd valoarea crucială a acestei confirmări, Budd Hopkins aranjează o ședință, înregistrată pe casetă video, în prezența Lindei și a altor doi martori. La început se derulează caseta audio pe care era înregistrată relatarea obținută prin regresie hipnotică. Apoi este citită scrisoarea lui Dan. Deși Budd resimțea un sentiment de vinovăție expunînd-o pe Linda astfel, considera confirmarea obligatorie. Istoria era atît de incredibilă încît sigur va fi atacată în viitor și era nevoie de mărturii cît mai solide. Evident, Linda reacționează emoțional, într-o manieră imposibil de regizat. Între altele nu-și poate stăpîni mimica la afirmația din scrisoarea lui Dan că „ea ne-a mințit", „ea este una dintre ei".

Istoria din păcate nu s-a oprit aici, Dan și Richard încercînd (și reușind în cele din urmă) s-o răpească din nou pe Linda, în tentativa de a afla de la ea ce s-a petrecut de fapt.

(Va urma)

PUBLICITATE

NOU

Puișorul virtual din Japonia, acum și în România!

Pasiunea pentru „Smart Chick" cuprinde lumea întreagă!

Până astăzi s-au vândut peste 3 milioane de exemplare pe lună în toată lumea, dar ar fi necesară o cantitate dublă pentru a satisface toate cererile. De câteva luni cozi interminabile sunt în fața magazinelor din Japonia, Statele Unite, Elveția, Franța, Anglia etc. Care este motivul ce-i face pe acești oameni să-și piardă timpul și chiar nopțile pentru a-și cumpăra acest mic computer?

Cine este Smart Chick?
Smart Chick este un puișor virtual, care trăiește într-un computer mic de forma unui ou.

De unde vine Smart Chick?
Puișorii Smart Chick ies dintr-un ou, după ce au făcut o lungă călătorie prin Cyberspace și au ajuns pe... Pământ.

Ce poți să faci cu un Smart Chick?
În primul rând să-l îngrijești hrănindu-l regulat (cu mâncare virtuală!) protejându-l de soare sau ploaie, făcându-i curățenie, dându-i educație. Și apoi poți să te joci cu el, având 2 tipuri de jocuri la care participă cu foarte mare bucurie. Dar în funcție de educația primită, în câteva zile, Smart Chick poate deveni repede un puișor obraznic cu propriile capricii și cu o personalitate încăpățânată.

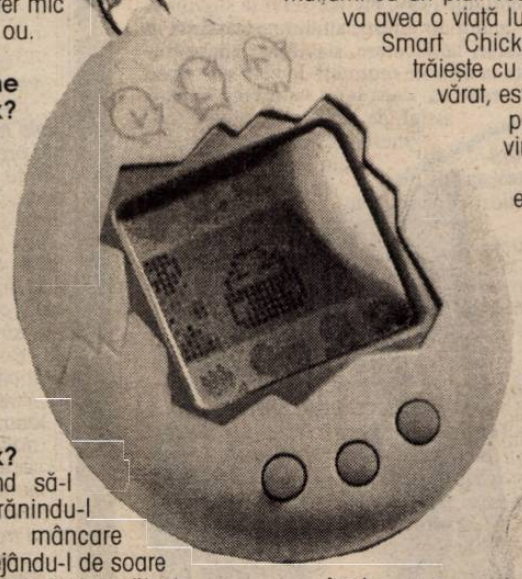

Smart Chick simulează comportamentul unui puișor. Solicită în permanență grijă și dragoste. Dacă îl hrănești regulat, te joci cu el, îi cureți colivia, etc., el îți va mulțumi cu un piuit vesel și va avea o viață lungă. Smart Chick nu trăiește cu adevărat, este un puișor virtual, ce există într-un minicomputer în formă de ou. În primele 2 luni au fost produși și vânduți în Japonia peste 500.000 de Smart Chicks. Acest număr mare n-a reușit să satisfacă nici pe departe cererea. Astfel, prețul puișorului a crescut până la 500 USD pentru un Smart Chick. Pe data de 24 ianuarie la Tokyo s-a format o coadă de peste 2000 de oameni în fața Ginza Shopping District, când s-a aflat că magazinul urmează să fie aprovizionat cu Smart Chick. Mulți cumpărători și-au petrecut noaptea în fața magazinului. Nu doar copiii se joacă cu Smart Chick ci și adulții s-au îndrăgostit de micuța pasăre. Există firme unde ședințele sunt întrerupte atunci când un Smart Chick trebuie hrănit. O profesoară s-a oprit în timp ce dădea un interviu la televiziune, scoțând Smart Chick-ul din buzunar și scuzându-se cu un zâmbet că trebuie să-și hrănească puișorul. De acum există și în România un număr limitat de Smart Chicks posibil de achiziționat.

Copilul Dvs. insistă să-i cumpărați un animal domestic? Încredințați-vă că-l dorește într-adevăr, că poate avea grijă de el și nu e numai un capriciu de moment, luându-i mai întâi un Smart Chick.

Dacă vreți să vă distrați, să vă amuzați sau numai să alungați singurătatea, procurați-vă un Smart Chick!
Comanda se poate face prin cuponul de mai jos.

☎ **210.31.65,**
de luni până vineri,
între 9⁰⁰–17⁰⁰.

Bon de Comandă
de trimis la
ROM DIRECT IMPEX - SRL
CP 10-24, București,
cod 72200

DA, mă interesează oferta Dvs. de cumpărare a puișorului virtual.
Vă rog, deci, să-mi expediați:
- ❑ 1 puișor virtual Smart Chick la prețul promoțional de 149.990 lei + taxe poștale;
- ❑ 2 puișori virtuali Smart Chick la prețul promoțional de 279.980 lei + taxe poștale (economisesc astfel 20.000 lei);

Se livrează cu instrucțiuni detaliate de folosire.

Prețul din ofertă este valabil numai 30 de zile de la apariția anunțului.

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR, FOLOSIND NUMAI DATELE DIN BULETINUL DE IDENTITATE

Nume: .....
Prenume: .....
localit: .....
OP .....
str. .....
nr. .....bl. .....sc. .....ap. .....
tel .....
jud/sect .....
cod .....
Data nașterii:
ziua __ luna ___anul____

HK08199N /PR97092060

Pentru comenzi en gros (minim 50 de bucăți Smart Chick) vă rugăm să ne contactați la telefon: 210.31.65., sau în scris la adresa de mai sus.

PUBLICITATE

ŞCOALA noastră cea de toate zilele DE MÎINE

ALEXANDRU MIRONOV

Lumea este repede-schimbătoare, aşa cum nu a fost niciodată în istoria ei. Fenomene de necrezut, cu un deceniu în urmă, se fac astăzi simţite peste socialul omenirii. O mulţime - încă - numărabilă, acum de circa 5,7 miliarde de locuitori, lo-l2 miliarde, la sfîrşitul secolului viitor - oameni care trăiesc, volens-nolens, împreună (pe aceeaşi planetă), respiră aerul aceleiaşi planete, mănîncă resursele regenerabile, ale uscatului şi apelor aceleiaşi planete şi se nasc, iubesc, mor - la suprafaţa aceleiaşi planete, de fapt casa noastră. O societate a speciei Homo Sapiens care întinereşte deceniu cu deceniu (mai ales datorită exploziei demografice a "Lumii a treia") şi se înţeleptşte pe zi ce trece, dărîmîndu-şi ziduri de Berlin, rezolvîndu-şi problemele de hrană şi sănătate, globalizînd informaţia şi cultura. Un sat planetar care îi are, în viaţă, pe 95% din savanţii, scriitorii, oamenii de cultură din întreaga istorie - cu toată cascada de creaţii, descoperiri, invenţii şi - deci - transformări rapide pe care acest grup de antemergători îl impun civilizaţiei noastre.

In această pagină vom vorbi despre şcoala sfîrşitului de mileniu. **Dar pentru că şcoala clasică nu mai este de ajuns nevoilor de învăţare ale *miliardelor de studenţi permanenţi* care *sîntem şi pentru că inerţia acestui sistem educaţional este uriaşă, vom prezenta doar cîteva exemple de unităţi educative din afara celor patru pereţi ai clasei, din spatele şi de dincolo de catedră şi tablă.***

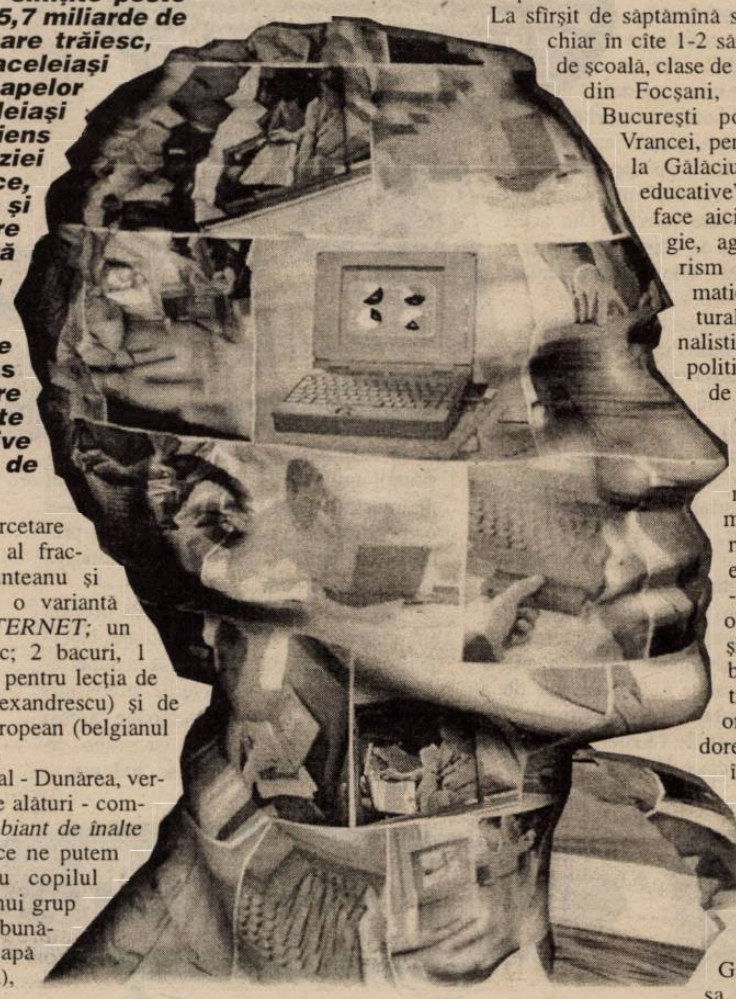

Fundaţia SocRaTeE

Societatea de Radio şi televiziune pentru educaţie la distanţă înseamnă o încercare de exploatare a audiovizualului în favoarea educaţiei prin unde radio. Concret, în ţară funcţionau (sau aveam potenţial de funcţionare) peste 100 de posturi TV particulare, peste 180 de posturi de radio particulare şi peste 800 de „cablişti" - în ale căror emisiuni *educaţia îşi are oricînd loc.*

Fundaţia SocRaTeE - pentru care lucrează pedagogi, psihologi, sociologi, oameni de radio şi televiziune, informaticieni - „fabrică" seriale de *radio-lecţii* şi *tele-lecţii* (fiind subvenţionată de GELSOR S.A., o societate de brokeraj) pe care le oferă gratuit posturilor de radio şi televiziune interesate să le difuzeze. Exemple de „lecţii": „Politeţea, a 10-a artă", „Tînărul fermier", „Mierea-aliment viu", „Piaţa de capital", „Meditator la literatura română", „Poveşti de aur", „Poveştile lui Creangă", „Automobilul tău", „File din patrimoniul naţional", „Societatea civilă", „Lecţia de democraţie", „Planete", „Bionica", „Misiunea Marte" - fiecare lecţie avînd la sfîrşit o „temă pentru acasă" (răsplătită cu premii!), peste 25 de ore de emisie Ra-TV fiind deja disponibile, alte 10 ore se află în lucru.

Pentru informatică, în fapt pentru democratizarea ei, informaticieni de renume lucrează la un set de programe educaţionale pe care le vor prelua sistemele „Computere pentru licee" (iniţiat de Fundaţia SOROS; în funcţiune la peste 300 de şcoli) şi INFOTIN (al Ministerului Tineretului şi Sportului).

SocRaTeE este deci o idee - aplicată - de „lărgire" a şcolii, folosind audiovizualul şi pasiunea pentru PC-urile care cîştigă permanent teren. Încurajînd deci evoluţia şi consolidarea audiovizualului românesc, Fundaţia SocRaTeE propune folosirea lui şi pentru informaţie - formare-educaţie, aşa cum, de altfel, se întîmplă şi în multe alte ţări ale lumii.

Atlantikron

Cu 8 ani în urmă un cenaclu de Science Fiction din Cernavodă, cu numele de mai sus, păstorit de un excepţional profesor de limba română, pe numele său, Aurel Cărăşel (mă mîndresc că mi-a fost elev!), a luat în stăpînire o insuliţă de pe Dunăre, atît de mică încît nici nu era trecută pe hartă. Lîngă vechea cetate Capidava, SF-iştii au tras un cablu electric, au făcut rost de o barcă, - au transportat pe insulă corturi şi merinde, au invitat iubitori ai anticipaţiei şi şi-au tras, în 1990, în mijlocul naturii, o tabără străşnică.

Zvonul a circulat repede în reţeaua celor 55 de cluburi SF ale momentului (societate civilă perfect funcţională chiar şi pe timpurile ceauşismului!), tabăra a fost „bîrfită" la radio şi televiziune, în emisiunile specializate, am prezentat-o în ziare şi reviste, cernavodenii au recidivat şi în anul următor, şi în 1992, apoi, an de an, „Universitatea de vară a Science Fiction-ului" s-a autoconstruit, căpătînd şi notorietate internaţională.

Iată ce au avut la dispoziţie cei 180 de participanţi la „Atlantikron"-ul din august 1997: cenacluri şi cluburi literare (cu un concurs literar la sfîrşitul taberei), o „baterie" de PC-uri, pentru antrenament, jocuri, redactarea revistei taberei şi *legătura la Internet (!);* o „clasă" de televiziune; un laborator foto; o expoziţie/concurs de artă grafică (în juriul pe Internet!); un cerc de sculptură; un minicentru de cercetări pentru sport; (Pierre de Hillerin, directorul centrului de Studii şi cercetări pentru Sport al MTS a fost prezent!); cercetare în domeniul haosului, al fractalilor (dr. Florin Munteanu şi echipa de SF-işti), cu o variantă trimisă zilnic pe *INTERNET;* un observator meteorologic; 2 bacuri, 1 şalupă, 5 bărci; invitaţi pentru lecţia de astronomie (Harald Alexandrescu) şi de prezentare a SF-ului european (belgianul Alain Le Bussy)etc. etc.

...Un cadru excepţional - Dunărea, verdeaţă, o cetate străveche alături - combinate cu un *mediu ambiant de înalte tehnologii educative* - ce ne putem dori mai mult pentru copilul nostru? Cu realizarea unui grup sanitar pe insulă, cu îmbunătăţirea aprovizionării cu apă (hrana a fost consistentă), poate şi cu construirea unor „amfiteatre" deschise pe laturi dar cu acoperişuri (pentru ploaie), originalul „Atlantikron" are toate şansele să se perpetueze, propunînd un sistem încă insuficient exploatat la noi, acela al şcolilor şi universităţilor de vară, unităţi de educaţie de excepţional potenţial.

Universitatea informatică de la Gălăciuc

Închipuiţi-vă un cadru de vis: munţii Vrancei, cu trecătoarea Tulnici-Ojdula, ce leagă Moldova de Transilvania; sate româneşti străvechi, născute de civilizaţia lemnului; un loc de tabără într-o poiană uriaşă, departe de drum, în mijlocul unei păduri de pini, fagi şi mesteceni; în poiană, vreo 20 de căsuţe risipite pe sub arbori. În clădirea mare, care este şi club şi sală de mese, unul din marii pedagogi pe care îi are ţara, Emil Onea, matematician şi informatician, aduce, de ani de zile, mijloacele informatice, pe care i le pun la dispoziţie prietenii (Radu Jugureanu, directorul de acum al INFOTIN-ului, ing. Nicolai Sandu, de la Fundaţia SOROS şi ei prezenţi în tabără) - la început micile H.C.-uri româneşti, apoi PC-uri 286 şi 386, astăzi „Pentium"-uri.

La ele lucrează elevii performanţi de la Liceul „Dimitrie Cantemir" din Bucureşti şi de la alte centre ale reţelei „Computere pentru licee", deschisă, în 1992, de Fundaţia SOROS. Elevii şi instructorii execută programe performante, se desfăşoară cursuri, se fac informări, lotul naţional de informatică se antrenează pentru Olimpiada Internaţională. Un cerc de arte plastice, expuneri de viitorologie, o staţie de radiodifuziune, un televizor, un player completează „peisajul". Copiii - orăşeni, în cea mai mare parte - iau contact cu muntele, pădurea, respiră aer curat şi, în acelaşi timp, îşi antrenează cortexurile pentru bătăliile pe care le vor avea de dat cu viitorul.

La sfîrşitul perioadei de 10 zile, o surpriză: Societatea GELSOR, în goană după creiere de valoare, a fost prezentă la o întîlnire cu deştepţii de la Gălăciuc. Specialiştii de la GELSOR S.A. le-au vorbit copiilor despre piaţa de capital, le-au dat o temă de concurs iar la sfîrşit au făcut *ceea ce orice investitor conştient trebuie să facă: au oferit cîtorva elevi de valoare premii şi burse* „legîndu-i" de compania lor, cointeresîndu-i în studiul pieţei de capital.

Gălăciuc - peisaj de vis, locul în care, probabil, s-a creat Mioriţa, are, după părerea mea, toate şansele să devină o şcoală permanentă. Rezolvate problemele apei şi a încălzirii, tabăra-universitate Gălăciuc poate rămîne deschisă tot timpul anului.

La sfîrşit de săptămînă sau, prin rotaţie, chiar în cîte 1-2 săptămîni efective de şcoală, clase de gimnazii şi licee din Focşani, Galaţi, Brăila, Bucureşti pot lua drumul Vrancei, pentru a se instala, la Gălăciuc, în „vacanţe educative". Ce se poate face aici? Orice: ecologie, agricultură şi turism montan, informatică, educaţie culturală, pregătire jurnalistică, viitorologie, politică externă, lecţii de dans şi maniere elegante ca şi, bineînţeles, ore „clasice" de matematică, română, limbi străine, chimie, fizică etc. Şcoli mobile - de ce nu? - obişnuind copiii şi tinerii că trebuie să înveţe tot timpul, oriunde, oricînd, orice îşi doresc - pentru că îşi vor petrece întreaga viaţă învăţînd - dacă vor să aibă succes.

Relativ la Gălăciuc (dar şi la Blasova, Gura Văii, Tamisa. izvorul Mureşului, Costineşti) şi celelalte tabere de odihnă pe care le au Ministerul Educaţiei Naţionale, Ministerul Tineretului şi Sportului, BTT-ul - fostul - excelent! - Birou de Turism pentru Tineret din vremea UTC-ului, astăzi Birou dè Turism şi Tranzacţii) vreau să mai fac o propunere, pe care o adresez Comitetului Interministerial pentru Problemele Tineretului („unealtă" pe care am inventat-o în 1996 şi care leagă administratorii din învăţămînt, tineret, muncă şi protecţie socială): ce-ar fi dacă, în loc să se dea în mînă ajutorul de şomaj, tinerii şomeri ar fi invitaţi, pentru o lună, în această tabără, unde vor fi cazaţi, bineînţeles, hrăniţi, şi li s-ar oferi *cursuri de: utilizarea PC-ului, ecologie, servicii de tot felul, agricultură, turism rural, tînărul fermier, conducere auto* (un examen de şofer la sfîrşit), *cunoştinţe minimale într-o limbă străină, depanaj electronic, meserii tradiţionale, sporturi de iarnă, contabilitate?* Cu profesori ai Ministerului Educaţiei Naţionale dispuşi să cîştige un ban în plus sau cu instructori ai unor companii, societăţi, ministere care au nevoie de forţă de muncă. Banii oferiţi de Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale ar avea astfel folos înzecit: şomerii tineri, strînşi de pe străzi, învaţă, se instruiesc, devin mai atrăgători pe piaţa muncii, pedagogii, instructorii, formatorii adaugă ceva, la mica lor leafă; taberele - aceste potenţiale universităţi populare - se dotează mai bine, se dezvoltă.

Cu cheltuială relativ mică Gălăciucul şi Izvorul Mureşului pot fi primele „focare" de răspîndire, atractivă, a educaţiei permanente.

Concluzii

Ne stau la dispoziţie, nouă, educatorilor României, spaţii de mijloace de informare-formare-educare de mare putere: 108 posturi locale de televiziune, 181 posturi locale TV, 868 de transmiţători pe cablu; cca. 250 de tabere, multe dintre ele permanent utilizabile; 35 de Case de cultură pentru tineret, alte cîteva zeci de Case de cultură ale sindicatelor, municipale, orăşeneşti, ale Ministerului Apărării Naţionale şi Ministerului Învăţămîntului şi, probabil, cîteva sute de cămine culturale. Plus cîteva sute de reviste şi ziare. Dar în cele cîteva zeci de mii de şcoli ale României, care îşi pot deschide clasele de sîmbătă şi duminică, pentru părinţii şi fraţii mai mari ai elevilor. A sosit timpul ca şcoala noastră cea de toate zilele, deci educaţia naţională să se deschidă, să se dilate, să se multiplice şi generalizeze, pentru folosul celor 23 de milioane de români care păşesc, curînd, în al XXI-lea veac al civilizaţiei omului. Pentru ei trebuie gîndită această şcoală a noastră pentru toate zilele de mîine.

PLANETE... deocamdată

MARIAN GRIGORE

PARADOX

Într-o formulare paradoxală, am putea spune că, adesea, Ştiinţa explică ceea ce *„este"* (vizibil, direct observabil) prin ceea ce *„nu este"* (de asemenea vizibil, observabil), iar alteori, ceea ce *„nu este"*, prin ceea ce *„este"* . Evident, verbul „a fi" are aici doar o valoare relativă, raportată la faptul de a fi sau nu „observabil" un fenomen, prin simţurile noastre, chiar ajutate de tehnologiile de care dispunem la un moment dat. Aplicînd, după caz, metoda deducţiei sau aceea a extrapolării, putem spune că ştiinţa porneşte, în unele cazuri, de la o constatare certă, vizibilă, pentru a-i găsi explicaţii în fenomene invizibile, nesesizabile printr-o observaţie directă; sau, dimpotrivă, deduce existenţa unor efecte din existenţa, cunoscută şi probată, a unor fenomene. Altfel spus, deduce existenţa unor *cauze* din constatarea unor *efecte* sau extrapolează efectul unor *cauze* cunoscute pentru a prezuma producerea unor *efecte* încă neobservate. Cam în acelaşi mod în care bunul simţ comun afirmă că „nu iese fum fără foc". Ceea ce pentru omul de ştiinţă nu înseamnă altceva decît „nu există efect fără cauză". Şi invers. Cu deosebirea că pentru bunul simţ comun *„există"* doar ceea ce *„este"* în mod tangibil. De unde şi dramatica invocare argheziană din cunoscutul său „Psalm": „Vreau să te pipăi şi să urlu: Este!" - expresie a revoltei „pozitiviste" a omului modern împotriva comandamentului religios *„Crede şi nu cerceta"*, în care se găseşte întreaga fundamentare a credinţei, sintetizată în paradoxul enunţat încă în secolul II de unul din fondatorii patristicii, teologul roman creştin Tertulian: *„Credo quia absurdum est"* („Cred pentru că este absurd"). Ceea ce ar putea însemna: „Dacă n-ar fi absurd, *n-aş crede,* ci *aş şti".*

Pentru omul de ştiinţă, însă, îndoiala carteziană este fundamentală. *„Ştiu că nu ştiu nimic"* nu este decît expresia extremă a atitudinii (smerite) a cercetătorului în faţa complexităţii infinite a Naturii care-l obligă a pune şi repune la îndoială (deci la încercare!) toate lucrurile „cunoscute".

Scuzată fie-mi, stimaţi cititori, această „savantă" digresiune, care mi-a fost provocată de tribulaţiile cercetătorilor în astrofizică, legate de încercarea de a descoperi sisteme planetare în jurul altor stele din galaxia noastră. Existenţa acestora a fost „prezumată" de filozofi, mai întîi, datorită „bunului simţ", care doar cu greu putea accepta unicitatea, în Univers, a sistemului nostru solar; şi doar mai apoi de oamenii de ştiinţă, prin extrapolarea cunoştinţelor asupra condiţiilor şi mecanismelor care au guvernat formarea planetelor. Condiţii ce nu puteau fi unice.

În acelaşi timp, era şi este încă evident că este imposibilă, din cauza distanţelor astronomice puse în joc, observarea directă a planetelor altor aştri. Ceea ce nu exclude, însă, observarea lor indirectă, prin relevarea efectelor, pe care existenţa lor le presupune, asupra mişcării aştrilor în jurul cărora gravitează. Metodă ce şi-a dovedit cu brio eficacitatea, încă de cînd, în 1846, Le Verrier postula existenţa planetei Neptun în urma observării influenţei pe care aceasta o avea asupra mişcării planetei Uranus. Neptun a fost ulterior observată exact acolo unde a prezis Le Verrier, prin calcule.

Metoda aleasă de astronomi pentru descoperirea existenţei unor planete în jurul altor aştri se reduce, în fond, la încercarea de a găsi fluctuaţii periodice (şi regulate) ale mişcărilor sau strălucirii unor stele apropiate, care ar certifica, în consecinţă, existenţa unor planete ai căror parametri, de orbită, masă etc., puteau fi apoi calculate.

(Va urma)

Gastronomice

Friganelele şi găluştele, *gustoase, apetisante, se pot servi cu soteuri de legume, nelipsite din meniurile noastre toamna.*

● Pentru ***friganele*** sînt necesare: 8 felii de franzelă, groase de 1 cm, 2 ouă, 1/2 linguriţă zahăr, 1 pahar cu lapte, o lingură unt sau untdelemn, sare. Se bat ouăle, se adaugă laptele, zahărul şi puţină sare. Se înmoaie feliile de pîine şi apoi se prăjesc pe ambele părţi în unt sau untdelemn bine înfierbîntat. (O altă variantă, friganelele cu brînză sînt excelente cu soté de conopidă. În plus, faţă de reţeta precedentă, sînt necesare 3 linguri de brînză rasă şi o linguriţă de făină, care se adaugă în laptele amestecat cu ouăle).

● Iată şi o reţetă de ***găluşte de griş cu smîntînă*** Sînt necesare: 3 ouă, griş, 3 linguri de unt, 1/2 pahar de smîntînă, sare. Se bat ouăle, se adaugă grişul în ploaie, amestecînd continuu, pînă se obţine o pastă omogenă de consistenţa unei smîntîni groase. Din această compoziţie se ia cîte o lingură şi se pun găluştele într-un vas cu apă clocotită, sărată. După ce au fost puse la fiert toate găluştele, se acoperă cratiţa cu capacul şi se lasă să fiarbă 8 minute. Se întorc şi pe cealaltă faţă şi se lasă să mai fiarbă pînă ce găluştele cresc bine. Apoi, se scot cu lingura de spumă, se aşază pe farfuria de servit şi se servesc fierbinţi, cu unt şi smîntînă, alături de legume. Dacă aveţi ceva mai mult timp, puteţi pregăti găluşte cu brînză. Se prepară din: 500 g cartofi, 1 ou, 2 linguri făină, sare, 2 linguri unt, 2 linguri brînză de oi. Cartofii se fierb în coajă, apoi se curăţă, se trec prin maşina de tocat, se pun într-un castron şi se amestecă cu oul, făina şi puţină sare. Din aluatul bine frămîntat se formează mici „perişoare" care se fierb în apă clocotită cu puţină sare. Cînd se ridică la suprafaţa apei, sînt fierte. Se scot încet cu lingura de spumă şi se aşază pe farfuria se servit, iar deasupra se pune untul bine înfierbîntat, amestecat cu brînză rasă. (În loc de unt, puteţi pune peste găluşte un sos de roşii şi apoi, brînză rasă).

Reflecţii psihologice

CASA DIN VIS...

Dacă aţi putea să vă oferiţi casa din visele Dumneavoastră cum ar arăta ea? Răspunsul, departe de a fi anodin, reflectă, în opinia psihologilor care au făcut cercetări în acest sens, cît de mult iubiţi viaţa, cît de aproape sau departe de realitate sînt dorinţele dumneavoastră.

Locuinţa este refugiul liniştitor în faţa durităţii lumii. Este zona care reuneşte familia şi îi „reîncarcă bateriile", dar în acelaşi timp este imaginea despre noi pe care o oferim celorlaţi. Este, uneori, „închisoarea" care ne face legătura cu o viaţă pe care nu o mai iubim, sau, de cele mai multe ori, este cîte puţin din toate acestea. Din acest motiv, subliniază dr. Christophe Andri, casa visată, ideală, relevă dorinţele dar şi spaimele fiecăruia.

Dar să vedem ce corelaţii stabilesc psihologii între opţiunile dv. şi dominantele psihologice determinante. Atunci cînd visaţi, şi chiar vă dotaţi locuinţa cu cele mai noi aparate, psihologii se grăbesc să spună că pentru dv. locuinţa reprezintă simbolul reuşitei. Este proba materială cu care vă justificaţi locul sub soare. Aceasta face parte din imaginea dv. cu care speraţi să-i impresionaţi pe ceilalţi. Se poate spune că aveţi un oarecare spirit de competiţie, dar dorinţa de ascensiune socială este unul dintre motoarele dumneavoastră în viaţa. De altfel, nu rataţi nici o ocazie de a obţine un avantaj din orice situaţie. De ce această dorinţă de a materializa pentru „ochii lumi" o casă de vis? Poate pentru că în copilărie aţi avut de înfruntat situaţii umilitoare, legate de un sentiment de inferioritate socială sau fizică, a căror compensare o urmăriţi a o realiza prin astfel de reuşite. De fapt, funcţionează acelaşi mecanism al ambiţiilor.

În alte situaţii, cînd ştiţi că propria imagine nu este chiar strălucitoare, încercaţi să impresionaţi cu o casă la superlativ, care să atragă aprecierile cunoscuţilor, dar şi invidia. Există persoane care îşi găsesc propriul echilibru, îşi găsesc liniştea doar... cînd stîrnesc gelozia şi invidia celor din jur.

În acelaşi timp odată cu înaintarea în vîrstă, pentru a compensa bătrîneţea trupului, unele persoane îşi amenajează o casă de vis.

Despre alte tipuri de case, cum sînt cele considerate „refugiu sentimental", săptămîna viitoare.

Un caz pe săptămînă

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Mă numesc E.G., am 50 de ani şi locuiesc în Bucureşti. Sufăr de cardiopatie ischemică. De asemenea, în urma unei duble fracturi de femur la piciorul stîng, suferită în urmă cu doi ani, am rămas cu dureri foarte supărătoare, care se accentuau la schimbarea vremii. Cu aceste suferinţe, pe care nu am reuşit să le ameliorez prin medicina clasică, m-am adresat, pentru tratament bionenergetic, doamnei Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. În mod miraculos, după terapie, durerile au cedat. Acum, la terminarea seriei de zece şedinţe mă simt excelent..."

* * *

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor dornici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 37

Numele şi prenumele pacientului.....

Adresa.....

Intervalul efectuării tratamentului.....

● Valabil pînă la 15 octombrie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

TOAMNA - IARNA '97 - '98

Moda

Creatorii de modă ne dau libertatea de a ne alege, în continuare, lungimile şi culorile pe care le dorim. Ne avertizează, în schimb, că dacă vrem să fim sexy, imprimeurile trebuie să aibă un aer oriental. Sînt la fel de moderne şi tweed-urile englezeşti. Linia aminteşte de moda anilor '70. Dar cum imaginea este mult mai grăitoare, vă prezentăm cîteva dintre creaţiile marilor Case de Modă.

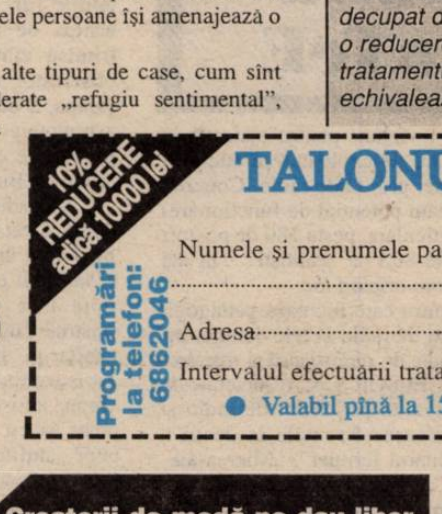

Dosarele frumuseţii

CALITĂŢI UITATE?

Multe dintre legume şi fructe şi-au testat calităţile deosebite în întreţinerea frumuseţii, prospeţimii şi tinereţii obrazului. Este motivul pentru care merită să nu le ignorăm.

◆ *Tamponările cu suc de praz amestecat cu lapte reprezintă un remediu excelent pentru tenurile înroşite sau cele care prezintă erupţii.*

◆ *În tratamentul acneei, aplicarea unor comprese cu frunze de varză, urmată de tamponări cu suc proaspăt de varză au efecte miraculoase.*

◆ *Sucul de morcov, proaspăt preparat, folosit pentru tamponarea feţei şi gîtului, previne apariţia ridurilor, dar şi redă supleţea pielii.*

◆ *Tenurilor cu pete maronii, datorate vîrstei, li se recomandă aplicaţii zilnice cu morcov ras căruia i s-a adăugat o lingură cu smîntînă.*

Matrimoniale

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunţurilor „Matrimoniale". Costul unui anunţ de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful. Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 şi 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei. Costul anunţului se va trimite prin mandat poştal pe adresa: Ionescu Simion, Redacţia revistei „Magazin", P-ţa Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poştal 33. Textul va fi notat pe mandat la rubrica „loc pentru corespondenţă".

Vitaminele verii

▲ *Cartofii,* nelipsiţii cartofi din meniurile noastre, sînt hrănitori, uşor digestibili şi au în compoziţie: vitaminele A, B_1, C, calciu, fosfor, fier, sodiu, potasiu.

▲ *Ceapa,* de asemenea, conţine vitaminele A,B,C, şi săruri minerale: sodiu, potasiu, fier, sulf, iod.

▲ *Ridichile* conţin vitaminele B_1, B_{12}, C şi compuşi sulfuraţi. (Ridichea neagră favorizează drenajul bilei).

▲ *Sfecla roşie* este bogată în vitaminele A, B_1, B_2, C, PP, în zaharuri, potasiu, magneziu, fosfor, fier, cupru, zinc şi mangan.

▲ *Păstîrnacul,* această plantă-condiment conţine vitaminele B_1, B_2, C şi uleiuri eterice.

Pagină realizată de ECATERINA BĂTRÂNEANU

ULTRASUNETE contra infarctului!

Responsabilă pentru aproape o sută de mii de infarcturi pe an, ateroscleroza este inamicul numărul unu al mușchiului cardiac. Caracterizată prin acumularea de grăsimi pe pereții vaselor sanguine, ea poate merge pînă la obturarea arterelor ca un „dop", o masă semisolidă formată de obicei prin coagularea sîngelui. Drept consecință, mușchiul cardiac este în mod subit privat de aportul de oxigen: tromboză sau infarct.

În prezent, datorită progreselor angioplastiei, o intervenție mai rapidă și mai ușoară decît chirurgia, decesele datorate infarctului devin din ce în ce mai puțin frecvente.

Interesant este că cele mai recente progrese ale angioplastiei se bazează pe tehnica ultrasunetelor, o tehnică cu mult mai puține efecte secundare. Ea constă în introducerea, sub anestezie locală,

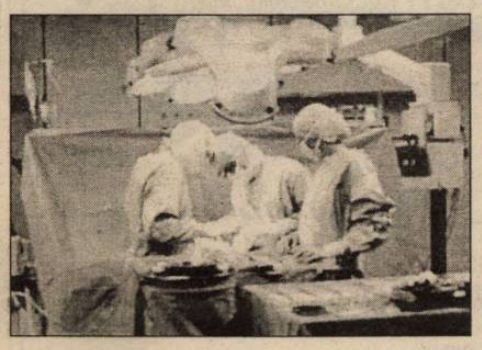

a unei sonde cu ultrasunete, care „urcă" de la artera femurală pînă la cea coronară, reușind să pulverizeze „dopul". Pînă în prezent, se administrau aspirină și anticoagulante, cu riscul declanșării unei hemoragii, sau se introducea un mic balon care, spărgea depunerea generatoare de obturare, riscul fiind aici persistența unor mici particule, surse potențiale de recidivă (cine spune infarct, spune stare de hipercoagulare!). Chiar și laserul, o altă tehnică modernă, este traumatizant, căci sporește inflamarea locală, contribuind și el la recidive. În schimb, folosirea ultrasunetelor poate fi privită ca prezentînd un risc redus de hemoragie, o pulverizare mai fină a „dopului" și în consecință o vindecare mai rezistentă de mai lungă durată. Șase centre mari din lume experimentează în prezent această tehnică, urmînd ca rezultatele lor să confirme - se speră - utilitatea și avantajele unei tehnici operatorii care ar fi fără îndoială salutată de toată lumea. *(M.D.)*

O descoperire de ultimă oră

VENIN ADMINISTRAT ÎN SÎNGE

Este greu de imaginat că în practica chirugicală postoperatorie, se va renunța la sutură. Și totuși, o descoperire de ultimă oră validează această perspectivă. Cercetătorul brazilian Benedito Barravieira experimentează cu succes un clei chirurgical pe bază de venin de șarpe. Ideea i-a venit după ce a remarcat efectul mușcăturilor de șarpe asupra pacienților: amestecat cu venin, sîngele se coagulează. O cercetare aprofundată a demonstrat că unul din compușii veninului acționează asupra proteinei (fibrogen) implicate în coagulare. Fibrina, un derivat al acestei proteine, o dată pusă în circulație, va transforma sîngele în cheag. „Cleiul" de fibrină a fost testat prima oară pe un agricultor atins de un cancer de piele. Testele efectuate pe următorii pacienți au fost un succes, neînregistrîndu-se nici o reacție de respingere.

Terapie naturală

● Specialiștii nutriționiști ne recomandă ca legumele și fructele proaspete să fie consumate în sezonul lor și nu ca trufandale de seră. Legumele și fructele care vin din regiuni îndepărtate, ajungînd la noi după lungi călătorii, își pierd virtuțile vitaminice în timpul depozitării, al transportului și apoi alte și alte depozitări la destinație.

● Orezul este un aliment deosebit de necesar omului, datorită conținutului bogat în: calciu, fosfor, magneziu, potasiu, vitamina B-1. De curînd specialiștii japonezi au descoperit că orezul conține și cistanine - foarte eficace în combaterea virusului herpesului.

● Esența de lavandă poate combate insomnia, mai ales la vîrstnici, la fel ca și tranchilizantele, precizează dr. David Strech din Anglia. Răspîndită în dormitoare esența de lavandă asigură somnul pe durate cel puțin egale cu cele provocate de recurgerea la tranchilizante și cu nopți mai puțin agitate decît cele în care s-au folosit somnifere.

MEDICUL răspunde întrebărilor dv.

În ce boli se recomandă CURA HELIOMARINĂ?

Dr. ARCADIE PERCEK

Probabil vă amintiți că, în numărul trecut al revistei am răspuns la o întrebare care viza indicațiile generale ale curei heliomarine, indicații avînd un caracter preventiv și deci profilactic asupra stării de sănătate. Acum, vom insista asupra indicațiilor speciale, care vizează așadar anumite boli. Care sînt acestea?

● *Bolile reumatice inflamatorii,* avînd caracter cronic, cum sînt poliartrita cronică evolutivă și spondilita ankilopoetică, respectiv acel reumatism cronic deformant al coloanei vertebrale, care evoluează în puseuri spre anchilozare.

● *Bolile reumatice degenerative,* constînd din artrozele care se localizează la diferite articulații ale membrelor superioare sau inferioare, apoi la umeri, ca și la diferitele articulații ale coloanei vertebrale, această ultimă entitate fiind cunoscută cu denumirea de spondiloză, boală foarte răspîndită, care constă din manifestarea la nivelul vertebrelor a reumatismului degenerativ și se caracterizează prin așanumitele ciocuri (osteofite), prin degenerescența discului inter-vertebral, ca și prin alte semne clinice, în funcție de segmentul vertebral afectat, numitorul comun al tuturor acestor tulburări fiind durerea.

● *Tuberculoza osteo-articulară,* cea *ganglionară,* ca și cea *peritoneală,* sînt boli care răspund foarte bine la cura heliomarină, cu acțiune de resorbție a edemelor, ca și de favorizare a proceselor de cicatrizare.

● *Multiple afecțiuni cu caracter ortopedic* beneficiază, de asemenea, de cura heliomarină, mai ales dacă aceasta este îmbinată cu gimnastica medicală, cele mai indicate dintre aceste afecțiuni fiind fracturile pe cale de consolidare, atrofiile musculare consecutive tot fracturilor , ca și redorile articulare, entități patologice constînd din limitarea mișcărilor unei articulații prin organizare fibroasă intra- și periarticulară.

● *Bolile ginecologice cu caracter inflamator cronic* beneficiază și ele de aceeași cură datorită decongestionării focarelor de inflamație, ca și a aderențelor pe care le generează aceste boli.

● *Numeroase boli de piele* și, în special, *psoriazisul* (boală de cauză încă neprecizată, caracterizată prin leziuni eritematoase și scuamoase, scuamele în cauză (cojile) fiind groase, lamelate, stratificate și sidefii), dar și *pitiriazisul* (denumire generică dată unor serii de dermatoze, caracterizate în special prin descuamarea pielii), eczemele uscate etc.

● *Rinofaringitele și rinosinuzitele* se rezolvă și ele, în mare măsură, cu ajutorul curei heliomarine, grație aerului marin bogat în aerosoli (în care elementul principal este clorura de sodiu) și a ionilor negativi, bine reprezentați în atmosfera marină.

● *Stările anemice,* cele de *convalescență,* anumite *boli neurologice* (paralizii ale nervilor periferici, survenite în urma diverselor traumatisme, *sechele după poliomielită* etc), anumite *boli endocrine* (cum este *insuficiența tiroidiană,* în special la copii) pot fi mult ameliorate prin cura heliomarină.

● *Rahitismul,* despre care am vorbit în numărul trecut al revistei este o afecțiune care poate fi nu numai preîntîmpinată prin cura heliomarină, dar și ameliorată și chiar vindecată.

ESTE PROSTATA CANCER?

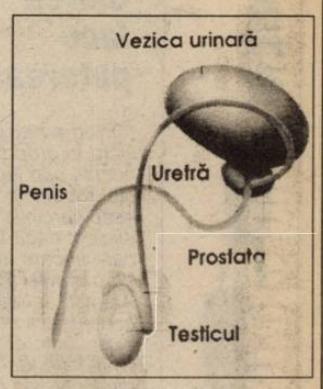

Întrebarea care se pune maschează în realitate o confuzie. Prostata este o glandă a organismului masculin și nu o boală. Această glandă poate fi afectată de mai multe boli și nu numai de cancer așa cum poate credeți dumneavoastră. Astfel, în primul rînd este bine să se știe că acest organ poate fi afectat de diverse inflamații care pot îmbrăca forme clinice acute sau cronice, cu semne precise ce le caracterizează și tratamente diferite.

Boala cea mai obișnuită și cea mai frecventă este adenomul de prostată. Prin această denumire înțelegem o tumoră benignă (deci nu malignă, cum este aceea canceroasă), și care este omologă fibromului uterin atît de frecvent la femei. Adenomul de prostată survine numai după vîrsta de 50 de ani și are o evoluție lentă și progresivă, putînd evolua ani întregi absolut tăcut, sau determinînd numai tulburări ușoare. Semnele prin care se exteriorizează adenomul de prostată sînt nicturia, (respectiv apariția nocturnă a urinărilor, bolnavul urinînd în timpul nopții de 1-3 ori sau chiar mai mult). Concomitent apare o jenă la urinare, în sensul că urina întîrzie să apară, în sensul că bolnavul face eforturi pentru a urina. Apoi, este de semnalat faptul că jetul urinar este subțire și se întrerupe, pentru a reapare din nou.

Din acest motiv, sînt adeseori necesare 2-3 micțiuni pentru ca bolnavul să simtă senzația că i s-a golit complet vezica. Sînt situații, și încă foarte frecvente, cînd bolnavul suferind de adenom de prostată își amînă din diverse motive urinarea, nedînd curs senzației de a urina, această senzație devenind imperioasă, fapt ce duce la scăparea urinei. Alt semn major ce caracterizează adenomul de prostată ține de ceea ce în medicină este denumit poliurie. Aceasta însemnează că bolnavul elimină, mai ales în cursul nopții cantități mai mari de urină decît în mod normal. Poliuria este generată de meșe copioase, excese sexuale, frig, umezeală la picioare, alimentație supracondimentată, ședere prelungită în pat sau pe scaun etc. Trebuie știut apoi că din cauza creșterii în volum a prostatei, fenomen care se produce uneori în ani și ani, evacuarea urinei se face din ce în ce mai dificil, motiv pentru care bolnavul intră în perioada de retenție urinară și de imposibilitatea de a urina, fapt ce necesită prezentarea de urgență la consultul de specialitate, unde se practică introducerea sondei pe uretră și, uneori, intervenția chirurgicală de urgență. În ceea ce privește cancerul de prostată acesta se caracterizează printr-o evoluție în general rapidă, prin accentuarea semnelor menționate, prin alterarea stării generale de sănătate, prin metastazele mai ales în oase, fenomen generînd dureri intense la segmentul osos afectat, ca și prin alterarea precoce a stării generale. Este bine de a ști că, adenocarcinomul, respectiv cancerul de prostată, reprezintă între 15 și 20% din tumorile prostatei, 50% din cancerul urogenital la bărbați, și 8-10% dintre cauzele de deces la bărbații care au depășit vîrsta de 50 de ani. Dar, indiferent de boala cu care avem de-a face din acest punct de vedere subliniem faptul că în momentul cînd constatăm apariția unor semne asemănătoare celor semnalate, mai sus, trebuie să ne prezentăm de îndată la medic în vederea precizării diagnosticului (este vorba în acest caz de medicul de specialitate, respectiv urologul) și să urmăm cu strictețe indicațiile terapeutice, fie că acestea țin de tratamentul conservator, respectiv, de cel medical, fie de intervenția chirurgicală.

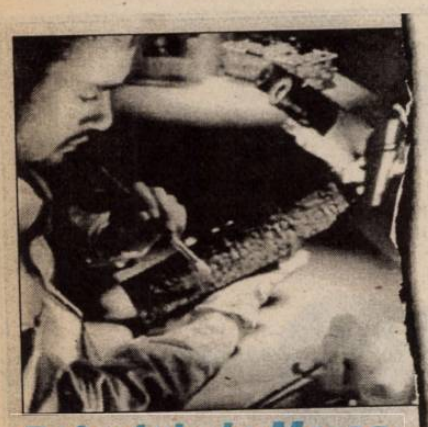

Ruloul de la Marea Moartă

Un rulou de cupru, descoperit în anul 1952 pe malul Mării Moarte, vechi de 2000 de ani, ce conține inscripții ebraice, a fost salvat de la distrugere de specialiștii laboratorului francez Valectra. Datorită informaticii, cuvintele ascunse din text au putut fi descifrate și traduse, ele referindu-se la viața evreilor din acele vremuri trecute, precum și la existența unei comori, probabil ascunsă undeva în Iudeea... Să fie, oare vorba despre Comoara Comorilor?

Chinezii vor să-l cloneze pe Panda

A găsi un partener pentru mascotele alb-negre (e vorba de urșii Panda) ale oricărei grădini zoologice din lume este... ca și cum ai căuta acul în carul cu fîn. Iar în libertatea zonelor sălbatice ale Chinei sau ale pădurilor din Himalaia, nici măcar tînăra generație de urși nu mai reprezintă o speranță. Mai puțin de 1000 de Panda mai există astăzi în lume!

Așa că pentru zoologul Chen Dayuan, de la Academia de Științe din China, singura soluție o reprezintă clonarea. Noua tehnică, pusă la punct la Institutul Roslin din Copenhaga, și care a produs atîta emoție la începutul acestui an, odată cu „nașterea" celebrei oi Dolly, este prezentată drept unica posibilitate pentru supraviețuirea simpaticilor ursuleți.

Și totuși lucrurile nu sînt nici pe departe simple! Nu se știe dacă tehnica deja bine pusă la punct a clonării va avea succes la alte animale, iar, pe de altă parte, cele două mari asociații pentru protecția naturii, World Wide Fund for Nature și Greenpeace sînt de părere că mai mult sens ar avea lupta pentru conservarea mediului în care trăiesc urșii Panda și unde aceștia ar putea supraviețui în mod natural.

Așadar, ce vom alege: rezervațiile naturale sau Panda - în - eprubetă?

Unirea face puterea...

Programați pentru a lucra în grup și interconectați prin legătură radio, roboții își îndeplinesc sarcinile mult mai eficient decît în cazul în care fiecare ar funcționa de o manieră autonomă. Aceasta a fost prima concluzie a unei experiențe efectuate la Universitatea americană din Brandeis (statul Massachusetts). Efectuat sub îndrumarea prof. Maja Mataric, experimentul a constat în gruparea unor obiecte de diferite culori de către 24 de mici roboți dotați cu roți. Senzorii în infraroșii i-au împiedicat să intre în coliziune.

O legătură radio bilaterală permanentă le oferă informații în legătură cu poziția celorlalți roboți, iar un microcalculator, care servește pe post de „creier", oferă ordinele necesare efectuării selecției obiectelor. Specialiștii americani au putut stabili o ierarhie între roboți, au conferit mai multă putere unui robot sau altuia sau i-au programat în mod identic, ceea ce a permis testarea unor comportamente multiple. Astfel de echipe de roboți s-ar putea dovedi foarte utile la intervenții vizînd detectarea unor mine sau în lupta contra incendiilor, subliniază prof. Maja Mataric.

Cutremur fără victime

Se pare, după unele studii, că activitatea seismică se tot intensifică. În Rusia, de pildă, lucrurile se precipită.

Seismologii sînt convinși că pericolul se apropie cam repede, astfel încît, majoritatea blocurilor de locuințe din zonele periculoase necesită o protecție specială. Aceste măsuri se consideră a fi cunoscute de toată lumea. Dar așa să fie?

Cercetări de ultimă oră vin să infirme unele teorii.

Acum mai bine de 100 de ani, seismologii au propus specialiștilor care răspund de rezistența seismică a construcțiilor cel mai simplu model. Cel „oscilant". Potrivit acestei ipoteze, clădirile se dărîmă fiindcă intră în rezonanță cu oscilațiile seismice ale solului, care, cu o uimitoare precizie, se „reglează" pe frecvența proprie a fiecărei clădiri. Acest model în miniatură al cutremurelor era absolut neverosimil și venea în contradicție cu o multitudine de factori.

Ipoteza a început însă să fie aplicată. Uitînd că rezonanța seismică este doar rodul fanteziei, specialiștii în seismica construcțiilor s-au apucat serios să protejeze clădirile. Așa se face că în multe țări au fost construite clădiri „antirezonanță" cu primul nivel flexibil. Toți stîlpii din beton armat de la primul nivel s-au retezat în timpul cutremurelor ca niște bețe de chibrituri. Așa s-a întîmplat în Chile, Moldova, România, Armenia, Grecia, SUA...

A sosit însă timpul căutării unor noi căi de protecție antiseismică. În Japonia și SUA s-a început o activitate intensă de consolidare a construcțiilor considerate pînă în prezent invulnerabile. În speță, este vorba de bandajarea stîlpilor de rezistență din beton armat de la toate estacadele cu centuri din oțel. Această soluție a fost propusă încă de acum trei ani în urmă, de către Serghei Smirnov, doctor în științe tehnice, profesor la Catedra de mecanică a Construcțiilor în Moscova.

Protecția antiseismică reală

Cercetătorii din domeniul seismicii din Japonia și SUA au recunoscut, în sfîrșit, adevărul: practic nu există un procedeu de construcție urbană antiseismică de masă, acesta urmînd a fi creat.

Cum explică însă chiar specialiștii în construcții antiseismice că se petrec lucrurile.

E limpede, nici un fel de greșeli ale constructorilor nu ar fi putut duce la acele forme extrem de neobișnuite și misterioase de distrugere a stîlpilor și pereților din beton armat ai clădirilor, care se întîlnesc în cazurile unor puternice cutremure.

Concluzia ar putea fi următoarea: nu cunoaștem pînă în prezent cauzele care provoacă distrugerea clădirilor noastre în timpul cutremurelor și protejăm construcțiile nu de pericolul real al șocurilor, ci de pericolul seismic fictiv al oscilațiilor. Pentru a repera și a măsura aceste șocuri nu ne trebuie pendule, ci aparate care se utilizează în cazul exploziilor subterane.

Printre altele fie spus, principiul de protecție este foarte simplu: trebuie doar să ne amintim de acele obiective care nu se foarfecă niciodată la cutremure și să le copiem proprietățile de protecție - automobilele, carcasele ușoare ale garajelor, navele, oamenii, animalele - cu alte cuvinte, să ne amintim de acele obiecte care stau în poziție verticală sau orizontală pe sol, fără ca între ele și acesta să existe o legătură rigidă. Astfel, construcțiile ușoare cu un singur nivel trebuie să fie realizate sub forma unor carcase rezistente rigide, care să stea liber pe o placă de fundație neîngropată.

Cît despre clădirile grele, cu multe etaje, care nu pot fi separate de sol, în zonele cu grad de seismicitate 9 trebuie executate dintr-o carcasă de oțel cu nodurile de îmbinare de rezistență superioară: rezistența la forfecare a oțelului să fie de 20 de ori mai mare decît cea a betonului. În zonele de pericol seismic major se pot, de asemenea, construi clădiri monolit din beton armat prefabricat, unde este asigurată diminuarea undelor de la partea de jos pînă la cea de sus a zidului. Discurile planșeelor trebuie să fie suspendate liber pe pereți, iar deschiderile pentru ferestre trebuie executate în formă rotunjită, ca la biserici, ceea ce le asigură un înalt grad de rezistență antiseismică.

O întrebare obsedantă:

Au ajuns, oare, vechii egipteni în America?

GABRIEL TUDOR

Cînd mumia celebrului faraon Ramses al II-lea era adusă în Franța spre a fi conservată, oamenii de știință au constatat cu stupoare că în stomacul ilustrului personaj se aflau frunze de tutun! Evenimentul a stîrnit vîlvă, știut fiind faptul că această plantă a fost adusă de peste ocean de-abia în secolul al XV-lea.

S-a ajuns la concluzia că frunzele de tutun erau folosite la îmbălsămare, nicotina conținută în plantă fiind unul dintre elementele esențiale în cadrul procesului de conservare a organismului prin mumificare. Lucrul este fără echivoc, iar prezența atîtor specialiști la operațiile de cercetare exclude din capul locului ipoteza unui fals, cum din păcate a cunoscut destule pînă acum istoria arheologiei.

Așadar, egiptenii cunoșteau tutunul și, deși, recunoscută patrie a acestuia este continentul american, există oameni de știință ce susțin ipoteza că adevărata patrie a tutunului este Asia și că planta ar fi fost cunoscută în China. Într-adevăr, aici fumatul era răspîndit, dar se pare că se fumau mai mult plante cu acțiune narcotică și cînepă. Savanții respectivi afirmă însă că se fuma și tutun, dar cunoscut sub o altă denumire. Dă de gîndit faptul că în Orientul Îndepărtat tutunul are diferite denumiri locale, în vreme ce în restul lumii, el se trage de la rădăcina comună „tabaco". Cei care susțin această teorie apreciază că tutunul a fost adus din China de negustorii egipteni, dar într-un mod analog cu cel al aducerii viermilor de mătase, în tulpini de bambus, chinezii fiind foarte zgîrciți cu „patentele" lor.

Sînt voci care susțin că tutunul ar fi fost adus de către egipteni chiar din America! O astfel de călătorie în acele timpuri ar fi fost perfect posibilă după cum a arătat Thor Heyerdahl, traversînd Atlanticul la bordul plutei sale „Ra II". Și el a demonstrat astfel că supușii faraonilor puteau ajunge pe coastele Americii și aduce cu ei, alături de alte lucruri, și tutunul, care era însă folosit în alte scopuri decît la fumat. Căci dacă mumia lui Ramses s-a conservat pînă astăzi așa de bine precum puteți vedea în imaginea alăturată, acest lucru se datorează și tutunului! Cît despre traversarea Atlanticului, ei bine, asta este deocamdată doar o ipoteză de lucru.

„COMPLOT" împotriva stîngacilor?

GABRIEL TUDOR

La ora actuală în lume există circa 200000 de stîngaci, dacă este să ne luăm după rezultatele statisticilor. O comunitate s-o numim așa „întoarsă pe dos", fiindcă ea folosește altfel decît „dreptacii" obiectele uzuale. Pentru ei nu se fabrică obiecte speciale, de care ar avea nevoie în viața cotidiană, și așa sînt nevoiți să facă deseori eforturi pentru a realiza o activitate banală, doar din pricină că sînt obișnuiți să folosească mai mult mîna stîngă decît pe cea dreaptă.

Stîngaci au existat din toate timpurile, și tot de atunci, spun specialiștii, și ipoteticul „complot" împotriva lor. Arheologii britanici, analizînd scheletele descoperite, au ajuns la concluzia că 15% dintre locuitorii medievali ai Insulelor erau stîngaci, concluzie bazată pe faptul că lungimea brațului stîng la aceste schelete era sensibil mai mare decît a celui drept. Serge Maury, directorul serviciului departamental de arheologie din Perigueux (Franța), estimează însă că marea majoritate a oamenilor primitivi ar fi fost dreptaci. Mărturie în sprijinul spuselor sale stau uneltele de piatră sculptate, cu o vechime de 18000-20000 de ani. Aceste unelte posedă cîte o crestătură la bază, însă întotdeuna pe aceeași parte a pietrei (vezi foto). Reproducînd gesturile tăietorului, savantul francez a dovedit că toate pietrele au fost șlefuite de dreptaci. Să fie vorba de un efect mecanic, rezultat din poziția de tăiere, sau deja stîngacii începuseră să fie puși la index?...

Două nume legate de programul SOIUZ

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

În cele ce urmează se încearcă evocarea a doi deosebiți piloți cosmonauți ruși, de numele cărora este legată începerea programului SOIUZ: Vladimir Mihailovici Komarov și Gheorghi Timofeevici Beregovoi.

Născuți în același deceniu - Komarov la 16 martie 1927, iar Beregovoi la 15 aprilie 1921 - cei doi cosmonauți au avut același ideal: să devină aviatori!

După absolvirea învățămîntului secundar, Komarov urmează cursurile Școlii militare speciale a aviației din Moscova (1942-1945) și apoi ale Școlii militare superioare de pilotaj „Serov" din Bataisk, pe care a absolvit-o în 1949.

În calitate de ofițer pilot în diferite unități de aviație, Komarov a obținut calificarea de pilot experimentator și instructor de zbor, fiind promovat în 1954 student la Academia Militară de ingineri de aviație „N.E. Jukovski", din Moscova.

În 1959, Komarov a absolvit Academia ca inginer militar de aviație; un an mai tîrziu el a primit confirmarea de instructor de parașutism. Pilot de încercare, inginer, instructor de zbor și de parașutism, Komarov era în 1960, anul selecționării sale ca „om al spațiului", unul dintre cei mai pregătiți cosmonauți ruși...

Despre Komarov, cosmonautul Pavel Popovici spunea: „...Deși era printre cei mai în vîrstă din grupul nostru și era și inginer, niciodată nu ne-a privit de sus... Lui ne adresam cînd aveam nelămuriri...

Cu aceiași competență și încredere cu care a acționat în calitate de comandant al primei nave cosmice VOSHOD (12 oct. 1964), Komarov a abordat și primul zbor al unei cabine SOIUZ (24/25 aprilie 1967). Competența sa profesională nu a putut depăși defecțiunile tehnice din timpul acestei misiuni care, în final, i-au provocat decesul...

Absolvent, în 1938, la 17 ani, al cursurilor secundare, Beregovoi devine în același an pilot de avion cu motor, brevetat de Aeroclubul din orașul Enakievo, unde fratele său, Viktor, era instructor de zbor. El urmează în continuare, și absolvă, în 1941, cursurile Școlii militare de piloți din Lugansk, primind gradul de sergent aviator!

Pilot, mai întîi pe bombardiere și apoi pe așa numitele avioane de asalt, tînărul Beregovoi a participat la 185 de misiuni de luptă în cel de al doilea Război Mondial și a ajuns pînă la gradul de maior...

După război, Beregovoi a urmat și a absolvit Școala superioară de aviație și cursul de piloți de încercare, profesie pe care a practicat-o din 1948 și pînă în 1964, perioadă în care a absolvit și Academia militară de aviație (1956). În 1964, cînd a devenit cosmonaut, Beregovoi acumulase cca 2500 de ore de zbor pe diferite tipuri de avioane!

La 26 oct. 1968, cînd a luat loc la comenzile navei SOIUZ-3, variantă perfecționată a celei care, cu 18 luni înainte, provocase decesul cosmonautului Komarov, pilotul Beregovoi, care contribuise la omologarea a 63 noi tipuri de aeronave, a reușit să readucă încrederea în navele SOIUZ...

(Va urma)

Ipoteză

OCEANELE stabilesc clima Terrei?

ŞERBAN FILIP

Patru articole ştiinţifice publicate recent în renumita revistă britanică „Nature" repun în discuţie unele teorii legate de trecutul şi viitorul climei terestre. Pînă în prezent, specialiştii considerau că ciclurile glaciare se manifestau cu precădere la latitudini înalte, iar regiunile tropicale ar fi fost ferite de aceste variaţii. Or, iată că o echipă de specialişti americani, care a analizat compoziţia izotopică a sedimentelor Oceanului Pacific, a găsit indiciile unei ape tropicale mai reci decît în prezent în momentul maxim al manifestării glaciare. În paralel, analiza chimică a fitoplanctonului prelevat de pe fundul Oceanului Indian a scos în evidenţă variaţii concomitente ale temperaturii, în trecut, cu cele din Atlanticul de nord...

Această corelaţie climatică între emisfere este surprinzătoare, întrucît circulaţia marilor curenţi oceanici, care asigură redistribuirea căldurii la scară mondială, trebuie să fi fost mult atenuată în timpul perioadei glaciare. Or, analizele efectuate tind să demonstreze exact contrariul. Modele recente elaborate pe calculator converg în aceeaşi direcţie: circulaţia curenţilor în timpul perioadei glaciare a putut fi asemănătoare cu cea de astăzi, propagînd frigul pe întreaga „planetă albastră"!

Acestea sînt, deocamdată, simple ipoteze. În ultimii ani, sateliţii au inundat lumea ştiinţifică cu mii de date legate de suprafaţa mărilor, iar modelele climatice iau în considerare influenţa oceanului asupra modificărilor produse în atmosferă. Aceste cercetări au demonstrat faptul că oceanul este o componentă esenţială a climei şi, mai ales, una dintre cele mai sensibile. Considerat numai cu un deceniu în urmă drept un factor de inerţie şi de stabilitate, oceanul este, din contră, susceptibil să reacţioneze brutal şi puternic la mici perturbaţii. O creştere a precipitaţiilor, prin care, diminuînd salinitatea apelor de suprafaţă, poate modifica complet circulaţia curenţilor, deci şi temperatura zonelor învecinate. Reacţia oceanelor este atît de complicată şi imprevizibilă încît poate antrena schimbări climatice chiar mai dramatice decît este, spre exemplu, aşa-numitul efect de seră!...

Cercetări

TARZAN auzea infrasunetele junglei?

DORIN MĂRAN

Grupuri de elefanţi aflate la cîţiva km distanţă, efectuînd mişcări coordonate şi urmînd direcţii paralele, se îndreptau la un moment dat spre un punct comun pentru a-şi da întîlnire ca şi cum, în prealabil ar fi comunicat prin aparate de emisie-recepţie. Aceste manevre, explicabile doar prin emisiile de infrasunete, au fost urmărite de un cercetător american, Rowan Martin, care a resimţit în preajma pachidermelor ciudate vibraţii în zona organelor interne. Neîndoielnic, era vorba despre infrasunete. Pentru a verifica aceste reţele de comunicare, specialiştii în bioacustică procedează la experimente simulatorii relativ simple. Ei înregistrează sunetele emise de animale, apoi le retransmit pentru a vedea dacă acestea reacţionează într-un fel. Înregistrările efectuate la un metru de elefant scot în evidenţă frecvenţe de 15 Hz şi un nivel sonor de 117 decibeli. Aceste sunete percepute de om ar avea efectul sonor al unui picamăr. Din fericire, aceste sunete nu sînt sesizate de urechea umană.

Reputatul etolog american William Langbauer (ale cărui cercetări efectuate în lumea subacvatică, centrate în speţă asupra balenelor au fost prezentate pe scurt într-un număr anterior al revistei noastre) a preluat informaţiile confratelui său R. Martin şi le-a coroborat cu cele obţinute pe cont propriu. El a emis prin difuzoare infrasunetele înregistrate pe bandă magnetică ale unei femele în perioada de rut. Rezultatele nu s-au lăsat aşteptate. Toţi masculii aflaţi pe o rază de 6 km au venit în fuga mare la faţa locului. Infrasunetele sînt indispensabile vieţii elefanţilor. Masculii trăiesc separat şi uneori la mari distanţe de femele, or acestea sînt fecunde doar patru zile o dată la patru ani. Reproducătorii trebuie să acţioneze repede! Infrasunetele nu sînt însă specifice comunicării balenelor sau elefanţilor. Se pare că toate speciile care parcurg teritorii vaste le folosesc. Testele efectuate de biologul Olav Sand de la Universitatea din Oslo au demonstrat faptul că somonii şi morunii percep foarte bine infrasunetele. Morunul, de pildă, e capabil să perceapă frecvenţa de 0,1 Hz. Sursele infrasonore sînt extrem de numeroase în natură. Turbulenţele create de curenţii oceanici, ai apelor curgătoare, căderile de apă, constituie suficiente repere pentru a permite animalelor să-şi constituie o adevărată hartă sonoră a traseelor pe care le parcurg. Printre campionii orientării infrasonore se numără păsările migratoare. Ele folosesc, ce-i drept şi alte surse de orientare ca de pildă cele vizuale şi magnetice. Soarele, stelele, liniile înzăpezite ale munţilor sau, cînd zboară deasupra mărilor şi oceanelor, cîmpul magnetic terestru. Infrasunetele completează însă această complexă busolă. Binecunoscutul simţ de orientare al porumbelului e tributar unei foarte sensibile recepţii infrasonore. El percepe sunete de 0, 05 Hz! Sensibilitatea păsărilor e atît de fină încît poate diferenţia infrasunetele produse de vînt, valuri, curenţi etc., de surse infrasonore parazite, cum ar fi cele produse de avioanele supersonice. Animalele au reputaţia de a resimţi iminenţa catastrofelor naturale, mai precis, de a resimţi undele acustice emise din sol, a vibraţiilor de foarte joasă frecvenţă. Se apreciază că o mare parte din animale percep aceste vibraţii la mii de km de epicentrul seismului.

Cititoarea noastră Ancuţa Tomescu din Giurgiu ne întreabă care este originea portocalelor.

„Merele de aur" nu erau portocale...

O ispravă de seamă a lui Hercule - una dintre cele 12 munci - a fost furtul merelor de aur din grădina Hesperidelor.

Acestea, despre care se spunea că ascund în ele toată bogăţia pămîntului, au fost luate multă vreme drept portocale. Era numai o legendă, desigur, ca şi aceea a viteazului fiu al Alcmenei, pentru că nici grecii, nici romanii nu cunoşteau portocalele.

Există două mari feluri de portocali; cu fructe acre şi cu fructe dulci. Încă din secolul al IX-lea navigatorii arabi şi maurii care au invadat sudul Spaniei şi Siciliei au adus aici un amestec de seminţe de arbori printre care şi cele ale portocalelor acre.

Către secolul al XI-lea, maurii, a căror putere se consolidase, le plantau în mod sistematic. O dată cu dezvoltarea comerţului cu Orientul însă, în zorii secolului al XV-lea în Europa au fost aduse portocalele dulci.

Iniţial acestea erau foarte scumpe, numai regii şi înalţii demnitari permiţîndu-şi un portocal în propria grădină, necesitînd în ţările mai reci şi construcţia unei sere în care pomul era ferit de frigul de afară. În Franţa, primul portocal provenea dintr-un sîmbure semănat în 1421 în Pamplona (Spania) de Eleonora de Castilia, soţia regelui Navarei. Tînăra plantă, oferită conetabilului de Bourbon, a împodobit rînd pe rînd castelele Chantilly, Fointainbleu şi Versailles. Admirator pasionat al acestui arbore, Ludovic al XIV-lea l-a impus în ornamentarea grădinilor iniţiind şi construcţia orangeriilor.

Pe de altă parte, Cristofor Columb, navigînd în Lumea Nouă a luat cu el seminţe de portocal dulce şi multe alte citrice. Seminţele au fost plantate în insula Hispaniola, citricele răspîndindu-se de aici în special din cauza indienilor care călătoreau pretutindeni.

Statul Florida are acum cel mai mare număr de portocali şi cea mai mare producţie de fructe dulci din întreaga lume.

În multe ţări se mai cultivă însă şi portocali acri, folosiţi în special în altoiuri.

Fructul răspîndindu-se pe o arie largă, nu e de mirare că la sfîrşitul secolului al XIX-lea portocalele au devenit un fruct destul de obişnuit.

Savurîndu-l însă, puţini dintre noi se mai gîndesc la un măr de aur.

(IRINA STOICA)

Serisori primite

Marton Iosif, Tîrgu Mureş: Vă mulţumim pentru aprecieri. Temele la care vă referiţi le veţi găsi în sumarul revistei noastre, alături de altele, cel puţin la fel de interesante.

Adiţă, Ploieşti: Ne-a impresionat scrisoarea dv., dar pentru a face un apel public către un sponsor, în vederea procurării unui calculator modest (386, 486) trebuie să ne permiteţi publicarea numelui şi adresei dv.

Branzanu Ion, sat Poeniţa, jud. Argeş: Bineînţeles că puteţi pune întrebări referitoare la orice domeniu ce face obiectul preocupărilor noastre. Dicţionarul de arte divinitorii nu face obiectul unui manuscris predat vreunei edituri şi nici nu va fi în viitorul apropiat.

Alexandru Voinea, Bucureşti: Termenul „cabala" este astfel ortografiat în româneşte, în franceză „la Kabbale", iar în englezeşte „The Kabala". Acest termen provine din ebraicul romanizat „Qabbalah", care defineşte mistica şi tradiţiile ezoterice ale iudaismului. Cu acest sens, termenul a fost folosit abia din secolul XII, în şcoala filosofică a lui Isaac cel Orb. Una din temele predilecte ale cabalei este apocaliptica.

Georgeta Firea, Satu Mare: Nu a fost o greşeală în cadrul respectivei emisiuni a postului de televiziune pe care îl menţionaţi. În concepţia modernă, materia este alcătuită din cele trei elemente interactive: substanţă, energie, informaţie. Orice sistem, viu sau neviu, este un deţinător intrinsec de informaţie, descoperită sau nu. Imaginaţi-vă că pînă şi banalul fir de nisip conţine o cantitate enormă de informaţii, legate de proveniena sa, de proprietăţi, de structură etc.

Mircea Oanţă, Braşov: Dacă există sau nu baze sau „staţiuni ştiinţifice" ale extratereştrilor pe faţa nevăzută a Lunii, nu vă putem răspunde cu certitudine. Dacă există, îi compătimim şi-i admirăm pe locuitorii lor pentru bărbăţia şi dăruirea cu care înfruntă vitrega climă de pe Lună. *(PAUL IOAN)*

Cine a fost George Pomutz ?

Stabilit în America după revoluţia din 1848, românul ardelean George Pomutz (1818?/1828? - 1882) a ajuns general de brigadă în armata S.U.A., iar în perioada 1866-1878 a fost consul general american la Sankt Petersburg. În cel de-al doilea război mondial, numele său a fost purtat de o navă militară de transport de tipul „Liberty".

Nava „George Pomutz" avea o capacitate de încărcare de 10865 tone deadweight şi era armată cu două tunuri antiaeriene de calibrul 40 mm, fiecare avînd cîte patru ţevi. După război, „George Pomutz" a devenit cargou în flota comercială, încheindu-şi definitiv activitatea în 1970. (NECULAI PĂDURARIU)

CAZURI şi... NECAZURI

- Stimată Dnă dr. Daniela Popescu, pentru început v-aş invita să răspundem Drei D.N. în vîrstă de 15 ani din Cîmpulung Moldovenesc care ne cere un sfat competent cu privire la „primul act sexual şi posibilitatea de a rămîne însărcinată"

- Stimată domnişoară, daţi-mi voie să vă felicit pentru scrisoarea dumneavoastră. A cere un sfat competent la 15 ani, mai ales cînd este vorba de acest subiect „fierbinte" denumit sexualitate, dovedeşte că sînteţi un om matur, care ştie ce vrea de la viaţă. Mai mult, nimeni nu s-a născut învăţat şi faptul că părinţii nu discută despre aceasta cu dumneavoastră nu trebuie să vă înfricoşeze. Este încă un subiect greu de abordat pentru unii părinţi, fără să ştie că lipsa de informaţie în acest domeniu este foarte periculoasă.

De ce?... Lipsa de informaţie înseamnă a nu şti ce se întîmplă cu tine şi cu corpul tău, a fi vulnerabil la bolile cu transmitere sexuală (inclusiv SIDA), a nu decide în viaţă cînd şi cîţi copii să ai.

Şi acum să răspund la întrebări: sigur că poţi să rămîi însărcinată şi de la un singur (chiar primul) contact sexual. Este bine să ştii că bărbatul elimină spermatozoizi pe uretră încă înainte de ejaculare, deci încă înainte ca el să ştie acest lucru.

În aceste condiţii îţi sugerez să vizitezi un cabinet de planificare familială. Ca să poţi afla unde este un asemenea cabinet în oraşul tău, te sfătuiesc să întrebi la serviciul informaţii din policlinica de care tu aparţii.

Medicii din cabinetele de planificare familială au ca principal obiectiv oferirea de „sfaturi la cerere" cuplurilor care au nevoie de acest lucru. Nu trebuie să te ruşinezi, sînt foarte prietenoşi şi oferă confidenţialitate.

Testul de sarcină îl poţi procura de la farmacie, de unde în principiu poţi găsi şi contraceptive orale, dar

înainte întreabă medicul.

Întreabă medicul despre contraceptivele de calitate şi gîndeşte-te că nu vei avea asemenea probleme dacă vei consuma pilule contraceptive. Mai mult, viaţa sexuală, care de fapt este o parte „din noi", va decurge fără probleme şi nu va umbri niciodată relaţia dintre tine şi partenerul tău (adică nu vei fi pusă în situaţia de a avea copii nedoriţi, şi nu vei cunoaşte ce înseamnă trauma fizică şi psihică a chiuretajului).

În plus, vei avea timp să te gîndeşti mai mult la tine, la viitorul tău, la cariera ta.

- O altă scrisoare aparţine Biancăi Balaci, în vîrstă de 20 de ani, din Lugoj care ne întreabă de unde poate procura un contraceptiv selectiv cu foarte puţine efecte adverse faţă de altele.

- Mulţumim pentru cuvintele pe care ni le-aţi adresat prin intermediul revistei.

A alege un contraceptiv selectiv şi de calitate este o dovadă de respect de sine şi de ce nu, grija faţă de viaţa sexuală în general. Uneori, contraceptivele vechi cu doze mari de hormoni (mai ales estrogen) creează adevărate probleme prin reacţiile adverse pe care le dau. De aceea folosirea contraceptivelor cu doze microscopice de hormoni naturali (care nu se zăresc cu ochiul liber) a devenit o realitate pentru femeile moderne.

Marvelon se găseşte la farmacia Sf. Maria - strada Miron Costin nr. 1 telefon: 056/19.19.57.

- Mulţumim Dnei Doctor pentru răspunsuri. Aşteptăm şi alte scrisori din partea cititorilor.

Rubrică realizată de **MIHAELA DOROBANŢU**

radio CONTACT
THE GREATEST FM EXPERIENCE
Bucureşti 96,1 FM
Iaşi 92 FM
Cluj 89,8 FM
Ploieşti 92,8 FM
Sibiu 91,8 FM
Constanţa 91,1 FM
Baia Mare 88,5 FM
Râmnicu Vâlcea 66,14 FM
Piteşti 90,7 FM
Câmpulung Muscel 94,1 FM
Botoşani 93,1 Mhz
Focşani 95,4 Mhz
Arad 65,95 Mhz
Braşov 105,5 Mhz

Jurnalul unui naturalist la Tropice

DELFINI ÎN OCEANUL PACIFIC

ALEXANDRU MARINESCU

Este o dimineață de început de toamnă, deloc frumoasă. Prin plafonul gros de nori razele soarelui abia pătrund, lăsînd orașul într-o lumină cenușie care-i conferă un aer trist. Sau poate tristețea este doar în sufletul meu, acum, cînd năpădit de gînduri, zăbovesc la masa de lucru încărcată de hîrtii și cărți. Într-un colț sînt și cele cîteva caiete groase ale jurnalului meu indonezian. Deschid la întîmplare unul dintre ele și dau peste rîndurile care consemnează o întîlnire ce mi-a rămas întipărită în memorie cu contururi foarte precise. Recitind o revăd în toate detaliile ei, ca și cum s-ar fi petrecut ieri...

„17 aprilie este a doua zi a Ramadanului... mă scol la ora 5, în foșnetul catifelat al apei care se prelinge pe nisipul fin al plajei. La această oră marea este maximă și apa a ajuns la numai un metru de îngrăditura verandei noastre. Niciodată nu am fost mai aproape de ea, la propriu și la figurat. Mă gîndesc la cei care trăiesc permanent la malul oceanului, la comunitatea care se stabilește între om și mare, cu toate viețuitoarele ei.

Ca de obicei, îmi iau caietul și mă așez pe scaunul din fibre de rotang, folosind drept măsuță cutia cu fund de sticlă pe care Yann Wulur, gazda și prietenul nostru indonezian, o folosește uneori, în ieșirile pe mare cu turiști care vor să admire din barcă lumea fabuloasă a adîncurilor.

Abia pot să țin creionul fiindcă degetul mare de la mîna dreaptă este umflat și mă doare cumplit, în pofida prișniței pe care mi-a pus-o aseară nevasta lui Yann, cuprinzînd, ca ingrediente principale, ceapa rasă și zahărul. Un motiv în plus pentru a nu uita prea curînd întîlnirea, de acum cîteva zile, cu o stea de mare „celebră", *Acenthaster planci*, marea distrugătoare de corali, cunoscută și sub denumirea de „Coroana de spini".

Scriu cam de vreo 10 minute, apoi îmi ridic ochii din caiet și privesc întinderea oceanului. Nici un val nu încrețește suprafața apei care pare o imensă oglindă în care se răsfrînge discul soarelui ce își face apariția la orizont. Deodată tremur și mă ridic în picioare, privind mai atent. Cam la marginea recifului, acolo unde linia fundului coboară vertical spre adînc, la o distanță de 200 m de țărm, a apărut o ceată de delfini care înaintează cu repeziciune spre insula Manado Tua, al cărei con vulcanic se profilează la Sud-Vest de insula pe care ne aflăm. Intru în cabană și încercînd să fac cît mai puțin zgomot, pentru a nu-mi trezi colegii, scotocesc în rucksac, în căutarea binoclului.

Îi urmăresc apoi vreme de vreo 5 minute, sînt 9 indivizi. Fac salturi deasupra apei, curbîndu-și grațios spatele. Sînt pentru mine momente de încîntare, bucurîndu-mă de frumusețea mișcărilor, de forma perfectă a corpurilor, care strălucesc o clipă în lumină pentru a se înfunda în cleștarul apei din care reapar, după un scurt interval. Se deplasează grupați, între indivizi fiind o distanță de 1-2 m. Corpul are o lungime de aproape 2m, iar botul este destul de alungit. Încerc să-mi dau seama cărei specii aparțin. După toate aparențele sînt delfini malaiezi, *Stenella attenuata*, comuni în apele tropicale ale oceanelor Indian și Pacific. Sînt cetacee foarte rapide, în același timp foarte jucăușe și cu certe calități acrobatice.

Grupul de Stenella pornise probabil, încă din zori, în căutarea hranei mai abundentă la marginea recifului unde vin cîrdurile de pești din adînc. Delfinii au înotat paralel cu țărmul de Sud al insulei Bunaken, apoi au cotit spre Nord-Vest îndreptîndu-se către Manado Tua, situată la numai cîțiva kilometri de Bunaken. Încet s-au mistuit la orizont..

La cîteva zile de la această primă întîlnire i-am revăzut, la ceas de înserare cînd soarele, dispărut deja, își trimitea ultimele reflexe zugrăvind, în magnifice nuanțe de roșu, portocaliu și galben, conul insulei Manado Tua și cerul de deasupra sa, puțin înainte ca întreaga lume să se scufunde brusc în bezna nopții tropicale. Am scris revăzut fiindcă sînt convins că era același grup care, de data aceasta, făcea drumul invers, de la Manado Tua spre capătul Sud-Estic al insulei Bunaken. Erau acum mai puțin grăbiți, avansînd mai lent, fără salturi, la o distanță destul de mare de țărm. Înotau sub luciul apei, numai spatele cu înotătoarea dorsală apărînd la suprafață.

Cum nu aveam la dispoziție decît o fragilă pirogă cu balancier, pe care abia mă deprinsesem să o manevrez, nu am încercat să le ies în întîmpinare. M-am resemnat să-i urmăresc cu privirea, rememorînd, în acest timp, ceea ce știam despre aceste splendide și enigmatice mamifere marine.

După cîteva luni am avut prilejul, la București, să discut cu unul dintre membrii echipei comandantului Jacques Yves Cousteau care participase la filmările din arhipelagul indonezian, în anii 1989-1990.

Între multe alte întîmplări și peripeții, mi-a povestit și despre delfinii din genul Stenella pe care i-a întîlnit în diverse momente ale misiunii și care uneori înconjurau nava „Calypso", înotînd în fața etravei, sau o însoțeau o bună bucată de vreme. Bineînțeles, i-am împărtășit și eu impresiile mele.

Aventura unui român în jurul lumii

PRIN GURILE CANALULUI PANAMA

JIMMY CORNELL

La exact o săptămînă de la plecarea din Inagua eram ancorați în rada portului Cristobal, alături de alte zeci de nave ce așteptau să traverseze Canalul Panama. Din clipa în care Columb a început să exploreze fiecare colțișor al coastei atlantice a Istmului Panama, în speranța descoperirii unei rute directe spre Indii, atenția lumii s-a concentrat asupra acestei regiuni. La începutul secolului 16, cînd s-a construit orașul Panama, fîșia îngustă care separă cele două oceane a devenit cel mai important punct strategic pentru comerțul cu Lumea Nouă. În tot cursul secolului trecut, mai multe țări printre care Franța, Anglia și Statele Unite ale Americii au prezentat guvernului columbian diferite proiecte privitoare la construirea unui canal de-a curmezișul istmului Panama. Concesiunea construirii canalului a fost obținută de un inginer francez care a vîndut-o, mai tîrziu, unui grup de afaceriști francezi. Aceștia au reușit să-l convingă pe contele Ferdinand de Lesseps, care tocmai încheiase cu succes construirea Canalului Suez, să preia conducerea noului proiect. Munca titanică a fost exacerbată de o întreagă serie de dificultăți, boli tropicale, clima nesănătoasă, incompetența și corupția din rîndul conducerii. O companie americană a preluat în anul 1904 lucrările, iar canalul a fost dat în folosință, împreună cu toate ecluzele sale, în anul 1914. În anul în care „Aventura" a trecut prin Canalul Panama, acesta fusese folosit de peste cincisprezece mii de nave de toate naționalitățile. Traversarea nu este o operațiune simplă și nici formalitățile legate de ea nu sînt neglijabile. Am fost informați că în vederea traversării trebuie să existe la bord, în afară de timonier, încă patru mateloți, neapărat bărbați nu femei sau copii. Aceștia sînt necesari pentru manipularea parîmelor în cele cinci ecluze. Am fost nevoit să angajez trei tineri din Cristobal care s-au declarat dispuși să facă pe mateloții.

Partea cea mai dificilă a traversării este cea de la început, cînd urma să trecem prin cele trei ecluze de la Gatun. Fiecare ecluză are o lungime de 300 de metri și lățimea de 30 de metri. Am intrat cu „Aventura" în spatele unui cargoboat danez. În ecluzele ascendente, ambarcațiunile mici trec în spatele navelor mari, în cele descendente navele mai mici sînt postate în față. Este o măsură de precauție în cazul unui accident, cum ar fi ruperea unei parîme. Turbulența apei, milioane de metri cubi care se năpustesc în ecluză, mai ales în primele clipe după deschiderea chesoanelor, este extrem de violentă. Dacă „Aventura" ar fi scăpat de sub control ea s-ar fi izbit de peretele de beton. De îndată ce s-a umplut prima ecluză, poarta spre ecluza următoare a început să se deschidă și cargoboatul din fața noastră s-a urnit din loc. A fost tras în ecluza următoare de patru locomotive.

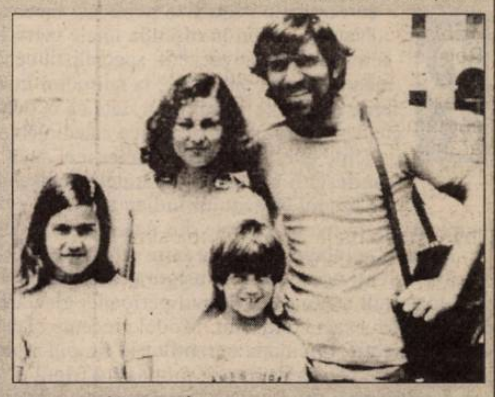

La numai o oră după ce am intrat în prima ecluză, porțile celei de a treia s-au deschis și am intrat în lacul Gatun. Ne aflam la 27 de metri mai sus decît Oceanul Atlantic pe care deabia îl părăsisem. Traversarea celor 50 de kilometri prin apele tulburi ale lacului Gatun și ale canalului Gaillard, pînă la următorul set de ecluze, a durat patru ore. Cele trei ecluze de la Pedro Miguel și Miraflores, descendente nu ne-au pus nici un fel de probleme. La exact opt ore după plecarea din Cristobal, poarta ultimei ecluze se deschidea încet, permițînd „Aventurii" să ia un prim contact cu apele Oceanului Pacific. În fața noastră se întindea, pînă departe, Marea Sudului a cărei chemare m-a fascinat încă din copilărie. O lume exotică și misterioasă se ascundea dincolo de orizontul îndepărtat. În pragul vastului ocean simțeam că, pentru noi, adevărata aventură abia începea.

REPTILE GIGANTICE ÎN PERU?

Autoritățile locale din regiunea peruviană unde ar fi fost văzută o reptilă gigantică (40 de metri lungime și 5 metri lățime!) i-au invitat pe oamenii de știință de la revista americană *National Geographic* să vină să admire urmele lăsate de monstru. Într-o scrisoare trimisă revistei la 19 august, Jorge Chavez Sibina, guvernatorul regiunii, afirmă că „doar specialiștii sînt capabili să dea un verdict obiectiv în legătură cu ceea ce s-a întîmplat în cătunul *Nueva Tacna*", la 110 km nord de Iquitos, capitala Amazoniei peruviene.

Sibina crede că urma atribuită trecerii monstrului „nu poate fi opera omului, pentru simplul motiv că în această regiune nu există utilaje de construcții capabile să smulgă copacii", așa cum ar fi făcut-o creatura. În trecerea sa, monstrul a lăsat o urmă de 300 de metri lungime și largă de 10 metri, pe care toți copacii au fost smulși din rădăcini, scrie guvernatorul.

Oamenii de știință peruvieni s-au arătat sceptici la auzul veștii. Aproximativ 600 de locuitori ai satucului Nueva Tacna au dat asigurări în ziua următoare că ar fi zărit enorma reptilă, care „avea pe cap două antene lungi asemănătoare trompei de elefant și două urechi lungi de un metru". Naturaliștii peruvieni se îndoiesc, totuși, de existența vreunui animal atît de mare; cercetările întreprinse în Amazonia au stabilit că șerpii *Anaconda* sînt cele mai mari animale din zonă, cu lungimi maxime de 12-14 metri.

„Mai trebuie să ne gîndim și la faptul că unele universități din străinătate oferă recompense de milioane pentru informații privind reptilele mai lungi de 10 metri", sublinia Jorge Chavez, profesor universitar și explorator al zonelor tropicale.

Conform opiniei oamenilor de știință, existența unei reptile gigantice ar corespunde poveștilor fantastice despre șerpi, care constituie o parte din tradiția folclorică a locuitorilor pădurii. Faptele povestite de sătenii din Nueva Tacna nu sînt lipsite de legătură cu vechea legendă indiană a lui *Sachamama*, un șarpe uriaș care se ascunde în apele Amazonului și nu își face apariția decît foarte rar. Legenda spune că *Sachamama* poate dormi timp de zeci de ani sub apele celui mai mare fluviu al lumii, iar respirația sa subacvatică provoacă numeroase naufragii.

Istorii neelucidate la curțile regale

ȘI-A CRUȚAT RICHARD AL III-LEA URMAȘUL LA TRON?

Istorie a Angliei a cunoscut prin Războiul celor două roze (1455-1485) un capitol sîngeros și plin de momente enigmatice. Dușmănia dintre casa de York (trandafirul alb) și casa de Lancaster (trandafirul roșu) a făcut multe victime. Ultimul York a fost mult hulitul Richard al III-lea, ucis în bătălia de la Bosworth (1485) de Henric al VII-lea Tudor. Dar peste șase ani, în 1491, apare, sprijinit de mai multe Curți europene, Richard al IV-lea, nepotul fostului tiran...

PAUL IOAN

...Dacă acesta a fost un autentic vlăstar al casei de York, înseamnă că de fapt Războiul celor două roze ar fi trebuit să reînceapă! Se știe că după moartea înțeleptului Eduard al IV-lea, cei doi fii ai săi au fost întemnițați în Turnul Londrei și executați de omul de încredere al lui Richard al III-lea, James Tyrell. Această versiune o preia și Shakespeare. Uzurpatorul Richard ucide copiii fratelui său și preia puterea în 1483, pentru numai doi ani. Războiul rozelor continuă, în acești doi ani, dar ceea ce s-a întîmplat după apariția uluitoare a unuia dintre fiii asasinați mă face să cred că de fapt Richard al III-lea și-a lăsat în viață un nepot pentru a nu se stinge dinastia de York. Iată care sînt faptele și argumentele.

Tînărul de douăzeci și unu de ani ce susține că este Richard al IV-lea este recunoscut și finanțat de casele regale din Scoția, Franța și Austria. Mai mult, Maximilian al Austriei îi dă mîna fiicei sale Cathrine Stuart. Noul Richard pregătește o luptă decisivă împotriva lui Henric VII, care domnea de șase ani. Acum apare primul mister: Richard renunță în ultimul moment la confruntare și se lasă capturat de Henric. Ce ar fi trebuit să urmeze? Desigur, execuția. Dar se întîmplă un adevărat miracol! Nu numai că noul uzurpator nu este închis, el este găzduit în condiții de lux chiar în palatul Westminster. Iar neobișnuita comportare a regelui atinge absurdul: se face publică versiunea că Richard al IV-lea este un impostor, pe nume Perkin Warbeck, de origine flamandă. Richard, la rîndul lui, acceptă versiunea, dar Cathrine de Austria nu-și părăsește soțul, dimpotrivă, duc amîndoi o viață regală la Londra!

Un singur lucru a făcut regele împotriva rivalului său: l-a ținut sub strictă supraveghere. Timp de șapte ani, un suveran „coabitează" cu uzurpatorul său în anturajul regal! În 1498, așa-zisul Richard fuge din Londra pentru o aventură amoroasă. Este prins și întemnițat. Evadează, este iar prins și abia acum este executat prin spînzurare (1499). Fusese acesta ultimul York?

Indulgența lui Henric al VII-lea față de „impostor" se poate explica astfel, într-o variantă personală: Richard al III-lea nu și-a ucis acest nepot, mulțumindu-se să-l sechestreze, doar, căci Lancasterii erau mai puternici. Iar acel nepot, Richard al IV-lea, a fost la rîndul lui cruțat pentru că fusese recunoscut de principalele case regale de pe continent. Henric Tudor nu era capabil să reia Războiul de 100 de ani (contra Franței), iar uciderea pretendentului ar fi fost o mare provocare. I-au trebuit motive temeinice pentru a-l executa. Dar pivotul acestui labirint politic rămîne întrebarea: a făcut Richard al III-lea un gest de omenie, cruțîndu-și nepotul?

Nu vă luaţi după filme!

SINISTRA POVESTE A UNEI UCIGAŞE

De ce visurile negre ale unei adolescente s-au transformat în carnagiul unei nopţi cu lună plină? Cum de a făcut Veronique din Sebastien (cavalerul ei devotat, în vîrstă de 17 ani) executorul indicaţiilor ei ucigaşe? Originile se află într-un film de orori - „Ucigaşi înnăscuţi" de Oliver Stone. Cu mai multe luni înainte de crimă, începuse să se coafeze precum Mallory eroina din acel film.

Absolventă eminentă a liceului *Pablo Picasso* din Fonteney-sous-Bois, ea practică arta fotografică, picta cu talent, scria scenarii şi poezii. Dar, după cum relatează săptămînalul „VSD", sub pletele arămii ale domnişoarei clocotea creierul unui monstru, cel al lui Veronique ucigaşa, diabolica. La un moment dat, a simţit nevoia să lovească pînă la epuizare, folosind un cuţit. Era ca un film care i se derula în minte, de nenumărate ori, pînă cînd a decis să-l realizeze, atribuindu-şi rolul de personaj principal. „Au fost pulsaţii pe care le-am simţit de la 15 ani", declară ea la anchetă.

La 2 martie, totul era pregătit. O noapte cu lună plină. Filmul putea să înceapă. În rolul de june prim era Sebastien, 17 ani, pe care-l cunoştea de la grădiniţă. În rolul victimei, Abdeladhim Gahbiche, 16 ani, originar din Tunisia, rivalul lui Sebastien şi prada lui Veronique. Pentru diabolica adolescentă, jocul consta în a-l invita pe Abdel la Sebastien, la o aşa-zisă „serată familială" şi să-l „monteze" din plin pe tînărul tunisian. „Cînd nu vei mai suporta să ne vezi goi, înlănţuiţi, tu vei lovi primul - i-a explicat Veronique lui Sebastien. Apoi am să te ajut ". O crimă cumplită, premeditată, care n-are nimic comun cu o reglare de conturi pusă la cale de nişte haimanale. Asasinii şi-au atribuit roluri pe măsură.

Masacrul s-a derulat exact aşa cum Veronique l-a „scris" în imaginaţia ei. Abdel este masacrat de acesti amanţi teribili în camera lui Sebastien, din casa părintească a acestuia. Adolescentul este străpuns de 40 de ori cu un pumnal. Cadavrul este înfăşurat în cearşafuri, capul învelit în plastic, apoi totul a fost îngropat sub dalele terasei. Ucigaşii au fugit cu o maşină a tatălui lui Sebastien.

La 7 martie, cînd a fost descoperit cadavrul, un membru al familiei a declarat că victima fusese înjunghiată pe tot corpul. După cum au precizat la anchetă, ei conveniseră să respecte scenariul celebrului film al lui Oliver Stone, „Ucigaşi înnăscuţi", ajuns pe ecranele franceze în anul 1994. Modelul era eroina, Mallory, care ademenea necunoscuţi, promiţîndu-le raiul pe pămînt înainte de a-i asasina cu ajutorul lui Mickey, prietenul ei. În camera lui Sebastien, poliţiştii au găsit o casetă a filmului lui Stone, împreună cu o listă a persoanelor ce urmau a mai fi răpuse.

Un extraordinar exemplu de viaţă

OMUL CU PLĂMÎNI DE OŢEL

Numele: Mark O'Brien. Vîrsta: 47 de ani. Una din marile sale plăceri: să se plimbe seara pe străzi, pe cîmp, oriunde îşi doreşte.

Pare un lucru banal, dar nu este! Pentru că de la vîrsta de şase ani cînd a fost lovit de poliomielită, Mark este tetraplegic şi respiră cu ajutorul unui plămîn artificial - un cilindru metalic de peste 320 kg, care „pompează" aer în plămînii lui slăbiţi (unul din cele numai 150 de dispozitive de acest fel existente în lume). „Este oribil să fii handicapat, este monstruos - spune Mark - dar totuşi eşti în viaţă şi mai ai şi alte posibilităţi ". Iar Mark nu a cedat niciodată. Este poet şi eseist, cu cărţi publicate pe care le-a scris pe un laptop (folosind o tijă specială!), se mişcă cu un cărucior electric şi „răspunde" la telefon graţie unui mecanism special care îi permite să facă acest lucru folosindu-şi limba. Autobiografia lui va fi publicată la începutul anului viitor (pentru ea a primit deja un avans de 20000 de dolari), iar după ce un film dedicat luptei şi succesului său a primit mult rîvnitul Academy Award pentru cel mai bun documentar (de fapt Premiul Oscar!), în prezent se pregăteşte un film artistic de lung metraj inspirat din viaţa lui.

Mark este foarte dur în exprimare, în ceea ce îl priveşte pe el însuşi: „Se spune despre mine că sînt un infirm. Este un termen care pe unii îi face să se simtă ofensaţi - fără motive, cred eu - dar consider ca este mai potrivit decît «handicapat»". Întreaga lui viaţă este un miracol. După atacul de poliomielită a fost în comă timp de două săptămîni, după care a rămas paralizat de la gît în jos. Şi totuşi, părinţii nu l-au abandonat în vreun spital. L-au înconjurat cu toată grija lor, l-au ajutat. Au luptat să-l înscrie în programul special al Universităţii Berkley din California pentru handicapaţi, pe care a absolvit-o în 1982. A venit însă o nouă lovitură: în timp ce se pregătea pentru obţinerea titlului de master în jurnalistică, a avut de făcut faă unui sindrom post-polio. Nici acesta nu l-a doborît însă. Respirînd prin plămînul de fier, a continuat să scrie poezie şi eseuri despre condiţia sa, despre cum spunea el în glumă că „agăţa" surorile la spital, despre pasiunea sa pentru baseball...

Primul său contact cu lumea filmului a avut loc în 1994, cînd un prieten i-a făcut cunoştinţă cu Jessica Yu, un producător de filme experimentale, care i-a sugerat ideea unui film „nesentimental" care să nu fie un documentar obişnuit despre... încă un „infirm curajos".

Tot ce îşi mai doreşte acum Mark este ca Oscar-ul pe care l-a primit să-l ajute în lupta pentru cauza handicapaţilor. În restul timpului - visează...

„Din cînd în cînd visez chiar şi la un scaun de handicapat controlat prin puterea gîndului, care să meargă şi să mă poarte oriunde vreau eu"...

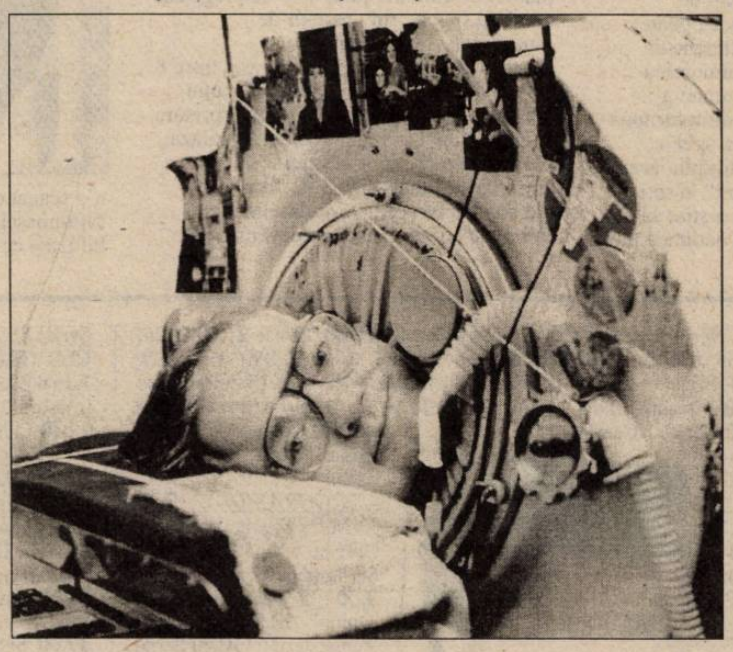

Afacere cu iţe încurcate

CRIMINAL SAU VICTIMĂ A MAFIEI?

Curtea de Casaţie de la Versailles a respins cererea procurorului general ca Aleksei Polevoi, 19 ani, să fie deferit Tribunalului cu Juri, sub învinuirea de a fi omorît, la 26 februarie 1995, în suburbia pariziană Louveciennes, şase cetăţeni ruşi, printre care se afla şi tatăl său, Evgheni Polevoi.

VERSIUNEA LUI ALEKSEI

„Era ora 22.30. Mă uitam la televizor. Tata citea. Deodată am auzit un zgomot. Tata a aplecat capul şi şi-a ridicat mîna la obrazul stîng. Nu înţelegeam ce se petrece. A răsunat iarăşi un zgomot identic şi am văzut sînge pe chipul tatălui meu... El, clătinîndu-se, a pornit spre coridor. În acel moment am auzit clar trei sau patru împuşcături. Femeile au început să ţipe şi au stins lumina. Liudmila (soţia tatălui - n. red.) s-a răsucit spre mine, dar s-a oprit brusc, ca şi cînd ar fi fost lovită cu o măciucă de baseball, şi s-a prăbuşit...

Am văzut cum o mînă înmănuşată a spart geamul şi a deschis fereastra. A intrat un tip mascat, care a tras în Olga (o cunoştinţă aflată de o săptămînă în casa lor - n. red.). Ea s-a lăsat pe marginea fotoliului, apoi a început să se prăvălească pe podea. Individul s-a îndreptat spre ea. A intrat Slava (soţul Olgăi - n. red.). Necunoscutul i-a poruncit să se culce la podea şi l-a împuşcat în ceafă. Apoi tipul a vrut să mai tragă în Olga, dar s-a auzit un declic, ca şi cînd în armă nu mai era glonţ. Atunci el s-a întors spre mine, şi-a desfăcut bluza şi a scos o altă armă. M-a obligat să mă ridic şi m-a împins spre coridor. Acolo noi am văzut-o pe scări pe Zina (mama Liudmilei - n.red.). Ea ţipa chemîndu-l pe Fiodor (soţul ei - n. red.). Noi am revenit în birou. Eu am păşit peste trupul tatălui meu, care zăcea pe coridor, la intrarea în încăpere...

Tipul m-a obligat să reîncarc o carabină de 20 mm. Mi-a poruncit să trag în tata, dar arma a dat rateu. Atunci el mi-a întins un „Kalaşnikov" şi eu am tras. Ucigaşul mi-a spus: „Ai văzut ce putem face noi!... telefonează la poliţie şi ia totul asupra ta. Dacă nu vei face astfel, vom mai omorî cinci inşi: pe mama ta, pe soră-ta, pe Iana (prietena lui Aleksei - n.red.), pe Denis (fratele vitreg - n. red.) şi pe tine".

Anchetatorul Catherine Recheter respinge mărturiile lui Aleksei, considerînd că el a acţionat de unul singur. Dar mulţi experţi apreciază că tînărul n-ar fi putut să omoare şase persoane mature.

Evgheni Polevoi, care în anul 1991 se stabilise cu familia în Franţa se pare că a avut şi aici relaţii cu persoane sus puse, din conducerea de stat. Printre fondatorii noii sale firme - „Sofriex" - se numără François Micheau, cumnatul lui François Grossoeuvre, cel mai apropiat prieten al lui Mitterrand care, în circumstanţe neelucidate, şi-a tras un glonţ în frunte chiar la palatul Elysée.

În casa lui Polevoi din Louveciennes ar fi trebuit să aibă loc, în acea tragică noapte, o cină cu participarea unui emisar al guvernului rus, a doi industriaşi francezi şi a unui poliţist din garda personală a lui Mitterrand. Cina fusese contramandată în ultimul moment...

Poveste din Bronx

Pe autostrada BQE care leagă Brooklyn de Queens, o maşină ce transportă bani se răstoarnă, nu sînt victime dar cîţiva saci cu bani se rostogolesc lăsînd conţinutul să se împrăştie în toată zona accidentului... Un individ aflat la volan, apropiindu-se de locul cu pricina şi văzînd banii împrăştiaţi mai ceva ca frunzele în plină toamnă, îşi trage maşina pe dreapta repezindu-se să culeagă ceva din această mană cerească. Nu mică i-a fost mirarea cînd, cu braţele pline de bani constată că maşina îi fusese furată... Seara poliţia declară că toţi banii au fost recuperaţi...

Gene Emery columnist avînd rubrica „ştiinţă şi tehnologie„ testează o enciclopedie 1998 de pe un CD-ROM. Încercînd să afle cum este explicată „subliminal advertising„ (diferite modalităţi tehnice în care o informaţie poate fi adresată subconştientului), descoperă cu uimire lipsa cuvîntului „subliminal„. Poate că tocmai aici este şi tîlcul...

Muzeul de artă Metropolitan o să-l celebreze pe renumitul creator de modă Giani Versace expunîndu-i în cadrul secţiei „costume„ o parte din vasta colecţie a acestuia. Giani Versace a fost ucis nu cu mult timp în urmă. Expoziţia o sa rămînă deschisă pînă în martie anul viitor.

DESPRE VÎNAREA VÎNĂTORILOR

De la moartea prinţesei Diana, ochii tuturor sînt îndreptaţi către industria tabloidă care, pe drept cuvînt, depăşise de mult normele civilizate în obţinerea informaţiilor. Dincolo de faptul că în multe ţări se va încerca o legislaţie în acest sens, trei actori foarte renumiţi din Hollywood (numele lor nefiind încă divulgat) au hotărît să subvenţioneze cu sume uriaşe, folosind detectivi particulari, o acţiune de defăimare a capilor acestor reviste tabloid mergînd pînă acolo încît să nu fie iertat nici un membru al familiilor acestora, scoţînd la iveală toate bubele posibile şi chiar imposibile... Răzbunare? Poate că da, dar un lucru este cert, toată comunitatea hollywood-iana este furioasă... Dar cine nu este?, atîta timp cît totu-i de vînzare fără limite...

Pe la începutul acestui an a avut loc la New York o licitaţie fiind scoase la vînzare o gramadă de rochii din garderoba prinţesei Diana. Toate rochiile vîndute (79 piese) la sume (5 milioane) destul de mari atunci, au căpătat brusc valori astronomice datorită cultului creat în aceste ultime trei săptămîni, mergîndu-se pînă acolo că orice a purtat, i-a aparţinut sau numai a atins, să devină lucruri sacre.

Un tînăr elev coreean, ce studia la secţia de vioară a unui liceu de muzică din Bronx, a intrat în mare conflict cu vecinul lui de apartament datorită lungilor ore de studiu acasă. Vecinul a declarat că lui îi place muzica clasică în mod deosebit dar toate plantele din apartamentul lui s-au ofilit de cînd elevul şi-a înteţit studiul...

În Michigan a avut loc un experiment medical inedit. O femeie a fost operată la inimă folosindu-se tehnica laserului pentru prima data în acest tip de interventie. Pacienta care a părăsit spitalul a doua zi a declarat că se simte ca şi cînd ar fi gata să o ia la fugă... Operaţia a avut loc cu „uşile închise„ nici o cameră TV nu a avut acces.

Stau lungit în pat, şi cu toate că aud venind de afară un discret cîntat de greiere, iar camera e cufundată într-un întuneric liniştit, presimt o insomnie groasă ca smoala topită. Un sac cu bani, doi saci cu bani, trei saci cu bani...

REMUS TAZLAUANU
- Bronx, New York

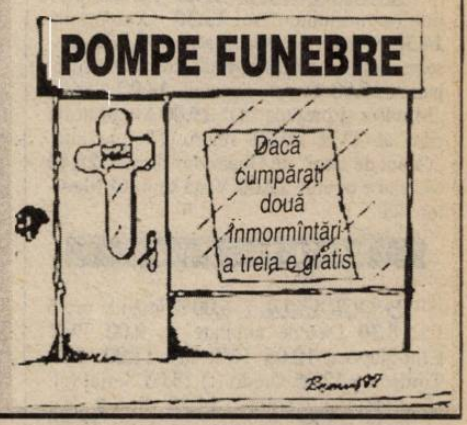

Lumea e nebună, nebună, nebună...

Părinţii copilului? Două femei

Este posibilă o situaţie paradoxală, în care pentru dreptul de a creşte un copil să se lupte două femei, ambele direct implicate în naşterea acestuia? Se pare că da, după cum o demonstrează un proces, unic în felul său, care a avut loc în Suedia.

Fapt este că una din părţile acestei situaţii conflictuale este mama biologică a unui copil care acum are 11 ani. Cealaltă parte o constituie tatăl biologic, care în urmă cu cîţiva ani... şi-a schimbat sexul, devenind femeie.

Foştii soţi au divorţat demult, încă pe vremea cînd băieţelul avea doar 4 luni. Şi deodată s-au iscat pretenţiile la dreptul de creştere a copilului. Judecînd după toate aparenţele, mama dovedea unele carenţe în comportament, fapt pentru care autorităţile tutelare din oraşul respectiv au dat cîştig de cauză tatălui.

După ce însă acesta şi-a schimbat sexul, atît el, cît şi fiul au fost nevoiţi să se adapteze la noua situaţie. Tatăl, devenind femeie, şi-a modificat numele, făcîndu-l asemănător cu un nume feminin, iar băiatul îl folosea ca atare, evitînd să-i spună părintelui său „tată".

Totuşi, adevărata mamă nu s-a dat bătută. A trecut pe la toate instanţele tutelare, demonstrînd că, în condiţiile cînd copilul trăieşte împreună cu un tată care a preferat să aibă sex feminin, copilului i se tulbură starea psihică.

Aşa se face că, nu demult, în Suedia s-a luat din nou în dezbatere cazul educaţiei familiale a respectivului copil, tatăl biologic avînd şi de astă dată cîştig de cauză. Instanţa tutelară a considerat că schimbarea sexului nu-l împiedică pe acesta să-şi crească fiul aşa cum se cuvine.

Furt de proporţii în Brazilia

130 tone de cafea, într-o singură noapte

În Brazilia a fost jefuit cel mai mare depozit de cafea. O bandă de tîlhari înarmaţi cu pistoale-mitralieră a furat 130 de tone de boabe de cafea, din sorturile cele mai scumpe, în valoare de 300000 de dolari.

Hoţii au acţionat cu dibăcie şi pricepere, însă operaţia de sustragere a cafelei a durat totuşi o noapte întreagă, întrucît hoţii urmau să încarce, în patru camioane mari, peste 2000 de saci a cîte 60 kilograme de cafea. Bandiţii s-au abţinut să angajeze personalul depozitului la lucrările de încărcare. Toţi cei aflaţi în seara respectivă în schimbul de lucru au fost declaraţi ostatici. La jaf au participat cca. 20 de indivizi care s-au văzut în situaţia de a scoate literalmente pe umerii lor, toată povara operaţiunii puse la cale de ei.

idoli

DAVID HASSELHOFF

(Mitch - şeful „echipei de intervenţie") consideră că, la cei 44 de ani împliniţi pe 17 iulie visul său de a deveni actor, regizor şi producător de succes s-a împlinit. Pentru unii, talentul lui de actor e discutabil, dar tot aceştia recunosc că, încă de la primele episoade, cu „Baywatch" Hasselhoff a dat lovitura. Deosebit de ambiţios, David Hasselhoff nu a oferit niciodată prea mare atenţie comentariilor răutăcioase şi şi-a văzut de proiectele sale. A avut încredere în steaua lui norocoasă şi, totodată, în flerul la gustul publicului. Probabil, nu s-a considerat nici el un monstru sacru al cinematografiei, dar a ştiu precis că, mizînd pe o producţie de film nu foarte costisitoare dar deosebit de „decorativă", poate cuceri milioane de inimi. Frumuseţea trupului uman a fascinat dintotdeauna omenirea şi el a folosit din plin acest „amănunt" în serial. În plus, a ştiut să plaseze acţiunea într-un loc visat cu ochii deschişi de fiecare dintre noi, a asezonat totul cu situaţii periculoase, iubiri şi gelozii, prietenii şi intrigi, victorii şi dezamăgiri... şi a impus o disciplină şi un program de lucru draconic: actorii se trezesc la 5 dimineaţa, la 6 sînt pe platoul de filmare, pînă la 8 îşi pregătesc condiţia fizică prin exerciţii de gimnastică şi simulează scenele de intervenţie periculoase, între 8 şi 9 se adună pentru o ultimă discuţie privind scenariul şi modul de interpretare şi apoi... „motor" pînă la 5 după-amiaza. Personajele create şi scenariul sînt „100% made în U.S.A." dar ele au cucerit spectatorii din întreaga lume. Iar protagoniştii au devenit idoli.

După „Star Trek", *„Baywatch"* a fost şi este cel mai urmărit serial din acest deceniu, fiind difuzat în peste 100 de ţări, din America pînă în Asia, din Europa pînă în Africa, şi tradus în 30 de limbi. Serialul a intrat în cel de-al şaptelea an de viaţă, „echipa de intervenţie" a suferit pe parcurs unele modificări, unii actori au plecat, alţii, dornici de afirmare, au bătut cu disperare în porţile ei şi au reuşit să pătrundă în interiorul grupului. Să ne oprim la cîţiva „veterani" şi la cîţiva „proaspeţi sosiţi".

BAYWATCH

Un şirag de „perle" risipite pe o plajă

PAMELA ANDERSON

(CJ Parker) a fost de la bun început regina serialului, şi, de ce să nu recunoaştem, un serios punct de atracţie pentru telespectatori. Popularitatea actriţei a crescut enorm de-a lungul anilor, cu atît mai mult cu cît presa n-a scăpat din vedere nici un amănunt al furtunoasei sale vieţi particulare: iubiri înfocate cu diverşi colegi din „echipa de intervenţie", căsătoria cu Tommy Lee, certurile şi bătăile dintre cei doi, infidelităţile, sarcina Pamelei şi naşterea băieţelului, divorţul iminent de soţ, divorţul iminent de serial, împăcarea-bombă cu Tommy, certurile repetate cu „tata David", victoria provizorie asupra lui... „tata David", procesul pentru neonorarea unui contract, Pamela-rea şi frivolă, Pamelă - femeia de casă şi mama ideală, Pamela - femeia cu cei mai frumoşi sîni din lume, Pamela - femeia cu sîni de silicon, Pamela din nou însărcinată ş.a.m.d. Fără discuţie, Pamela e un star.

YASMINE BLEETH

(Caroline) se mîndreşte cu fizicul ei şi, cînd a fost admisă în echipa de filmare, ştia că urmează să se alinieze „bombelor sexy" de pe mirifica plajă. A fost însă surprinsă şi apoi angoasată de rigorile din ce în ce mai mari impuse de şeful clanului, David Hasselhoff care ţine la aura decenţei. Aşa că s-a hotărît să sfideze legile „absurde" şi a pozat în revista „Playboy". Severului David Hasselhoff nu i-a fost deloc pe plac iniţiativa sirenei din echipa sa, dar a închis ochii în faţa răzvrătirii acesteia gîndindu-se la publicul care o adoră. Îi acceptă pînă şi răul de mare de care n-a scăpat din vedere nici un amănunt al furtunoasei sale vieţi particulare: iubiri înfocate cu diverşi colegi din „echipa de intervenţie", căsătoria cu Tommy Lee, certurile şi bătăile dintre cei doi, infidelităţile, sarcina Pamelei şi naşterea băieţelului, divorţul iminent de soţ, divorţul iminent de serial, împăcarea-bombă cu Tommy, certurile repetate cu „tata David", victoria provizorie asupra lui... „tata David", procesul pentru neonorarea unui contract, Pamela-rea şi frivolă, Pamelă - femeia de casă şi mama ideală, Pamela - femeia cu cei mai frumoşi sîni din lume, Pamela - femeia cu sîni de silicon, Pamela din nou însărcinată ş.a.m.d. Fără discuţie, Pamela e un star.

LUNI, 22 septembrie

PROGRAMUL 1: **13.00** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.00** TVR INFO **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.30** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Timpul Europei **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **19.55** Doar o vorbă „săţ-i" mai spun! **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Echipa de intervenţie" **22.00** În faţa dv.! **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Revista de istorie.

PROGRAMUL 2: **13.00** Tribuna partidelor parlamentare **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial: „Mîndrie şi prejudecată" **19.00** Studioul de film al TVR **20.00** Teatru TV prezintă: „Capul de răţoi" de Gheorghe Ciprian **21.40** Vă place opera? **22.00** Viaţa în jurul Mediteranei.

MARŢI, 23 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Credo (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.05** Desene animate **15.30** Ecclesiast '97 **16.00** Emisiune în limba maghiară **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Medicina pentru toţi **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Telecinemateca: „Indiferenţii" (Italia) **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Universul cunoaşterii **0.30** Planeta cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Echipa de intervenţie" **10.00** Cu ochii'n 4 (r) **10.45** Maria Callas: „Vissi d'arte, vissi d'amore" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Serial (r): „Savannah" **13.15** Biserica satului (r) **13.30** Convieţuiri **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **20.00** Film: „Maigret şi viaţa unui om" **22.00** Comorile filmotecii TV **23.30** Arhive româneşti **24.00** TVM * Mesager **0.30** Meridianele dansului.

MIERCURI, 24 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Sensul tranziţiei (r) **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **14.55** Fotbal: Sportul Studenţesc - Dinamo **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Magazin sportiv **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Memorialul durerii **22.00** Flagrant **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Cultura în lume **0.30** Întîlnirea de la miezul nopţii.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Telecinemateca (r): „Indiferenţii" **10.35** Studioul şlagărelor **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** Emisiune în limba maghiară **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Secretele nisipului" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serial (r): „Mîndrie şi prejudecată" **19.00** Repere muzicale **20.00** Magazin sportiv **20.30** Fotbal: Steaua - Foresta Fălticeni **23.30** Vara Olandeză.

GUSTAVO BERMUDEZ
TVR 2, luni-duminică, ora 17[00]

JOI, 25 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.00** Desene animate **15.45** Lege şi fărădelege **16.00** Convieţuiri **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Bank-note **18.00** Interactiv tele-joc **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Iubire interzisă" **21.55** Pariul Trio **22.00** Cu ochii'n 4 **22.45** Reflecţii rutiere **23.00** Serial: „Canary Wharf" **23.50** Un secol de cinema.

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Planeta cinema (r) **10.00** În flagrant (r) **11.00** Serial documentar (r) **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **12.30** Teleenciclopedia (r) **13.30** Emisiune în limba germană **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.30** Desene animate **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Ceaiul de la ora 5 **19.00** Magazin estival **20.00** Cinematograful de artă: „Simon Tanner (Franţa, 1993) **22.00** Club 2020 **23.30** Media-club **24.00** TVM * Mesager.

VINERI, 26 septembrie

PROGRAMUL 1: **6.00** România: ora 6 fix! **8.30** Desene animate (r) **9.00** TVR Cluj-Napoca **10.05** TVR Iaşi **11.00** TVR Timişoara **12.05** Media-club (r) **12.35** Convieţuiri **13.05** Serial (r): „Secretele nisipului" **14.10** Serial (r): „Şeicul" **15.30** Emisiune în limba germană **17.05** Serial: „Strada Libertăţii" **17.35** Scena politică **18.30** Serial: „Treptat, treptat" **19.00** Serial: „Sunset Beach" **20.00** Jurnal **21.30** Film: „În lumea bună" (SUA, 1986). Cu: Nick Nolte, Richard Dreyfuss **23.15** Jurnalul de noapte **23.30** D'ale Bucureştilor. Cabaret TV **0.20** Cinematograful de noapte: „DC 7" (SUA, 1996).

PROGRAMUL 2: **7.00** TVM * Telematinal **8.00** Desene animate (r) **8.30** Serial (r): „Canary Wharf" **9.00** Serial (r): „Dr. Quinn" **10.00** Universul cunoaşterii (r) **10.40** Serial (r): „Dr. Quinn" **11.35** Serial (r): „Sunset Beach" **13.30** TVR Cluj-Napoca **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.05** Bank-note (r) **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Concert Jean Michel Jarre **19.00** Pentru dv., doamnă! **20.00** Elena Cîrstea **21.00** Robingo 2 **22.00** Iorga în conştiinţa contemporaneităţii **22.30** Nocturna sportivă **24.00** TVM * Mesager.

SÎMBĂTĂ, 27 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună-dimineaţa de la Timişoara şi de la Bucureşti! **8.30** Alfa şi Omega **9.05** Serial: „Salty" **9.55** Tip-Top, Mini-Top **11.00** Film: „Iartă!" (URSS, 1986) **12.30** Serial: „Mork şi Mindy" **13.00** Serial documentar **13.30** Ecranul **14.15** Mapamond **14.45** Magazin sportiv: **15.00** Fotbal - Universitatea Craiova - Steaua **17.00** Serial: „Universul straniu al lui Arthur C. Clarke" **17.30** Alo, tu alegi! **18.00** Disney **18.30** Serial: „Hollyoaks" **19.00** Teleenciclopedia **20.00** Jurnal **21.00** Serial: „Savannah" **22.00** În căutarea umorului pierdut **23.05** Serial: „Piaţa Spaniei" **24.00** Volei: Cehia - România **1.00** Arena AS.

PROGRAMUL 2: **8.10** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ajută-te singur! **10.00** Mondo-blitz **11.00** TVR Timişoara **13.00** Arte vizuale **13.30** Serial: „Emilie" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă! **15.10** Bursa invenţiilor **15.50** Tradiţii folclorice **16.00** Serial: „Micaela" **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Cazuri şi necazuri în dragoste **20.00** Mini-serie: „Dr. Faustus" (Germania, 1995) **21.30** Mozaic sportiv **21.45** Mini-serie: „Dr. Faustus" **0.30** Jazz Alive.

DUMINICĂ, 28 septembrie

PROGRAMUL 1: **7.00** Bună dimineaţa! **8.30** Lumină din lumină **9.05** Serial: „De la Apenini la Anzi" **9.35** Desene animate **10.00** Domino **11.10** Viaţa satului **12.30** Serial: „Ce vrăji a mai făcut nevasta mea, Samantha?" **13.00** Serial de călătorii **14.15** Atlas **14.45** Video-magazin **17.00** Serial SF: „Start-rek - 50 de ani de Jurnale UFO" **18.00** Disney **19.00** Robingo **20.00** Jurnal **20.35** Duminica sportivă **21.00** Film: „Amore!" (SUA, 1993) **22.30** Pariul Trio **22.40** Camel Planet **23.45** Cîntec de lume.

PROGRAMUL 2: **8.10** Serial: „Lupii aerului" **9.00** Pas cu pas **9.30** Ferestre deschise... spre Bucureşti **10.00** Remember Georg Solti **11.00** Handbal: România - Croaţia **12.30** TVR Iaşi **13.00** Memoria exilului românesc **13.30** Serial: „Emilie" **14.30** Serial: „Ce bine e acasă!" **15.00** Fotbal: Rapid - Universitatea Cluj-Napoca **17.00** Serial: „Şeicul" **18.00** Serata muzicală TV **19.00** Sensul tranziţiei **21.00** Repriza a treia **22.30** Fotbal: Bologna - Roma **24.00** TVM * Mesager **0.30** Volei: România - Ucraina.

(După Panoramic TV)

PRO TV

LUNI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Lumea filmului (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Tenis - Open Romania. Transmisiune în direct **13.00** Pro şi contra cu Octavian Paler (r) **13.45** Rătăciţi în tranziţie (r) **14.15** Tenis - Open Romania (rezumat) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Deşteaptă-te române! **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **18.55** Chestiunea zilei **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Film: „Vizitatorii" (Franţa, 1993) **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Oameni obişnuiţi" (1980). Regia: Robert Redford **2.45** Ştirile PRO TV **3.00** Tenis - Open Romania (r) **3.25** Serial: „Zona crepusculară".

MARŢI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Tenis - Open Romania. Transmisiune în direct **13.00** Deşteaptă-te române! (r) **14.15** Tenis - Open Romania (rezumat) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Profesiunea mea - Cultura **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Spitalul de urgenţă" **21.15** Serial: „Secrete de familie" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Distratul" (Franţa, 1970) **3.00** Tenis - Open Romania (r) **3.15** Serial: „Zona crepusculară".

ARNOLD SCHWARZENEGGER
PRO TV, vineri, ora 21[15]

MIERCURI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Tenis - Open Romania. Transmisiune în direct **13.00** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.15** Tenis - Open Romania (rezumat) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Punctul pe I **18.00** Urmărire generală **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Zilele radioului" (SUA, 1987). Regia: Woody Allen **3.00** Tenis - Open Romania (r) **3.25** Serial: „Zona crepusculară".

JOI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Tenis - Open Romania. Transmisiune în direct **13.00** Faţă în faţă cu Ilie Şerbănescu (r) **14.15** Tenis - Open Romania (rezumat) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Punctul pe I (r) **18.00** Urmărire generală **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Melrose Place" **21.15** Serial: „Doctor în Alaska" **22.15** Serial: „Familia Bundy" **22.45** Serial: „Sledge Hammer" **23.40** Prima pagină **23.45** Cinemateca PRO TV - Film: „Zilele radioului" (SUA, 1987). Regia: Woody Allen **3.00** Tenis - Open Romania (r) **3.25** Serial: „Zona crepusculară".

VINERI **7.00** Ora 7, bună dimineaţa! **9.00** Serial: „Tînăr şi neliniştit" (r) **9.45** Serial: „Sledge Hammer" (r) **10.15** Serial: „M.A.S.H." **10.45** Sport la minut **11.00** Tenis - Open Romania. Transmisiune în direct **13.00** Punctul pe I (r) **14.15** Tenis - Open Romania (rezumat) **14.30** Serial: „Maria" **15.30** Serial: „Tînăr şi neliniştit" **16.15** Serial: „Şoapte de iubire" **17.15** Pro şi contra **18.30** Serial: „Cine este şeful?" **19.00** Ştii şi cîştigi! **19.30** Ştirile PRO TV **20.15** Serial: „Dosarele X" **21.15** Film: „Terminatorul" (US, 1985). Cu: Arnold Schwarzenegger **23.20** Prima pagină **23.45** Serial: „La limita imposibilului" **0.25** Serial: „Zona crepus-

actrița suferă, fapt ce complică mult filmările cu ea.

JAASON SIMMONS *(Logan)* nu este nici el un actor prea comod din punctul de vedere al „tatălui David". În ciuda aparențelor, este o fire retrasă, puțin comunicativă, care cu greu își face prieteni, fiind în schimb foarte atașat de familia lui - părinți, mătuși, veri. Jaason însuși se consideră „o fire sucită", greu de înțeles. Locuiește la Los Angeles, are o vilă și la Malibu, unde este și proprietarul unui hotel, foarte frecventat în special de fanii

lui. Consideră că cea mai frumoasă țară din lume e Australia de care îl leagă o amintire nu tocmai fericită: el, experimentatul salvamar din „echipa de intervenție", a fost la un pas de moarte prin... înec. Înota în lacul Gansel, unde a fost prins de un vîrtej ucigaș de apă. Viața i-a fost salvată de un văr al său, și el înotător excelent.

GENA LEE NOLIN *(Nelly)* a fost adusă în echipă pentru a o înlocui (ca prezență „sexy" în echipă) pe Pamela Anderson care îl exasperase pe David Hasselhoff cu pretențiile ei (să-i apară pe generic numele „nou" - Pamela Lee, să se facă modificări la scenariu care să-i permită să apară gravidă etc.). Era firesc ca Gena să fie primită cu ostilitate de Pamela care a pretins ca noua venită să nu apară în aceleași episoade cu ea. Capriciile Pamelei n-au fost luate în seamă, în totalitate, de regizor, care a alternat tactul cu fermitatea, așa fel încît Gena să poată să-și intre în rol, iar Pamela să-și mai retragă gheruțele. Gena avea cîteva atuuri - are talent, este și ea foarte frumoasă (în 1994 a participat la concursul „Miss Las Vegas" cîștigînd admirația faimoaselor agenții de top modele Elite și Ford, apoi a cîștigat concursul „Look of the Year" și titlul național de „Miss Barbizon USA"), este cu adevărat o bună înotătoare care își imagina în copilărie că ar putea să salveze cîndva viața unui om aflat în pericol de a se îneca. Rolul din serial i-a oferit măcar în plan fictiv acest prilej. Gena are 24 de ani și este... căsătorită.

Rubrică realizată de
AURORA POPESCU

GONZALO VEGA se visa toreador...

Actorul Gonzalo Vega (Bruno din „Alondra") va împlini pe 19 noiembrie 50 de ani. El este unul dintre cei mai reprezentativi actori din Mexic (este născut la Ciudad de Mexico), debutul său, în 1969, ca actor de teatru (în piesa „La Ronda de Hechizada") fiind apreciat la vremea respectivă drept un mare succes, răsplătit cu premiul Heraldo. Cariera sa artistică este deosebit de bogată, numele lui Gonzalo Vega fiind legat fie de prestigioase spectacole de teatru, fie de filme pentru marele ecran (a avut șansa să lucreze cu regizori renumiți, cum ar fi Carlos Saura) sau de seriale pentru televiziune.

Își iubește enorm meseria de actor, dar n-a uitat niciodată că, în copilărie, visa că devină... toreador. N-a fost să fie aplaudat de o lume întreagă în arenă, în lupte cu tauri, dar n-a dus lipsă totuși de aplauze. A rămas însă întotdeauna fascinat de coride, motiv pentru care, de cîte ori are prilejul, asistă la asemenea spectacole.

Este un om de o mare sobrietate, deloc atras de frivolitate, deosebit de atașat familiei sale: Leonora și cei trei copii ai lor.
A ales mereu iubirea de nezdruncinat a familiei, nelăsîndu-se sedus de pasiuni trecătoare.

MULDER, un filolog îndrăgostit de DOSARELE X

• *DAVID DUCHOVNY (agentul Fox Mulder din „Dosarele X") este unul dintre cei mai culți actori de la Hollywood. Născut într-o familie de profesori din Vancouver (Canada), David și-a petrecut copilăria în compania cărților. A absolvit filologia și, o scurtă perioadă, a fost profesor de literatură la Yale. La 26 de ani și-a luat doctoratul în literatură. Deși fusese un copil sfios, retras, bolnăvicios, cu o construcție fragilă, însingurat (mai ales după ce părinții lui au divorțat, pe cînd el avea 11 ani), David a evoluat către un non-conformism pregnant, manifestat la vîrsta primei tinereți. În paralel cu munca plină de seriozitate, prestată ca profesor la Universitate, lucra ca manechin la diferite companii americane celebre în arta vestimentației. Așa a fost remarcat de unii producători de la Hollywood care i-au dat ideea să devină actor. Fiind un perfecționist, a urmat cursuri prestigioase de actorie și a obținut primul său rol secundar (travestitul Dennis) din „Twin Peaks". Dar cunoscut în întreaga lume a ajuns ca... „agent F.B.I.".*

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 9.00 Serial: „Fiica oceanului" 9.30 Super Abracadabra 11.00 Romanian Woman Tenis Chalanger. Transmisiune în direct 13.00 Serial: „O căsnicie perfectă" 13.30 Serial: „Înalta societate" 14.00 Tenis: Open Romania - finala. Transmisiune în direct 16.30 Lumea filmului 17.00 Serial: „Efecte speciale" 17.45 Serial: „Norocosul" 18.30 Serial: „Beverly Hills" 19.30 Știrile PRO TV 20.15 Film: „Cucerirea paradisului" (Coprod. franco-hispano-engleză, 1992). Cu: Gerard Depardieu 23.05 Serial: „Susan" 23.45 Prima pagină 23.50 Procesul etapei 1.55 Romanian Woman Tenis Chalanger (r).

LUNI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Giulia" (r) 10.30 Film: „Mayerling" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Film: „Odiseea" (desene animate) 14.20 Film: „Anastasia" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Iluzii" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Insula lui Krago (aventuri, SUA, 1994) 21.30 Serial: „Viitorul începe azi" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

MARȚI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Viitorul începe azi" (r) 10.30 Film: „Superman III" (r) 12.10 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.10 Film: „Pe urmele criminalilor" (SUA, 1990) 16.00 Serial: „Iluzii" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „O viață perfectă" (SUA, 1989) 21.30 Serial: „Legea lui Burke" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

MIERCURI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Legea lui Burke" (r) 10.30 Film: „O viață perfectă" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Film: „Drumul spre casă" (SUA, 1991) 16.00 Serial: „Iluzii" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Regele războinic" (Anglia) 21.30 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

CATHERINE DENEUVE
ANTENA 1, duminică, ora 19[45]

JOI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Doctor Bramwell - o femeie ambițioasă" (r) 10.30 Film: „Regele războinic" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Film: „Crima în Do Major" (Franța, 1992) 16.00 Serial: „Iluzii" 17.00 Desene animate 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Invadatorii" (SUA, SF, 1995, partea I) 21.30 Serial: „Cronici paranormale" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia".

VINERI 6.30 Teledimineața 9.00 Desene animate 9.40 Serial: „Cronici paranormale" (r) 10.30 Film: „Invadatorii" (r) 12.20 Serial: „Lumină călăuzitoare" 13.10 Desene animate 14.20 Serial: „Model Academy" 14.50 Divergențe - convergențe din lumea sportului 16.20 Serial: „Club Hawaii" 17.00 Dosarele Antenei 1 17.30 Telerebus 18.00 Serial: „Cafea cu parfum de femeie" 19.00 Observator 19.45 Film: „Quick" (SUA, 1993) 21.30 Serial: „Nash Bridges" 22.30 Milionarii de la miezul nopții 0.00 Serial: „Aphrodisia" 1.40 Film: „Isabelle Eberhardt".

SÎMBĂTĂ 7.00 Știri 7.10 Serial: „Nash Bridges" (r) 8.00 Tele-dimineața 10.20 Desene animate 10.40 Serial: „Dragă profesore" 12.30 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 13.00 Documentar: „Viață sălbatică" 13.30 Documentar: „Orașele lumii" 14.20 Serial: „Quick" (r) 16.00 Poveștile prietenilor mei 16.30 Serial: „Club Hawaii" 17.10 Între prieteni 18.00 Serial: „Misiune la Chicago" 19.00 Observator 19.45 Film: „Doamna Arris la Paris" (Marea Britanie, Canada, Ungaria, 1992) 21.30 Serial: „A treia planetă de la Soare" 22.00 Serial: „Beavis & Butthead" 22.30 Serial: „Nici o clipă de plictiseală!" 23.00 Hollywood Top Ten 0.10 Serial: „Aphrodisia" 0.35 Film: „Cu vîntul călător" (Franța, 1995).

DUMINICĂ 7.00 Știri 7.10 Poveștile prietenilor mei (r) 7.40 Serial: „Draga profesore" (r) 9.10 Desene animate 10.00 Serial: „Animal Show" 10.30 Serial: „Un cîine cu imaginație" 11.10 Controverse istorice 11.40 Spirit și credință 12.10 Vedeta în papuci 12.50 Caleidoscop 14.10 Serial: „Alertă pe plajă" 14.55 O femeie - un bărbat și jumătate 15.20 Hollywood Top Ten (r) 16.30 Serial: „Club Hawaii" 17.00 Millennium 17.45 Serial: „Dragoste cu năbădăi" 18.15 Printre rînduri 19.00 Observator 19.45 Film: „Mayerling" (dramă romantică, 1968). Cu: Catherine Deneuve, Romina Power 21.30 Film: „Burlacul" 22.00 Serial: „Giulia" 23.00 Serial: „Sirenele" 0.10 Film: „Farmec înșelător" (SUA, 1990).

LUNI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.35 Serial: „Cele două Diane" 16.20 Documentar: „Comorile lumii" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Primul pas 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Secția de poliție" 22.35 Foc încrucișat 23.30 Cutia muzicală.

MARȚI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Starsky și Hutch" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.30 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Familia Walton" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „Cobra" 22.25 În numele dumneavoastră 0.25 Tonomatul personal.

MIERCURI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.30 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Surorile" 21.00 Telejurnal 21.35 Serial: „MacGyver" 22.25 Reporter TELE 7 23.30 Prin gaura cheii.

JOI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Starsky și Hutch" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.30 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Serial: „O singură viață" 18.00 Desene animate 18.30 Serial: „Alf" 19.00 Serial: „Jake și Grăsanul" 20.00 Serial: „Surorile" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Kung Fu" 22.30 Mafalda.

VINERI 7.00 Bună dimineața, România 10.00 Știri 10.20 Desene animate 11.00 Serial: „Misiune imposibilă" 14.35 Serial: „Echipa de șoc" 15.30 Serial: „Cele două Diane" 16.40 Top Ten Viva TELE 7 18.15 Poliția în acțiune 19.00 Lumea vedetelor 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Prințul orașului" (SUA, 1981, partea I) 23.00 Tentații 23.30 Telefon Top abc.

SÎMBĂTĂ 8.00 Știri 9.00 Desene animate 9.50 Serial: „Femeia Fantastică" 12.45 Serial: „Croazieră de lux" 13.40 Desene animate 14.20 Drumuri printre amintiri 15.00 Magazinul femeilor 16.20 Cinema '97 17.00 As Show 18.00 Serial: „Prințul din Bel Air" 18.30 Cocktail 19.00 Serial: „Celebritate" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.35 Film: „Prințul orașului" (partea a II-a) 23.00 Rendez-vous la TELE 7 23.55 Serial: „Playboy".

DUMINICĂ 8.00 Știri 9.00 Desene animate 9.50 Piccolino 12.50 Serial: „Croazieră de lux" 13.40 Desene animate 14.20 Necenzurat 15.00 Se întîmplă numai duminica 18.00 Serial: „Lucy Show" 19.05 Serial: „Celebritate" 20.00 Serial: „Dinastia" 21.00 Telejurnal 21.40 Serial: „Clientul" 22.35 Serial: „Murphy Brown" 23.05 Gala TELE 7.

LUNI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Misterele tranziției (r) 16.00 Film (r): „Marea ură" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Natura lucrurilor 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Astrologia pe înțelesul tuturor 21.00 Iubitori de animale 21.30 Working woman 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet.

MARȚI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Natura lucrurilor (r) 16.00 Iubitori de animale (r) 16.30 Working woman (r) 17.00 Natura lucrurilor 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Ritmo latino 19.00 Știri 19.15 Documentar 20.00 Film: „Revanșa" (SUA) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

MIERCURI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Astrologia pe înțelesul tuturor (r) 11.00 Ritmo latino (r) 16.00 Film (r): „Revanșa" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Magazin turistic 18.30 Country profiles 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Film: „Ce le-au făcut fiicelor noastre (1974) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

JOI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 10.00 Serial (r): „Frumoasa rivală" 11.00 Magazin turistic (r) 11.30 Country profiles (r) 16.00 Film (r): „Ce le-au făcut fiicelor noastre" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Travel, Travel 18.30 Culisele modei 19.00 Știri 20.00 Film: „Trădat de inocență" (SUA, 1986) 22.00 Starea de veghe 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

VINERI 6.30 Știri 7.00 Exerciții cu Martha 7.30 București A.M. 9.00 Starea de veghe (r) 11.00 Travel, Travel (r) 11.30 Culisele modei (r) 16.00 Film (r): „Trădat de inocență" 17.45 Convorbiri juridice 18.00 Misterele tranziției 19.00 Știri 19.15 Serial: „Frumoasa rivală" 20.00 Film: „Paradisul în direct" (România). Cu: Alexandru Arșinel 22.00 Starea de veghe 23.00 Magazin turistic 23.30 Știri.

SÎMBĂTĂ 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri 9.00 Desene animate 10.00 Enciclopedie pentru copii 11.00 Film (r): „Paradisul în direct" 12.30 Magazin turistic 16.00 Cinemateca 19.00 Știri 19.15 Documentar Worldnet 20.00 Film: „Polițistul neînfricat" 22.00 Întîlniri muzicale 22.30 Country profiles 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

DUMINICĂ 8.00 Exerciții cu Martha 8.30 Știri 9.00 Desene animate 10.00 Ministar 11.00 Magazin turistic 12.30 Documentar Worldnet 16.00 Cinemateca 17.30 Roata de rezervă 18.00 Travel, Travel 18.30 Introspecții în cultura italiană 19.00 Știri 19.15 Hello, Star! 20.00 Film: „Adio Django". Cu: Franco Nero 22.00 Ritmo latino 23.00 Documentar Worldnet 23.30 Știri.

„Magazin" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

HOROSCOP 22.09 - 28.09

BERBEC (21.03 - 20.04): O melancolie profundă tinde să vă acapareze în acest interval - iată ce par să „spună" astrele, şi în special Luna, care patronează acum constelaţia dv. Ş-ar impune grabnice măsuri de evadare din pasivitate, căci probleme presante vă vor asalta nemilos, în primul rînd cele financiare. Priviţi-vă critic în oglindă şi nu mai pierdeţi vremea în starea contemplativă.

TAUR (21.04 - 21.05): O satisfacţie spirituală de excepţie! Aceasta ar fi pe scurt caracterizarea perioadei, dominată acum de planeta geniilor, Saturn. Se pare că în activitatea profesională se va produce o cotitură importantă, sau în cel mai rău caz veţi primi o veste foarte bună dinspre acest domeniu. Pe de altă parte, curba financiară mă face să cred că aveţi toate motivele să zîmbiţi.

GEMENI (22.05 - 21.06): Veţi cunoaşte deznodămîntul unor iniţiative avute în ultimul timp - mai ales în afaceri, dar, de ce nu, şi în profesiunea de bază. Aspectul pozitiv pe care-l face Mercur faţă de Soare mă determină să intuiesc că speranţele dv. vor fi răsplătite din plin. Din păcate, o gîlceavă inutilă se înfiripă în cuplu şi sper că domolirea orgoliilor nu va întîrzia.

RAC (22.06 - 22.07): Simţiţi nevoia unei revanşe faţă de o persoană foarte dragă, care v-a supărat şi pe care vreţi s-o tachinaţi neapărat. Cred că această „activitate" se potriveşte de minune numai celor aflaţi în vacanţă, întrucît cei ce populează locurile de muncă vor avea zile fierbinţi - şi la propriu şi la figurat. Psihicul dv. prezintă oscilaţii alarmante, nu vă relaxaţi îndeajuns.

LEU (23.07 - 22.08): În prima jumătate a săptămînii, lîncezeala şi pasivitatea sînt suverane. Dar în a doua jumătate - mai ales pentru cei născuţi în primul decan - vor urma zile infernale pe plan profesional şi chiar familial. Marte, dinamicul şi irascibilul Marte, va induce o nervozitate neobişnuită. Vi se pare că nu mai sînteţi înţeles de nimeni, comunicarea este inhibată. Nimic nou despre bani.

FECIOARA (23.08 - 21.09): Luni sau marţi vă veţi afla în situaţia de a lua o decizie importantă. Cred că ar fi bine să vă sfătuiţi atît cu dv. înşivă, cît şi cu cei mai apropiaţi amici. Orice hotărîre aţi lua, gîndiţi-vă că, în general, cei care ezită pierd întotdeauna. Curba financiară staţionează la un nivel modest şi astfel va rămîne pînă spre mijlocul intervalului următor.

BALANŢA (22.09 - 22.10): S-ar impune un avertisment valabil tuturor, nu amestecaţi dragostea cu afacerile! Sinuozităţile curbei afectiv-emoţionale şi cele ale curbei socio-profesionale se suprapun de minune şi asta mă face să bănuiesc că aveţi această înclinaţie periculoasă. Oricît de apetisantă ar fi tentaţia, nu neglijaţi faptul că vă aşteaptă o perioadă delicată din punct de vedere financiar.

SCORPION (23.10 - 21.11): Această săptămînă este sub semnul imprevizibilului - ca să nu spun al aventurii. Uranus îşi pune amprenta lui cu două feţe - favorabil/nefavorabil - asupra hazardului. Norocul şi ghinionul financiar şi sentimental vor sta în cumpănă. Ultrasensibilii Scorpioni ar trebui să fie foarte drastici cu ei înşişi, şansa este de partea celor cu simţ practic accentuat.

SĂGETĂTOR (22.11 - 20.12): Chiar dacă sînteţi la serviciu, vă consideraţi tot în vacanţă. Nostalgia zilelor de deplină libertate de mişcare este atît de copleşitoare, încît riscaţi să uitaţi şi de bani, şi de faptul că nu trebuie să scăpaţi de nici un prilej de afirmare, de implicare în cotidian. Joi sau vineri primiţi bani şi veţi reuşi să vă achitaţi unele datorii stringente.

CAPRICORN (21.12 - 19.01): Situaţia financiară şi cea socio-profesională vor cunoaşte revigorări însemnate - cel puţin asta sugerează curbele respective. În primele zile ale săptămînii veţi primi bani, iar joi sau vineri veţi avea o satisfacţie profesională deosebită. Din păcate, în ceea ce priveşte dragostea se întrezăresc cîteva umbre trecătoare, înţelepciunea dv. va atenua orice conflict.

VĂRSĂTOR (20.01 - 18.02): Două evenimente contradictorii vor pigmenta această săptămînă şi vă vor solicita la maximum. Ambele aparţin domeniului financiar. Vestea favorabilă soseşte luni sau marţi, şi este urmată la scurt timp - poate o zi, două - de un ghinion din cel mai amar. Important este ca psihicul dv. să reziste cu brio duşului rece şi să continuaţi a crede în puterea dv. de redresare.

PEŞTI (19.02 - 20.03): Instabilitatea financiară vă preocupă acum cel mai mult, întrucît veţi primi o veste îngrijorătoare. Pînă să vă convingeţi că n-a fost decît un foc de paie, luaţi-vă toate măsurile de prevedere şi în primul rînd cheltuiţi numai pentru strictul necesar. Nu cădeţi în pesimism cronic, săptămîna viitoare curba cu pricina va înflori din nou. Tot răul e spre bine, ca în basme.

mini DICŢIONAR de ARTE DIVINATORII

BRAD - zodie aparţinînd zodiacului arboricol japonez, care cuprinde două perioade: 5 - 14 iulie şi 2 - 11 ianuarie. Principalele caracteristici ale nativilor Bradului sînt următoarele: longevitate, structură mistică, pătimaş în dragoste, inflexibil şi de multe ori izolat. Se spune despre „Brazi" că au o inteligenţă speculativă, că ştiu să profite din plin de orice ocazie, cu mijloace nu tocmai ortodoxe. Sînt de multe ori romantici, însă dramatizează orice eşec. Trebuie să treacă prin suficiente insatisfacţii pentru a-şi alege, în cele din urmă, profesia care li se potriveşte. Exemple celebre de „Brazi" sînt Vittorio de Sica, Liviu Ciulei şi Harrison Ford.

BRICEAG - zodie a complicatului zodiac arab, bazat pe simbolurile armelor tradiţionale din antichitate. Ea nu se poate localiza în timp decît în relaţie cu alte zodii, în urma unor calcule destul de complicate şi a analizării unor tabele speciale. În general, este o zodie a oamenilor mediocri, fără personalitate.

BRUSH, GERARD - important oculist al secolului XVI, a cărui principală lucrare, „Odeoporicon", a apărut în anul 1533. El a susţinut uluitoarea precizare a episcopului Regiomontanus, conform căreia sfîrşitul lumii ar fi trebuit să se producă în 1588...

BUFNIŢA - zodie a zodiacului totemic, specific „pieilor roşii", corespunzătoare Săgetătorului (22 noiembrie - 20 decembrie). Acest tip de zodiac amerindian a fost relevat de Kenneth Meadows în cartea sa „Medicina Pămîntului". Pentru băştinaşii Americii de Nord, zodiile formează un cerc al sănătăţii, care are patru repere fundamentale: dragostea, credinţa, înţelepciunea şi iluminarea. O grafică realizată din puncte ajută la cunoaşterea însuşirilor şi destinului unui nou-născut, căruia i se pune la gît un medalion specific zodiei lui. Bufniţa este zodia laşităţii.

(PAUL IOAN)

Windows 101 sfaturi utile

Am primit cîteva scrisori de la cititorii noştri tineri, bănuiesc, în care sîntem rugaţi să ne ocupăm şi de problemele pe care le au unii utilizatori de computere. Cum se face upgrade-ul, ce hard-uri alegem, cîtă memorie RAM, cum se poate optimiza Windows-ul şi altele asemenea mici secrete ale computerului. Încercăm să răspundem, pe cît posibil, fără a-i dezamăgi pe cititorii noştri, aşteptînd şi alte scrisori pe această temă.

CUM ALEG UN HARD DISK?

1. În primul rînd, capacitatea.

Un sfat: Nu lua în considerare un hard inferior capacităţii de 1,2GB! Sigur, cînd vrei să achiziţionezi un hard, important este să ştii ce cantitate de programe vrei să înregistrezi pe el. Gîndeşte-te că pentru a instala Windows 95, de pildă, ai nevoie de cel puţin 90 MB spaţiu liber. Dacă vrei să înregistrezi pe discul dur informaţie audio, e bine să ştii că un minut de muzică stereo de calitate CD te "costă" 10 MB pe hard. Iar dacă ai de gînd să înregistrezi pe hard o secvenţă video, afacerea asta îţi mănînca 4,6 MB pentru fiecare secundă.

Recomandare: Devine evident faptul că un disc dur de 1,2GB este tocmai ce îţi trebuie, chiar dacă eşti un începător în ale computerelor. Sigur, profesioniştii pot alerga după ceva mai "tare", un hard disk de 2,1GB. E bine să nu te gîndeşti la ceva ce depăşeşte această capacitate mai ales în situaţia în care BIOS-ul sistemului tău nu suportă mai mult de 4096 cilindri (în numărul viitor ne vom ocupa de *Interfaţă*).

ÎMPRIETENEŞTE-TE CU WINDOWS

W3.X. Ai şters, din greşeală, o vignetă din Program Manager? Nu te impacienta. Deschide rubrica File, apoi deschide Run şi tastează pe linia de comandă Setup /p după care poţi clica OK. În acel moment vor apărea toate vignetele originale existente pe hard.

W95. Optimizarea Help-ului este o problemă simplă, nu ai nevoie decît de un minut. Un dublu clic pe un fişier care are extensia .hlp şi executabilul WINHELP32.EXE deschide acel fişier, deschizînd şi opţiunea Find. Dacă însă se apelează Help în Start/Help, căutarea se face în toate fişierele .hlp aflate în Windows/Help. În pagina Find există butonul Options, iar în următoarea fereastră de dialog se află butonul Files. Dacă aici se marchează numai fişierele dorite, căutarea devine mult mai rapidă.

CE E DE FĂCUT?

Am un modem Boca de 14400 bps. Sub Dos nu am probleme cu el. Win95 nu-l detectează. Am încercat să-l setez în Contol Panel -> Modems, însă nu comunică. M-am uitat şi la Control Panels -> Ports să nu am conflicte, dar degeaba. Dacă mă conectez la Internet o să am sigur probleme din cauza asta. Ce să fac?

Pentru ca un modem intern, configurat pe COM3 sau COM4, să fie detectat de Win95 sau NT trebuie ca la *Control Panel -> System -> Device Manager -> Ports* să existe portul COM3. Dacă nu există se poate adăuga ca oricare altă componentă hardware ("Add new hardaware"). Oricum, COM 3 este greşit ales pentru că avînd şi *mouse*-ul pe COM1 există un conflict de întrerupere care duce la „îngheţarea" şoricelului, pentru că folosesc amîndouă IRQ 4. Cît despre problemele la conectarea la Internet nu-ţi face griji, n-o să ai. O să ai în schimb probleme la folosirea *Dial-up-networking*.

SPORT

Steaua, în eclipsă totală de Lună

Nefericită situaţie, să joci fotbal sub o eclipsă totală de Lună! Probabil niscai vîrcolaci i-au împiedicat pe elevii lui Stoichiţă să înscrie norma de trei goluri pe partidă, cum ne obişnuiseră, mă rog, cu excepţia numită PSG, meciul retur. Cert este că Steaua este într-o eclipsă de formă, de la Paris ea aflîndu-se în cădere liberă. Poate că şi jucătorii vînduţi turcilor se răzbună, dacă ne gîndim că Sabin Ilie (huiduit de galerie, de ce oare?) a obţinut un penalty pentru Fenerbahce. Steaua a rămas o echipă fără coloană vertebrală, care şi-a vîndut organele vitale nu se ştie în folosul cui, deşi se ştie cui. Oricum, meciul de marţi seara a fost unul al portarilor şi nimic mai mult. Cînd Luna a apărut în toată frumuseţea ei, s-a putut vedea şi dezolarea pe chipul fanilor. Steaua se pregăteşte să spună adio şi celei de-a doua şanse, Cupa UEFA.

GIMNASTICĂ. Fetele noastre care au încîntat o lume întreagă cu prestaţia lor de la mondialele de gimnastică de la Lausanne nu se lasă nici după ce greul a trecut. În prima confruntare intercontinentală organizată cu prilejul aniversării a 15 ani de la crearea confederaţiilor de gimnastică din Europa şi Asia, de la Lyon, selecţionata Europei, din care au făcut parte româncele Gina Gogean, triplă campioană mondială, şi Cristina Leric, a zdrobit Asia atît la feminin cît şi la masculin. Cît despre fotografia gimnastelor noastre aflată pe masa preşedintelui Constantinescu nu mai insistăm, evenimentul fiind intens mediatizat. Oricum, un exemplu de dăruire pentru culorile naţionale aceste gimnaste şi antrenorii lor! Cît despre un fost antrenor al echipei naţionale de gimnastică, fugit din ţară în urmă cu mai bine de zece ani, care prea mare brînză nu a făcut peste Ocean, am auzit că revine la locul faptei dintîi, şi vrea să facă un centru de gimnastică prin Ardeal, doar-doar va descoperi ceva talente pentru a le exporta, bănuiesc, tot peste Ocean. Să fie vorba despre o racolare de talente? Să fie vorba despre altceva? Deocamdată nimeni nu ştie nimic sau nu vrea să ştie. Dar o să ne dumirim noi, bănuiesc, în curînd...

ATLETISM. Cum spuneam în alt număr, şi în atletismul românesc tot fetele duc greul. Rodica Mateescu, Monica Iagăr şi Gabriela Szabo au fost prezente la Fukuoka în Japonia cu ocazia finalei celei de-a 13-a ediţii a Circuitului de 26 de concursuri din cadrul Marelui Premiu IAAF. Alături de ele, bineînţeles o mulţime de atleţi medaliaţi la recentele Campionate mondiale de atletism. Am resimţit un uşor regret în momentul în care extraordinara Gabi Szabo a abandonat în cursa de 5000 metri, se pare, din cauza acumulării oboselii şi a neadaptării la fusul orar. Păcat! În schimb, la triplu salt Rodica Mateescu nu a abandonat, dar nici nu a strălucit. În aceeaşi situaţie a fost şi Monica Iagăr, tot un loc trei de data asta la săritură în înălţime. Ambele atlete române au obţinut medalii de bronz şi cîte un cec de 20000 dolari. Buni şi aştia.

GEORGE CUŞNARENCU

DIALOGURILE LAUREI

● Mărturisesc, draga mea *V. M.* (...), că am încercat sentimente foarte amestecate atunci cînd ţi-am citit scrisoarea: mînie, durere şi o imensă tristeţe. O tristeţe care m-a învăluit ca o ceaţă dintr-un început şi sfîrşit de lume... Uite, a trecut deja o săptămînă de cînd ţi-am citit scrisoarea şi nici acum, cînd scriu aceste rînduri, nu mă pot izbăvi de tristeţe. Fiindcă nefericita - chiar tragica - întîmplare pe care ai trăit-o este aceeaşi cu a multor fete şi femei din ţară, care şi-au văzut zdrobită încrederea în oameni, în ele însele, în viaţă din pricina unor monştri cu chip de om. Se vorbeşte sforăitor, de fitecine care îşi pune tichia de „european" la întîlnirile cu „poporul", despre „drepturile omului" (!), „drepturile puşcăriaşilor" ş.a.m.d. Însă nimeni nu face (mai) nimic pentru *dreptul la o viaţă normală* pe care îl au sutele şi sutele de fete şi femei violate în fiecare an. La fiecare şase ore - statisticile o spun - o femeie este violată undeva, în ţară. Sigur, clemenţă pentru un Jean Valjean! Dar unui tîlhar la drumul mare, unui violator, unui criminal le trebuie, Dumnezeule mare!, „permisii" şi „concedii" din puşcărie? Le trebuie televizor în celulă? Le trebuie „drepturi"?! Vai, cît de trist e adevărul rostit de celebrul jurist francez, de origine română, V. V. Stanciu, care susţinea că societatea se ocupă mai mult de criminali decît de victime... Pe aceşti *neoameni* prăpădim o groază de bani ca - zice-se! - să-i scoatem din „rătăcire" (vezi scuza clasică: „nu ştiu unde mi-au fost minţile", pe care o bălmăjesc fără să roşească în faţa judecătorilor), dar nu facem nimic pentru recuperarea *socială* a victimelor. „Gaspeiem" (adică prăpădim!)mai mulţi bani pe întreţinerea tîlharilor (deh, „drepturile omului"!) decît pe mîncarea bolnavilor din spitale. „Curat-murdar, coane Fănică!" Cum te-aş putea convinge, în cîteva cuvinte, *să uiţi* ceea ce nu poate fi dat uitării?... Cum să-ţi reinsuflu *încrederea în viaţă* pe care un descreierat ţi-a răpit-o în cîteva ore?... Cum să te fac să ai *curajul şi demnitatea* de a te uita în ochii băieţilor de vîrsta ta - sau în ochii bărbaţilor - fără să-ţi revină în minte imaginile de coşmar?... Pentru toate astea e nevoie de timp, e nevoie să te împaci, în primul rînd, cu tine însăţi, e nevoie să afli în cei apropiaţi acea binefăcătoare înţelegere simplă, omenească, acel umăr solidar pe care să te sprijini, pe care să plîngi, dacă simţi nevoia... Nu te ruşina de durerea ta, dar nici n-o lăsa să te domine, să te doboare, fiindcă ar fi ultima şi cea mai mare satisfacţie pe care i-ai oferi-o *nefiinţei* care te-a rănit. Nu-ţi pot oferi certitudini, dar sper din tot sufletul să reuşeşti, o dată şi o dată, să ai tăria sufletească de a descoperi că *există şi Oameni* pe lumea asta! Mulţi-puţini, fii sigură - chiar dacă *acum* nu-ţi vine să crezi - *ei există!* Cît despre „ceilalţi", aflaţi acum în întreţinerea statului, pe banii noştri, ai oamenilor cinstiţi, uite, ţi-o spun pe şleau, chit că s-or supăra pe mine bunii „europeni-democrato-creştini" şi juriştii sîsîiţi, dar cu mînă lungă: pe violatori şi pedofili i-aş condamna la *„castrare in integrum"*, că tot e moda latinismelor! Uite-aşa! Să văd atunci şi eu cine ar mai îndrăzni să se scuze ipocrit că „n-a ştiut unde i-au fost minţile"... Şi cine ar avea curajul să pledeze pe la uşile a tot soiul de ipohondre cluburi, asociaţii, comitete, ligi, comiţii şi consilii pentru „umanizarea" puşcăriilor. Aceste „instituţii de binefacere" se vor umaniza *doar atunci cînd şi societatea noastră va deveni umană!* Dar mai e, hăt, pîn-atunci! De ce, Doamne, iartă-mă, nu luăm aminte de la cea mai veche democraţie, cea americană, unde există şi prezumţia de nevinovăţie (nu în vorbe, ca la noi), dar şi pedepse de cîte 900 de ani de puşcărie pe cap de ticălos... *Dacă nu şi mai rău!* Pînă una-alta, aştept să-mi mai scrii!

● Tuturor - fericire pînă săptămîna viitoare! Şi-om mai vedea atunci ce şi cum!...

GHID PRACTIC DE... ACVARISTICĂ

Să urmărim în continuare instrucţiunile privind realizarea unui acvariu cu ramă metalică. După ce am apăsat geamul dinăuntru spre afară cu palma pentru a elimina aerul dintre sticlă şi ramă, vom avea grijă ca între ele să existe o pernă de chit de 3-4 mm grosime repartizată uniform. Se vor chitui în continuare pereţii din faţă şi cei din spate ce se sprijină pe geamul de fund. În final se fixează cele două geamuri din părţi. Vasul se va umple cu apă cu ajutorul unui furtun pînă la 1,5 cm sub marginea de sus şi se lasă cu apă 5-6 zile pentru ca să se realizeze o bună aderenţă a chitului cu sticla şi rama metalică. Apa trebuie să aibă temperatura camerei pentru a evita aburirea exterioară a geamurilor ce poate crea impresia că vasul curge. Dacă apa se infiltrează prin anumite locuri, vom apăsa chitul din exterior spre interior. Nu se va proceda în nici un caz la chituirea dinspre interior spre exterior deoarece chitul conţine substanţe toxice pentru peşti. După cele 5-6 zile, vasul se va goli lăsînd chitul să se usuce 2-3 zile. Acum se procedează la vopsirea ramelor metalice în culori asortate mediului ambiant. Vasul se curăţă cu un burete sau o cîrpă curată apoi se dezinfectează. Cel mai la îndemînă „dezinfectant" e apa clocotită, care se va introduce treptat.

OAMENI ŞI EXPRESII CELEBRE

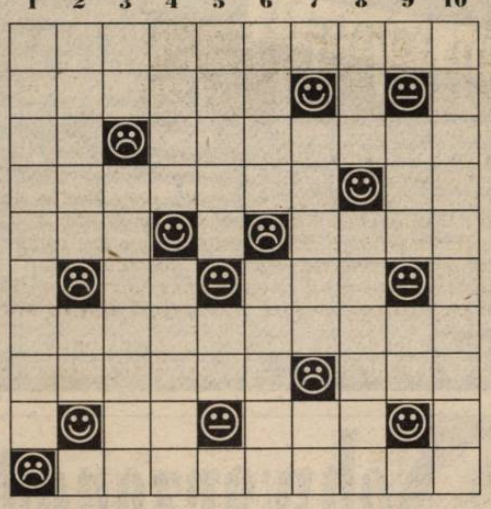

ORIZONTAL: 1) Clasic al literaturii române care a spus că: „românul s-a născut poet" 2) Pictor italian celebru despre care Lessing spunea că „ar fi fost mare chiar fără mîini" 3) Localitate ardeleană ce ne aminteşte dureros perioada ocupaţiei hortyste - Pus la plug 4) Unul din potrivnicii care l-au determinat pe Lăpuşneanu să rostească: „De mă voi scula, pre mulţi am să popesc şi eu " - Zeu antic solar 5) Celebru datorită lui Eminescu - Rîu în Somalia 6) Vasile Alecsandri - Acum (pop.) 7) Una din replicile acestui personaj era: „aveţi puţintică răbdare" 8) Celebră ca şi autorul ei Arhimede, această expresie este datorată descoperirii legii greutăţii specifice a corpurilor - Personaj feminin din piesa Sodoma şi Gomora de J. Girardoux 9) Vas de lut - Rege neîncoronat (pl.) 10)... Sever (222 - 225), împărat roman care ne-a lăsat maxima: „ceea ce nu vrei să ţi se facă ţie, să nu faci nici tu altuia".

VERTICAL: 1) Gînditor din antichitate care spunea că: „rădăcinile învăţăturii sînt amare, dar roadele ei sînt dulci" 2) Cale parcursă în nopţile senine doar cu privirea (neart.) - Rebreanu Vasile 3) Elena Farago - Pamfletist şi polemist francez (1753-1801) sub a cărui semnătură găsim cugetarea: „vorba e de argint, dar tăcerea e de aur" 4) Scriitor şi om de stat roman care îşi încheia discursurile cu îndemnul „Cartagina trebuie distrusă" - Erou troian de la care a rămas expresia: „chiar de mi-ar da bogăţii cît nisipul mării" 5) Funcţionar în administraţia engleză şi nord-americană - Amalia Kazan 6) Specie de grîu rezistentă (Triticum monococum) - Ţine de şezut (fem,) 7) L-a făcut vestit pe Vodă Caragea - Elena Negri 8) Transmis - Matematician grec (sec. III î.e.n.) care îşi încheia demonstraţiile cu expresia: „ceea ce era de demonstrat" 9) În drum spre Brăila! - Horea Ion 10) Critic şi istoric literar român (1871-1936) al cărui crez în viaţă a fost „cunoaşte-te pe tine însuţi"

DICŢIONAR: UEBI; LIA

Prof. VASILE GUŢU - Berezeni, Jud. Vaslui

Soluţia careului „PUSE LA VEDERE"

Orizontal: PANORAMICA - ARATARI - OP - ROL - RENI - A - AGUD - SEVER - VACANT - ITI - ANI - AAF - CT - NT - MIRAJ - I - E - LAVE - UNI - FATA - ORA - VISE - ETATE.

Verificaţi-vă cunoştinţele

1) Cine a inventat spectroscopul?
2) Care este la noi denumirea populară a enotului?
3) Ce pictor rus este renumit pentru peisajele sale ca: „Toamna de aur", „Crîng de mesteceni", „Linişte la schit"?
4) Ce este o cavatină?
5) Care este cea mai lungă strîmtoare maritimă?
6) De unde este originar busuiocul?
7) Cum se numea zeiţa romană a îndurării, iertării şi milei?
8) Care este numele real al lui George Orwell (1903-1950), autor al cărţilor de mare succes „Ferma animalelor" şi „1984"?
9) Ce agronom a înfiinţat la noi primele perdele arboricole pentru protecţia cîmpului agricol?
10) Cine a instalat primele cercuri meridiane la Iaşi şi la Bucureşti?

Răspunsurile din numărul trecut

1. Îngheţata este originară din Orient de unde Marco Polo a adus-o în Italia şi de aici a pătruns în Franţa. 2. Eroina tragediei lui O'Neill se numeşte Lavinia Manon 3. Pacificul are o formă aproape circulară, fapt care i-a condus pe unii oameni de ştiinţă la ideea că Luna s-a desprins din planeta noastră, iar Pacificul reprezintă zona de desprindere. 4. În mitologia greacă Maia era zeiţa simbolizînd credinţa, cea mai frumoasă dintre Pleiade. 5. Cromatografia pe hîrtie (1944) a fost creată de Archer John Porter Martin (Premiul Nobel pentru chimie). 6. Marmotele din ţara noastră trăiesc sus, în zona golurilor alpine. 7. Suita simfonică Seherezada a fost compusă de Rimski-Korsacov 8. Pepenele verde este originar din sudul Africii. 9. Pictorul spaniol numit de Apollinaire „Domnul logicii" era José Victoriano Gonzales, zis Juan Gris (1887-1927). 10. Mătasea artificială a fost fabricată prima oară în 1890 într-o uzină de lîngă Besançon, Prés-des-Vaux şi a constituit rezultatul experienţelor inginerului conte Louis-Maurice-Hilaire de Bernigand de Chardonnet. (IRINA STOICA)

Mozaic

◆ Oxigenul a fost descoperit în 1774 de Joseph Priestley (1733-1804) chimist, fizician şi filozof materialist englez, cunoscut pentru cercetările sale în domeniul chimiei gazelor, opticii şi electricităţii.

◆ Tanagra a fost oraş din sud-estul Beoţiei, la 20 km de Teba, cunoscut încă din secolul VI î. Ch. cînd îşi bate monedă proprie şi a devenit celebru prin statuetele sale de teracotă elenistice descoperite aici în secolul trecut.

◆ Acidul boric a fost descoperit în 1702 de chimistul şi medicul olandez Wilhelm Homberg (1652-1715). El a determinat, de asemenea, densitatea aerului.

◆ Gimnastica ritmică este o disciplină la jumătatea drumului între gimnastică şi dans. Utilizînd cinci instrumente: panglica, mingea, coarda, cercul şi măciucile ea a intrat în istoria competiţiilor sportive în 1963 la Budapesta.

◆ Minijupa a fost creată de Mary Quant în 1965 pentru prăvălioara sa numită „Bazar" din Londra. În acelaşi timp creatorul de modă francez Courrèges crea o linie foarte scurtă, adaptată unor modele care dădeau femeii alura de cosmonaut. Acestea erau însă rochii de ocazie, în timp ce modelele create de Mary Quant au cucerit repede tinerele fete.

(IRINA STOICA)

PAR (anormale) de TOPAN

Umor

☺ După căsătorie, tînăra soţie îi spune soţului:

- Ştii, dragul meu, îmi este foarte greu să renunţ dintr-o dată la toate obiceiurile mele de fată.

- Dar nici nu-i nevoie, iubito, răspunde el. Poţi să continui să-i ceri bani tatălui tău ca şi pînă acum!

☺ - Poţi să-mi demonstrezi că apa atrage electricitatea?

- Sigur, domnule profesor! De cîte ori intru în baie sună telefonul!

☺ O femeie aleargă disperată spre un poliţist strigînd:

- Ajutor! Mă urmăreşte un bărbat! Cred că este beat!

- Sînt convins de asta, îi spune poliţistul după ce o priveşte atent!

☺ - De ce ţipi aşa de tare? întreabă dentistul pe un pacient. Nu m-am atins încă de dinţele dumitale!

- Da dar m-aţi călcat pe bătătură!

☺ - Ce flori aveţi?
- Artificiale!
- Dar sînt proaspete?

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	3500 LEI	❑ 4 LUNI	14000 LEI
❑ 2 LUNI	7000 LEI	❑ 5 LUNI	17500 LEI
❑ 3 LUNI	10500 LEI	❑ 6 LUNI	21000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____
NUME _____ PRENUME _____
VÎRSTA: _____ OCUPAŢIA: _____
ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____
sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____
cod _____, judeţul _____.

Plata abonamentului se va face prin mandat poştal la adresa:
Ionescu Simion, C.E. „MAGAZIN" S.R.L., P-ţa Presei Libere, nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341
Vă rugăm să decupaţi acest talon, să-l completaţi şi să-l expediaţi, însoţit de copia chitanţei de plată a mandatului, la adresa mai sus menţionată, pentru expedierea corectă a abonamentului dv.
În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.
Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36

TEST PSI

TE CONSIDERI PUTERNIC?

Fiecare dintre noi are despre sine o părere bine definită: imaginea unui om puternic, care inspiră siguranţă sau, dimpotrivă, o imagine de slăbiciune şi fragilitate. Între aceste două extreme există o mulţime de tonuri intermediare. Oricum, fiecare dintre noi am vrea să fim născuţi cu „spate larg" în stare să poarte toate greutăţile vieţii. Dar, oare, aşa şi e? Răspunde la test şi verifică-te.

Răspunde la următoarele întrebări alegînd, în funcţie de gradul preferinţelor, de la 1 la 5.

1 = niciodată; 2 = puţin; 3 = cîteodată; 4 = adesea; 5 = mereu.

În final, confruntă suma punctelor obţinute cu profilul personalităţii tale.

1) Cînd discuţi cu alţii eşti convins că ai puterea de a le schimba opiniile? 1 2 3 4 5

2) Îţi place să te admiri în oglindă? 1 2 3 4 5

3) La o petrecere consideri că îmbrăcămintea ta nu e adecvată acestei ocazii. Rămîi indiferent? 1 2 3 4 5

4) Un hoţ intră în casa ta în timp ce eşti acasă. Reuşeşti să-ţi menţii calmul? 1 2 3 4 5

5) Observi cînd unele persoane fac din tine un subiect de discuţie ? 1 2 3 4 5

6) Reacţionezi prompt la părerea critică a altora despre tine? 1 2 3 4 5

7) În munca ta, te consideri competent şi apreciat? 1 2 3 4 5

8) Partenerul(a) tău(a) merge pe mîna ta? 1 2 3 4 5

CONFRUNTĂ-ŢI PUNCTAJUL:

De la 8 la 18 puncte: **Nu străluceşti la capitolul numit autostimă. Te consideri o persoană slabă, nesigură, dependentă de alţii. E adevărat sau eşti prea sever cu tine însuţi?**

De la 19 la 31 puncte: **Îţi cunoşti foarte bine valoarea, dar şi limitele. Adevărul este că nu ai tendinţa de a te supraevalua.**

De la 32 la 40 puncte: **Ai, efectiv, imaginea unui om puternic. Te consideri un lider, capabil de a-i influenţa pe alţii şi de a nu fi condiţionat. Nu ţi se pare, uneori, că eşti cam arogant?**

Perspicacitate

Opt diferenţe

Între cele două desene există opt mici diferenţe grafice şi vă invităm să le descoperiţi.

(Soluţia în numărul viitor)

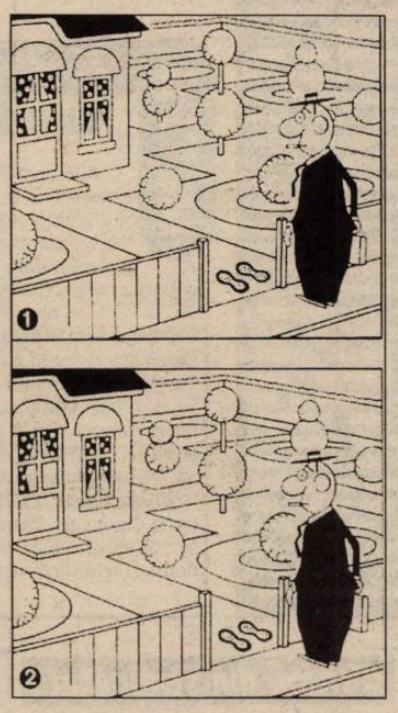

Soluţia testului din numărul trecut:

Cubul

Cubul nr. 4.

„ORTO"

Integramă de MARIAN MINCULESCU

SISTEM CAPITALIST / CUPE	ORNAMENT / SOLISTĂ		BON DE VALOARE / VĂZDUH / ARGILĂ				MARCA AUTO / BICE! / VASE MICI	NEMIŞCAŢI / OAMENII INULUI	
					SECERAT / DORMITOR				
BĂTUTE IN CAP / GEAMAT						SELENA / SEMENII NOŞTRI			
				PUS IN BOXĂ / REA DE URECHI!					
DIN BUTANI / VIUL GRAI			VINURI VECHI / PASTORALĂ						
								AMIC!	
A STÎRPI / MORFEU INDIGEN							ÎNSUFLEŢIT	MARI ÎN GOLF	
		UNIT! / BIR!			MARI GREUTĂŢI / CULOARE				SALCÎM
ZONE DE CULTURĂ / GLUMEŢI							DIN LIMAN! / 1996-1999		
				DUŞMAN / SAU					
ABIS! / CELE!		ZONĂ DE DEAL							
	BANUL FRUCT...					APĂRUT			

Dezlegarea integramei **„AVATARURI"**

D - A - A - P - U - A - DESTABILIZAT - STIMULATIVE - ACOPERITI - AR - OMI - ICONARI - APARAT - SEF - Z - ETER - IARINA - IRO - OPT - ALA - ILUMINARI - S - STOCAT - R - EMU - OGA - ANCORAT - CRIZA - GALERA.

Vă temeţi de rechini?

Există şi otrăvuri

Nici o problemă! În curînd acei dintre dumneavoastră care vor avea prilejul să înoate în oceanele şi mările bîntuite de rechini, vor putea să se delecteze în voie, fără teama că sîngeroşii „lupi ai mărilor" le-ar putea face ceva. Doi oameni de ştiinţă de la Laboratorul de medicină biomarină din oraşul Beaufort (S.U.A.) au descoperit cu totul întîmplător un peşte plat, al cărui habitat se află în Marea Roşie.

Acest peşte secretă o otravă atît de puternică, încît dintr-o singură „doză" (citeşte muşcătură), poate paraliza şi chiar ucide un rechin în doar cîteva minute. Cercetătorii americani pun deja la punct, pe baza respectivei otrăvi, un „vaccin anti-rechin". Se prevede punerea în vînzare, în viitorul apropiat, de pistoale ale căror gloanţe să conţină acest vaccin, pistoale asemănătoare din toate punctele de vedere cu puşca scafandrului, mai puţin mărimea, ele nedepăşind 20 cm lungime.

Înarmaţi cu un astfel de pistol, turiştii care-şi petrec vacanţele prin apele de coastă străbătute de rechini nu vor mai avea de ce să se teamă.

Ce le trece unora prin minte?!

Britanicul Fred Densfield, intrat de mai multă vreme în război psihologic cu nevasta, s-a decis să se răzbune ascunzîndu-se în lada frigorifică. El spera că ea se va speria de moarte atunci cînd o va deschide şi-l va vedea congelat. Dar aparatul era defect, înăuntru temperatura fiind acceptabilă. Şi astfel britanicul deţine acum recordul de stat închis într-o incintă mică - opt ore şi jumătate.

Un gen asemănător de record, dar într-un loc public, îl deţin dna Mary Winter şi dl. Thomas Gerbaum. Amîndoi au fost blocaţi într-un lift al unui zgîrie-nori din New York timp de paisprezece ore! Weekendul lor s-a transformat într-un veritabil coşmar, nimeni nu le-a auzit urletele, iar soneria de alarmă n-a funcţionat. Veţi spune că un asemenea caz este banal. Ei bine, pentru dl. Gerbaum drama a început abia după eliberare, întrucît dna Winter l-a dat în judecată pentru hărţuire sexuală şi a cîştigat. Să reţinem un amănunt: ea avea atunci 78 de ani, iar el 31.

Urmărit pentru crimă din imprudenţă, Timothy G. Hasting a stat ascuns într-o criptă din pivniţa propriei case timp de opt ani! În tot acest timp l-a îngrijit soţia, care scotea şi apoi punea la loc cîteva cărămizi din respectivul perete. Din cauza neajunsurilor materiale, dna Hasting a fost nevoită să vîndă casa. Soţul ei a fost prins în timp ce era „transferat" la noua locuinţă. Femeia a fost acuzată pentru tăinuire şi obstrucţionarea anchetei.

MONEDE pentru anul 2000!

Pentru a întîmpina noul secol aşa cum se cuvine, Institutul poligrafic al statului italian (sub patronajul ONU) a decis să emită o monedă specială. Moneda are forma unui icosaedru urmînd să fie pusă în circulaţie chiar din prima zi a mileniului trei. Moneda va fi confecţionată din aur şi platină, fiind de pe acum considerată cea mai scumpă din lume.

În numărul viitor

- Fascinaţia ştiinţei: Există o „axă" a Universului?
- Proiect ştiinţific de anvergură: Harta structurilor cerebrale!
- Incursiune în paranormal: Tulburătoare mesaje aduse „de dincolo"...
- Medicina la zi: Genetica în prevenirea tuberculozei
- Glob: Oraşele plutitoare ale mileniului III
- Există sindromul Robinson Crusoe?
- Terra X. Dosarele planetei: Jurnalul unui naturalist la Tropice
- Idoli: George Clooney. Un „Batman" născut la „Spitalul de urgenţă"!
- Întîmplări adevărate
- Caleidoscop

Mici trucuri

Cum îşi apără englezii gazonul din curte

Nimic nu este mai englezesc în Marea Britanie decît contemplarea propriei grădini! Pentru combaterea recentei invazii de vulpi, care pune în pericol gazonul frumoaselor cartiere, orgolioşii proprietari au descoperit, după cum notează „Le Point", o soluţie demnă de un roman imperial de-al lui Kipling: excrementele de leu, tigru şi, într-o mai mică măsură cele de elefant. Zoologii britanici sînt copleşiţi de numeroasele apeluri telefonice din partea grădinarilor amatori, care solicită materii fecale provenite de la marile mamifere africane. Unii sînt gata să plătească o avere pentru a-şi salva pajiştile. „Vulpea, animalul acela şiret, care s-a obişnuit să se joace cu capcanele sau să desfidă şoricioaica, detestă duhoarea dejecţiilor de leu. Pentru cetăţenii adepţi ai corectitudinii, acest remediu, inodor nasului lor, are avantajul de a proteja mediul în-

conjurător", subliniază un purtător de cuvînt de la Grădina Zoologică din Londra.

Trei pătrimi din proprietăţile cartierului de lux Hampstead sînt călcate de vulpi, potrivit unui studiu recent. Sfîşierea sacilor cu resturi menajere, furtul de jucării, masacrarea veveriţelor, probleme de igienă publică şi alte suferinţe ale intelectualităţii oraşelor fac fericirea proprietarilor de grădini zoologice. Aristocraţii şi fermierii contează pe sprijinul saloanelor din capitală pentru a se respinge proiectul de lege prin care se interzice vînătoarea de vulpi (cu haite de ciini, cavalcade etc.), unul din sporturile predilecte ale establishmentului.

Schwarzenegger racolează fete bine făcute

Italianca Silvia Zanet constituie o apariţie deosebită: pe lîngă o musculatură armonioasă posedă o feminitate remarcabilă. De mai mulţi ani ea participă cu un deosebit succes la concursurile internaţionale de *body-building* obţinînd nenumărate premii culminate cu titlul de Miss Univers. La unul dintre aceste concursuri, din juriu a făcut parte şi cunoscutul actor Arnold Schwarzenegger (fost şi el Mister Univers, cîndva).

Ca dovadă a aprecierilor sale, actorul (cunoscut foarte bine în suita sa de filme „Terminator" şi „Commando") i-a lansat o invitaţie pentru a participa la viitoarea ediţie a campionatelor mondiale care urmează să aibă loc în SUA cu o posibilă şansă de a fi inclusă pe genericul unui film. Motivată de această invitaţie Silvia Zanet se pregăteşte intens în vederea supremei competiţii, pentru a onora invitaţia lui Arnold şi, implicit posibilitatea să deţină un rol într-un film.

Cîţi italieni au văzut...

COLISEUL?

Potrivit datelor UNESCO, în Italia sînt concentrate peste 65% din toate monumentele de artă şi de cultură ale lumii, dar sondajele opiniei publice demonstrează că locuitorii Apeninilor sînt departe de a fi conştienţi de mulţimea valorilor printre care trăiesc.

16% din italieni nu au văzut niciodată Coliseul. Fiecare al 5-lea italian nu ştie unde se află Capela Sixtină. În reprezentările italienilor, Turnul din Pisa nu pare deloc a fi în pericol de a se prăbuşi şi se află undeva în Bologna. Celebrul pod venetian, Rialte, după opinia multor italieni, s-ar afla în Florenţa, iar „Ponte vecchio", de pe malurile fluviului Arno este mutat pe Tibru. Monumentele Neapolelui, Genovei, cele din Torino şi Palermo, prin voia celor chestionaţi, migrează de capul lor sau dispar pur şi simplu din orizontul cultural al italienilor. Şi asta în pofida faptului că Italia publică incomparabil mai multe ghiduri despre monumentele sale de artă decît Franţa, Anglia, Germania şi Spania luate la un loc!

Fotografia săptămînii

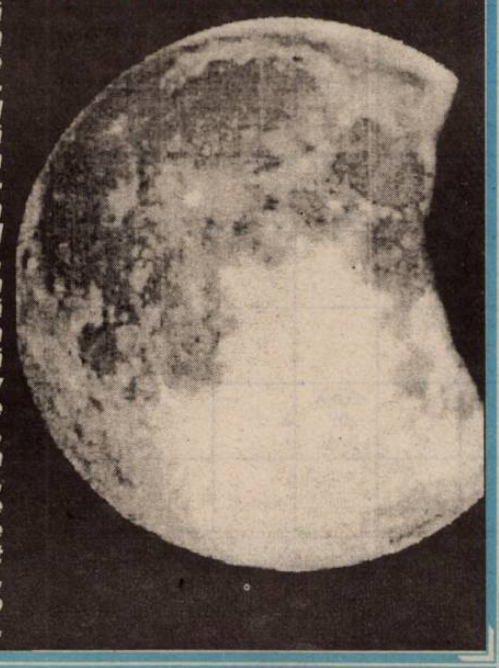

AM PRIVIT CERUL!

Fără îndoială, ultima eclipsă totală de Lună a secolului, care a început marţi seară puţin după ora 21 şi s-a încheiat cu puţin înainte de miezul nopţii, a fost evenimentul astronomic al anului. Cea mai agitată persoană marţi seara a fost directorul Observatorului Astronomic din Bucureşti, Dr. Harald Alexandrescu, cel care, deşi lovit cu cîteva luni în urmă de o imprevizibilă problemă de sănătate, a reuşit să facă faţă enormelor cereri, inclusiv ale presei bucureştene, de a privi, prin lunetă, Luna. Am înţeles de la domnia sa, ca o primă constatare, că atmosfera Terrei e destul de poluată. Mai pe larg despre acest subiect într-un număr viitor. Deocamdată, pentru o clipă, am fost romantici.

METEO

la sfîrşit de săptămînă

RECE ÎN TOATĂ ŢARA

În ţară. VINERI. În jumătatea nord-vestică a ţării vremea va deveni instabilă în cursul zilei. Aici cerul se va înnora şi local va ploua. În celelalte regiuni vremea se va menţine predominant frumoasă. La nivelul întregii ţări minimele vor fi cuprinse între 4º şi 14ºC, izolat mai coborîte iar maximele 14º la 20ºC în jumătatea de nord a ţării şi 20º la 25ºC în rest. *SÎMBĂTĂ.* Vremea se va răci în toată ţara. Cerul va fi mai mult noros. Va ploua pe arii relativ extinse în jumătatea de nord a ţării şi doar local în rest. La munte la peste 1800 m precipitaţiile se pot transforma în lapoviţă şi ninsoare. În estul ţării vîntul se va intensifica din sector nordic. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 4º şi 12ºC iar maximele 12º la 20ºC. *DUMINICĂ.* Va fi o vreme rece pentru această perioadă. Va mai ploua local în nordul ţării. În rest va fi un cer variabil.

În Bucureşti. VINERI, vremea va fi frumoasă dar rece noaptea şi dimineaţa. Temperaturile maxime 12º - 24ºC, iar minimele se vor încadra între 4º - 8ºC. Apoi vremea se va răci, cerul va fi noros şi temporar va ploua. Maximele vor fi doar de 16º - 18ºC.

(OTILIA DIACONU, *I.N.M.H.*)

Cititorii din străinătate

care doresc să se aboneze la revista noastră, pot contracta abonamente prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L., Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr. 1, Fax 2230866 sau 2228336, cont nr. 4020105330 (USD) şi 4020105331 (DM), Banca Comercială „Ion Ţiriac", Sucursala Bucureşti.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 223.08.66; 222.83.36, zilnic între orele 10ºº - 14ºº

Biblioteca Judeţeană

SERIE NOUĂ - 333 • ANUL XL • 25 SEPTEMBRIE 1997 • 16 PAGINI • 1000 LEI Nr. 39 (2083)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

ACUM 442 ANI

adică pe 25 septembrie 1555, la Augsburg se semnează pacea, punîndu-se astfel capăt unui lung război religios, în statele germane, între catolici şi protestanţi. De acum, fiecare prinţ va putea alege religia dominantă în regatul său.

O stranie descoperire în astrofizică

Există o „axă" a Universului?!...

pagina 3

Incursiune în paranormal

VIZIUNI ŞI IMAGINI DINTR-O MOARTE APARENTĂ

Universuri paralele

STAŢIA SPAŢIALĂ INTERNET

Glob „Magazin"

UN SINDROM ROBINSON CRUSOE?

George Clooney, un „Batman" născut la „Spitalul de urgenţă"

Ipoteză

MAŞINA TIMPULUI A FOTOGRAFIAT TRECUTUL!

POZITIV PE RASTER

COPII FĂRĂ FAMILII

GEORGE CUŞNARENCU

A fost o vreme cînd, dacă voiai să ai succes la public, scriai un reportaj despre copiii părăsiţi de familii, „copiii străzii". Ba, într-un fel, chestiunea copiilor străzii, fără familie, devenise în mod cu totul nedrept un fel de emblemă a României, alături de cei care mîncaseră lebedele la Viena. Acum lucrurile s-au mai schimbat. Nu numai că viceprimarul Vienei şi-a lansat la Bucureşti o carte editată de prestigioasa editură ieşeană „Institutul European", dar s-a reuşit după trei ani de zile de existenţă a Programului pentru Protecţia Copilului, un program românesc susţinut de Uniunea Europeană prin programul Phare, să se întocmească primul recensămînt al copiilor fără familie aflaţi în îngrijirea mai multor tipuri de instituţii ale statului din ţara noastră. Îmi vin în minte cuvintele unui puşti părăsit de părinţi care spunea că atunci cînd va fi mare va construi un Muzeu al părinţilor care şi-au abandonat copiii. Există, recunosc, în această imagine o puritate care nu stă cuibărită decît în sufletul nepervertit al unui copil şi spre care noi, doar rareori, mai dorim să ne întoarcem. Ei bine, deşi dezvăluie o realitate dramatică, recensămîntul despre care aminteam mai sus este un punct de plecare: În ţara noastră există un număr de 653 instituţii specializate în care sînt plasaţi nu mai puţin de 98872 copii fără familii. Alţi 5000 de copii sînt abandonaţi de părinţi, conform unei anchete realizate în aproape o mie de unităţi sanitare. Şi aici realitatea depăşeşte standardul european, acolo procentul copiilor protejaţi de instituţiile statului este cuprins undeva între 5 şi 10 la mie. E drept, însă, ei n-au trecut prin ce-am trecut noi. Dar e interesant de aflat, de pildă, faptul că, spre deosebire de ţările UE, unde plasamentul familial s-a dezvoltat cu precădere pentru luarea în îngrijire a copiilor foarte mici, la noi lucrurile stau mai „original", copii sînt fie abandonaţi în spitale, de la naştere, fie sînt plasaţi în „leagăne". Ce ne rezervă viitorul? Se pare că fondurile Phare, alocate protecţiei copilului din ţara noastră, sînt bunicele, dacă ele vor fi puse la „bătaie" cu inteligenţă şi integritate, atunci imaginea umbrită va dispărea, un zîmbet va fi posibil şi deabia atunci vom putea privi mai departe cu speranţă... Că mai există atîţia copiii care se zbat în colivia rece a unor familii nevoiaşe, asta este o altă poveste, la fel de tristă ca şi aceea a copiilor fără familii.

Medicina la zi

Vinul, agent terapeutic?

Femina Club

FRUMUSEŢEA FEMININĂ

Programele posturilor bucureştene de televiziune

TVR • PRO TV • ANTENA 1 • TELE 7 abc • AMEROM

DISCURI pentru eternitate

River Deep, Mountain High - IKE & TINA TURNER

Apărut în 1966 acest album face parte integrantă din istoria modernă a muzicii negre americane, un album produs de celebrul *Phil Spector* care-l va considera capodopera carierei sale! Cele 12 titluri se succed fabulos, printre ele fiind şi *„Satisfactio”*, *„Light My Fire”* şi *„Like A Rolling Stone”* (aţi recunoscut deja remake-urile nu-i aşa?) *Phil Spector* este singurul producător din acele vremuri care a avut puterea de a conjuga vocile, tobele, corul, evitînd totuşi aspectul de încropeală şi făcînd ca produsul rezultat să nu pară sofisticat! *„Save The Last Dance For Me”*, *„A Fool In Love”* *„Hold On Baby”*, *„Such A Fool For You”*, toate mono, nu fac decît să ne trezească o nesfîrşită nostalgie după vremurile în care omul şi nu maşina făcea muzica! Şi ce muzică!

De toate pentru toţi

● *The Prodigy* au anunţat 17 concerte în Regatul Unit în luna decembrie. La această oră albumul lor *„Fat Of The Land”* a ajuns Number One în 22 de ţări...

● Dacă trupa lui *Howlett* îşi va răsfăţa fanii, *Mick Jagger* şi compania îi pune pe jar pe britanici care vor aştepta pînă în vara viitoare pentru a-i vedea live!

● *Bono Vox* a negat categoric zvonul că *U2* nu va mai concerta! Presa britanică afirmă în continuare contrariul...

● Schimbul de înţepături între *Oasis* şi *Spice Girls* i-a avut de această dată la „serviciu” pe oamenii lui *Gallagher* care au afirmat că doar puştimea mai ascultă „fetiţele”...

● *Peter Andre* va înregistra cîteva melodii cu *Fugees!* Linia sonoră rămîne aceeaşi: reggae şi hip-hop...

● *Blur* au lansat recent al patrulea single de pe noul lor album, melodia aleasă fiind *„M.O.R.”*.

● *The KLF* s-au reunit după o pauză de cinci ani, cu ocazia unui show la Londra! Cei doi componenţi nu au făcut nici o precizare presei în legătură cu posibila şi mult dorita întoarcere de către fani în clasamente...

● Celebra casă de discuri, specializată pe producţia de rap *Death Row Records* are mari probleme din cauza distribuitorului *Seagram* care a refuzat să mai colaboreze! *The New York Observer* nu acordă mari şanse de supravieţuire firmei, din motive financiare...

TOLBA CU SCRISORI

Dan Mocanu - Bacău: Că am fost sau nu dur în cele scrise despre concertul de pe Wembley rămîne să decidă toţi spectatorii obiectivi ai mult trîmbiţatului (pseudo) eveniment! Nu am spus că *Mary J. Blige* sau *Chaka Khan* sînt soliste lipsite de valoare, dar am considerat că şi-au pus o „pălărie” prea mare încercînd să cînte celebre hituri de ROCK! Despre sintagma vehiculată în presa noastră - MARELE EVENIMENT MUZICAL AL ANULUI - cred că ar trebui să se transforme în MAREA ŞUŞĂ A DECENIULUI!...

Mihai Monea - Rădăuţi: Firmele care aduc CD-uri originale din Vest practică nişte adaosuri înfiorătoare, în unele cazuri preţul CD-ului dublîndu-se! Scrie-mi cum stau lucrurile pe la voi prin nord...

Bogdan Neamţu - Ploieşti: Componenţa *C-Block: Georgio „Red Dogg” Joseph* (27 de ani) şi *James Richard „P.O.P.” White* (31 de ani). Vocile feminine aparţin echipei formate din *Rita G* (22 de ani), *Miss T* (24 de ani), şi *Goldie* (28 de ani). Albumul lor de debut este *„General Population”* acesta conţinînd şi cele trei hit-singles de pe acum - *„So Strung Out”*, *„Time Is Tickin’Away”* şi *„Summertime”*.

Calendar

26.09 - 2.10

26 - Olivia Newton-John (1948), Sleem (1972, Boyz II Men) Bryan Ferry (1945), Shannon Hoone (1967, Blind Melon); 27 - Meat Loaf (1947), Jovanotti (1966), Robbie Shakespeare (1953, Sly & Robbie); 28 - George Lynch (1954, Lynch Mob), Jennifer Rush (1960), Helen Shapiro (1946); 29 - Jerry Lee Lewis (1935), Nigel Mogg (1965, Quireboys), Mark Farner (1948, Grand Funk Railroad), Ferrys Bueller (1971, Scooter), Alex Skolnick (1968, Testament); 30 - Rob Beach (1963, Winger), Marc Bolan (1947 - 19.9. 1977), Johnny Mathis (1953); 1.10-Martin Cooper (1958, OMD), Scott McKenzie (1944), Eeith Duffy (1974, Boyzone); 2 - Sting (1951), Michael Rutherford (1950, Genesis), Philip Oakey (1955, Human League), Romina Power (1951), Tiffany (1971).

Albumul Săptămînii

Vibe - CAUGHT IN THE ACT

Nu puteam încheia retrospectiva pop a sezonului estival recent încheiat fără a prezenta şi cel de-al treilea album care completează podiumul categoriei disco-pop, cel al olandezilor de la *Caught In The Act!* Consideraţi mult timp drept ruda săracă a cvintetului *Take That,* în umbra căruia au stat o perioadă, *CITA*-foto şi-au confirmat abia în acest an locul sub soarele pop-ului, ei fiind împreună cu *’N Sync* şi *Backstreet Boys* purtătorii de cuvînt ai lupilor tineri... Despre *„Vibe”* trebuie să vă spun că este un perfect album comercial, fără pretenţii dar care creează o plăcută atmosferă sonoră, amestecul de balade, dance, soul şi funk fiind, la fel ca în cazul celorlalte trupe mai sus pomenite, circumscris reţetei succesului! Cronicarul vă recomandă *„Wishing You Were Here”*, *„Babe”* *„Runaway”* şi *„Baby Be There”*...

Top Estival

1. No Way Out - Puff Daddy
2. Men In Black - Soundtrack
3. Middle Of Nowhere - Hanson
4. Pieces Of You - Jewel
5. Almost Heaven - Kelly Family
6. Backstreet’s Back - Backstreet Boys
7. Bandits - Soundtrack
8. The Best Of Michael Jackson & The Jackson Five
9. Blurring The Edges - Meredith Brooks
10. The Fat Of The Land - Prodigy

Fan Club

ID	Nume	Adresa
Jackson	Janet	Corellistraat 40, 2324 Hp Lieden, The Netherlands
Jackson	Michael	c/o MJJ Records, 92565 Sunset Blvd, # 614, Los Angeles, CA 90069 USA
Jackson	Janet	PO Box 10016, 1001 EA Amsterdam, The Netherlands
Jackson	Michael	PO Box 7898, Brighton BH1 4XL, UK
Jackson	Family	Official Dutch FC, Postbus 6077, 9702 HB Groningen, The Netherlands
Jackson	Michael	c/o Mathias Frank, Humboldstr. 1g, 76870 Kandel, Germany
Jackson	Michael	PO Box 397, Howera, New Zealand

Pagină realizată de **MARIAN MINCULESCU**

ELVIS COSTELLO

POP-ROCK, de la A la Z

Nume real: *Declan Patrick McManus.* Data naşterii: 25.8.1955. Fiu al solistului irlandez *Ross McManus* tînărul *Elvis* debuta discografic în 1971, *„Patsy Girl”* fiind primul său hit, interpretat în duet cu tatăl său. La 17 ani se angaja ca operator PC într-o fabrică din Liverpool, 1972 fiind şi anul în care începea să cînte prin cluburile oraşului sub pseudonimul *D.P. Costello* (numele de fată al mamei sale). În 1976 fonda grupul de country-rock *Flip City* iar în martie 1977 semna cu firma *Stiff* un prim contract discografic în urma căruia apărea *„Less Than Zero”*, produs de *Nick Lowe*, un album de succes care comenta viaţa cotidiană, un album cu care se putea identifica toată lumea... În 1978 ieşea LP-ul *„This Year’s Model”*, o combinaţie între tradiţionalul sound marca *Bob Dylan* şi recent apărutul new-wave (melodii de succes - *„No Action”*, *„Pump It Up”*, *„Little Trigger”*) care-l confirma ca solist şi care prevestea succesul viitor al albumelor *„Get Happy”* (1980), *„Imperial Bedroom”* (1982), *„King Of America”* (1986) sau *„The Juliet Letters”* (1993 cel mai comercial album al său...). Compozitor şi interpret *Costello* este foarte popular în Marea Britanie, un muzician greu de ancorat într-o anumită categorie deoarece el a atacat mai toate genurile, de la rock la country sau de la soul la heavy... Evident, nu poate lipsi tradiţionala compilaţie, cea de azi purtînd titlul *„The Man”* (scoasă de *Demon Records*), ea reunind toate melodiile de succes ale lui *Costello*, inclusiv *„Oliver’s Army”*, *„Watching The Detectives”*, (1979). *„I Can’t Stand Up For Falling Down”*, *„Alison”* (1980), *„A Good Year For The Roses”*, *„Accidents Will Happen”* (1981) sau *„High Fidelity”* şi *„Pills And Soap”* (1984) - în total 18 titluri. O altfel de muzică, în care cuvintele sînt mult mai importante decît ritmul, compromisul neexistînd pentru *Costello...*

Săptămînalul „Magazin” este editat de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculat la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

Cont: 40 10 10 85 00 (lei); 40 20 10 53 30 ($); 40 20 10 53 31 (DM)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.A.

COLEGIUL DE REDACŢIE:

ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 223 08 66;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
ADRIAN HOAJĂ
Secretar general de redacţie
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN, ION ŢUGUI

REDACŢIA:
Telefon centrală: 223.15.10; 223.15.20
Aurora Popescu, Mihaela Dorobanţu, Dorin Măran, Marian Grigore (1630); Dumitru Mateuţă, Ionel Cojocaru, Vasilica Mărgărita (1659); Paul Ioan, Melania Constantiniu, Irina Stoica, Maria Rădoi (1282); Şerban Filip, Ilie Elena, Teodora Bujor-Panaitescu (1222)

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Dumitru Mateuţă
Corectură: Melania Constantiniu, Maria Rădoi

PUBLICITATE: Tel./Fax: 223.08.66
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36,
Nicuşor Dincă (şef departament), Octav Pătrăşcoiu, Simion Ionescu,
FINANCIAR-CONTABIL:
Iliana Fülöp (contabil-şef), Nicoleta Cochinţiu, Aurel Frăcea Tel.: 222.83.21

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Fax: 223.08.66 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu (1612)

Tiparul: INTACT S.A.

O stranie descoperire în astrofizică

Dincolo de larga contestare, de către comunitatea ştiinţifică internaţională, a concluziilor la care au ajuns astrofizicienii americani, un fapt pare să fie sigur: nici de astă dată, chiar dacă descoperirea va fi validată de cercetări ulterioare, domnul Albert Einstein şi a sa teorie a relativităţii nu vor putea fi... „detronaţi" din jilţul de onoare al astrofizicii şi cosmologiei. Din simplul motiv că Einstein, prin teoria sa, a avut prudenţa să imagineze că, în Univers, TOTUL ESTE POSIBIL!... Şi oare, pentru Univers, nu chiar aşa şi este?!?

Există o „axă" a Universului?!...

ADRIAN HOAJĂ

În primăvara acestui an, mai exact pe 21 aprilie, extrem de serioasa revistă ştiinţifică săptămînală din Statele Unite, *Physical Revue Letters*, pentru care gluma, umorul, păcăleala sînt noţiuni... neinventate încă, a publicat un articol în care doi astrofizicieni americani, John Ralston şi Borge Nodland, relatau stupefianta lor descoperire: comparînd măsurătorile efectuate asupra radiaţiilor emise de 160 de radiogalaxii îndepărtate, ei au relevat, pe bază de calcule, existenţa unui efect de distorsiune sistematică a radiaţiei lor, fapt de natură să dovedească existenţa unei direcţii privilegiate în Cosmos. Adică a unui „sens", a unei „axe de orientare absolută" în Univers! Văzută de pe Terra, această „axă" s-ar îndrepta spre constelaţia Acvilei.

Dar, la drept vorbind, mai pe înţelesul nostru, ce au constatat cei doi cercetători? Undele electromagnetice emise de radiogalaxii au particularitatea de a vibra într-un plan precis definit, aidoma corzii cu care se joacă toţi copiii. Dacă unul din capetele corzii este agitat de sus în jos, coarda vibrează în plan vertical, iar dacă este agitat de la stînga la dreapta, planul de vibraţie va fi orizontal. Schimbînd progresiv mişcarea capătului, se modifică şi planul de vibraţie. Acelaşi lucru se întîmplă, aşadar, şi cu unda electromagnetică, toate radiaţiile electromagnetice (lumină, unde radio, raze X, infraroşii, ultraviolete etc) care se năpustesc din Cosmos asupra Pămîntului avînd astfel o anumită „polarizare plană", după cum o numesc fizicienii (în plan „vertical", „orizontal" etc). Ele nu şi-o schimbă, dacă nu întîlnesc în calea lor un cîmp magnetic. Ei bine, Ralston şi Nodland afirmă că, *în absenţa chiar a oricăror perturbaţii, planul polarizării undelor se roteşte!* Ce-i drept, această rotaţie este infimă, cel mult o rotaţie completă pe un traiect de un miliard de ani! Concluzia - destul de năucitoare: spaţiul însuşi este răsucit ca o spirală! Măsurînd unghiul de rotaţie al polarizării undelor emise de cele 160 de radiogalaxii, dintre care cea mai depărtată se află la 70000 de miliarde de miliarde de kilometri depărtare de Terra, ei au ajuns la o concluzie încă şi mai stranie: rotaţia polarizării este cu atît mai semnificativă, cu cît direcţia în care se află radiogalaxia - în raport cu Pămîntul - este mai aproape de o direcţie fixă, ceea ce îngăduie să se afirme existenţa unei „axe a Universului"!...

O „iluzie" a... aproximărilor?!..

Fără îndoială, pe întregul parcurs cosmic al radiaţiilor emise de cele 160 de radiogalaxii studiate, spaţiul nu este văduvit de existenţa cîmpurilor magnetice perturbatoare. În linii mari, (foarte) generale, astrofizicienii le presupun poziţia, intensitatea şi, pe baza calculelor, le pot elimina influenţele aducînd corecturile necesare. Tocmai aici pare să se ascundă „călcîiul vulnerabil" al descoperirii, după cum consideră nu puţini specialişti. Pentru că rezultatele celor doi astrofizicieni nu se bazează pe date „brute" (reieşite, deci, direct din observare), ci din informaţiile „tratate", care au fost corectate cu ajutorul unui anumit algoritm elaborat ca urmare a *estimării statistice* a perturbaţiilor (doar nimeni nu poate verifica... la faţa locului, existenţa ori nu a respectivelor perturbaţii la scară cosmică!). Din păcate, statistica presupune un anume grad de aproximaţie, întrucît fenomenele, procesele studiate de statistică au, la scara Universului, un caracter fluid, greu de precizat riguros. Or, fenomenul descoperit de cei doi cercetători are o intensitate atît de redusă, încît rezultatele cercetărilor ar putea fi catalogate foarte bine drept efect al inevitabilelor erori de aproximare datorate... estimărilor statistice! Cu alte cuvinte, o iluzie... cosmică!

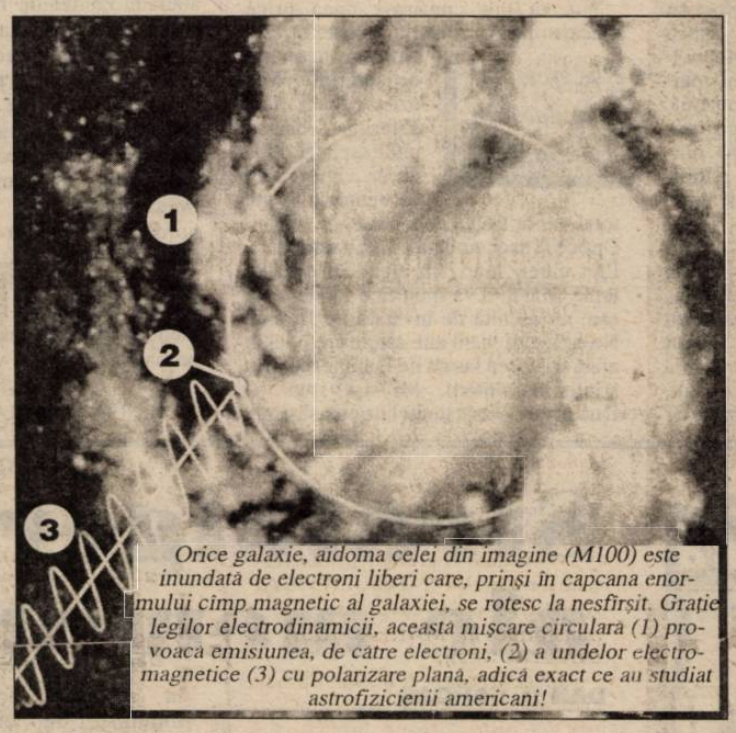

Orice galaxie, aidoma celei din imagine (M100) este inundată de electroni liberi care, prinşi în capcana enormului cîmp magnetic al galaxiei, se rotesc la nesfîrşit. Graţie legilor electrodinamicii, această mişcare circulară (1) provoacă emisiunea, de către electroni, (2) a undelor electromagnetice (3) cu polarizare plană, adică exact ce au studiat astrofizicienii americani!

Dar dacă, totuşi, fenomenul chiar există? Dacă şi alţi cercetători vor ajunge la aceleaşi concluzii, ce se va întîmpla atunci cu tot ce ştim azi în cosmologie?... Unii s-au şi grăbit să cînte prohodul atît pentru Einstein, cu a sa teorie a relativităţii generale, cît şi pentru teoria big bang. „Principiul cosmologic" al unui Univers omogen (sau izotrop, adică prezentînd aceleaşi proprietăţi ale spaţiului indiferent de direcţia observaţiilor) a fost punctul de pornire al lui Einstein în elaborarea celebrei sale teorii. În cazul în care ar avea o „axă", ar însemna că poate Universul este neomogen (anizotrop)... Deci, nu l-am mai învăţa pe Einstein la orele de fizică!

Albert Einstein la masa de lucru

De la Universul izotrop la Universul... „încreţit"!

Să nu ne bucurăm, totuşi, prea devreme... Teoria enunţată de Einstein în 1916 este, de fapt, *un cadru fizic de principiu*, foarte general, în care poate fi cuprinsă orice teorie cosmologică! Aşadar, existenţa sau nu, a „osiei cereşti" nu schimbă nici o iotă din enunţurile de la începutul secolului, tot aşa cum nici „găurile negre", călătoria în timp, feluritele modele cosmologice de tip big bang sau arhitectura unor universuri multidimensionale paralele ori defazate în timp, quasarii şi „fîntînile albe", atîtea alte speculaţii teoretice mai mult sau mai puţin ciudate şi-au aflat locul una lîngă alta în cadrul relativităţii einsteiniene. Deocamdată - şi pentru încă nu ştim cît timp - această teorie se dovedeşte a fi o nucă prea tare pentru a fi sfărîmată de cei ce-o contestă!

Lucru valabil şi pentru teoria big bang. Această, după un veac de existenţă, s-a văzut demonstrată, între altele, şi prin celebra „radiaţie fosilă", remanentă, de 3 K descoperită în 1965 de fizicienii americani Arno A. Penzias şi Robert W. Wilson (laureaţi ai premiului Nobel, 1978). „Radiaţia fosilă" corespunde unei temperaturi de 2,7 grade Kelvin şi reprezintă ultima rămăşiţă a cumplitei explozii luminoase a big bangului. Însă toate măsurătorile de maximă precizie (de ordinul milionimii de grad!) au demonstrat că această radiaţie este identică în *toate* direcţiile spaţiului. Aşadar, la prima vedere, recenta descoperire a cercetătorilor americani ar contrazice existenţa radiaţiei fosile. Dar şi reciproca ar fi valabilă! La a doua privire, însă, vom constata că între cele două fenomene nu există nici o contradicţie - cel puţin pînă în prezent -, de vreme ce astrofizicienii americani au studiat *polarizarea fotonilor şi nicidecum repartiţia şi direcţia lor*. Cu alte cuvinte, ar trebui argumente mult mai... stranii decît o „oişte", fie aceasta chiar şi a cerului, pentru a arunca în uitare toate modelele de tip big bang!

Oricum ar fi, că are sau nu Universul o axă - fapt ce rămîne încă de demonstrat în urma altor serii de cercetări -, o seamă de oameni de ştiinţă n-au mai aşteptat confirmarea descoperirii şi au şi trecut la elaborarea unor modele de Universuri neomogene, anizotrope, pe care le descriu, probabil, ca pe o pînză mătăsoasă plină de cute, mototolită, şifonată, boţită şi care au şi primit un nume: *Universuri încreţite!*

...Nu-i aşa că astrofizicienii au firi de poet?

Mai înalţi decît omul de Neandertal

Un studiu efectuat de antropologul englez Christopher Ruff a dus la concluzia că omul modern e mai înalt şi mai suplu decît strămoşii săi. În cercetările sale, C. Ruff s-a folosit de fragmente osoase pe baza cărora a putut să reconstituie masa corporală a individului. Una din

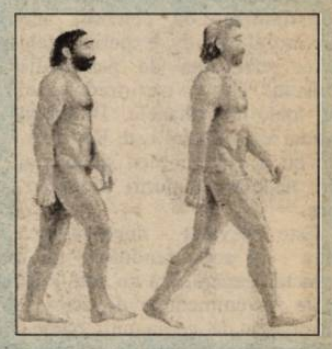

punctele cheie l-a constituit corelarea dintre osul femural şi greutatea corporală. Mai precis, capul osului femural este cu atît mai mare cu cît greutatea pe care o susţine este mai mare. Rezultatele au mai demonstrat faptul că, de la Homo habilis la omul din Neandertal, asistăm la o creştere a taliei. Omul din Neandertal avea astfel o masă corporală superioară omului din zilele noastre într-o proporţie de 30%, dar era mai mic de statură. Creierul său era mai voluminos cu o structură osoasă mai mare, chiar dacă volumul cutiei sale craniene era mai mic.

Arianespace, în faţa provocărilor secolului XXI

Consorţiul franco-german ARIANESPACE îşi va continua „cu încredere, hotărîre, dar şi cu conştiinţa riscurilor tehnice şi comerciale, calea către secolul XXI", spune noul său preşedinte, francezul Jean-Marie Luton, numit în funcţie la începutul lunii iulie. Fost preşedinte al ESA (Agenţia Spaţială Europeană), implicat din 1971 în cercetarea spaţială, Luton va prezenta, după cum i s-a cerut, un raport asupra perspectivelor consorţiului şi propunerile tehnice pe care acesta le are de făcut cu privire la îmbunătăţirile ce se pot aduce viitoarei rachete Ariane-5, ca răspuns la exigenţele previzibile ale pieţei. El va mai trebui să alcătuiască raportul preliminar asupra perspectivelor lansării de noi acţiuni ale consorţiului, pentru ca acesta să devină „mai solid şi mai solidar". În prezent, capitalul social al consorţiului aparţine unui număr de 53 de acţionari exclusiv europeni. Carnetul de comenzi al ARIANESPACE conţine acum 44 de sateliţi ce urmează să fie lansaţi. „Fiabilitatea rachetelor «Ariane», de 96%, face ca noi să avem clienţi de pe trei continente - America, Europa, Asia. Unul dintre ei ne-a spus: «La voi, preţul e preţ, dar cel puţin eşti sigur că ajungi în Cosmos fără probleme»", afirmă Ralph Jäger, unul dintre directorii firmei.

Pînă în martie 1998 sînt planificate două lansări ale noii Ariane-5, care va avea de plasat pe orbită patru sateliţi - doi de telecomunicaţii (SICRAL, italian şi PANAMSAT, american) şi doi de cercetări ştiinţifice (ENVISAT şi XMM, europeni); cei patru sînt prea grei pentru actuala Ariane-4. De altfel, firma îşi propune creşterea puterii rachetelor sale, care, pînă în anul 2000, vor trebui să transporte încărcături de cîte 7 tone, urmînd ca, în 2003, forţa acestora să ajungă la 7,8 tone.

„Concurenţa nu doarme, piaţa se măreşte cu 15% pe an, iată de ce Ariane-5 va trebui să fie la fel de fiabilă ca şi Ariane-4, cu care ARIANESPACE deţine peste 50% din piaţa mondială a lansărilor de sateliţi comerciali de telecomunicaţii" a mai spus Ralph Jäger. (ARPRESS)

Proiect ştiinţific de anvergură

Harta structurilor cerebrale

Ambiţiosul „proiect al creierului uman" urmăreşte realizarea hărţii tuturor structurilor creierului şi a funcţiilor acestuia, în premieră absolută pe plan mondial.

ŞERBAN FILIP

Nici un creier uman nu este identic cu altul, chiar dacă toate seamănă în linii mari. Au aceste variaţii anatomice repercusiuni asupra funcţiilor cerebrale? Cum poate fi prevăzută apariţia unor tulburări ca urmare a efectuării unei intervenţii chirurgicale? În ce măsură evoluţia unei leziuni va atinge centre vitale? Cum poate fi comparată starea bolnavilor din moment ce creierele lor diferă?

Pentru a răspunde la aceste întrebări, şi la multe altele, neurologii au lansat ambiţiosul Human Brain Project („proiectul creierului uman"), a doua mare investigaţie ştiinţifică în domeniul biologiei după faimosul proiect al cartografierii şi analizei genomului uman (Human Genome Project). Obiectivul său constă în realizarea hărţii tuturor structurilor creierului şi a funcţiilor acestuia, prin depăşirea variaţiilor individuale. Unul din principalii artizani ai acestui ambiţios proiect este Alan Evans, coordonator în cadrul Centrului Institutului Neurologic din Montreal, centrul vital al Consorţiului internaţional pentru cartografierea creierului (ICBM). Laboratorul său este conectat la o reţea electronică nord-americană care conţine date referitoare la creierele aparţinînd unui grup de cercetare, alcătuit din peste 450 de persoane, bărbaţi şi femei, sănătoase, tinere, adulte şi foarte bătrîne. Deoarece neuroanatomia se baza numai pe autopsii, un astfel de proiect era irealizabil numai cu cîţiva ani în urmă, în principal datorită faptului că datele disponibile nu erau suficiente pentru o elaborare statistică şi pentru că creierele studiate aparţineau unor persoane care au suferit leziuni mai mult sau mai puţin importante.

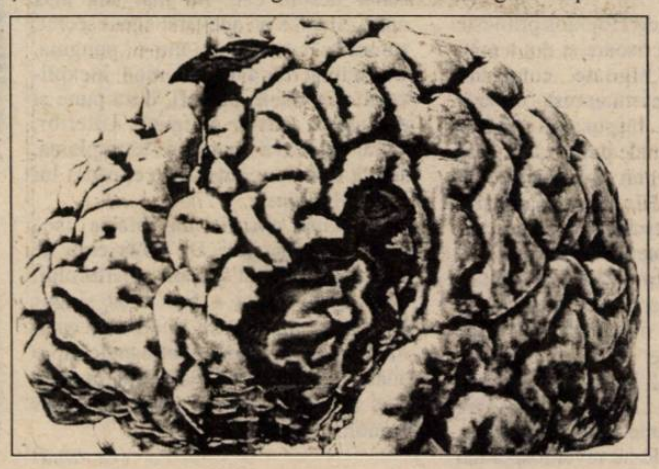

(Va urma)

Viziuni și imagini dintr-o moarte aparentă

ION ȚUGUI

Fenomenul morții aparente a fost conștientizat de celebrul american Raymond Moody. Experimentele științifice efectuate de psihanalist fac obiectul cîtorva cărți traduse azi pe toate meridianele. Presupun așadar că cititorul este familiarizat cu acest fenomen și nu mai sînt necesare lămuriri suplimentare.

Este adevărat - după părerea mea - că acest fenomen nu are un caracter general, că nu este ilustrat de *toate* evenimentele de acest fel. La întrebarea de ce la unii oameni care trăiesc evenimentul morții clinice apare fenomenul conștientizării altei lumi, iar la alții același eveniment nu există, se înțelege că nu se poate da, încă, un răspuns.

Dar fenomenul a beneficiat în ultimele decenii de două metodologii experimentale - unul este strict științific, clinic, cum este cazul experiențelor psihanalistului american, iar celălalt aparține unui exeget teolog, preotul Ross, din Canada. În ambele experimente sînt descrise cam aceleași fenomene, deosebirea fiind doar între însoțitorii din momentul morții clinice - la preot mărturiile evidențiază apariția în momentul morții clinice a unor entități sacre...

Un țăran din Bucovina s-a întors din moarte!

„Pentru a fi mai limpede expunerea, îmi asum rolul de povestitor. Scriu greu din cauza parezei la ambele mîini - își începe Gheorghe Pesclevei relatarea -, dar am obligația și datoria să fac cunoscute lucruri pe care noi, cît trăim, nu le luăm în seamă. Dumnezeu m-a întors din moarte, m-a întors pe pămînt pentru a spune oamenilor despre ceea ce am văzut, iar lumea trebuie să știe ce am văzut. Vă spun că acum știu că viața nu se încheie aici, așa că moartea acum știu că nu există. Vă scriu cu lacrimi în ochi - eu am fost cu adevărat mort și am ajuns în lumea cealaltă. De ce m-au trimis înapoi? Știu că am fost trimis înapoi și mai ales știu că mi s-a spus să transmit oamenilor adevărul. Trăim pe un pămînt păcătos - asta o auzim din generație în generație, dar prea puțini oameni știu cu claritate ce înseamnă aceasta.

Fiecare se zbate pentru bani, pentru avere, pentru fericire. Dar cîți sînt aceia care se gîndesc cu adevărat că le lasă pe toate aici, și dincolo toate acestea nu au nici un sens, nici o valoare? Vă pot mărturisi adevărul: am fost în lumea cealaltă, am văzut! Pentru a fi crezut, mă supun cu dragă inimă tuturor celor ce știu să facă teste! Despre ceea ce eu am trăit, e bine să știe cît mai multă lume...

Mi s-a arătat totul, am văzut cum se „trăiește" acolo, mi s-a spus că tot ce am văzut pe unde sufletul meu a călătorit, să transmit cînd voi reveni în trup pe pămînt. Primul lucru pe care trebuie să-l comunic este că oamenii nu fac bine că se tot întreabă dacă există Dumnezeu! Să nu se mai întrebe dacă există ceva după moarte, sau nu există nimic! Am fost trimis înapoi să vă spun că există cu adevărat o altă viață! Am să vă spun mai încolo cum mi s-a întîmplat...

Nu vă pot confirma dacă orice plecare prin moarte trebuie să fie însoțită neapărat de suferințe. Mie mi-a fost dată suferința - dar cu cîtă răsplată, după aceea... am socotit că pentru a spune totul, mi-ar trebui cam o mie de pagini. De aceea deocamdată o să fiu mai scurt. Prin dureri mari am ajuns în cealaltă lume. Mai întîi vă spun că e vai de acela care nu ascultă de învățăturile Bibliei. Nu e bine să luăm alte căi de credință în afară de aceea lăsată de Dumnezeu prin sfinții pămînteni. Mi s-a spus că Dumnezeu a arătat și continuă să arate multe semne pentru oameni, pentru lume, dar oamenii nu le ascultă și nu învață din ele. Răul produs de om este cauza multor rele și păcate. Acum ascultați cum s-a întîmplat:

Plecarea s-a întîmplat prin suferință!

Cu cîțiva ani în urmă, era într-o vară, la ora două și jumătate după amiază cînd am suferit un accident foarte grav, căzînd de la mare înălțime. Nu știu cum, dar după ce am căzut s-a născut în mine o ultimă putere și am folosit-o atunci, în clipa aceea, să mă rog la Dumnezeu. Am intrat imediat în comă, și nu am mai știut ce s-a întîmplat cu mine. Însă nu am știut ce era în jurul meu, pe pămînt, acolo unde suferisem accidentul, pentru că din prima clipă de comă am început să intru în lumea cealaltă. Lucrurile însă sînt mai complicate, pentru că eu, în comă fiind, m-am trezit umblînd pe un cîmp pustiu. Nu se zărea nici o casă, nimic, nici o ființă. Pot mărturisi că mă aflam deja pe o planetă fără viață, pustie. Din pămîntul acelei planete vedeam că ies aburi și un fel de fum. Am văzut că solul acelei planete pustii fierbea. Soarele nu se vedea, și auzeam niște hohote, suspine, plînsete, strigăte. Eram foarte, foarte speriat. Nu știam unde mă aflu, nu știam că sînt „mort". Nu aveam cui să spun ceva, să vorbesc cu cineva. Și atunci am gîndit că trebuie să-mi caut... casa, undeva spre nord. Simțeam că acolo trebuie să merg. Și am început să merg, am mers mult pînă cînd în față mi-a apărut un foc. M-am bucurat tare, pentru că îmi încolțise gîndul că aș putea să întîlnesc pe cineva".

(Continuare în numărul viitor)

Spiritismul, adevăr și impostură

„Teleplasma" care demască

PAUL IOAN

Dacă în precedentele articole am caricaturizat, într-un fel, falșii spiritiști, în cazul de față n-o voi face, deși subiectul, ungurul Lászlo, a fost un impostor. Și asta pentru că acest tînăr de douăzeci și unu de ani s-a metamorfozat în medium din disperare pentru iubirea pierdută, din deznădejde insuportabilă pentru fapta comisă: și-a ucis din gelozie logodnica, împușcînd-o în inimă chiar în clipele de tandrețe ale ultimei lor întîlniri.

Lászlo a plîns săptămîni la rînd, așteptînd ca instanța să-l condamne la moarte. Dar sentința, dată în 1921, a fost alta. Asasinul a fost achitat, pe motiv de iresponsabilitate. Atunci a încercat să se sinucidă, dar, tentativa a eșuat. Unica soluție? Comunicarea cu spiritul iubitei și, mai mult, materializarea ei prin ceea ce spiritismul numește teleplasmă sau ectoplasmă (materie albă, nebuloasă, ce iese din gura mediumului cînd se află în transă și care poate lua forma unei ființe sau a unui obiect). Disperatul nu făcea altceva decît să se amăgească singur, bătîndu-și joc în același timp de asistența - care-l plătea regește.

În timpul ședințelor sale, Lászlo mînuia cu dexteritate o panglică albă de tifon, într-un întuneric străpuns doar de un plăpînd bec roșu. Clienții, care cunoșteau drama lui, erau convinși că un om care a suferit atît de mult poate avea această capacitate uluitoare. De multe ori, Lászlo chiar a căzut în transă, pe cînd evoca dragostea lui pentru Enika. Își revenea cu greu, sub privirile stupefiate ale martorilor... Dar tocmai această copleșitoare iubire l-a pierdut. La Budapesta funcționa pe atunci o Societate de metafizică, ai cărei membri au decis să-l demaște.

După doi ani de spectacole regizate perfect, la o ședință participă un „vînător de fantome", cum își spuneau antispiriștii. Dar vigilența acestuia n-ar fi dus la nici un rezultat, dacă Lászlo însuși nu ar fi făcut o greșeală enormă. Atît de vie era în sufletul lui dragostea pentru Enika, încît în acea seară a avut o cutremurătoare halucinație vizuală și auditivă. Show-ul începea cu recitarea psalmului 141 al lui David, apoi încet-încet apărea „teleplasma". Dar la un moment dat, lui Lászlo i se pare că Enika este acolo, că-l privește și că-i poate vorbi. Falsul medium a leșinat, înlesnind demascarea. Tifonul și bețișoarele extrem de subțiri au fost date la iveală. Scurta carieră a acestui „bolnav din dragoste" luase sfîrșit.

Străfulgerări ale memoriei

DAN D. FARCAȘ

În zorii zilei de 30 noiembrie 1989, aparent, Linda Cortille a fost răpită de un OZN nu departe de unul dintre capetele podului Brooklyn. Raportul ei a fost întărit prin regresia hipnotică făcută de Budd Hopkins. Acesta din urmă primește la începutul anului 1991 mai multe scrisori din care reiese că răpirea a avut drept martori oculari o persoană politică de mare importanță și cei doi agenți care-l însoțeau, numiți Richard și Dan. La început ei își aminteau că au văzut, în timp ce stăteau în mașină, patru făpturi ieșind pe o fereastră de la etajul 12, urcînd pînă la un obiect luminos care plutea deasupra blocului, obiect care apoi s-a scufundat în East River. Apoi, simultan toți trei, au început să aibă scurte străfulgerări ale memoriei, închegate treptat în timp, în care cei trei se vedeau pe o plajă, iar în fața lor Linda Cortille și trei omuleți cu capul mare care o răpiseră scotoceau în nisip cu niște instrumente stranii. După aceasta își mai aminteau că au văzut, stînd afară din mașină, OZN-ul, plonjînd în East River. Nu țineau minte nici unul cînd au ieșit din mașină.

Răpire OZN lîngă podul Brooklyn

În mai 1992 Budd Hopkins primește de la Richard o scrisoare și două mici pachețele, atent sigilate, conținînd nisip. Agentul prefera această metodă epistolară: pentru răspunsuri indicase un loc unde Budd putea să-i lase mesaje (nu a acceptat ca aceasta să fie o căsuță poștală). El spunea că dacă și-ar deconspira identitatea, istoria ar deveni o „problemă oficială" iar cariera sa ar fi terminată. Din același motiv, „a treia persoană", dacă va fi identificată, va nega oficial orice amestec în afacere.

În scrisoarea lui, Richard scria că în noiembrie 1991, într-un mod care ținea de mecanisme psihice ascunse, celor trei martori le-au revenit spontan în memorie noi fragmente ale întîmplării din noaptea cu pricina. În aceste amintiri se vedeau, toți trei, întinși pe trei mese monolit, într-o încăpere rotundă, ca de spital. Nu-și puteau mișca picioarele dar altminteri nu erau stînjeniți în mișcări. Aproape sigur se aflau în interiorul misteriosului obiect pe care-l urmăriseră din mașină. Linda a trecut pe lîngă ei, îmbrăcată în cămașa albă de noapte, în mînă cu instrumentele cu care scotocise nisipul pe plajă. Apar șapte creaturi mărunte, care-i escortează într-o altă încăpere pe Dan și „a treia persoană". Lui Richard i se fac niște controale în nas cu aparate „ca cele de la dentist". Va fi înțepat și va avea o mică hemoragie. O altă creatură meșterește ceva la niște aparate care nu se aflau decît la o lungime de braț de Richard, măcinînd aparent nisipul adus de pe plajă, explicînd că operația este necesară pentru a afla de ce mor peștii. Apoi ies cu toții din încăpere. În acest moment Richard se întinde și ia un pumn din acest nisip măcinat punîndu-l în buzunarul sacoului. Următorul lucru pe care și-l aminteau era că reveniseră lîngă mașina lor. Ulterior, după ce va ajunge acasă, el va descoperi nisipul în buzunar despre care nu mai știa însă nimic, dar, ca un adevărat agent secret, automat îl va pune într-o punguță. Constatînd că avea, în mod inexplicabil, nisip și în pantofi, îl va pune și pe acesta într-o punguță. Ulterior, după ce-și va reaminti întîmplarea, aceste două pungute le va expedia lui Budd Hopkins.

Hopkins aprecia că istoria iscă anumite suspiciuni. De pildă cum de operația s-a făcut în văzul martorului, după care acesta a fost lăsat singur aparent tocmai pentru a putea lua cu el mostra. El a trimis eșantioanele, spre analiză, la mai multe laboratoare, care însă nu au descoperit nimic ieșit din comun.

(va urma)

PSIHOCHIRURGIA PRO și CONTRA

Femeia opera cu... ochii închiși

MIHAELA DOROBANȚU

Fiecare psihochirurg aduce evident, o notă personală în operațiile pe care le realizează. Dar este lesne de înțeles stupefacția autorului cărții „Puterea necunoscută", Guy Playfair atunci cînd, la sfîrșitul anului 1973 a văzut „la lucru" o femeie, Maria, care opera pur și simplu cu ochii închiși.

În rest - toate cele obișnuite. Un pacient care se prezentase pentru un transplant de valvă mitrală spunea că nu simțise decît un fel de furnicături, pe cînd pentru un alt pacient, Maria scosese o pastilă din buzunar spunîndu-i că aceasta se... materializează tocmai atunci și tocmai pentru el.

Auzind toate acestea și avînd impresia unei oarecare neseriozități, Playfair se duce să o urmărească pe Maria împreună cu același medic cu care asistase la operațiile lui Zeca. Ședința tocmai începuse în fața a aproximativ o sută de persoane, așezate pe scaune de lemn și privind la masa de operație. După ce unul din participanți a citit din Evanghelie, iar altul a ținut un scurt discurs a cărui temă era biblicul „întoarce și obrazul celălalt" s-a adresat o invocație spiritelor, iar o asistentă a anunțat că Dona Maria își așteaptă pacienții în camera cealaltă.

Era o femeie de vreo 50 de ani cu pielea închisă la culoare și iradiind bunătate. Playfair se prezentase ca „student în parapsihologie" și primise aprobarea de a asista la operație. Primul pacient al serii era un copil înapoiat mintal care refuza total să se desprindă din brațele tatălui său. Maria l-a luat totuși cu ea, iar după cîteva minute l-a chemat înăuntru și pe tatăl copilului. În timp ce la intrarea în sala de operație copilul urla și încerca să se smulgă din mîinile Mariei, în final el a plecat liniștit, ținîndu-și tatăl de mînă.

În sala de operație - o cameră de vreo 15 metri pătrați cu un raft cu medicamente, o măsuță pe care se găseau cîteva pachete de vată, sticluțe și o tavă cu instrumente chirurgicale, și cu un pat de o persoană - a intrat un nou pacient. Era o femeie frumoasă, de 35 de ani, care privea fix în tavan într-o evidentă stare de tensiune pre-operatorie. Maria îi masa ușor gîtul cu ambele mîini. Îl privea din cînd în cînd pe Playfair, dar părea să nu-l mai recunoască. Una din cele două asistente a cerut celor prezenți să se roage în timp ce Maria continua să o maseze pe pacientă, făcîndu-se că aruncă din cînd în cînd, într-un recipient invizibil, fragmente de asemenea invizibile, din corpul femeii.

Playfair era atît de fascinat de spectacolul ce i se oferea, încît nu o privea neapărat pe Maria. Cînd totuși a făcut-o a fost un șoc: aceasta își scosese ochelarii, figura îi era schimonosită iar ochii și-i ținea strîns închiși.

În această stare, ea a cerut o bucată de vată asistentei, apoi a luat o foarfecă în mîna dreaptă, a ridicat puțin pătura care o acoperea pe pacientă și a început să taie în zona gîtului, cu mișcări scurte. Apoi a tamponat-o și i-a întins asistentei vata îmbibată în sînge pentru a o arunca.

Playfair a sărit în picioare, convins că vindecătoarea ascundea ceva. Ca și cum i-ar fi citit gîndurile, Maria a tras pătura, a împăturit-o și astfel Playfair a putut vedea incizia făcută în gîtul pacientei. Era cît o monedă ceva mai mare, în parte plină cu lichid. Fără ca nimeni să-l oprească Playfair s-a apropiat de masa de operație și a privit pacienta. Lumina era foarte bună - se putea citi cu ochiul liber chiar și un scris mai mărunt. Oricît de incredibil putea să pară, incizia se afla într-adevăr acolo! Maria a luat o pensă și a extras un obiect negru, cam de jumătate de centimetru, pe care l-a întins asistentei. Aceasta l-a aruncat în găleata care se găsea lîngă ea...

Proiect pentru comunicaţiile mileniului trei

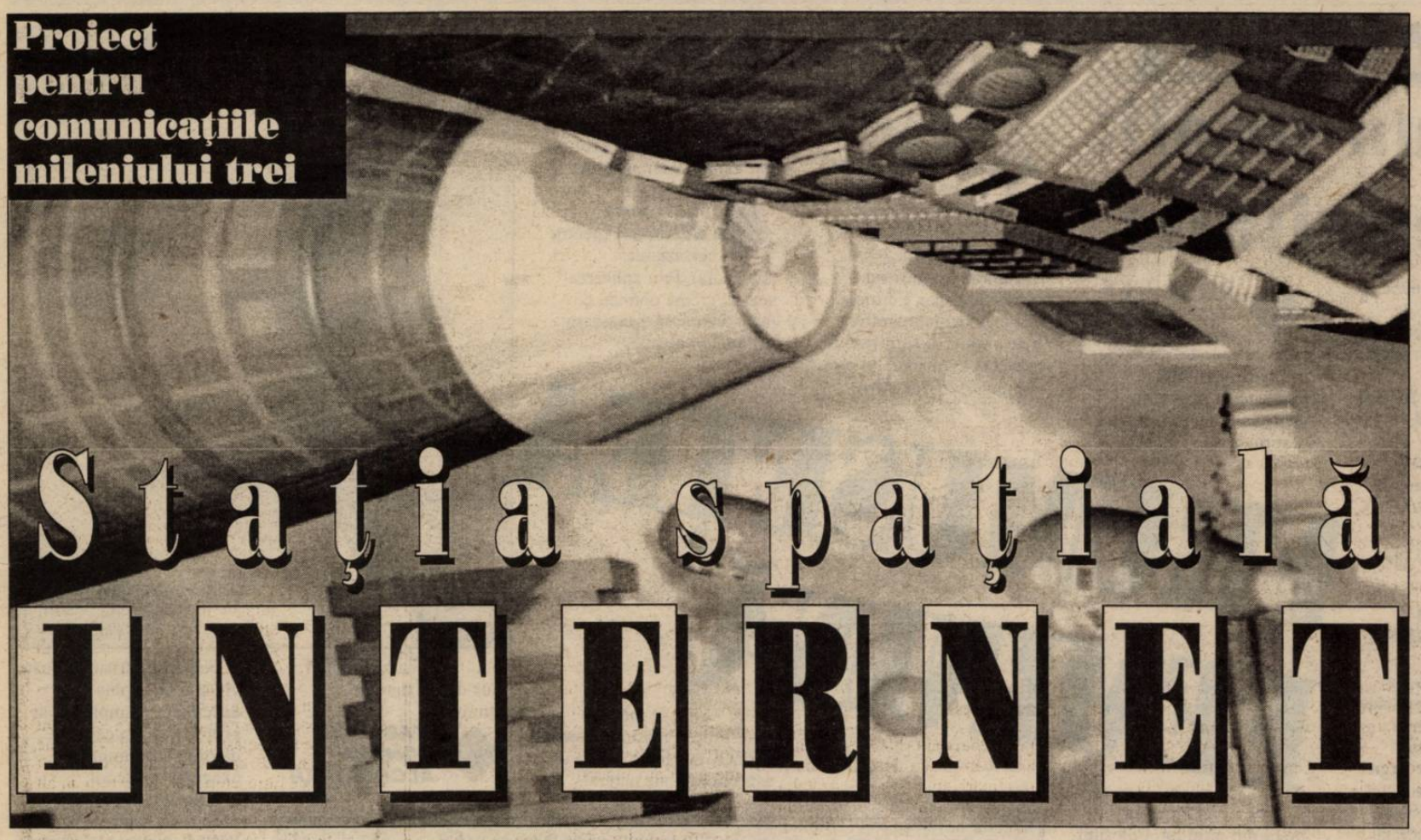

Staţia spaţială INTERNET

MIHAELA DOROBANŢU

„Sky Station 2005" - ideea lui Alexander Haig, fost Secretar de Stat al SUA de a construi o staţie spaţială este menită să asigure cel mai ambiţios proiect de comunicaţii al planetei. Se va pune la dispoziţie tot ce se poate imagina, de la Internet pînă la videotelefonie, la costul de numai un dolar pe zi, cu acces nelimitat, atît ca volum, cît şi ca segment folosit. Scopul: accesul la toate serviciile de reţea pentru 80% din populaţia globului pînă în anul 2005...

● Cinci miliarde de dolari pentru un megaproiect al sec. 21 ● 80% din locuitorii planetei ar putea beneficia fiecare de servicii nelimitate pe Internet ● Un senzaţional nod de reţea de informaţii în stratosferă ● Pregătindu-ne pentru... şocul viitorului

Cu 65 de ani în urmă, Empire State Building, emblemă a modernităţii, oferea la etajul 102 o platformă de aterizare pentru... baloane. Nu a folosit-o nimeni. Astăzi, dirijabilele şi baloanele par să revină în actualitate. De ce? Pentru că...

Se poartă reţelele

Un grup de oameni de afaceri avîndu-l în frunte pe ex-secretarul de stat american Alexander Haig a prezentat recent proiectul „Sky Station" al celui mai ambiţios sistem de comunicaţii conceput vreodată. El prevede lansarea în stratosferă (la o înălţime de peste 20 km) a 250 de baloane umplute cu heliu, avînd o formă de „crenwurşti" şi dimensiuni cît un teren de fotbal, care să devină noile relee pentru un sistem de comunicaţii la scară planetară. Spre deosebire de sateliţii de astăzi - care joacă un rol asemănător - înălţimea mai mică la care vor fi „ancoraţi" va permite deschiderea unor canale de comunicare de bandă înaltă, oferind astfel 155 de megabiţi pe secundă pentru fiecare utilizator. Şi aceasta în condiţii extrem de convenabile: o antenă tip satelit (la preţul de 100-300 de dolari) şi un abonament de un dolar pe zi, pentru serviciile celulare nelimitate. Dacă proiectul se va realiza, el va oferi un adevărat „univers paralel" al existenţei fiecărui utilizator.

Şi totuşi lucrurile nu sînt chiar atît de simple!

Nu doar aspectele financiare îi îngrijorează pe iniţiatorii proiectului, ci şi obţinerea aprobării Comisiei Federale pentru Comunicaţii a SUA pentru o fereastră în banda de 47 gigaherţi, încă neutilizată, foarte sensibilă la umezeală şi necesitînd un echipament electronic special pentru transmisie. Mai este şi problema ancorării celor 250 de baloane, soluţia vizată fiind un motor ionic inventat de Alfred Wong, Şeful Laboratorului de Plasmă de la celebra Universitate Californiană din Los Angeles, un motor alimentat de o reţea de celule solare şi realizînd efectul de ancorare cu ajutorul jetului de ioni accelerați. (De altfel se pare că tocmai acest motor l-a atras pe Haig şi i-a dat ideea proiectării Staţiei!)

Optimism ponderat

Ziariştii au simţit totuşi nevoia să „domolească" entuziasmul publicului şi au scos la iveală amănunte menite să pondereze optimismul. Ba că şeful uneia din companiile finanţatoare are la activ... două falimente, ba că Haig (după o modă care se vede că nu este doar apanajul „Porţilor Orientului"), l-a numit Sef de operaţii şi Preşedinte al Sky Station pe propriul său fiu, licenţiat în drept. Apoi se vorbeşte că Şeful relaţiilor internaţionale, un cunoscut activist în protecţia stratului de ozon ar vrea să demonstreze că noua staţie este mai puţin periculoasă decît actualii sateliţi, care, prin jetul fierbinte al rachetelor de lansare afectează stratul de ozon. Ca să nu mai vorbim că unul din Vicepreşedinţi este... un transsexual, Martina (fosta Matin) Rothelatt, cooptată aici pentru experienţa sa în operarea cu sateliţi PanAmSat şi Geostar.

Şocul viitorului

Cu doar 50 de ani în urmă, copiii de atunci încă mai tremurau în faţa scenariilor sfîrşitului lumii din anul 2000 ale lui Emilio Salgari. Lumea de astăzi a cunoscut însă o mutaţie majoră: cea a proiectelor globale şi a reţelelor. Ne pregătim pentru mileniul trei întrebîndu-ne dacă şi cum vom face faţă şocului viitorului. Şi încercînd să ne imaginăm cum vor arăta atunci visele şi proiectele noastre de astăzi.

Cît este de realistă Sky Station şi cît sci-fi se află în acest proiect? Vom avea într-adevăr acces nelimitat la comunicaţii în următorul mileniu?

În fond, nici nu mai este atît de mult timp pînă vom afla răspunsul...

PLANETE... deocamdată

MARIAN GRIGORE

În anii '70, metoda aleasă de cercetători pentru a descoperi existenţa unor eventuale planete în jurul unor aştri din galaxia noastră părea a-şi fi dat roadele, cînd astronomii americani anunţau detectarea unor fluctuaţii periodice în mişcările şi strălucirea stelei Bernard, situată la şase ani-lumină de sistemul nostru solar. Dar, vai!, bucuria a fost de scurtă durată, aprofundarea observaţiilor demonstrînd faptul că respectivele „fluctuaţii" erau, nici mai mult nici mai puţin , doar consecinţa unor mişcări parazite ale lunetei folosite la observaţii. Fenomen repetat în 1991, cînd „descoperirea" unei planete în jurul unui pulsar a fost dezmînţită şase luni mai tîrziu, cînd s-a descoperii (fără ghilimele, de această dată) o defecţiune în funcţionarea unui circuit informatic ce avea ca sarcină compensarea mişcării Pămîntului în raport cu poziţia stelei observate. Ceea ce face ca anunţarea, doar la o săptămînă după această dezmînţire, de către astronomii americani Aleksander Wolszcan şi Dale Frail, a descoperirii, prin aceeaşi metodă, a trei planete în jurul pulsarului *PSR 1257+12* (ah, barbarismul de neevitat al notaţiilor astronomice!) să fie considerat un adevărat act de curaj. Fără a fi pusă pînă astăzi la îndoială, această descoperire prezintă totuşi un aspect particular: fiind vorba de un sistem planetar dezvoltat în jurul unei stele ce a explodat, sub forma unei supernove, geneza sa fusese, desigur, guvernată de alte legi decît cele din cazul Sistemului Solar. Legi prea puţin cunoscute pentru a putea fi trase concluzii cu valoare de generalitate.

În sfîrşit, în anul 1995, astronomii Michel Mayor şi Didier Queloz, alegînd o

PARADOX

metodă spectografică de această dată, au anunţat descoperirea semnelor prezenţei unei planete în jurul stelei *51 Pegasi*, situată la 40 de ani-lumină şi avînd caracteristici similare Soarelui. Metoda constă în observarea vitezei de deplasare a stelei în raport cu Soarele, prin efectul Doppler, ce face să se deplaseze spre roşu (în cazul îndepărtării stelei) sau spre ultraviolet (în cazul apropierii acesteia) benzile spectrale ale luminii radiate de astrul respectiv. Or, prezenţa unei planete în jurul acestei stele echivalează cu detectarea unei mişcări aparente, periodice, de „îndepărtare" a stelei, cînd planeta se află în spatele astrului în raport cu observatorul terestru, şi de „apropiere", cînd, dimpotrivă, s-ar afla în faţă. Exact ceea ce s-a observat, datele culese permiţînd chiar calcularea orbitei şi mesei respectivei planete: o planetă cu o masă de 0,5 pînă la 0,7 din masa lui Jupiter, rotindu-se în jurul stelei în 4,23 zile, la o distanţă de şase ori mai mică decît aceea ce desparte planeta Marte de Soare! Anunţarea descoperirii, împreună cu seriozitatea datelor de observaţie, bine verificate, a risipit teama de ridicol a altor cercetători, care au prins curaj, dezvăluind rezultatele propiilor lor observaţii efectuate asupra altor stele. Fapt ce a făcut ca în numai cîteva luni să fie anunţată descoperirea a încă şase planete.

Totul părea definitiv demonstrat, pînă ce, în numărul din 27 februarie a.c. al prestigioasei reviste Nature, cercetătorul canadian David Gray a propus, pe baza observaţiilor sale făcute începînd din anul 1989, o altă interpretare a fenomenului constatat în cazul stelei *51 Pegasi*. În fond ar fi vorba nu de o planetă, ci de o pulsaţie periodică a stelei, care se dilată - părînd a se apropia - şi se contractă - părînd a se îndepărta - în mod alternativ. Susţinerea acestei interpretări constă în faptul că liniile spectrale observate nu sînt doar deplasate, ci şi deformate, fapt ce s-ar explica tocmai prin deformarea neuniformă a suprafeţei astrului în timpul pulsaţiilor. Un astfel de tip de pulsaţii a fost, de altfel, de mult timp constatat şi în cazul Soarelui, dar nedepăşind o periodicitate de numai cinci minute, pînă la o oră.

Nici una şi nici cealaltă ipoteză nu a putut fi, pînă în prezent, definitiv demonstrată. Observaţiile actuale ale astronomilor caută un răspuns ferm la această dilemă, pornind de la ideea că o planetă de mărimea celei prezise ar trebui să emită un semnal radio de tipul celui emis (şi înregistrat deja) de Jupiter. Chiar dacă există, un asemenea semnal va fi însă dificil de observat, din cauza intensităţii scăzute şi a distanţei pe care trebuie să o parcurgă. În schimb, dacă se va reuşi captarea unui asemenea semnal, existenţa planetei va fi definitiv şi indubitabil demonstrată, înlăturînd ipoteza pulsaţiilor.

„Orice va fi - conchide revista „Science et Vie" din care am extras aceste informaţii - ştiinţa va progresa fie în direcţia descoperirii unor planete extrasolare, fie în domeniul seismologiei stelare". O concluzie ce ilustrează caracterul fascinant şi totdeauna deschis al cercetării ştiinţifice.

Acvariul din Constanţa

O MICĂ ÎMPĂRĂŢIE A APELOR

IRINA STOICA

Deşi este aproape sfîrşit de sezon, faleza din Constanţa e încă plină de viaţă. Nu departe de statuia lui Eminescu şi Farul Genovez, în faţa Cazinoului, se află o clădire scundă cu pereţii ornamentaţi cu motive piscicole. Este „Acvariul" în faţa căruia pe vreme bună sau proastă, oamenii aşteaptă dornici să intre, să-şi scalde privirile în vitrinele pline de viaţă tăcută.

Stînd de vorbă cu doamna *Elena Şerbănescu*, şef de secţie, cercetător ştiinţific principal, aflăm că acesta face parte, împreună cu „Planetariul", „Delfinariul" şi „Muzeul Mării" din Complexul Muzeal de Ştiinţe ale Naturii.

Inaugurat cu 39 de ani în urmă, într-o fostă anexă a Cazinoului, „Acvariul" a constituit prima secţie a acestui complex.

Colecţia marină se bucură de o faimă binemeritată, vizitatorii fiind atraşi în mod special de rechinul adus în timpul primăverii. Bazinul central are o capacitate de 40 mc de apă. În subsolul clădirii funcţionează însă o adevărată uzină pentru păstrarea şi împrospătarea apei.

Gazda noastră ne-a vorbit despre dificultăţile de întreţinere a acestui bazin uriaş. Un geam fisurat în acest bazin a constituit o adevărată nenorocire reprezentînd în primul rînd un pericol pentru public. Odată geamul înlocuit după golirea bazinului, furtuna de pe mare a împiedicat aprovizionarea cu apă. Aceasta s-a făcut în condiţii foarte grele şi apa a rămas tulbure.

Aceste dificultăţi nu diminuează însă cu nimic frumuseţea şi bogăţia acestui aşezămînt cultural.

Pot fi admirate aici unele specii de sturioni, morun, nisetru, păstrăv şi o specie cosmopolită, şipul. Colecţia este cea mai mare din lume. Există în colecţia marină specii de interes economic: stavrid, hamsie, lufar şi specii bentale (de adîncime) cum ar fi calcanul, cambula, limba de mare, pe lîngă altele mai puţin cunoscute: dragonul, scorpia, rîndunica pisica şi vulpea de mare.

Deosebit de atrăgătoare sînt speciile din cîmpurile de alge macrofite: steluţele, acul, aţa şi căluţul de mare.

Pe lîngă aceştia Acvariul se bucură şi de alţi peşti exotici cum ar fi pyranna şi mai ales colecţia de chiclide. Impresionante prin frumuseţea lor, chiclidele prezintă un real interes biologic şi etologic datorită grijii faţă de urmaşi.

Din nefericire, posibilităţile de îmbogăţire a ihtiofaunei sînt destul de reduse datorită principalei probleme a zilelor noastre - banii.

Tot de lipsa banilor se izbesc cei care conduc şi dirijează această lume mirifică structurată în o mulţime de bazine şi în ceea ce priveşte principalul duşman al Acvariului - umezeala, apa care se infiltrează încet dar sigur ameninţînd să năruie totul. S-au făcut subzidiri, eforturi, posibilităţi ar exista dar fondurile... Alte asemenea edificii, cel puţin la acelaşi nivel, nu mai există în ţara noastră.

Cîteva oraşe, capitale de judeţ, au iniţiat construirea unor acvarii locale.

Ar putea ieşi lucruri minunate, dar e păcat ca acest edificiu unic, aflat chiar acolo unde-i este locul, să piară. Ar fi păcat pentru efortul oamenilor de aici, pentru faleza constănţeană şi mai ales pentru cei circa jumătate de milion de vizitatori anuali care se opresc aici să-şi bucure ochii, să afle lucruri interesante şi să se relaxeze.

Dosarele frumuseţii

O firmă cu un insolit obiect de activitate:

FRUMUSEŢEA FEMININĂ

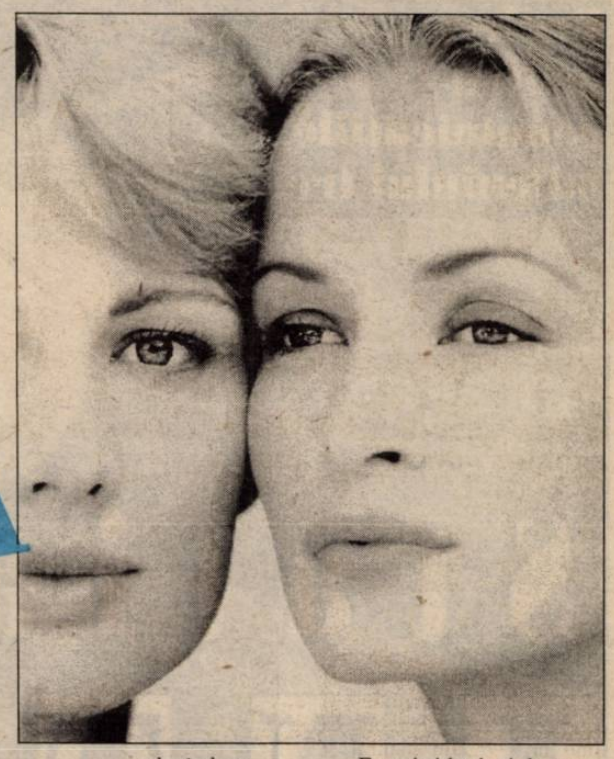

Cititoarele fidele ale „Feminei Club" vor avea surpriza de a descoperi în această săptămînă un alt gen de „dosar al frumuseţii". Pentru că, în intenţia de a le oferi soluţii practice, concrete, de rezolvare a problemelor legate de întreţinerea tenului, ne-am adresat de această dată domanei *Aurelia Dragomir*, patroana firmei Avram Exim SRL, firmă al cărui principal obiect de activitate îl reprezintă, într-o definiţie metaforică, universul frumuseţii feminine, confortul psihic al femeii moderne. Pentru că zecile de creme, loţiuni şi diverse produse oferite cumpărătoarelor, toate avînd girul Ministerului Sănătăţii şi fiind realizate din materii prime cu certe valenţe, verificate în timp, sînt destinate femeilor, (dar şi bărbaţilor). Femeilor şi tinerelor fete stresate de aspectul dizgraţios dat obrazului lor de acnee şi de punctele negre, femeilor tinere ce ştiu cu certitudine că amprenta anilor se fixează pe obrazul (şi gîtul lor, în special) imediat după 20 de ani, dar şi femeilor a căror maturitate este exprimată şi în riduri mai mult sau mai puţin discrete, mai mult sau mai puţin adînci. Femeia ce ştie să-şi acorde un minimum de atenţie pentru a-şi îngriji obrazul, mîinile, picioarele sau micile probleme ale epidermei sale traduse în negi, are la îndemînă, prin intermediul firmei „Avram Exim" produsele cosmetice necesare. Dar, iată despre ce produse este vorba:

◆ **Loţiunea *STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) are un puternic efect antiseboreic, dezinfectant şi cicatrizant, conţinînd substanţe de reglare a PH-ului ce asigură vindecarea acneei (coşurilor).

◆ **Crema *STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor şi a punctelor negre) pare a fi o cremă magică ce penetrează profund pielea dv. înlăturînd acneea şi punctele negre.

◆ ***MASCA FILMOGENĂ STOP ACNEEA*** (împotriva coşurilor) conţine extracte de plante care ajută la vindecarea acneei şi dispariţia punctelor negre. După cîteva zile de tratament veţi vedea că pielea dv. rămîne curată, mătăsoasă, fără asperităţi ce vă ştirbesc personalitatea. Acum, datorită produselor STOP ACNEEA, veţi putea fi din nou admirat(ă).

◆ ***SECRETUL NOPŢII*** - Cremă împotriva cearcănelor. Are acţiune emolientă, hidratantă, revitalizantă, conţinînd principii active de combatere a umflăturilor. a pungilor de sub ochi şi înalbeşte porţiunea vineţie din jurul ochilor. Obrazul capătă un aspect proaspăt, sănătos şi tineresc.

◆ ***TAINA TINEREŢII*** - Cremă antirid. Conţine principii de revitalizare celulară cu rol de protecţie a obrajilor, menţine pielea suplă şi fragedă, prevenind apariţia ridurilor şi le estompează pe cele existente. Se utilizează pentru orice fel de ten şi asigură un echilibru fiziologic spontan, îndepărtînd efectele îmbătrînirii.

◆ **Crema *LILY*** (pentru întreţinerea unghiilor). Prin aplicarea acestei creme se combat fragilitatea şi friabilitatea (ruperea) unghiilor, precum şi desprinderea dureroasă a pielii din jurul lor. Folosind cu încredere acest produs, unghiile cresc, îşi păstrează elasticitatea şi culoarea roz, sidefie, sănătoasă imprimînd mîinii un aspect elegant şi plăcut.

◆ ***VERRUCA PLANTARIS*** - Loţiune pentru îndepărtarea negilor. Conţine extrase din plante şi principii active datorită cărora, prin aplicare repetată - doar pe porţiunea cu negi -, aceştia se usucă şi dispar.

◆ ***ADELA*** - Cremă de înălbire a pielii mîinilor avînd şi acţiune hidratantă. Prin aplicarea unui strat subţire de cremă, pielea mîinilor capătă elasticitate, se întinde, iar mîna va avea aspect tineresc de un alb sidefiu.

◆ **Crema *ANTICLAVUS*** (împotriva bătăturilor, a crustelor de pe călcîie, coate sau genunchi). *ANTICLAVUS* are un efect rapid de îndepărtare a crustelor şi bătăturilor, aceste zone rămînînd netede şi catifelate. Senzaţia de confort datorată acestei creme este persistentă.

◆ **Crema *CASTELLANI*** (contra transpiraţiei picioarelor). Prin aplicarea unui strat subţire din această cremă, transpiraţia şi mirosul neplăcut dispar. Formula cea mai sigură împotriva transpiraţiei şi a mirosului neplăcut al picioarelor este crema *CASTELLANI*.

◆ Loţiunea ***LELIA ANTIPISTRUI.*** Prin aplicarea acestei soluţii, pistruii şi petele de pe întreg corpul dispar cu siguranţă. Efectul este rapid. Încercaţi şi nu veţi regreta.

◆ **Loţiunea *CREOLA*** (pentru bronzarea artificială). Prin aplicarea acestei creme obţineţi o piele frumoasă, sănătoasă, de culoare arămie, care se menţine mult timp. Folosind Crema CREOLA, pielea capătă un aspect de bronz natural, aducînd un plus de sănătate şi frumuseţe.

◆ ***TABLETE CONTRA ALCOOLULUI***

Femei şi bărbaţi de toate vîrstele întîmpină dificultăţi, neîmpliniri, în profesie sau în căsnicie datorită consumului exagerat de alcool.

Folosind produsul propus de firma AVRAM EXIM, persoanele dragi şi apropiate nouă scapă de multe probleme.

◆ ***STIMULENT SEXUAL***

Produs natural pe bază de plante şi produse apicole, combate impotenţa şi frigiditatea, garantează creşterea duratei de erecţie cît şi durata şi calitatea actului sexual, ambii parteneri avînd satisfacţii nebănuite.

Pentru a primi produsele descrise, trebuie să le comandaţi firmei, pe baza bonului alăturat. Şi cum stocurile sînt limitate, cu cît vă veţi decide mai repede cu atît veţi fi sigură că dorinţa dv. va fi îndeplinită cu promptitudine. Şi încă un argument tentant: cumpărătorii fideli ai firmei, care comandă trei produse vor avea surpriza de a descoperi în pachetul solicitat şi un cadou-surpriză.

BON DE COMANDA
DE TRIMIS LA AVRAM EXIM SRL CP 73, OP 82, BUCUREŞTI
✆ 01/6841952 sau 3214698

Doresc să cumpăr:
.....buc. Cremă STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
.....buc. Loţiune STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă MASCĂ FILMOGENĂ STOP ACNEEA la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă ANTICLAVUS la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă CASTELLANI la preţul de 30.000 lei
.....buc. Loţiune LELIA ANTIPISTRUI la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă LILY la preţul de 30.000 lei
.....buc. Loţiune CREOLA la preţul de 35.000 lei
.....buc. Cremă SECRETUL NOPŢII la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă TAINA TINEREŢII la preţul de 30.000 lei
.....buc. Loţiune VERRUCA PLANTARIS la preţul de 30.000 lei
.....buc. Cremă ADELA la preţul de 30.000 lei
.....TABLETE CONTRA ALCOOLULUI la preţul de 35.000 de lei
.....STIMULENT SEXUAL la preţul de 35.000 de lei
Suma corespunzătoare + taxele poştale şi de ambalare se plătesc la primirea coletului

Nume: ..... Prenume: .....
Strada: ..... Nr ..... Bl ..... Sc ..... Ap .....
Localitate: ..... Judeţ: ..... O.P. ..... Cod: .....
Telefon: .....

Pagină realizată de ECATERINA

Matrimoniale

Pagina „Femina Club" reia publicarea anunţurilor „Matrimoniale". Costul unui anunţ de 10 cuvinte este de 50000 lei. Următorul „calup" de pînă la zece cuvinte dublează tariful. Dacă cererea dv. în căsătorie numără între 21 şi 30 cuvinte, taxa este de 150000 lei. Costul anunţului se va trimite prin mandat poştal pe adresa: Ionescu Simion, Redacţia revistei „Magazin", P-ţa Presei Libere nr.1, cod 71341, Of. poştal 33. Textul va fi notat pe mandat la rubrica „loc pentru corespondenţă".

Pentru dumneavoastră, doamnă

Un caz pe săptămînă

„Mă numesc M.C., am 58 de ani şi locuiesc în Bucureşti. Odată cu vîrsta am acumulat mai multe suferinţe: astenie, spondiloză lombară şi cervicală, dar lucrul cel mai supărător pentru mine, o hipertensiune arterială. Ajunsesem să am în mod frecvent tensiunea 20/9. Din acest motiv şi somnul era agitat, aveam insomnii, iar din cauza tensiunii crescute noaptea aveam dese crize îngrijorătoare. Nici medicaţia recomandată de medici, nici regimul urmat nu mi-au ajutat prea mult. În aceste condiţii am apelat la tratamentul bioenergetic practicat de doamna Vasilica Ciupea, maestră cu capacităţi extrasenzoriale de categorie internaţională. După prima şedinţă de tratament, efectuat telepatic, simţeam că plutesc, iar organismul parcă s-ar fi eliberat de răul ce îl macină. După 5 zile de tratament bioenergetic tensiunea a scăzut, stabilindu-se la valorile normale: 13/7. Simţind atît de rapid efectul benefic al bioenergiei aproape că aş crede că mă aflu în faţa unui miracol...

*

Redacţia revistei noastre facilitează cititorilor domici să beneficieze de tratamentul bioenergetic accesul la „Cabinetul Ciupea" pe baza talonului alăturat. Posesorul unui astfel de talon decupat din revistă beneficiază de o reducere cu 10 la sută a costului tratamentului, ceea ce echivalează cu 10000 de lei.

10% REDUCERE adică 10000 lei

TALONUL NR. 38

Numele şi prenumele pacientului .....
.....
Adresa .....
Intervalul efectuării tratamentului .....

● Valabil pînă la 20 octombrie 1997 ●

Programări la telefon: 6862046

Gastronomice

De această dată răspundem acelor cititoare tinere, „debutante" în arta gastronomiei, care ne-au cerut reţete de sosuri reci. Oricum, calităţile acestor sosuri, fie că este vorba despre gustul şi savoarea lor deosebite, fie despre uşurinţa preparării sau posibilitatea de a diversifica garniturile sau felurile oferite, le recomand tuturor. Iată, deci, trei reţete de sosuri reci:

◯ ***Sos vinegretă***. În „ierarhia", sosurilor este catalogat drept cel mai simplu de realizat. Sînt necesare: ulei, oţet, sare, piper, muştar. Proporţiile sînt dictate de gustul fiecărei gospodine, dar sînt uşor de apreciat. Toate ingredientele se pun într-o ceaşcă şi apoi se bat puternic cu furculiţa. Acest sos se toarnă peste salate, carne rece, peşte, legume fierte.

◯ ***Sos provansal.*** Sînt necesare: 250 g ulei, 2 gălbenuşuri, 1/4 pahar oţet tare, 1 linguriţă muştar, zahăr, tarhon. Într-un castron se freacă gălbenuşurile crude. Se adaugă muştarul şi apoi, puţin cîte puţin, uleiul (de foarte bună calitate) şi oţetul. (Se întrebuinţează oţet tare pentru că o cantitate prea mare de lichid ar subţia mult sosul). În permanenţă se freacă cu o linguriţă sau o lingură de lemn. Se presară tarhonul mărunt, se pune sare şi un vîrf de cuţit de zahăr. Sosul este gata cînd consistenţa sa permite să fie luat cu cutitul. Sosul provansal se serveşte la mîncăruri reci de carne de vită sau porc, pasăre, vînat şi peşte.

◯ *Sos de hrean cu smîntînă.* Se prepară din: o rădăcină de hrean ras, 5 linguri de smîntînă, sare, zahăr, oţet. Radem hreanul, adăugăm smîntînă, sare şi zahăr după gust şi puţin oţet. Sosul se serveşte la rasol (de purcel sau viţel) dar şi la legume fierte.

Vinul, agent terapeutic?

ARCADIE PERCEK

Cum milenii de-a rîndul vinul a fost asociat în gîndirea umană cu sîngele, şi aceasta pe de o parte, din cauza culorii sale şi, pe de alta, din cauza caracterului său de esenţă de plantă, a fost cît se poate de normal de a fi considerat dintru început ca fiind un remediu natural şi chiar ca fiind un remediu dătător de viaţă lungă. Şi, într-adevăr, în vechea mitologie elenă vinul se substituia sîngelui lui Dionisos, zeu al plantelor care îmbată şi de asemenea zeu ce îndrăgeşte mult tumultul, bucuria şi, implicit, sănătatea, tot vinul figurînd în aceeaşi mitologie şi ca o băutură de eternitate.

Avînd în vedere toate aceste credinţe care au dăinuit în gîndirea umană milenii de-a rîndul, pe bună dreptate un medic englez contemporan care a studiat mult timp de pe poziţii ştiinţifice oenoterapia, şi anume Chauney Leake, face un aspru rechizitoriu confraţilor săi de breaslă, de a fi dat uitării această ancestrală practică terapeutică, rechizitoriu pe care îl face în reputata publicaţie de specialitate intitulată „Medical News".

Supunînd cercetării ştiinţifice vinul ca potenţial agent terapeutic, îi depistează acestuia certe virtuţi nutritive, revigorante, diuretice, vasodilatatoare, hipnogene, tranchilizante, ca şi de alt gen. Prin fierul foarte asimilabil pe care îl conţine, vinul contribuie în mod cert, constată Chauney Leake, la combaterea stărilor anemice, stimulînd în acelaşi timp forţele de apărare ale organismului.

În aceeaşi măsură, trebuie reliefate virtuţile eupeptice ale vinului, adică de stimulare a digestiei fiziologice şi a apetitului, virtuţi cunoscute încă de multă vreme. Din acest punct de vedere, Plinius cel Tînăr, scriitor şi om politic roman din primul secol al erei noastre, nu exagerează într-o scrisoare adresată unui prieten spunînd că: *„...puţin vin face bine nervilor; prea mult, face rău"*.

Tot „vinul recreează stomacul, excită apetitul, anihilează supărările şi grijile, este diuretic, încălzeşte trupul şi spiritul şi predispune la somn" după cum subliniază acelaşi scriitor şi om politic roman. Şi nu este desigur nici o exagerare în această afirmaţie din moment ce marele chimist, microbiolog şi imunolog francez din secolul trecut, Louis Pasteur, afirma la rîndul său că *„Vinul este băutura cea mai sănătoasă şi cea mai igienică."*

În ultimele decenii doi virusologi canadieni au întregit lista şi aşa destul de lungă a proprietăţilor terapeutice ale vinului cu încă una, avînd un caracter cu totul inedit - *acţiunea antivirală* a acestuia - demonstrînd pe cale experimentală, în cadrul celebrului Bureau of Microbial Hasards, că virusurile de poliomielită, de herpes simplu ca şi diversele virusuri enterice, acestea din urmă fiind responsabile de apariţia unor trenante boli ale intestinului, sînt neutralizate atunci cînd sînt introduse în vin pur sau chiar în vin diluat. Mai mult, încă: aceiaşi cercetători ne-au mai făcut demonstraţia că vinul roşu este din acest punct de vedere mai activ decît cel alb, şi aceasta din cauza conţinutului mai bogat al primului în tanin şi în fenoli polimeraţi.

Avînd în vedere toate aceste virtuţi terapeutice ale vinului, nu trebuie să ne surprindă apariţia cărţii „Îngrijiţi-vă sănătatea prin vin" scrisă de medicul oenolog francez J. Maury, în care acesta recomandă vinurile cele mai potrivite pentru vindecarea sau ameliorarea diverselor boli, realitate care necesită respectarea riguroasă a indicaţiilor, contraindicaţiilor şi a dozei, ca în cazul tuturor medicamentelor.

Genetica pentru prevenirea tuberculozei

Cercetătorii americani au declarat, de curînd, că au descoperit mecanismul prin care bacteria care provoacă tuberculoza cît şi cea care provoacă lepra invadează celulele umane. Cercetătorii susţin că respectiva descoperire poate deschide noi căi în tratarea acestor boli străvechi. Bacteria atacă în principal un component al sistemului imunitar pe care îl foloseşte apoi ca pe un „cal troian" pentru a pătrunde în celulele sistemului imunitar, cunoscute şi sub numele de „macrofage", pe care apoi le distruge.

„Cercetările ne ajută să înţelegem această bacterie specială şi mecanismul care o transformă într-un agent patogen atît de eficace", a declarat Eric Brown, cercetător la Universitatea Washington din oraşul Saint Louis. Cercetătorii cunoşteau deja faptul că bacilul tuberculozei invadează celulele macrofage (celule ale sistemului imunitar care se hrănesc cu microbi), dar ceea ce nu cunoşteau cercetătorii era mecanismul prin care aceste celule erau invadate de bacili. Brown a spus că răspunsul se află tot în sistemul nostru imunitar şi anume într-un complex de proteine numit „complement", care grupează macrofagele cît şi alte celule ale sistemului imunitar atunci cînd este detectat vreun virus. Odată ce şi-a îndeplinit sarcina, complexul proteinic se descompune în elementele constitutive printre care şi o proteină numită C2a. „Această proteină odată ce este eliberată din acest complex, continuă să existe în limfă şi s-a crezut multă vreme că ea nu îndeplineşte nici un rol" a arătat Scholey. „Bacilul tuberculozei s-a adaptat să se folosească de respectiva proteină pentru a se strecura în sistemul imunitar". Bacilul tuberculozei, al leprei precum şi alte macrobacterii pătrund în proteina C2a, care la rîndul ei este detectată de celulele macrofage ca fiind un intrus. Celulele macrofage vor ataca aceste proteine, astfel încît virusul tuberculozei pătrunde în interiorul acestor celule pe care le va distruge, declanşînd astfel boala. Cercetătorii speră în crearea unui antibiotic care să aibă ca efect eliberarea unui anticorp, ce ar urma să blocheze legătura dintre virus şi proteină. Cercetătorii estimează că o treime din populaţia globului suferă de tuberculoză, dintre care 3 milioane de oameni mor anual din cauza ei.

(ARPRESS)

În caz că suferiţi de... DIAREE

DUMITRU RĂDUCANU

Stare patologică ce se caracterizează prin accelerarea tranzitului intestinal, scaune frecvente, rapide, semilichide şi lichide.

Se produce mai frecvent în sezonul cald ca urmare a infecţiei tractului intestinal cu diferiţi microbi. Unii din microbi se găsesc normal în tubul digestiv al omului, dar în urma unor greşeli de alimentaţie, ei devin agresivi. Alţi microbi pot fi introduşi în organism o dată cu apa şi alimentele contaminate, sau prin intermediul mîinilor murdare.

În cazurile de diaree produsă de microbi, virusi, ca şi de unii paraziţi, bolnavii prezintă frisoane şi febră, uneori greţuri, vărsături, indispoziţie, stări de oboseală şi epuizare. De reţinut că diareea poate fi produsă şi de cauze neinfecţioase, ca de exemplu: mese copioase, alimente alterate, ciuperci otrăvitoare, emoţii puternice, călătorii obositoare (aşa zisa diaree a turiştilor).

Din cauza inflamaţiei intestinului subţire (enterită) şi/sau a intestinului gros (colită) se produce o accelerare a mişcărilor, a contracţiilor intestinale, iar alimentele sînt evacuate rapid, înainte de a fi mistuite şi absorbite. Din această cauză organismul este lipsit de substanţele nutritive şi de vitamine; diareea şi vărsăturile duc la pierderi mari de apă şi săruri minerale, fapt ce provoacă deshidratarea şi slăbirea aceentuată a organismului.

Terapia naturală recomandă: ceaiuri antidiareice din plante medicinale; consumarea de cereale (orz, orez); fructe (afin, caisă, castană, coacăz negru, dud negru, gutuie, măr, pară, nucă), comprimate antidiareice. Bolnavul va sta în repaus la pat, punînd comprese calde pe abdomen şi nu va mînca timp de 24 de ore, după care va hidrata organismul cu ceaiuri antidiareice, neîndulcite, iar ca alimente va folosi supe de morcov şi pătrunjel, strecurate şi sărate.

- Nu se consumă legume şi fructe crude, lapte dulce, miere.
- Reţete de ceaiuri antidiareice: ● Izmă 10 g. Frunze de roiniţă 10 g, Coada racului 10 g, se infuzează o lingură de amestec la o cană de apă şi se beau 2-3 ceaiuri pe zi.
- Flori de muşeţel 20 g, Izmă 15 g, Frunze de roiniţă 15 g, se infuzează o lingură de amestec la o cană de apă şi se bea de 2-3 ori pe zi cîte o jumătate de ceaşcă de ceai.
- Muşeţel 15 g, Troscot 10 g, Tătăneasă 10 g, infuzie, o lingură de amestec la o cană de apă şi se beau 2-4 cești cu ceai cald pe zi.

Comprimate antidiareice (medicamente din plante) care se găsesc în unităţile farmaceutice, modalitatea de administrare fiind înscrisă pe prospectul respectiv.

Tratamente fără medicamente

AUREL DIANU

Există o tehnică simplă dar eficace, aplicată la mîini, folosită de popoarele asiatice şi numită de chinezi „Do-In" care face ca organismul uman să-şi revină dintr-o oboseală inexplicabilă, senzaţii de frig, dureri vagi abdominale, precum şi din multe alte senzaţii neplăcute ce jenează, enervează, tracasează şi care atestă că la un moment dat, nu sîntem într-o formă fizică perfectă. Este vorba de o practică milenară care echilibrează funcţionarea tuturor organelor.

Doctorul J. Rofidal, după 20 de ani de practicare a tehnicii „Do-In" în Japonia, a publicat o carte care explică această metodă deosebită. El arată că mîinile, urechile şi tălpile picioarelor reprezintă un fel de „centre energetice", la care sînt conectate toate circuitele nervoase ale corpului. Astfel în degetul gros găsim „terminalele" plămînilor şi ale ficatului, „în arătător" ale intestinului gros, dar şi ale gurii. Degetul mijlociu corespunde cu circulaţia sîngelui, însă este şi direct legat de funcţiile inimii şi de organele genitale, inelarul influenţează sistemul nervos al organismului, iar degetul mic este în legătură directă cu intestinul subţire şi cu inima.

Masarea falangelor se face prin frecarea lor în spirală, operaţie care nu se face niciodată cu mîinile reci. Astfel în cazul unor răceli, bronşite sau crize de ficat „Do-In" recomandă să se acţioneze pe degetul gros şi să se apese cu putere în jurul unghiei. În caz de dureri de dinţi sau dificultăţi în asimilarea hranei se apasă la baza unghiei arătătorului cu porţiunea tăioasă a unghiei degetului gros. Porţiunea cărnoasă situată între degetul gros şi arătător oglindeşte starea intestinului subţire. Dacă această porţiune este suplă înseamnă că intestinul este sănătos, iar dacă este tare sau dureroasă la apăsare rezultă că pot apare sau există neplăceri la stomac şi abdomen. În cursul iernii, cînd este frig, degetul mijlociu ce este în legătură cu circulaţia sîngelui se albeşte primul şi va trebui să fie primul frecţionat. Tot el va trebui să fie masat des de hipertensivi şi de cardiaci pentrtu a li se regla tensiunea arterială şi a li se îmbunătăţi funcţiile inimii. Cînd ne simţim într-o stare neplăcută, fără o cauză evidentă se recomandă masarea inelarului care după cum am văzut este în strînsă legătură cu sistemul nervos, iar dacă avem ameţeli se va apăsa la baza dintre degetul gros şi arătător. Aşa cum se vede tehnica „Do-In" este la îndemîna oricui, iar aşa cum o recomandă doctorul Rofidal, prin aplicarea ei repetată, ea nu va întîrzia să-şi arate rezultatele simţindu-ne din nou bine, fără medicamente.

La cererea unor cititori, reluăm un articol publicat acum zece ani în revista noastră

Sănătatea depinde şi de picioarele noastre

Dr. SABIN IVAN

Ne-am întrebat vreodată de ce ne simţim atît de bine, de ce oboseala dispare, cînd ajunşi acasă, după o zi de muncă ne scoatem încălţămintea şi umblăm în picioarele goale? De ce ne place vara în concediu pe litoral, sau în alte ocazii să ne petrecem, dacă este posibil, mai toată ziua în picioarele goale? Ne-am întrebat vreodată care poate fi explicaţia stării de confort ce ne-o dă mersul în picioarele goale? De ce oboseala dispare?

Cu mii de ani în urmă, chinezii şi egiptenii, conform credinţei că microcosmosul reflectă macrocosmosul, considerau unele regiuni ale corpului nostru - ochiul, nasul, faţa, urechea, mîna, piciorul - locuri de proiecţie energetică ale întregului corp omenesc. Pe aceste segmente exista o localizare precisă a fiecărui organ. Aceste consideraţii au stîrnit interesul oamenilor de ştiinţă care au pus bazele unei noi discipline -reflexologia. Punctele de proiecţie - adevărate zone reflexogene - sînt foarte bogate în terminaţii nervoase, ele avînd legături cu organele interne. Aceste puncte în caz de suferinţă, pot deveni sensibile sau chiar dureroase la palpare. Este ceea ce numim reflexodiagnostic. Uneori, de la nivelul acestor puncte putem acţiona la distanţă asupra organismului suferind în scop terapeutic. Este ceea ce numim reflexoterapia.

Oare prin mersul în picioarele goale nu acţionăm într-un fel asupra zonelor reflexogene ce se află în talpa piciorului (planta)? În felul acesta organele interne în mod reflex, vor fi reactivate, stimulate, fenomene ce conduc la diminuarea sau chiar dispariţia oboselii pentru un moment. Oare medicul german Kneipp cînd recomandă mersul în picioarele goale în roua dimineţii îşi formulase aceeaşi motivaţie?

Dar mersul în picioarele goale poate fi înlocuit cu succes prin masajul plantei (manual sau cu ajutorul unor aparate speciale): purtarea în timpul verii de sandale teraputice prevăzute cu mici ridicături de cauciuc, care în timpul mersului exercită în permanenţă un micromasaj al plantei.

Pentru întreţinerea sănătăţii, se recomandă, seara înainte de culcare, următoarele exerciţii:

- apucaţi laba piciorului cu mîna dreaptă, iar cu mîna stîngă gamba şi încercaţi să răsuciţi uşor glezna către exterior, apoi către interior (de cîteva ori).
- apucaţi degetele piciorului şi încercaţi să le trageţi uşor înainte, apoi le veţi imprima uşoare mişcări de rotaţie în sensul acelor de ceasornic (de cîteva ori).
- cu degetele îndoite ale pumnului loviţi uşor talpa piciorului (de cîteva ori)
- îndepărtaţi cu mîna, pe rînd, fiecare deget de celălalt (de cîteva ori).
- cu degetul mare de la mînă apăsaţi fiecare spaţiu interdigital prin mişcări circulare cu deplasare către gleznă:
- cu degetul mare de la mînă masaţi uşor, prin mişcări circulare faţa internă a gambei în treimea sa inferioară; treceţi prin spatele maleolei, apoi pe marginea internă a labei piciorului pînă la baza degetului mare.

În caz de îmbolnăvire, punctele de proiecţie ale organelor respective devenite sensibile sau dureroase pot fi masate în scop terapeutic.

(Va urma)

UN SINDROM Robinson Crusoe?

● Evadarea pe o insulă pustie ca o soluție de a scăpa de stresul și rutina vieții cotidiene?
● Există un Robinson în subconștientul unora din noi? ● De ce își cumpără insule marii bogătași ai lumii? ● Sîntem pregătiți să facem față rigorilor naturii? Mai aproape de cucerirea spațiului cosmic.

MIHAELA DOROBANȚU

Aproape fiecare dintre noi și-a dorit măcar o dată să închidă ochii și să se trezească pe o insulă pustie, unde să scape pentru totdeuna de povara necazurilor cotidiene și de povara - reală sau presupusă - a prezenței celorlalți oameni. Pentru unii este un vis irealizabil, pentru alții, foarte puțini, o „toană" pe care banii le-o poate permite. Onasis a fost primul proprietar al unei asemnea insule - și-a petrecut pe ea ultimii ani din viață. John Wayne și-a cumpărat și el o insulă, pe care a construit o pistă de aterizare , pe cînd Marlon Brando și-a găsit pe insula „lui" marea iubire a vieții cu o polineziană semisălbatică. Există chiar și o firmă la Hamburg, care...vinde insule pustii.

Sindromul Robinson?

Mitul insulei pustii este prezent încă de pe vremea Renașterii, totuși Daniel Defoe a fost cel care a inventat arhetipul omului capabil, prin inteligență și curaj, să facă față forțelor copleșitoare ale naturii și să supraviețuiască singur (sau aproape) în totala secluziune. De fapt doar numele de Robinson a fost inventat, pentru că aventura acestuia pornea de la un caz real, cel al marinarului scoțian Alexander Selkirk.

Este sigur însă că de atunci multă lume a descoperit în subconștientul său un Robinson, gata de a evada din ceea ce uneori ne pare cumplita cușcă a propriei

noastre civilizații. De-abia după ce îl descoperim și după ce luăm hotărîrea, în realitate, sau în imaginația noastră, din „nebunie", dintr-o manie, din nevoia de a evada ajungem, totuși, la marea întrebare:

Se poate supraviețui pe o insulă pustie?

Răspunsul este categoric afirmativ. O dovadă este extraordinara poveste a japonezului Shoichi Yokoi. În 1944, cînd americanii au recucerit insula Guam, el s-a ascuns în adîncul pădurii împreună cu alți zece oameni aflați sub comanda sa, pentru a nu fi prinși. După 20 de ani, aceștia au murit unul după altul, iar subofițerul armatei imperiale japoneze a rămas absolut singur. Imagine contemporană vie a lui Robinson Crusoe, el avea să supraviețuiască opt ani, în condiții de izolare totală, pînă cînd avea să fie descoperit de un grup de pescari.

Nu știa nimic din ce se petrecuse în lume - nici măcar că războiul se sfîrșise. Totuși, sănătatea sa fizică și mentală era perfectă. Reușise performanța de a rezista 28 de ani, folosind toate resursele pe care i le oferea pădurea, inclusiv coaja copacilor din care își făcea haine.

Deci... se poate. Și cum doar în îndepărtata Oceanie există peste 30000 de insule, de toate dimensiunile, pierdute în imensitatea Oceanului Pacific (care acoperă o treime din suprafața Terrei, cu o densitate de 2,5 locuitori/kilometrul pătrat), locuri s-ar găsi. Întrebarea care rămîne însă este: de ce s-ar hotărî Robinson-ul nostru modern, chiar și pentru o clipă, să fugă de lume? Pentru a se autoverifica dacă poate face față unor condiții extreme de viață? Pentru a se pregăti de expansiunea cosmică a mileniului trei? Pentru că pur și simplu nu poate accepta o sfidare căreia măcar să nu încerce să-i găsească o rezolvare?

Visul temerar al călătoriei

A fost mai întîi Luna, pornim spre Marte, ne gîndim chiar la sateliții lui Jupiter. Undeva, printre noi cei de azi sau cei de mîine se află cu siguranță Columbii mileniului trei. Primii, care, după ce aparatele singure au depășit limita sistemului solar, vor merge ei înșiși să ne deschidă drumul spre alte galaxii.

O veche poezie a tuaregilor spune: „Ziua îmi las privirea să colinde deasupra dunelor nesfîrșitului orizont al nisipurilor; noaptea împung cu lancea stelele ca să-mi luminez cu ele visul meu de depărtare"... Un vis care îl pune pe om în contact cu un mediu străin și adeseori ostil dar cu care trebuie, pas cu pas, să învețe să conviețuiască. Pentru că aici are loc nu numai întîlnirea cu natura extremă a unei insule izolate, ci mai ales aceea cu sine însuși - experiența ultimă cu care trebuie să se confrunte.

De la Robinson Crusoe la Marilyn Monroe și de la „Departe de lumea dezlănțuită" a lui Thomas Hardy la copleșitoarea tragedie a Prințesei Diana, de nenumărate ori, în realitate sau doar în imaginația sa, omul a căutat drumul spre propria sa insulă. Chiar dacă uneori acesta s-a dovedit a fi unul fără întoarcere...

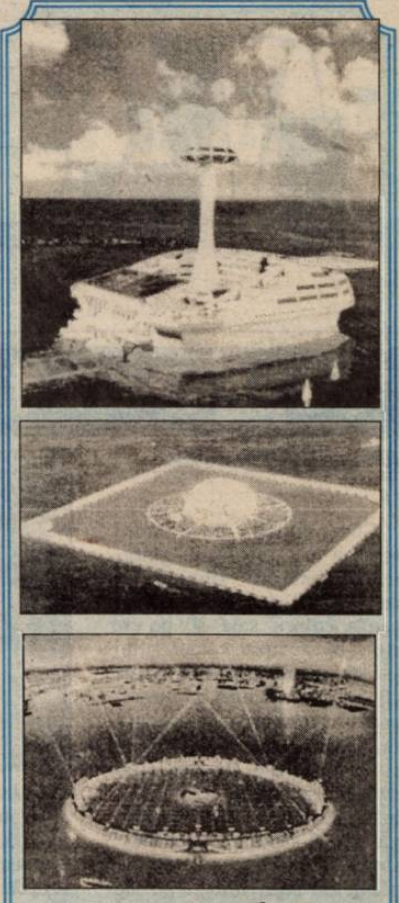

Orașele plutitoare ale mileniului III

ȘERBAN FILIP

Marile progrese tehnologice și punerea la punct a unor noi materiale i-au determinat pe specialiști să conceapă proiecte foarte ambițioase: baze militare, platforme petroliere sau locuințe plutitoare cu o arhitectură novatoare. Unele dintre acestea au fost deja realizate. Lovită de valurile Atlanticului, Nkossa se afla în apropierea coastelor africane, fiind principala insulă a unui straniu arhipelag artificial: 220 metri pe 46 metri, cu o suprafață de peste 8 kmp. Un alt exemplu deja concretizat este micul orășel plutitor din largul coastelor statului Congo, construit de firma Bouygues Offshore pentru societatea Elf Congo. Nkossa a fost apoi remarcată din Franța pînă în Africa, parcurgînd o distanță de peste 8000 km. Acest orășel industrial plutitor, cu o greutate de circa 110000 tone, a produs deja mai multe milioane de tone de petrol. Dotat cu camere de locuit și magazine diverse, orășelul poate adăposti o „populație" de 160 de persoane. Nkossa este, în primul rînd, un mare centru de producție de energie, care furnizează apă și electricitate insulițelor sale periferice - platformele de foraj. Nkossa este centrul de comandă, fiind legată de aceste insulițe printr-o rețea flexibilă. O inovație majoră constă în construirea insulei plutitoare Nkossa din beton (nu din oțel, materialul predilect folosit la construirea platformelor petroliere). Nkossa va înfrunta, vreme de 30 de ani, conform proiectelor, substanțiala coroziune produsă de mediul marin și va reuși această performanță deoarece betonul este mult mai rezistent decît oțelul la coroziune. Aceste proiecte fac posibilă realizarea unor noi debușee urbanistice sau turistice, în acest domeniu distingîndu-se în special arhitecții niponi. Un astfel de exemplu este stația din prima fotografie, prevăzută a fi construită în largul oceanului. Mai vizionar, proiectul Acropolis (în centru) este conceput ca un veritabil oraș internațional plutitor, care urmează să fie construit în Marea Japoniei...

REMEMBER Cosmonauții trec dintr-o navă cosmică în... alta!

Prof. FLORIN ZĂGĂNESCU

● La 14 ianuarie 1969, de pe cosmodromul Baikonur a fost lansată cabina cosmică SOIUZ-4 pe o orbită joasă (173/225km), avînd la bord pe cosmonautul colonel aviator Vladimir Aleksandrovici Șatalov (n. 8 dec. 1927, Petropavlovsk).

● Printre principalele scopuri ale acestui zbor s-au numărat: verificarea funcționării tuturor sistemelor navei cosmice standard SOIUZ, precum și verificarea capabilităților acesteia de a asigura salvarea cosmonauților în caz de avarie pe orbită...

● În vederea îndeplinirii acestor scopuri, după ce a pus în funcțiune și a controlat diverse instalații din modulul orbital al navei SOIUZ-4, Șatalov a modificat orbita comandat (207/237km), folosind timp de 60s tracțiunea de 4000N a motorului navei.

● În timp ce SOIUZ-4 efectua cea de-a 16-a revoluție, la 15 ian. 1969, a fost plasată pe o orbită apropiată (200/230km) și care avea aceeași înclinare față de planul ecuatorial (51º 40m), nava cosmică SOIUZ-5.

● La bordul navei SOIUZ-5 se afla echipajul format din cosmonauții: colonel aviator Boris Valentinovici Volânov (n. 18 dec,. 1934, Irkutsk), comadantul misiunii; lt. col. inginer aviator Evgheni Vasilievici Hrunov cercetător (n. 10 sept. 1933, Pruda - reg. Tula) inginer cercetător și dr. ing. Aleksei Stanislavovici Eliseev (n. 13 iul. 1934 Jizdra) în calitate de inginer de bord.

● După ce timp de zece ore cele două cabine cosmice au zburat „împreună", la diferite depărtări una de alta, fiind verificate sistemele de navigație, legăturile radio etc., Șatalov a comandat manual modificarea parametrilor orbitei navei SOIUZ-4, ceea ce a permis apropierea acesteia la numai cca 100 m (!) de SOIUZ-5...

● Utilizînd radiolocatoarele de proximitate și propulsoarele sistemului de orientare și stabilizare, mai întîi în regim automat apoi prin comenzi manuale efectuate în principal de cosmonautul Șatalov - care a reușit să atingă o viteză relativă între cele două nave de numai 25 cm/s (!) navele au fost cuplate, constituind un sistem centralizat, cu comenzi și sisteme unice, al cărui șef a fost numit colonelul Volânov...

● De remarcat stabilitatea acestei noi construcții spațiale, în cadrul căreia, prin cuplarea celor două dispozitive de amaraj, a rezultat un fel de adaptor, imediat transformat în tunel de comunicare între compartimentele locuite ale celor două nave!

● Pentru verificarea metodologiei de salvare a cosmonauților în cazul apariției unei avarii majore la o navă locuită aflată pe orbită, cei doi cosmonauți-ingineri din cabina SOIUZ-5 au îmbrăcat scafandrele spațiale speciale (fără raniță de supraviețuire îndelungată în cosmos), au ieșit în afara navei SOIUZ-5 și, după ce au controlat starea ambelor nave, au intrat în nava SOIUZ-4, folosind în această operație trapele de acces spre exterior ale cabinelor!

(va urma)

Broaștele, „barometru" al poluării

Locuitorii din statele americane Minnesota și Wisconsin și canadienii care trăiesc în valea Sf. Laurențiu (Quebec) au descoperit mii de broaște care prezintă malformații. Cele mai „normale" au un singur ochi sau sînt lipsite de ambii ochi. Alte broaște au membre deformate (atunci cînd mai au membre), paralizate sau plasate pe corp în alte locuri decît în cele obișnuite. Cel mai ciudat caz întîlnit pînă în prezent îl prezintă o broască ciclop, cu un al doilea ochi plasat în interiorul gîtlejului.

Să fie vorba despre niște simple mutații genetice? Nu, ne răspunde Robert McKinnel, genetician, cancerolog și specialist în studiul batracienilor, de la Universitatea americană din Minnesota.

Aceste malformații se datorează unor erori de dezvoltare a oului sau a mormolocului.

Mai mulți cercetători de la Agenția pentru Protecția Mediului (EPA), sub conducerea biologului John Tietge, încearcă în prezent să stabilească o legătură între aceste malformații și elementele chimice poluante (probabil pesticide agricole). Specialiștii americani consideră că batracienii joacă rolul unui „barometru ecologic" foarte sensibil. În plus, funcțiile metabolice ale batracienilor, în special cele hepatice, sînt apropiate de cele ale omului, fapt care furnizează indicații prețioase asupra condițiilor care ne pot afecta și pe noi. *(ȘERBAN FILIP)*